ΔΗΜΗΤΡΑ ΔΗΜΗΤΡΑ
ΜΑΡΙΝΕΤΑ ΠΑΠΑΧΕΙΜΩΝΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΩΡΑ 1+1

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΩΡΑ
GREEK NOW
GRECO ADESSO
GRIEGO HOY
GREC MAINTENANT
GREKISKA NU
GRIECHISCH HEUTE 1+1
GRECO ORA
NYT KREIKKAA
GRIEKS NU
ГРЕЧЕСКИЙ СЕЙЧАС

Dialogues, Texts, Exercises, Grammar, Vocabulary
Διάλογοι, Κείμενα, Ασκήσεις, Γραμματική, Λεξιλόγιο

Νόστος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

Το Αλφάβητο

Α	α	*Α, α*	*α*	**ar**t	άλφα
Β	β	*Β*	*β*	**v**oice	βήτα
Γ	γ	*Γ*	*γ*	**y**es, **w**oman	γάμα
Δ	δ	*Δ*	*δ*	**th**at	δέλτα
Ε	ε	*Ε*	*ε*	**e**gg	έψιλον
Ζ	ζ	*Ζ*	*ζ*	**z**oo	ζήτα
Η	η	*Η*	*η*	th**i**nk	ήτα
Θ	θ	*Θ*	*θ*	**th**ink	θήτα
Ι	ι	*Ι*	*ι*	th**i**nk	γιώτα
Κ	κ	*Κ*	*κ, κ*	**k**ey	κάπα
Λ	λ	*Λ*	*λ*	**l**amp	λάμδα
Μ	μ	*Μ*	*μ*	**m**an	μι
Ν	ν	*Ν*	*ν*	**n**o	νι
Ξ	ξ	*Ξ*	*ξ*	ta**x**i	ξι
Ο	ο	*Ο*	*ο*	p**o**rt	όμικρον
Π	π	*Π*	*π, ϖ*	**p**ort	πι
Ρ	ρ	*Ρ*	*ρ*	**r**oom	ρω
Σ	σ	*Σ*	*σ, ς*	**s**ea	σίγμα
Τ	τ	*Τ*	*τ, τ*	**t**ea	ταυ
Υ	υ	*Υ*	*υ*	th**i**nk	ύψιλον
Φ	φ	*Φ*	*φ*	**f**un	φι
Χ	χ	*Χ*	*χ*	**h**e	χι
Ψ	ψ	*Ψ*	*ψ, ψ*	ma**ps**	ψι
Ω	ω	*Ω, Ω*	*ω*	p**o**rt	ωμέγα

	Κκ	**Ττ**	**Μμ**	**Νν**	**Θθ**	**Λλ**	**Ππ**	**Σσ,ς**
Αα	κα	τα	μα	να	θα	λα	πα	σα
Εε	ΚΕ	Τε	ΜΕ	Νε	ΘΕ	Λε	ΠΕ	σες
Ιι	κι	τι	μι	νι	θι	λι	πι	σις
Οο	ΚΟ	ΤΟ	ΜΟ	ΝΟ	ΘΟ	ΛΟ	ΠΟ	ΣΟΣ
ΟΥ ου	κου	ΤΟΥ	μου	ΝΟΥ	θου	ΛΟΥ	ΠΟΥ	σου

Μαμά, καλά, θα, σαλάτα, ένα, στο, με λένε, ΠΛΑΚΑ, ΣΟΥΝΙΟ *1

	Ββ	**Γγ**	**Δδ**	**Ζζ**	**Ρρ**	**Φφ**	**Χχ**	**Ξξ**	**Ψψ**
Αα	βα	γα	δα	ζα	ρα	φα	χα	ξα	ψα
Εε	Βε	Γε	Δε	Ζε	Ρε	Φε	Χε	Ξε	Ψε
Ιι	βι	ΓΙ	δι	ΖΙ	ρι	ΦΙ	χι	ξι	Ψι
Οο	ΒΟ	γο	ΔΟ	ζο	ΡΟ	φο	Χο	Ξο	ψο
ΟΥ ου	βου	ΓΟΥ	δου	ΖΟΥ	ρου	ΦΟΥ	χου	ξου	ψου

Γάλα, ταξί, όχι, δεν, γιαγιά, γιατί, ούζο, κρασί
ΤΑΒΕΡΝΑ, ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ
αεροπλάνο, Ελλάδα, λογαριασμός, πορτοκαλάδα, παρακαλώ

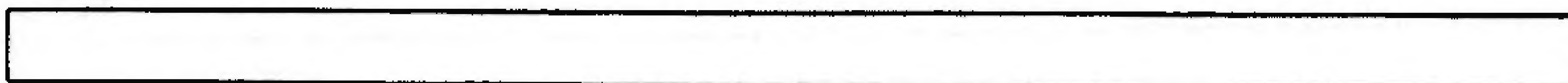
	Κκ	**Ττ**	**Μμ**	**Νν**	**Θθ**	**Λλ**	**Ππ**	**Σσ, ς**
Αα	κα	τα	μα	να	θα	λα	πα	σας
Εε, ΑΙ αι	και	ται	με	ναι	θε	λε	παι	ΣΕΣ
Ιι, Ηη, Υυ, ΕΙ ει, ΟΙ οι	κι	τη	μη	νει	θυ	λη	πει	συ
Οο, Ωω	κο	ΤΩ	μω	ΝΩ	θω	λω	πο	σω
ΟΥ ου	κου	του	ΜΟΥ	νου	θου	ΛΟΥ	Που	Σου

Μένω, μένεις, περιμένω, θέλω, θέλεις, κάνω, κάνεις, ΑΘΗΝΑ,
είμαι, είσαι, είναι, είμαστε, είστε, είναι **1, 2a*

	Ββ	**Γγ**	**Δδ**	**Ζζ**	**Ρρ**	**Φφ**	**Χχ**	**Ξξ**	**Ψψ**
Αα	βα	γα	δα	ζα	ρα	φα	χα	ξα	ψα
Εε, ΑΙ αι	βε	Γαι	ΔΕ	Ζαι	ΡΕ	ΦΑΙ	ΧΑΙ	Ξαι	Ψε
Ιι, Ηη, Υυ, ΕΙ ει, ΟΙ οι	ΒΙ	γη	δυ	ζει	ροι	φη	χυ	ξυ	ψοι
Οο, Ωω	βο	Γω	δο	ζω	ρω	φο	χω	ξο	ψω
ΟΥ ου	ΒΟΥ	γου	δου	ζου	ρου	φου	ΧΟΥ	ΞΟΥ	ψου

έτοιμη, ξέρω, ξέρεις, γειά σου, καλημέρα, καλησπέρα, καληνύχτα, έχω, έχεις
ΑΚΡΟΠΟΛΗ, ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ, ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ, ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ, ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

	μπ	ντ	γκ	γγ	τσ	τζ
Αα	μπα	ντα	γκα	γγα	τσα	τζα
Εε, ΑΙ αι	ΜΠΕ	ΝΤΑΙ	ΓΚΕ	ΓΓΑΙ	ΤΣΕ	ΤΖΕ
Ιι, Ηη, Υυ, ΕΙ ει, ΟΙ οι	μπι	ντη	γκυ	γγει	τσοι	τζυ
Οο, Ωω	μπο	ντω	γκω	γγο	τσω	τζο
ΟΥ ου	μπου	ντου	γκου	γγου	τσου	τζου

Μπαμπάς, μπύρα, ΜΠΑΡ, ΝΤΙΣΚΟ, ντομάτα, τζατζίκι, Αγγλικά
Μπάσκετ-μπωλ, κορίτσι, αντίο, Παγκράτι

ΑΥ αυ → **αφ** αυτό, αυτοκίνητο
→ **αβ** αύριο, Θαύμα

ΕΥ ευ → **εφ** ευχαριστώ
→ **εβ** δουλεύω, ΕΥΡΩΠΗ

. Καλημέρα.
, Μια σαλάτα, ένα τζατζίκι, νερό, και τον λογαριασμό.
; Τι κάνετε;
! Πω, πω! Αργησα!

*2β

άι, αϊ τσάι, Λαϊκή
όι, οϊ ρολόι

Μένεις ....;		Ναι, μένω *3	
Ξέρεις ....;		Ναι, ξέρω	
Θέλεις ....;	εις	Οχι, δεν θέλω	ω
Περιμένεις ....;		Ναι, περιμένω	
Καταλαβαίνεις .....;		Ναι, καταλαβαίνω	
Εχεις ....;		Οχι, δεν έχω	

A 1. **Μένεις στην Αθήνα;** — **Ναι, μένω στην Αθήνα.**
2. **Μένεις στο Κολωνάκι;** — **Οχι, δεν μένω στο Κολωνάκι.**

3. .... στο Παγκράτι; — Ναι, ... στο Παγκράτι.
4. .... στην Πλάκα; — Οχι, δεν .... στην Πλάκα.
5. **Ξέρεις αγγλικά;** — **Ναι ξέρω.**
6. .... ελληνικά; — Οχι, δεν ....
7. .... ισπανικά; — ....
8. **Θέλεις πορτοκαλάδα;** — **Ναι, θέλω.**
9. .... καφέ; — Οχι, δεν ....
10. .... νερό; — ....
11. **Περιμένεις την Τζούλια;** — **Ναι, περιμένω την Τζούλια.**
12. .... τον Γιάννη; — Οχι, δεν .... τον Γιάννη.
13. .... το αεροπλάνο; — ....
14. **Καταλαβαίνεις ελληνικά;** — **Ναι, καταλαβαίνω λίγο.**
15. .... αγγλικά; — ....
16. .... ισπανικά; — ....
17. **Εχεις διαβατήριο;** — **Ναι, έχω.**
18. ....πρόβλημα; — Οχι, δεν ....

σε — με

B 1. **Πώς σε λένε;** — **Με λένε Μαρία.**

2. ....; — .... Γιάννη.
3. ....; — .... Κώστα.

-ετε;	-ω

Α **1. Μένετε στην Αθήνα;** — **Ναι, μένω.** *3

2. .... στο Κολωνάκι; — ....

3. .... στο Παγκράτι; — Οχι, δεν ....

Β **1. Εχετε μπύρα;** — **Ναι, έχω.**

2. .... τηλέφωνο; — Οχι, δεν ....

3. .... πρόβλημα; — Οχι, δεν ....

Γ **1. Περιμένετε την Τζούλια;** — **Ναι, περιμένω την Τζούλια.**

2. .... τον Γιάννη; — .... τον Γιάννη.

3. .... ταξί; — .... ταξί.

Δ **1. Ξέρετε αγγλικά;** — **Ναι, ξέρω.**

2. .... ελληνικά; — Οχι, δεν ....

3. .... γαλλικά; — Ναι, ...

Ε **1. Θέλετε πορτοκαλάδα;** — **Ναι, θέλω.**

2. .... κόκα κόλα; — Οχι, δεν ....

3. .... καφέ; — Οχι, δεν ....

ΣΤ **1. Καταλαβαίνετε αγγλικά;** — **Ναι, καταλαβαίνω.**

2. .... ελληνικά; — Οχι, δεν ....

3. .... γερμανικά; — Οχι, δεν ....

σας	με

Ζ **1. Πώς σας λένε;** **Με λένε Μαρία.**

2. ....; .... Γιάννη.

3. ....; .... Κώστα.

1 Καλώς Ορισες

Στο Αεροδρόμιο

Κώστας: Καλημέρα Μαρία.
Μαρία: Αα, γειά σου Κώστα. Τι κάνεις;
Κώστας: Μια χαρά. Εσύ;
Μαρία: Καλά, ευχαριστώ. Πού μένεις τώρα, Κώστα;
Κώστας: Μένω στο Παγκράτι. Εσύ;
Μαρία: Μένω στην Πλάκα.
Κώστας: Περιμένεις και εσύ το αεροπλάνο από την Ιταλία;
Μαρία: Ναι. Περιμένω την Τζούλια.
Τζούλια: Μαρία! Μαρία, γειά σου! Εδώ είμαι.
Μαρία: Γειά σου Τζούλια μου. Καλώς όρισες! Πώς είσαι;
Τζούλια: Θαύμα, Μαρία μου! Είμαι στην Ελλάδα! Πού είναι ο Γιάννης;
Μαρία: Εεε... δεν ξέρω. Δεν είναι εδώ. Είσαι έτοιμη Τζούλια;
Τζούλια: Ναι.
Μαρία: Λοιπόν, Κώστα μου, γειά σου. Ταξί! Ταξί! Στην Πλάκα παρακαλώ.

A **1. Η Τζούλια είναι από την Ιταλία.** **Γειά σου Τζούλια. Τι κάνεις;**

2. Ο Κώστας είναι από την Ελλάδα. ....Κώστα. ....
3. Η Ισαβέλλα είναι από την Ισπανία. ....Ισαβέλλα. ....
4. Ο Τζιμ είναι από την Αμερική. ....Τζιμ. ....

B **1. Πού μένεις Τζούλια;** **Μένω στην Ρώμη.**

2. .... Ισαβέλλα; .... στην Μαδρίτη.
3. .... Κώστα; .... στην Αθήνα.
4. .... Τζιμ; .... στην Βοστώνη.

είμαι
είσαι
είναι
είμαστε
είστε - είσαστε
είναι

*4

Α 1. Είσαι από την Ελλάδα; — **Ναι, είμαι από την Ελλάδα.**

2. Είσαι από την Ιταλία; ....
3. Είσαι από την Γαλλία; ....
4. Είσαι από την Ισπανία; ....

Β 1. Ο Μάρτιν είναι από την Αγγλία; — **Ναι, είναι από την Αγγλία.**

2. Η Ρενάτε είναι από την Γερμανία; ....
3. Η Ινγκε είναι από την Δανία; ....
4. Ο Πωλ είναι από την Αμερική; ....
5. Ο Βινς είναι από την Ολλανδία; ....

Γ 1. Είστε εδώ; — **Ναι, είμαστε εδώ.**

2. Είστε καλά; ....
3. Είστε στο αεροδρόμιο; ....
4. Είστε στο σπίτι; ....
5. Είστε στην Αθήνα; ....

Δ 1. Είστε εδώ; — **Ναι, είμαι εδώ.**

2. Είστε στο αεροδρόμιο; ....
3. Είστε στο σπίτι; ....
4. Είστε στην Αθήνα; ....

Με λένε Γιάννη Πετράκο. Είμαι από την Αθήνα. Είμαι Ελληνας.
Το σπίτι μου είναι στην Πλάκα. Η Πλάκα είναι κοντά στην Ακρόπολη.
Τώρα είμαι στο αεροδρόμιο, και η ώρα είναι δύο.
Η Τζούλια δεν είναι εδώ.
Το αεροπλάνο από την Ιταλία δεν είναι εδώ.
Η Μαρία δεν είναι εδώ.
Μα πού είναι;

Α **1. Πώς σε λένε;** — **Με λένε Γιάννη.**

2. .... Με λένε Μαρία.
3. .... Με λένε Πωλ.

Β **1. Πώς την λένε;** — **Την λένε Τζούλια.**

2. .... Μαρία.
3. .... Αλίκη.

Γ **1. Πώς τον λένε;** — **Τον λένε Γιάννη.**

2. .... Τζιμ.
3. .... Νίκο.

Δ **1. Πώς σε λένε;** — **Με λένε Κώστα.**

2. Πώς σε λένε; .... Μαρία.
3. Πώς τον λένε; .... Πέτρο.
4. Πώς την λένε; .... Ελένη.

δεν είμαι **δεν είσαι** **δεν είναι** **δεν είμαστε** **δεν είστε - δεν είσαστε** **δεν είναι**

*5

Α **1. Είσαι από την Ελλάδα;** **Οχι, δεν είμαι από την Ελλάδα.**

2. Είσαι από την Γερμανία; ....
3. Είσαι από την Αμερική; ....
4. Είσαι από την Δανία; ....

Β **1. Η Ισαβέλλα είναι από την Ελλάδα;** **Οχι, δεν είναι από την Ελλάδα.**

2. Η Ρενάτε είναι από την Γαλλία; ....
3. Ο Μάρτιν είναι από την Ισπανία; ....
4. Ο Μάρκος είναι από την Σουηδία; ....

Γ **1. Είστε στο σπίτι;** **Οχι, δεν είμαστε στο σπίτι. / Οχι, δεν είμαι.**

2. Είστε στο αεροδρόμιο; ....
3. Είστε καλά; ....
4. Είστε στην τράπεζα; ....
5. Είστε στην Αθήνα; ....

Δ **1. Είστε στο σπίτι;** **Οχι, δεν είμαστε. / Ναι, είμαστε.**

2. Η Μαρία είναι στο αεροδρόμιο; ....
3. Είσαι από την Γαλλία; ....
4. Είσαι καλά; ....
5. Ο Πωλ και ο Μάρτιν είναι στο σπίτι; ....
6. Η Ελένη και η Μαρία είναι από την Ελλάδα; ....

Πώς σε λένε;

Με λένε Γιάννη Πετράκο. Είμαι από την Αθήνα. Είμαι Ελληνας.
Το σπίτι μου είναι στην Πλάκα. Η Πλάκα είναι κοντά στην Ακρόπολη.
Τώρα είμαι στο αεροδρόμιο, και η ώρα είναι δύο.
Η Τζούλια δεν είναι εδώ.
Το αεροπλάνο από την Ιταλία δεν είναι εδώ.
Η Μαρία δεν είναι εδώ.
Μα πού είναι;

1. *Πώς τον λένε;*
2. *Είναι από την Κρήτη;*
3. *Είναι Αμερικανός;*
4. *Είναι Ελληνας;*
5. *Το σπίτι του είναι στην Πλάκα;*
6. *Η Πλάκα είναι κοντά στην Ακρόπολη;*
7. *Πού είναι η Πλάκα;*
8. *Ο Γιάννης είναι στο αεροδρόμιο;*
9. *Τι ώρα είναι;*
10. *Η Τζούλια είναι στο αεροδρόμιο;*
11. *Η Μαρία είναι στο αεροδρόμιο;*

Πώς σε λένε; Ξέρεις ελληνικά;
Πού είναι το σπίτι σου;

Κα Αθηνά: Ναι;
Μαρία: Καλημέρα Κυρία Αθηνά. Ο Γιάννης είναι εκεί;
Κα Αθηνά: Οχι, δεν είναι εδώ. Ποιός είναι στο τηλέφωνο;
Μαρία: Η Μαρία.
Κα Αθηνά: Γειά σου παιδί μου. Πώς είσαι;
Μαρία: Καλά, ευχαριστώ. Πού είναι ο Γιάννης;
Κα Αθηνά: Ο Γιάννης είναι στο αεροδρόμιο.
Μαρία: Πω, πω!
Κα Αθηνά: Εσύ πού είσαι Μαρία; Δεν είσαι στο αεροδρόμιο;
Μαρία: Οχι, είμαι στο σπίτι με την Τζούλια.
Κα Αθηνά: Και πού είναι ο Γιάννης;

— Καλημέρα κυρία Αθηνά.	**— Καλημέρα.**
— Καλησπέρα κυρία Ελένη.	**— Καλησπέρα.**
— Καληνύχτα κύριε Γιάννη.	**— Καληνύχτα.**

Α

1. Πώς είσαι, Κώστα;	**Καλά, ευχαριστώ.**
2. .... Ρενάτε;	....
3. .... Πωλ;	....
4. .... Νίκο;	....

Β

1. Ποιός είναι;	**Η Μαρία.**
2. ....;	Ο Γιάννης.
3. ....;	Ο Νίκος. *6δ1*
4. ....;	Η Ελένη.
5. ....;	Ο Κώστας.

ο	φίλ**ος** Κώστ**ας** φοιτητ**ής**	**-ος** **-ας** **-ης**	* *6α*
η	Ελέν**η** Αθήν**α**	**-η** **-α**	
το	αεροπλάν**ο** σπίτ**ι** πρόβλη**μα**	**-ο** **-ι** **-μα**	

Α Τι είναι; ο, η, το;

__Ο__ **Κώστας**	.... βιβλίο	.... δρόμος
.... Αμερική	.... άντρας	.... σελίδα
.... Σύνταγμα	.... γιαούρτι	.... Γερμανία
.... Ελληνας	.... γράμμα	.... αεροδρόμιο
.... Γιάννης	.... σπίτι	.... στάση
.... διαβατήριο	.... Αθήνα	.... Ελληνίδα
.... φίλη	.... μάθημα	.... λεμονάδα

Ο Νίκ**ος** είναι εδώ. Η Μαρί**α** είναι εδώ.	Γειά σου Νίκ**ο**. Γειά σου Μαρί**α**.	*37

Β 1. Ο Νίκος είναι εδώ. **Γειά σου Νίκο.**

2. Η Ελένη ....
3. Ο Κώστας ....
4. Ο Πέτρος ....
5. Η Μαρίνα ....

μια	**πορτοκαλάδα** **μπύρα** **λεμονάδα** **σαλάτα** **κόκα-κόλα** **σοκολάτα**	**και ένα**	**παγωτό** **σουβλάκι** **ούζο** **γιαούρτι** **γάλα** **νερό**

και | **έναν** | **καφέ, παρακαλώ!**

1. Παρακαλώ μία πορτοκαλάδα. (πορτοκαλάδα)

2. .... (γιαούρτι)
3. .... (παγωτό)
4. .... (μπύρα)
5. .... (καφέ)
6. .... (σουβλάκι)
7. .... (ούζο)
8. .... (σαλάτα)
9. .... (κοτόπουλο)
10. .... (πορτοκαλάδα, παγωτό)
11. .... (λεμονάδα)
12. .... (ούζο, νερό)
13. .... (πάστα)
14. .... (τσάι)
15. .... (τυρόπιτα)
16. .... (ψωμί)
17. .... (βούτυρο, γάλα)

Στο Αεροδρόμιο

Κώστας: Καλημέρα Μαρία.
Μαρία: Αα, γειά σου Κώστα. Τι κάνεις;
Κώστας: Μια χαρά. Εσύ;
Μαρία: Καλά, ευχαριστώ. Πού μένεις τώρα, Κώστα;
Κώστας: Μένω στο Παγκράτι. Εσύ;
Μαρία: Μένω στην Πλάκα.
Κώστας: Περιμένεις και εσύ το αεροπλάνο από την Ιταλία;
Μαρία: Ναι. Περιμένω την Τζούλια.
Τζούλια: Μαρία, Μαρία! Γειά σου! Εδώ είμαι.
Μαρία: Γειά σου Τζούλια μου. Καλώς όρισες. Πώς είσαι;
Τζούλια: Θαύμα, Μαρία μου! Είμαι στην Ελλάδα! Πού είναι ο Γιάννης;
Μαρία: Εεε... δεν ξέρω. Δεν είναι εδώ. Είσαι έτοιμη Τζούλια;
Τζούλια: Ναι.
Μαρία: Λοιπόν, Κώστα μου, γειά σου. Ταξί! Ταξί! Στην Πλάκα παρακαλώ.

1. *Πώς είναι η Τζούλια;*
2. *Πού είναι η Τζούλια;*
3. *Πού είναι η Μαρία και ο Κώστας;*
4. *Είναι έτοιμη η Τζούλια;*
5. *Πού είναι ο Γιάννης;*
6. *Η Τζούλια είναι από την Ελλάδα;*
7. *Η Μαρία είναι από την Ελλάδα;*
8. *Ο Κώστας είναι από την Αμερική;*
9. *Ο Κώστας και η Μαρία είναι στο αεροδρόμιο;*
10. *Ο Γιάννης είναι στο αεροδρόμιο;*

ο ένας	φίλος Ελληνας φοιτητής	- ος - ας - ης	*6α
η μία	ασπιρίνη μπύρα	- η - α	
το ένα	αεροπλάνο σπίτι πρόβλημα	- ο - ι - μα	

ο / ένας φίλος
.... σαλάτα
.... χάρτης
.... ώρα
.... παγωτό
.... άντρας
.... φοιτητής
.... λογαριασμός
.... αεροπλάνο
.... μέρα
.... Κυριακή
.... βούτυρο
.... φοιτήτρια
.... τσάι
.... δρόμος

.... κρασί
.... γράμμα
.... ταβέρνα
.... κοτόπουλο
.... περίπτερο
.... πορτοκαλάδα
.... άνθρωπος
.... φούρνος
.... ταξί
.... παιδί
.... πλατεία
.... μάθημα
.... Αμερικανός
.... Ελληνας
.... Γάλλος

.... μπύρα
.... καφές *
.... νερό
.... τράπεζα
.... γιατρός
.... λεωφορείο
.... γυναίκα
.... μουσείο
.... Σάββατο
.... μπάνιο
.... όνομα
.... ψωμί
.... Αμερικανίδα
.... Ελληνίδα
.... Γαλλίδα

* *ο / **ένας** καφές*

Αλίκη: Καλημέρα Κώστα.
Κώστας: ....
Αλίκη: Τι κάνεις;
Κώστας: ....
Αλίκη: Πού μένεις τώρα;
Κώστας: ....
Αλίκη: Περιμένεις ταξί;
Κώστας: ....
Αλίκη: Γειά σου, λοιπόν.
Κώστας: ....

Πώς σε λένε; *Τι κάνεις;*
Είσαι από την Ελλάδα; *Πού μένεις;*
Καταλαβαίνεις ελληνικά;

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ένα	δύο	τρία	τέσσερα	πέντε	έξι	εφτά	οκτώ	εννέα	δέκα

έντεκα	δώδεκα	δεκατρία	δεκατέσσερα	δεκαπέντε
11	12	13	14	15

είκοσι	είκοσι ένα	είκοσι δύο	τριάντα	τριάντα ένα
20	21	22	30	31

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΚΕΡΚΥΡΑ
ΓΙΑΝΝΕΝΑ
ΒΟΛΟΣ
ΕΠΤΑΝΗΣΑ
ΧΙΟΣ
ΠΑΤΡΑ
ΑΘΗΝΑ
ΚΥΚΛΑΔΕΣ
ΣΠΑΡΤΗ
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ
ΚΡΗΤΗ

2 Από πού είσαι;

Στο δρόμο

Σπύρος: Από πού είσαι Μιχάλη;
Μιχάλης: Είμαι από την Σπάρτη.
Σπύρος: Ο πατέρας σου και η μητέρα σου είναι από την Σπάρτη;
Μιχάλης: Ο πατέρας μου είναι από την Σπάρτη και η μητέρα μου από την Θεσσαλονίκη. Αλλά τώρα μένουμε στην Αθήνα. Και εσείς από πού είστε;
Σπύρος: Εμείς είμαστε από την Κέρκυρα.

Α 1. Από πού είσαι Κώστα; **Είμαι από την Κρήτη. (Κρήτη)**

2. Από πού είσαι Ροζίν; ....(Γαλλία)
3. Από πού είσαι Μάρτιν; ....(Αγγλία)
4. Από πού είσαι Ρενάτε; ....(Γερμανία)

Β 1. Από πού είσαι Κώστα; **Είμαι από την Κρήτη. (Κρήτη)**

2. .... Πωλ; ....(Αμερική)
3. .... Ισαβέλλα; ....(Ισπανία)
4. .... Ινγκε; ....(Δανία)

Γ 1. Είστε από την Αθήνα; **Ναι, είμαι από την Αθήνα.**

2. Είστε από την Αμερική; ....
3. Είστε από τον Καναδά; ....

Εσείς, από πού είστε;

	εγώ	είμαι	*4
	εσύ	είσαι	
Ο Γιάννης	**αυτός**		
Η Μαρία	**αυτή**	είναι	
Το παιδί	**αυτό**		
	εμείς	είμαστε	
	εσείς	είσαστε - είστε	
Ο Γιάννης και ο Κώστας	**αυτοί**		
Η Μαρία και η Ελένη	**αυτές**	είναι	
Τα παιδιά	**αυτά**		

Α **1. Εγώ είμαι στο αεροδρόμιο.**

2. .... είναι από την Αγγλία.
3. .... είναι η Ελένη και η Μαρία.
4. .... είστε καλά;
5. .... δεν είμαστε από την Ιταλία.
6. .... είναι ο Νίκος και ο Γιάννης.

Β **1. Το διαβατήριο είναι εντάξει.** **Αυτό είναι εντάξει. / Είναι εντάξει.**

2. Η σαλάτα δεν είναι έτοιμη. ....
3. Το ξενοδοχείο και το σπίτι είναι στην Πλάκα. ....
4. Η Ελένη και η Μαρία είναι εδώ. ....
5. Ο καφές είναι έτοιμος. ....
6. Ο Νίκος και ο Γιάννης είναι στην ταβέρνα. ....

Γ **1. Ο Κώστας είναι στο αεροδρόμιο.** **Αυτός είναι στο αεροδρόμιο.**

2. Η Ελένη και η Μαρία είναι από την Αθήνα. ....
3. Η μητέρα μου είναι από την Κέρκυρα. ....
4. Το μουσείο είναι στην πλατεία. ....
5. Ο Γιάννης και ο Κώστας είναι στο σπίτι τους. ....

εγώ	θέλ**ω**	- ω
εσύ	θέλ**εις**	- εις
αυτός-αυτή-αυτό	θέλ**ει**	- ει
εμείς	θέλ**ουμε**	- ουμε
εσείς	θέλ**ετε**	- ετε
αυτοί-αυτές-αυτά	θέλ**ουν**	- ουν

*4, 9

Α **1. Η Ελένη θέλει παγωτό.**

2. Ο Γιάννης και ο Κώστας θέλ.......... σαλάτα.
3. Εμείς δεν θέλ............ πορτοκαλάδα.
4. Η Μαρία και η Ελένη θέλ........... κρασί.
5. Εσείς θέλ........... τον λογαριασμό;
6. Εσύ τι θέλ........;

Β **1. Εγώ θέλω παγωτό.**

2. .... θέλετε καφέ;
3. .... θέλουν ούζο.
4. .... θέλεις λεμονάδα ή μπύρα;
5. .... θέλεις σουβλάκι;

Γ **1. Ο Γιάννης θέλει καφέ;** **Ναι, θέλει. / Οχι, δεν θέλει.**

2. Θέλετε ταξί; ....
3. Ο Νίκος και η Μαρία θέλουν κρασί; ....
4. Θέλετε την κυρία Αθηνά; ....
5. Θέλεις μια μπύρα; ....
6. Θέλετε τον λογαριασμό; ....

Τι θέλετε παρακαλώ;

Πώς είστε;

Είμαι από την Σπάρτη αλλά τώρα μένω στην Αθήνα. Το σπίτι μου είναι στο Παγκράτι. Η μητέρα μου κι εγώ είμαστε στο σπίτι σήμερα. Ο πατέρας μου είναι στο μαγαζί του. Η Ελένη, η αδερφή μου, είναι στην θάλασσα. Η γάτα μας είναι στο μπαλκόνι. Την λένε Αφροδίτη.
Εμείς είμαστε καλά. Εσείς πώς είστε;

A 1. Το σπίτι μου είναι στο Παγκράτι.

2. .... είμαστε στο σπίτι.
3. ....είναι στο μαγαζί.
4. .... είναι στην θάλασσα.
5. .... είναι στο μπαλκόνι.

B 1. Πού είναι το σπίτι; **Στο Παγκράτι.**

2. Πού είναι ο πατέρας; ....
3. Πού είμαστε η μητέρα κι εγώ; ....
4. Πού είναι η γάτα; ....

Χαίρω πολύ

1. *Μιχάλης:* **Με λένε Μιχάλη.**
Νίκος: **Με λένε Νίκο.**
Μιχάλης: **Χαίρω πολύ.**
Νίκος: **Χαίρω πολύ.**

2. *Αννα:* ....
Κατερίνα: ....
Αννα: ....
Κατερίνα: ....

3. *Μάρτιν:* ....
Μαρία: ....
Μάρτιν: ....
Μαρία: ....

εγώ	είμαι	στο σπίτι	μου	*7
εσύ	είσαι	στο σπίτι	σου	
αυτός	είναι	στο σπίτι	του	
αυτή	είναι	στο σπίτι	της	
αυτό	είναι	στο σπίτι	του	
εμείς	είμαστε	στο σπίτι	μας	
εσείς	είστε	στο σπίτι	σας	
αυτοί	είναι	στο σπίτι	τους	
αυτές	είναι	στο σπίτι	τους	
αυτά	είναι	στο σπίτι	τους	

Α 1. **Αυτό είναι το σπίτι σου;** — **Ναι, είναι το σπίτι μου.**

2. Αυτός είναι ο πατέρας σου; — Οχι, δεν ....
3. Αυτή είναι η μητέρα σου; — Ναι, ...
4. Αυτό είναι το διαβατήριό σου; — ....
5. Αυτό είναι το ξενοδοχείο σου; — ....

Β 1. **Αυτός είναι ο αδερφός σας;** — **Ναι, είναι ο αδερφός μας.** **Οχι, δεν είναι ο αδερφός μας.**

2. Αυτή είναι η φίλη σας; — ....
....
3. Αυτός είναι ο φίλος σας; — ....
....
4. Αυτή είναι η αδερφή σας; — ....
....

Γ 1. **Αυτό είναι το σπίτι του;** — **Ναι, είναι το σπίτι του.**

2. Αυτός είναι ο αδερφός του; — Οχι, δεν ....
3. Αυτή είναι η σαλάτα του; — Ναι, ...

Δ 1. **Αυτό είναι το σπίτι της;** **Ναι, είναι το σπίτι της.**

2. Αυτός είναι ο πατέρας της; Ναι, ...
3. Αυτός είναι ο καφές της; Οχι, δεν ....

Ε 1. **Ο Γιάννης και ο Κώστας είναι στο σπίτι τους;**
Ναι, είναι στο σπίτι τους.

2. Η Ελένη και η Μαρία είναι στο ξενοδοχείο τους;
Οχι, δεν ....
3. Η γάτα τους είναι στο μπαλκόνι τους;
Οχι, δεν ....

ΣΤ 1. **Πού είναι το σπίτι σου;** **Το σπίτι μου είναι στην Πλάκα.**

2. Πού είναι το ξενοδοχείο τους; ....
3. Πού είναι η γάτα της; ....
4. Πού είναι ο αδερφός σας; ....
5. Πού είναι το βιβλίο μας; ....
6. Πού είναι ο πατέρας μου; ....
7. Πού είναι το σπίτι τους; ....
8. Πού είναι η φίλη σας; ....
9. Από πού είναι ο φίλος τους; ....
10. Από πού είναι η φίλη της; ....
11. Από πού είναι ο αδερφός της; ....

μου	**αρέσει**	το σπίτι μου
σου	**αρέσει**	το σπίτι σου
του	**αρέσει**	το σπίτι του
της	**αρέσει**	το σπίτι της
μας	**αρέσει**	το σπίτι μας
σας	**αρέσει**	το σπίτι σας
τους	**αρέσει**	το σπίτι τους

*22

Α 1. **Σου αρέσει το σπίτι μου;** **Ναι, μου αρέσει. / Οχι, δεν μου αρέσει.**

2. Σου αρέσει ο κινηματογράφος; .... / ....
3. Σου αρέσει το ελληνικό φαγητό; .... / ....
4. Σου αρέσει ο Γιάννης; .... / ....

Β 1. **Σας αρέσει η μουσική;** **Ναι, μας αρέσει. / Οχι, δεν μας αρέσει.**

2. Σας αρέσει η Αθήνα; .... / ....
3. Σας αρέσει ο Μπραμς; .... / ....
4. Σας αρέσει ο Γούντυ Αλλεν; .... / ....

Γ 1. **Του αρέσει η Ελένη;** **Ναι, του αρέσει. / Οχι, δεν του αρέσει.**

2. Του αρέσει το κρασί; .... / ....
3. Του αρέσει το ποδόσφαιρο; .... / ....

Δ 1. **Της αρέσει ο Κώστας;** **Ναι, της αρέσει. / Οχι, δεν της αρέσει.**

2. Της αρέσει το παγωτό; .... / ....
3. Της αρέσει η Αίγινα; .... / ....

Ε 1. **Τους αρέσει ο μουσακάς;** **Ναι, τους αρέσει. / Οχι, δεν τους αρέσει.**

2. Τους αρέσει η ρετσίνα; .... / ....
3. Τους αρέσει το φεγγάρι; .... / ....

Η φωτογραφία

Αυτό είναι το σπίτι μου. Είναι μεγάλο. Αυτή είναι η μητέρα μου κι αυτός είναι ο πατέρας μου. Αυτός είναι ο μεγάλος αδερφός μου, ο Μιχάλης. Αυτή είναι η αδερφή μου, η Κατερίνα. Είναι μικρή. Και εδώ είναι η γάτα μου. Είναι καλή. Δεν είναι πολύ όμορφη;

Α **1. Ο αδερφός μου είναι μεγάλος.** **(ο αδερφός μου)**

2. .... είναι καλός. (ο πατέρας μου)
3. .... είναι όμορφος. (ο Γιάννης)
4. .... είναι μικρός. (ο δρόμος)

Β **1. Η αδερφή μου είναι μεγάλη.** **(η αδερφή μου)**

2. .... είναι καλή. (η μητέρα)
3. .... είναι όμορφη. (η φίλη μου)
4. .... είναι μικρή. (η Ελένη)

Γ **1. Το βιβλίο μου είναι μεγάλο.** **(το βιβλίο μου)**

2. .... είναι καλό. (το παιδί)
3. .... είναι μικρό. (το πρόβλημα)
4. .... είναι όμορφο. (το σπίτι)

ο	αδερφός πατέρας μαθητής	είναι	καλ**ός**
η	αδερφή μητέρα	είναι	καλ**ή**
το	βιβλίο παιδί μάθημα	είναι	καλ**ό**

*8

Α 1. Το βιβλίο δεν είναι μεγάλο.

2. Το σπίτι μου είναι πολύ όμορφ..........
3. Η μητέρα μας είναι πολύ καλ.........
4. Ο πατέρας της είναι καλ..........
5. Η γάτα είναι μικρ........ και πολύ όμορφ.........
6. Το φαγητό σας είναι έτοιμ........
7. Η σαλάτα είναι έτοιμ.........
8. Η μπύρα δεν είναι μεγάλ........., είναι μικρ.........
9. Ο Κώστας δεν είναι όμορφ........, είναι άσκημ........
10. Η Αθήνα είναι μεγάλ........ και όμορφ........ πόλη.

Β 1. Το σπίτι μου είναι μεγάλο.

2. .... είναι καλός.
3. .... είναι έτοιμη.
4. .... είναι μικρό.
5. .... είναι πολύ όμορφη.
6. .... δεν είναι άσκημος.

Πόσον καιρό είσαι εδώ;

Μαρία: Από πού είσαι Βικτώρια;
Βικτώρια: Από την Αυστραλία.
Μαρία: Και πόσον καιρό είσαι εδώ;
Βικτώρια: Ενα χρόνο.
Μαρία: Μπράβο! Και καταλαβαίνεις πολύ καλά ελληνικά.
Βικτώρια: Μμμμμ... Οχι πολύ καλά — έτσι κι έτσι.
Μαρία: Πού μένεις;
Βικτώρια: Στο Ψυχικό.
Μαρία: Είσαι παντρεμένη ή ελεύθερη;
Βικτώρια: Είμαι παντρεμένη με Ελληνα κι έχουμε μία κόρη.
Μαρία: Είναι μεγάλη;
Βικτώρια: Οχι, είναι μικρή.
Μαρία: Δουλεύεις;
Βικτώρια: Είμαι καθηγήτρια, αλλά δεν δουλεύω τώρα. Μένω στο σπίτι για το παιδί. Τι ώρα είναι;
Μαρία: Δύο.
Βικτώρια: Δύο! Πω, πω, άργησα! Γειά σου.

Εσύ πόσον καιρό είσαι εδώ; Πού μένεις; Σπουδάζεις; Δουλεύεις στην Ελλάδα; Είσαι παντρεμένη/ος ή ελεύθερη/ος; Εχεις παιδιά; Κόρη ή γιό; Σου αρέσει εδώ;

Γιάννης: Καλησπέρα.
Μάρτιν: ....
Γιάννης: Πώς σε λένε;
Μάρτιν: ....
Γιάννης: Με λένε Γιάννη.
Μάρτιν: ....
Γιάννης: Χαίρω πολύ. Από πού είσαι;
Μάρτιν: ....
Γιάννης: Πόσον καιρό είσαι εδώ;
Μάρτιν: ....
Γιάννης: Πού μένεις;
Μάρτιν: ....
Γιάννης: Εχεις μεγάλο σπίτι;
Μάρτιν: ....
Γιάννης: Εγώ μένω με την μητέρα μου. Να το σπίτι μου. Καληνύχτα.

40	50	60	70	80	90	100
σαράντα	πενήντα	εξήντα	εβδομήντα	ογδόντα	ενενήντα	εκατό

Τι καταλαβαίνετε;

Ιστορία
Φιλοσοφία
Αρχαιολογία
Ψυχολογία
Φυσική
Μαθηματικά
Γυμναστική
Αθλητικά
Λογική
Πολιτική
Δημοκρατία
Οικονομία
Ανταγωνισμός
Πρόγραμμα
Εποχή
Περίοδος
Ιδέα
Αριθμός
Κόσμος
Ανθρωπολογία
Αλφάβητο
Γραμματική
Λεξικό
Αστρολογία
Γεωγραφία
Ωκεανός
Πέλαγος
Ευρώπη

Ασία
Αμερική
Αφρική
Αυστραλία
Παράγραφος
Διάλογος
Πρόβλημα
Επιδημία
Καταστροφή
Κρίση
Ναρκωτικά
Ανώνυμος
Φρίκη
Υστερία
Εικόνα
Φωτογραφία
Ιδεολογία
Αεροπλάνο
Τηλέφωνο
Μουσείο
Ηλεκτρικό
Πάρκο
Ομπρέλα
Προπαγάνδα
Ασπιρίνη
Βιτρίνα
Μπύρα
Μπαρ

Ταξί
Ασανσέρ
Τέννις
Κάρτα
Ντους
Σαμπουάν
Μπάνιο
Τουαλέτα
Γκαράζ
Πάρκινγκ
Καφές
Πίτσα
Ζαμπόν
Καφενείο
Φιλμ
Σινεμά
Φάρσα
Τραγωδία
Κωμωδία
Θέατρο
Συμφωνία
Πιάνο
Κοντσέρτο
Μουσική
Φαντασία
Σνομπ
Χόμπυ
Χιούμορ

Κοντά στο Σύνταγμα

Μάρτιν: Συγνώμη, πού είναι το Σύνταγμα παρακαλώ;
Ενας κύριος: Είστε ξένος;
Μάρτιν: Ναι.
Ενας κύριος: Πού πηγαίνετε;
Μάρτιν: Στο ξενοδοχείο Ηρα, Ερμού είκοσι πέντε. Μήπως ξέρετε πού είναι;
Ενας κύριος: Βεβαίως. Εκεί, αριστερά.
Μάρτιν: Α! Ευχαριστώ πολύ.
Ενας κύριος: Παρακαλώ.

A **1. Συγνώμη, πού είναι το Σύνταγμα παρακαλώ;** **Εκεί δεξιά.**

2. .... το ξενοδοχείο ....; ....
3. .... το μουσείο ....; ....
4. .... η στάση ....; ....
5. .... το ταχυδρομείο ....; ....
6. .... το Στάδιο ....; ....

B **1. Παρακαλώ μήπως ξέρετε πού είναι το Σύνταγμα;** **Εκεί αριστερά.**

2. .... το φαρμακείο; ....
3. .... η τράπεζα; ....
4. .... το περίπτερο; ....
5. .... το ταχυδρομείο; ....
6. .... η οδός Ερμού; ....

έχω
θέλω
ξέρω
πηγαίνω
περιμένω

εγώ	μέν**ω**	- ω	*4, 9
εσύ	μέν**εις**	- εις	
αυτός-αυτή-αυτό	μέν**ει**	- ει	
εμείς	μέν**ουμε**	- ουμε	
εσείς	μέν**ετε**	- ετε	
αυτοί-αυτές-αυτά	μέν**ουν**	- ουν	

Α **1. Εχεις διαβατήριο;** **Ναι, έχω. / Οχι, δεν έχω.**

2. Ξέρεις ελληνικά; ....
3. Θέλεις καφέ; ....
4. Πηγαίνεις στο σπίτι σου; ....
5. Μένεις στο ξενοδοχείο; ....
6. Καταλαβαίνεις ελληνικά; ....

Β **1. Εχετε διαβατήριο;** **Ναι, έχω. / Οχι, δεν έχω.**

2. Θέλετε καφέ; ....
3. Μένετε στην Αθήνα; ....
4. Πηγαίνετε στο θέατρο; ....
5. Ξέρετε τον Αλέξανδρο; ....
6. Περιμένετε το λεωφορείο; ....

Γ **1. Η Τζούλια μένει στο ξενοδοχείο;** **Ναι, μένει στο ξενοδοχείο.**
Οχι, δεν μένει.

2. Η Μαρία ξέρει ελληνικά; ....
....

3. Ο Γιάννης θέλει σαλάτα; ....
....

4. Το λεωφορείο πηγαίνει στο Σούνιο; ....
....

Δ 1. Ο Πωλ και η Ροζίν μένουν στην Αθήνα; **Ναι, μένουν στην Αθήνα.**
Οχι, δεν μένουν.

2. Η Ρενάτε και η Ισαβέλλα ξέρουν ελληνικά; ....
....
3. Ο Νίκος και η Ελένη θέλουν κρασί; ....
....
4. Ο Χαβιέ και η Ινγκε έχουν γράμμα; ....
....
5. Η Ελένη και η Μαρία κάνουν μπάνιο; ....
....

Ε 1. Η μητέρα σου ξέρει ελληνικά; **Ναι, ξέρει. / Οχι, δεν ξέρει.**

2. Εσείς πηγαίνετε στην θάλασσα; ....
3. Ελένη, περιμένεις το λεωφορείο; ....
4. Ο Κώστας και ο Νίκος μένουν εδώ; ....
5. Γιάννη, Μαρία, θέλετε παγωτό; ....

ΣΤ 1. Εμείς πηγαίνουμε στην Ακρόπολη. **(πηγαίνω)**

2. Το παιδί .... τυρόπιτα. (θέλω)
3. Η Μαρία και η Ελένη .... καφέ. (θέλω)
4. Συγνώμη, εγώ δεν .... τίποτα. (καταλαβαίνω)
5. Ο Μάρτιν .... ελληνικά. (ξέρω)
6. Εσείς ....τηλέφωνο; (έχω)
7. Εσύ .... στην Πλάκα; (μένω)
8. Πού ...., Γιώργο; (μένω)

Στο Καφενείο

Γκαρσόν: Ορίστε παρακαλώ;
Ροζίν: Μήπως έχετε τυρόπιτα;
Γκαρσόν: Βεβαίως έχουμε. Θέλετε τίποτα άλλο;
Ροζίν: Θέλω και έναν καφέ σκέτο.
Γκαρσόν: Ελληνικό;
Ροζίν: Οχι, νες-καφέ. Και τον λογαριασμό, παρακαλώ.
Γκαρσόν: Εντάξει.

....

Γκαρσόν: Ορίστε ο καφές... η τυρόπιτα, νερό και... ο λογαριασμός —διακόσιες πενήντα δραχμές.
Ροζίν: Ορίστε, διακόσιες ογδόντα.
Γκαρσόν: Ευχαριστώ πολύ.
Ροζίν: Παρακαλώ.

A **1. Μήπως έχετε τυρόπιτα;** **Βεβαίως.**

2. .... σουβλάκι; ....
3. .... ασπιρίνη; ....
4. .... μπύρα; ....
5. .... πορτοκαλάδα; ....

B **1. Ορίστε ο καφές! (καφές)**
— Ευχαριστώ πολύ!
— Παρακαλώ.

2. .... (ο λογαριασμός)
....
....

3. .... (η μπύρα
....
....

Πόσα λεφτά έχεις;

η δραχμή
η λίρα

το δολάριο *10
το μάρκο

1	μία δραχμή	**1**	ένα δολάριο
2	δύο δραχμές	**2**	δύο δολάρια
3	τρεις δραχμές	**3**	τρία δολάρια
4	τέσσερις	**4**	τέσσερα
20	είκοσι	**20**	είκοσι
21	είκοσι μία	**21**	είκοσι ένα
23	είκοσι τρεις	**23**	είκοσι τρία
134	εκατόν τριάντα τέσσερις	**134**	εκατόν τριάντα τέσσερα
200	διακόσιες	**200**	διακόσια
300	τριακόσιες	**300**	τριακόσια
400	τετρακόσιες	**400**	τετρακόσια
500	πεντακόσιες	**500**	πεντακόσια
600	εξακόσιες	**600**	εξακόσια
700	επτακόσιες	**700**	επτακόσια
800	οκτακόσιες	**800**	οκτακόσια
900	εννιακόσιες	**900**	εννιακόσια
1.000	χίλιες	**1.000**	χίλια
2.000	δύο χιλιάδες	**2.000**	δύο χιλιάδες
3.000	τρεις χιλιάδες	**3.000**	τρεις χιλιάδες

A 1. **Πόσο κάνει η μπύρα;** — **Ογδόντα τέσσερις δραχμές. (84)**

2. .... ο καφές; — .... (93)

3. .... ο χάρτης; — .... (225)

4. .... η τυρόπιτα; — .... (176)

Β **1. Πόσο κάνουν ο καφές και η τυρόπιτα; Εκατόν πενήντα δραχμές.(150)**

2. .... το βιβλίο και ο χάρτης; .... (890)
3. .... το σουβλάκι και η μπύρα; .... (448)
4. .... η σαλάτα και το ψωμί; .... (300)

Γ **1. Πόσα δολάρια θέλετε; Χίλια. (1.000)**

2. ....; .... (2.500)
3. ....; .... (300)

Δ **Πόσο κάνει;**

1. (3.500) Τρεις χιλιάδες πεντακόσιες.

2. (4.000) ....
3. (10.000) ....
4. (3.750) ....
5. (320.000) ....

Ε **Χρονολογίες:**

1821 χίλια οκτακόσια είκοσι ένα

1992 ....

1996 ....

1789 ....

Πόσα λεφτά έχετε;
Πόσο κάνει ένα σουβλάκι;
Εχετε αυτοκίνητο;
Πόσο κάνει μια ελληνική εφημερίδα;

Στο Περίπτερο

Μαρίνα:	Μια σοκολάτα παρακαλώ, ένα πακέτο τσιγάρα και σπίρτα.
Περιπτεράς:	Ορίστε. Θέλετε τίποτα άλλο;
Μαρίνα:	Εεε... όχι. Ενα λεπτό. Τι ώρα είναι;
Περιπτεράς:	Δύο και μισή. Γιατί;
Μαρίνα:	Είναι ανοιχτό το ταχυδρομείο;
Περιπτεράς:	Στις δύο και μισή; Δεν νομίζω!
Μαρίνα:	Πω, πω! Μήπως έχετε γραμματόσημα;
Περιπτεράς:	Βεβαίως. Πού πηγαίνει το γράμμα;
Μαρίνα:	Στην Γερμανία.
Περιπτεράς:	Ορίστε.
Μαρίνα:	Πόσο κάνουν όλα;
Περιπτεράς:	Εεε... 84 τα γραμματόσημα, 100 η σοκολάτα, 175 τα τσιγάρα, 24 τα σπίρτα —383 δραχμές.
Μαρίνα:	Ορίστε 1.000 δραχμές.
Περιπτεράς:	Μήπως έχετε ψιλά;
Μαρίνα:	Ναι. Ορίστε 400 δραχμές. Ευχαριστώ. Και αντίο.
Περιπτεράς:	Ε! Πού πηγαίνετε; Τα ρέστα σας. 17 δραχμές.

Α 1. Ορίστε τα ρέστα σας: 17 δραχμές.

2. .... 44 δραχμές.
3. .... 156 δραχμές.

Β 1. Ορίστε 1.000 δραχμές. **Μήπως έχετε ψιλά;**

2. .... 500 ....
3. .... 100 ....

A *Τι είναι; ο, η, το; ένας, μία, ένα;*

ο / ένας πατέρας	**................. φωτογραφία**	**.................. μπύρα**
.... ασπιρίνη	.... λογαριασμός	.... ξένος
.... πορτοκαλάδα	.... θέατρο	.... πρόβλημα
.... κρασί	.... φαρμακείο	.... δραχμή
.... γράμμα	.... νερό	.... φίλος
.... χάρτης	.... σελίδα	.... σουβλάκι
.... δρόμος	.... Ελληνας	.... κύριος
.... φοιτήτρια	.... παράθυρο	.... πόρτα

B **1. <u>Η</u> τυρόπιτα είναι φτην<u>ή</u>.**

2. .... σουβλάκι είναι ακριβ..........
3. .... χάρτης είναι μεγάλ..........
4. .... Κώστας δεν είναι έτοιμ..........
5. .... νησί είναι μικρ........ αλλά πολύ ωραί..........
6. .... παιδί της είναι όμορφ..........
7. .... Αθήνα είναι πολύ όμορφ..........
8. .... γραμματόσημο είναι ελληνικ..........
9. .... ξενοδοχείο μου είναι φτην..........
10. .... καιρός δεν είναι καλ.........., είναι άσκημ..........
11. .... πόρτα είναι ανοιχτ..........

Γ **1. Πού είναι το βιβλίο σου; Είναι στο σπίτι μου.**

2. Πού είναι το σπίτι της; ....
3. Από πού είναι ο φίλος σου; ....
4. Η μητέρα του είναι έτοιμη; ....
5. Είναι καλός ο χάρτης σου; ....
6. Η φίλη σου είναι όμορφη; ....

Πόσον καιρό είσαι εδώ;

Νίκος: Από πού είσαι Τζων;
Τζων: Από την Νέα Υόρκη.
Νίκος: Και πόσον καιρό είσαι εδώ;
Τζων: Ενα μήνα.
Νίκος: Μπράβο! Και καταλαβαίνεις πολύ καλά ελληνικά.
Τζων: Χμμμμ... όχι πολύ καλά... έτσι κι έτσι.
Νίκος: Πού μένεις;
Τζων: Στο Κολωνάκι.
Νίκος: Είσαι παντρεμένος ή ελεύθερος;
Τζων: Είμαι παντρεμένος με Ελληνίδα και έχουμε ένα γιό.
Νίκος: Είναι μεγάλος;
Τζων: Οχι, είναι μικρός.
Νίκος: Δουλεύεις;
Τζων: Είμαι καθηγητής, αλλά δεν δουλεύω εδώ. Τι ώρα είναι, Νίκο;
Νίκος: Μία.
Τζων: Μία; Πω, πω, άργησα! Γειά σου.

1. *Από πού είναι ο Τζων;*
2. *Πόσον καιρό είναι εδώ;*
3. *Καταλαβαίνει ελληνικά;*
4. *Πού μένει;*
5. *Είναι παντρεμένος ή ελεύθερος;*
6. *Δουλεύει ή σπουδάζει;*
7. *Τι δουλειά κάνει;*

Το τηλέφωνό μου είναι...

Είμαι ξένος. Με λένε Ολε. Σπουδάζω στην Αθήνα, και μένω Δεινοκράτους 344. Το τηλέφωνό μου είναι 76-92-690. Η μητέρα μου μένει στην Δανία. Δεν έχω πατέρα. Ο αδερφός μου και η αδερφή μου είναι και αυτοί εδώ τώρα. Μένουν στο σπίτι μου. Εχω ένα μεγάλο και όμορφο σπίτι με μικρό μπαλκόνι, αλλά είναι πολύ ακριβό. Πληρώνω 91.000 δραχμές.

A **1. Από πού είναι ο Ολε;** **Ο Ολε είναι από τη Δανία.**

2. Πού σπουδάζει; ....
3. Πού μένει; ....
4. Εχει τηλέφωνο; ....
5. Πού είναι η μητέρα του; ....
6. Πού είναι ο αδερφός και η αδερφή του; ....
7. Πού μένουν; ....
8. Μένει σε μικρό σπίτι; ....
9. Είναι ακριβό το σπίτι του; ....
10. Πόσο πληρώνει; ....

Παράγραφος

B **Ο Ολε είναι από τη Δανία. Σπουδάζει** ....

....

....

....

....

....

1. *Από πού είσαι;* ....

2. *Είσαι καλά σήμερα;* ....

3. *Θέλετε μία πορτοκαλάδα;* ....

4. *Πού μένετε;* ....

5. *Πηγαίνεις στο Πανεπιστήμιο;* ....

6. *Δουλεύεις ή σπουδάζεις;* ....

7. *Το σπίτι σου είναι κοντά στο Πανεπιστήμιο;* ....

8. *Μένεις σε μεγάλη ή σε μικρή πόλη;* ....

9. *Το σπίτι σου είναι μικρό ή μεγάλο;* ....

10. *Πόσον καιρό είσαι εδώ;* ....

11. *Είσαι ελεύθερος/η;* ....

12. *Είστε ξένος/η;* ....

13. *Τι αγοράζετε από το περίπτερο;* ....

14. *Τι ώρα είναι;* ....

15. *Είναι ανοιχτό το ταχυδρομείο;* ....

16. *Είναι ανοιχτή η τράπεζα;* ....

17. *Πού αγοράζετε γραμματόσημα;* ....

18. *Εχεις γράμμα από το σπίτι σου;* ....

19. *Μήπως έχετε ψιλά;* ....

20. *Μήπως ξέρετε πού είναι το φαρμακείο;* ....

21. *Πού πηγαίνεις τώρα;* ....

22. *Καταλαβαίνεις ελληνικά;* ....

23. *Ο Γιάννης και η Μαρία καταλαβαίνουν αγγλικά;* ....

24. *Πού είναι το ξενοδοχείο σου;* ....

25. *Πόσο κάνει το σουβλάκι παρακαλώ;* ....

26. *Περιμένετε το λεωφορείο;* ....

27. *Ποιός πληρώνει τον λογαριασμό;* ....

28. *Το ταξί είναι ελεύθερο;* ....

29. *Η στάση είναι κοντά στην πλατεία;* ....

30. *Πώς σε λένε;* ....

4 Δεν ξέρω τίποτα

Ελένη: Αχ! Μαρία! Βλέπεις τον Κώστα Αγγέλου;
Μαρία: Ποιόν Κώστα Αγγέλου; Τον αρχιτέκτονα;
Ελένη: Τον Κώστα Αγγέλου τον ηθοποιό, βρε παιδί μου!
Μαρία: Ποιός είναι;
Ελένη: Αυτός ο ωραίος άντρας με το άσπρο πουκάμισο! Τώρα πληρώνει τον λογαριασμό. Τον βλέπεις;
Μαρία: Θεέ μου! Αυτός είναι; Είναι παντρεμένος;
Ελένη: Οχι. Κάθε μέρα πίνει τον καφέ του στο Κολωνάκι και περιμένει την Χριστίνα Λάλου.
Μαρία: Ποιά είναι αυτή;
Ελένη: Δεν ξέρεις την Χριστίνα Λάλου; Είσαι καλά; Εσύ, παιδί μου, δεν ξέρεις τίποτα!

Α 1. **Εσύ παιδί μου δεν ξέρεις τίποτα.** *11

2. Η Μαρία .... βλέπει ....
3. Εμείς .... θέλουμε ....
4. Αυτοί .... καταλαβαίνουν ....
5. Ο Γιάννης .... γράφει ....

Β 1. **Πηγαίνουν στην πλατεία κάθε μέρα.**

2. Βλέπουν τηλεόραση ....
3. Διαβάζουν εφημερίδα ....
4. Ο Νίκος θέλει παγωτό ....
5. Ο Γιάννης γράφει και διαβάζει ....

ο φίλος ο αρχιτέκτονας ο φοιτητής	τον	φίλ**ο** αρχιτέκτον**α** φοιτητ**ή**	- ο - α - η
η Ελένη η ώρα	την	Ελέν**η** ώρ**α**	- η - α
το αεροπλάνο το σπίτι το πρόβλημα	το	αεροπλάν**ο** σπίτ**ι** πρόβλη**μα**	- ο - ι - μα

*12

Α 1. Ο Νίκος περιμένει τον καθηγητή. (καθηγητής)

2. Η Μαρία βλέπει .... (ηθοποιός
3. Η Ελένη δεν καταλαβαίνει .... (Αλίκη
4. Το αγόρι περιμένει .... (κορίτσι
5. Το παιδί δεν ξέρει .... (μάθημα
6. Ο καθηγητής καταλαβαίνει .... (φοιτητής
7. Το παιδί περιμένει .... του. (μητέρα
8. Το κορίτσι πληρώνει .... (παγωτό
9. Η Ισαβέλλα θέλει .... της. (πατέρας
10. Η μητέρα πληρώνει .... (λογαριασμός
11. Ο Τζιμ βλέπει .... (χάρτης
12. Ο Αντρέας πληρώνει .... και .... (τυρόπιτα, μπύρα
13. Ο πατέρας μου διαβάζει .... του. (εφημερίδα
14. Η Μαρίνα περιμένει .... της. (φίλη
15. Η φοιτήτρια γράφει .... (γράμμα
16. Ο Κώστας Αγγέλου πίνει .... του. (μπύρα

Ποιόν θέλετε;	**Τον Κώστα.** **Την κ. Παπαδάκη.**	*12a
Τι θέλετε;	**Τον λογαριασμό.**	

A 1. **Ποιόν θέλετε;** **Τον Κώστα.** **(Κώστας)**

2. Τι πληρώνετε; .... (λογαριασμός)
3. Τι διαβάζετε; .... (εφημερίδα)
4. Ποιόν καταλαβαίνεις; .... (καθηγήτρια)
5. Ποιόν περιμένει; .... του. (αδερφός)
6. Τι βλέπουν; .... (θάλασσα)
7. Ποιόν περιμένεις; .... μου. (φίλη)
8. Ποιόν θέλουν; .... μου. (μητέρα)
9. Ποιόν ξέρετε; .... (Γιάννης)
10. Τι γράφεις; .... (μάθημα)

B *Ελένη:* Αχ! Μαρία! Βλέπεις τον Κώστα Αγγέλου;
Μαρία: Ποιόν Κώστα Αγγέλου;
Ελένη: .... Κώστα Αγγέλου .... ηθοποιό!
Μαρία: Ποιός είναι;
Ελένη: Αυτός .... ωραίος άντρας με .... άσπρο πουκάμισο! Τώρα πληρώνει .... λογαριασμό. Τον βλέπεις;
Μαρία: Θεέ μου! Αυτός είναι; Είναι παντρεμένος;
Ελένη: Οχι. Κάθε μέρα πίνει .... καφέ του στο Κολωνάκι και περιμένει .... Χριστίνα Λάλου.
Μαρία: Ποιά είναι αυτή;
Ελένη: Δεν ξέρεις .... Χριστίνα Λάλου; Είσαι καλά; Εσύ, παιδί μου, δεν ξέρεις τίποτα!

Θέλω ένα δωμάτιο

Υπάλληλος: Καλημέρα σας.
Ολε: Καλημέρα. Θέλω ένα δωμάτιο.
Υπάλληλος: Μάλιστα. Μονόκλινο ή δίκλινο;
Ολε: Δίκλινο.
Υπάλληλος: Για πόσον καιρό;
Ολε: Για το Σαββατοκύριακο.
Υπάλληλος: Εχω ένα στον τρίτο και ένα στον τέταρτο όροφο. Ποιό θέλετε;
Ολε: Ποιό βλέπει στην θάλασσα;
Υπάλληλος: Το 425 στον τέταρτο όροφο.
Ολε: Εχει μπάνιο και ζεστό νερό;
Υπάλληλος: Φυσικά.
Ολε: Πόσο κάνει;
Υπάλληλος: Δύο χιλιάδες την ημέρα με πρωινό.
Ολε: Εντάξει.
Υπάλληλος: Το διαβατήριό σας παρακαλώ. Ορίστε το κλειδί σας. Δωμάτιο 425 στον τέταρτο όροφο. Το ασανσέρ είναι εκεί δεξιά.
Ολε: Ευχαριστώ πολύ.

A *Τι δωμάτιο θέλετε;*

1. Θέλω ένα μονόκλινο. Ενα δωμάτιο με ένα κρεβάτι.

2. .... ένα δίκλινο. .... δύο κρεβάτια.
3. .... ένα τρίκλινο. .... τρία κρεβάτια.
4. .... ένα δωμάτιο με τέσσερα κρεβάτια.

B *Σε ποιόν όροφο μένετε;*

1. Μένω στον πρώτο όροφο.

2. .... δεύτερο ....
3. .... τρίτο ....
4. .... τέταρτο ....
5. .... πέμπτο ....

Βλέπεις τον Κώστα;	**Τον**	**βλέπω.**	*13
Βλέπεις την εφημερίδα;	**Την**	**βλέπω.**	
Βλέπεις το βιβλίο;	**Το**	**βλέπω.**	

Α 1. **Βλέπεις την Αλίκη;** **Ναι, την βλέπω. / Οχι, δεν την βλέπω.**

2. Περιμένεις τον πατέρα σου; .... / ....
3. Πληρώνεις τον λογαριασμό; .... / ....
4. Ξέρεις το μάθημα; .... / ....
5. Βλέπετε τον χάρτη; .... / ....
6. Θέλετε την άσπρη μπλούζα; .... / ....
7. Καταλαβαίνεις την καθηγήτρια; .... / ....
8. Εχετε το γράμμα; .... / ....
9. Εχετε το τηλέφωνό της; .... / ....
10. Περιμένετε το λεωφορείο; .... / ....

Β 1. **Βλέπεις την Αλίκη;** **Ναι, την βλέπω.**

2. .... Ναι, το ξέρω.
3. .... Οχι, δεν τον καταλαβαίνω.
4. .... Ναι, την περιμένω.
5. .... Οχι, δεν το έχουμε.
6. .... Ναι, το γράφω.
7. .... Οχι, δεν τον πληρώνω.
8. .... Ναι, την θέλω.
9. .... Ναι, την διαβάζω.
10. .... Οχι, δεν το πίνω.

Κυρία Αθηνά: Παρακαλώ πόσο κάνει αυτή η μπλούζα;
Υπάλληλος: 1.500 δραχμές. Την θέλετε;
Κυρία Αθηνά: Εχετε νούμερο 48 σε γαλάζιο χρώμα;
Υπάλληλος: Α! Μμ! Ναι! Νούμερο 48 αλλά σε κόκκινο χρώμα. Είναι πολύ ωραία μπλούζα και σε καλή τιμή.
Κυρία Αθηνά: Ναι, το καταλαβαίνω. Αλλά κόκκινη; Θα είμαι αστεία.
Υπάλληλος: Μα είστε νέα. Γιατί όχι;

Α 1. Παρακαλώ, πόσο κάνει αυτή η γαλάζια μπλούζα;
Χίλιες πεντακόσιες δραχμές. **(1.500)**

2. .... το μαύρο παντελόνι;
.... (4.200)
3. .... η άσπρη φούστα;
.... (3.800)
4. .... το κίτρινο φόρεμα;
.... (9.000)
5. .... το πράσινο πουλόβερ;
.... (4.600)
6. .... το κόκκινο πουκάμισο;
.... (5.500)

Β 1. Τι χρώμα είναι η μπλούζα σου;

2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....

Γαλάζιο
Μαύρο
Ασπρο
Κίτρινο
Πράσινο
Κόκκινο

νέος	ο	ωραί**ος**	- ος	*14
πλούσιος				
κρύος	η	ωραί**α**	- α	
καινούριος				
αστείος	το	ωραί**ο**	- ο	

Α 1. Ο Κώστας είναι αστείος.

2. Η Ελένη είναι ωραί...........
3. Το νερό είναι κρύ...........
4. Η αδερφή της είναι νέ........... και ωραί...........
5. Η μπύρα είναι κρύ...........
6. Η μπλούζα είναι καινούρι...........
7. Η θεία της είναι πολύ πλούσι...........

	ο	**η**	**το**
Β 1. καλός	**καλός**	**καλή**	**καλό**
2. ωραίος	**ωραίος**	**ωραία**	**ωραίο**
3. νέος	....	....	....
4. ακριβός	....	....	....
5. φτηνός	....	....	....
6. παντρεμένος	....	....	....
7. ελεύθερος	....	....	....
8. κρύος	....	....	....
9. ζεστός	....	....	....
10. άσπρος	....	....	....
11. μαύρος	....	....	....
12. κόκκινος	....	....	....
13. γαλάζιος	....	....	....
14. αστείος	....	....	....
15. ψηλός	....	....	....
16. κοντός	....	....	....

ο ένας	καλός ωραίος	- ος
η μία	καλή ωραία	- η - α
το ένα	καλό ωραίο	- ο

τον έναν	καλό ωραίο	- ο
την μία	καλή ωραία	- η - α
το ένα	καλό ωραίο	- ο

*8α.
12β.
14

Α 1. Ο πατέρας μου διαβάζει ένα ωραίο βιβλίο.

2. Ο Γιάννης πίνει τον καφέ του μέτρι...........
3. Ο μικρ.......... μου αδερφός βλέπει μια αστεί........... ταινία.
4. Το φαγητό είναι έτοιμ...........
5. Εχω μια καλ........... παρέα.
6. Η φίλη μου είναι παντρεμέν...........
7. Το ταξί είναι ελεύθερ...........
8. Η μπλούζα της είναι καινούρι...........
9. Το φαρμακείο είναι κλειστ........... δεν είναι ανοιχτ...........
10. Ο μουσακάς είναι πολύ νόστιμ...........
11. Διαβάζω ένα ωραί........... βιβλίο.
12. Είναι πολύ ακριβ........... φούστα, αλλά είναι ωραί...........
13. Ο αδερφός της είναι πολύ ψηλ......... αλλά αυτή είναι κοντ..........

Εχεις καλή παρέα;
Με ποιόν μένεις; Εχεις τηλέφωνο; Δουλεύεις ή σπουδάζεις;
Πηγαίνεις στην δουλειά σου με το αυτοκίνητό σου,
με το λεωφορείο ή με τα πόδια;
Τι νούμερο είναι το πουκάμισό σου;
Σου αρέσει το θέατρο;

Μανώλης: Ειρήνη πού είσαι;
Ειρήνη: Εδώ, επάνω.
Μανώλης: Ανεβαίνω, λοιπόν.
Ειρήνη: Οχι, κατεβαίνω εγώ. Είμαι έτοιμη.
Μανώλης: Γρήγορα όμως, γιατί περιμένει ο Κώστας.
Ειρήνη: *(Κατεβαίνει)* Πού περιμένει ο Κώστας, Μανώλη;
Μανώλης: Στην ταβέρνα του κυρ-Ηλία.
Ειρήνη: Είναι μακριά;
Μανώλης: Οχι, δύο τρία τετράγωνα παρακάτω.
Ειρήνη: Πού ακριβώς;
Μανώλης: Ωχ, βρε Ειρήνη, δεν καταλαβαίνεις; Δυο τρία τετράγωνα μετά την πλατεία. Πηγαίνουμε ευθεία κάτω την οδό Νίκης και στρίβουμε δεξιά στον τρίτο δρόμο. Είναι απέναντι στο μεγάλο Σούπερ-Μάρκετ, στη γωνία. Εντάξει; Είσαι ευχαριστημένη τώρα;
Ειρήνη: Εντάξει Μανώλη μου. Να, είμαι λίγο κουρασμένη.
Μανώλης: Πάλι κουρασμένη Ειρήνη; Σήμερα είναι Σάββατο και βγαίνουμε έξω. Γιατί γκρινιάζεις;

Α 1. Παρακαλώ πού είναι το θέατρο; — **Δύο τετράγωνα παρακάτω.**

2. Πού είναι η ταβέρνα του κυρ-Ηλία; — Τρία ....
3. Πού κάνει στάση το λεωφορείο; — Δύο-τρία ....

Β 1. Πού είναι η ταβέρνα; — **Πηγαίνετε ευθεία κάτω και στον δεύτερο δρόμο στρίβετε αριστερά.**

2. Πού είναι το μουσείο; — .... ευθεία πάνω και στον τρίτο δρόμο .... δεξιά.

Γ 1. Πού είναι το ταχυδρομείο; — **Στη γωνία, απέναντι στο Μουσείο.**

2. Πού είναι το φαρμακείο; — ...., ... στην τράπεζα.

Πού	πηγαίνεις; μένεις; είσαι; δουλεύεις;	**στον** [σε + το(ν)]	Πειραιά Πόρο
		στην [σε + τη(ν)]	Ομόνοια Αθήνα ταβέρνα
		στο [σε + το]	Σύνταγμα σπίτι ξενοδοχείο

*15

A **1. Ο Κώστας πηγαίνει στον Πειραιά.** **(ο Πειραιάς)**

2. Ο Νίκος πηγαίνει .... (το Σούνιο)
3. Η Ελένη και η Μαρία δουλεύουν .... (η τράπεζα)
4. Εγώ είμαι .... και περιμένω τον Αντρέα. (το σπίτι)
5. Η Αλίκη μένει .... (η Πλάκα)
6. Είμαι από την Κρήτη αλλά μένω .... (η Αθήνα)
7. Ο πατέρας μου είναι .... (το γραφείο)
8. Η μητέρα μου δουλεύει .... (το Πανεπιστήμιο)

B **1. Πού πηγαίνεις;** **Στο σπίτι μου.**

2. Πού είσαι; ....
3. Πού δουλεύουν η Μαρία και ο Γιώργος; ....
4. Πού μένει ο Κώστας; ....
5. Πού πηγαίνετε; ....
6. Πού δουλεύει ο πατέρας σου; ....
7. Πού δουλεύει η μητέρα σου; ....

Ποιόν θέλετε παρακαλώ;

Κυρία Αγγέλου: Ποιόν θέλετε παρακαλώ;

Ενα παιδί: Τον κύριο Κώστα Αγγέλου.

Κυρία Αγγέλου: Τι τον θέλετε;

Ενα παιδί: Εχει ένα γράμμα.

Κυρία Αγγέλου: Από πού είναι το γράμμα;

Ενα παιδί: Από το θέατρο.

Κυρία Αγγέλου: Και από ποιόν είναι το γράμμα;

Ενα παιδί: Δεν ξέρω κυρία μου. Κυρία μου, εσείς είστε ο κύριος Αγγέλου;

Κυρία Αγγέλου: Οχι, εγώ είμαι η μητέρα του.

Ενα παιδί: Εγώ θέλω τον κύριο Αγγέλου.

Κυρία Αγγέλου: Δεν είναι εδώ.

Ενα παιδί: Λοιπόν, Κυρία μου, αντίο σας!

Τι ξέρετε για τον Κώστα Αγγέλου; *(8 - 10 προτάσεις)*

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....
9. ....
10. ....

...ευθεία κάτω...

Μανώλης: Ειρήνη πού είσαι;
Ειρήνη: Εδώ, ...
Μανώλης: Ανεβαίνω, λοιπόν.
Ειρήνη: Οχι, ... εγώ. Είμαι έτοιμη.
Μανώλης: Γρήγορα όμως, γιατί περιμένει ο Κώστας.
Ειρήνη: *(Κατεβαίνει)* .... περιμένει ο Κώστας, Μανώλη;
Μανώλης: Στην ταβέρνα του κυρ-Ηλία.
Ειρήνη: Είναι μακριά;
Μανώλης: Οχι, δύο τρία τετράγωνα ....
Ειρήνη: Πού ακριβώς;
Μανώλης: Ωχ, βρε Ειρήνη, δεν καταλαβαίνεις; Δυο τρία .... μετά την πλατεία. Πηγαίνουμε ευθεία κάτω την οδό Νίκης και .... δεξιά στον τρίτο δρόμο. Είναι απέναντι στο μεγάλο Σούπερ-Μάρκετ, στη .... Εντάξει; Είσαι ευχαριστημένη τώρα;
Ειρήνη: Εντάξει Μανώλη μου. Να, είμαι λίγο ....
Μανώλης: Πάλι κουρασμένη Ειρήνη; Σήμερα είναι Σάββατο και .... έξω. Γιατί ....;

1. *Πού είναι η Ειρήνη;*
2. *Είναι έτοιμη η Ειρήνη;*
3. *Πού περιμένει ο Κώστας;*
4. *Πού είναι η ταβέρνα του κυρ-Ηλία;*
5. *Τι μέρα είναι;*
6. *Γιατί γκρινιάζει η Ειρήνη;*

1	ένα	28	είκοσι οκτώ
2	δύο (δυο)	29	είκοσι εννέα
3	τρία	30	τριάντα
4	τέσσερα	31	τριάντα ένα κ.λπ.
5	πέντε	40	σαράντα
6	έξι	50	πενήντα
7	επτά (εφτά)	60	εξήντα
8	οκτώ (οχτώ)	70	εβδομήντα
9	εννέα (εννιά)	80	ογδόντα
10	δέκα	90	ενενήντα
11	έντεκα	100	εκατό
12	δώδεκα	101	εκατόν ένα
13	δεκατρία	102	εκατόν δύο κ.λπ.
14	δεκατέσσερα	200	διακόσια
15	δεκαπέντε	300	τριακόσια
16	δεκαέξι	400	τετρακόσια
17	δεκαεπτά (δεκαεφτά)	500	πεντακόσια
18	δεκαοκτώ (δεκαοχτώ)	600	εξακόσια
19	δεκαεννέα (δεκαεννιά)	700	επτακόσια (εφτακόσια)
20	είκοσι	800	οκτακόσια (οχτακόσια)
21	είκοσι ένα	900	εννιακόσια
22	είκοσι δύο	1.000	χίλια
23	είκοσι τρία	2.000	δύο χιλιάδες
24	είκοσι τέσσερα	3.000	τρεις χιλιάδες
25	είκοσι πέντε	4.000	τέσσερις χιλιάδες
26	είκοσι έξι	1.000.000	ένα εκατομμύριο
27	είκοσι επτά	1.000.000.000	ένα δισεκατομμύριο

5 Πάμε στην ταβέρνα;

Νίκος: Ε, Μαρία! Πού πας;
Μαρία: Στο σπίτι μου. Είναι δύο η ώρα και πεινάω πάρα πολύ.
Νίκος: Κι εγώ πεινάω. Πάμε στην ταβέρνα, εδώ στην πλατεία; Εχουν πολύ καλό και φτηνό φαγητό.
Μαρία: Γιατί δεν πάμε μαζί στο σπίτι μου; Εχουμε μουσακά με τυρί φέτα και ντοματοσαλάτα.
Νίκος: Γιατί όχι; Σ' ευχαριστώ πολύ. Αλλά η μητέρα σου...
Μαρία: Την ξέρεις τώρα την μητέρα μου. Σ' αγαπάει πολύ.

....

Μαρία: Νίκο, τι κάνεις εκεί;
Νίκος: Αγοράζω λουλούδια για τη μητέρα σου.

A 1. **Πάμε στην ταβέρνα;** — **Γιατί όχι;**

2. .... στο θέατρο; — ....
3. .... στην πλατεία; — ....
4. .... στο μουσείο; — ....
5. .... στη θάλασσα; — ....

B 1. **Τι φαγητό έχετε;** **Εχουμε κοτόπουλο με πατάτες.**

2. ....; Εχουμε μουσακά.
3. ....; Κεφτέδες με πατάτες τηγανιτές.
4. ....; Παστίτσιο και χωριάτικη σαλάτα.
5. ....; Αρνάκι φρικασέ.
6. ....; Μοσχάρι κοκκινιστό με πατάτες.
7. ....; Αυγά τηγανιτά και λουκάνικα.

(μιλώ) μιλάω	μιλ**άω**	**- άω (ώ)**	**16*	πάω
(πεινώ) πεινάω	μιλ**άς**	**- άς**		πας
(διψώ) διψάω	μιλ**άει**	**- άει**	*και* (πηγαίνω)	πάει
(αγαπώ) αγαπάω	μιλ**άμε**	**- άμε**		πάμε
(σταματώ) σταματάω	μιλ**άτε**	**- άτε**		πάτε
(μελετώ) μελετάω	μιλ**άνε**	**- άν(ε)**		πάν(ε)

Α 1. Το λεωφορείο πάει στο Παγκράτι.

2. Εμείς μιλ............ ελληνικά.
3. Εσείς πειν............;
4. Ο Γιάννης διψ........... και πειν.......... πολύ.
5. Πού σταματ.............. το λεωφορείο;
6. Εγώ δεν αγαπ.............. τον Κώστα.
7. Η Ελένη και η Μαρία μιλ............. αγγλικά.
8. Τα παιδιά μελετ.............. ελληνικά κάθε μέρα.

Β 1. Διψάς; Ναι, διψάω. / Οχι, δεν διψάω.

2. Μήπως πεινάς; ....
3. Μιλάς ελληνικά; ....

Γ 1. Πάτε στο θέατρο; Ναι, πάμε στο θέατρο. / Ναι, πάω στο θέατρο.

2. Μιλάτε ελληνικά; ....
3. Αγαπάτε την Ελένη; ....
4. Πεινάτε; ....
5. Μήπως διψάτε; ....

Δ 1. Ο Κώστας πάει στην ταβέρνα; Ναι πάει. / Οχι, δεν πάει.

2. Η Ισαβέλλα και ο Πάμπλο μιλάνε ελληνικά; ....
3. Ελένη, Μαρία, πεινάτε; ....
4. Μελετάς ελληνικά κάθε μέρα; ....

Στη Στάση

Μαρία: Παρακαλώ πού πάει το λεωφορείο;
Οδηγός: Πάει στο Παγκράτι.
Μαρία: Σταματάει στο Στάδιο;
Οδηγός: Βεβαίως.
Μαρία: Ενα λεπτό παρακαλώ. Ελα, Ελένη! Πού είναι ο Κώστας και η Αλίκη; Γιατί δεν είναι εδώ;
Ελένη: Δεν καταλαβαίνεις; Ο Κώστας περιμένει την Αλίκη, και η Αλίκη τον Κώστα.
Οδηγός: Δεσποινίς, το λεωφορείο φεύγει. Δεν περιμένει ούτε την Αλίκη ούτε τον Κώστα.
Ελένη και Μαρία: Καλά! Καλά!

A 1. **Δεν περιμένω ούτε τον Κώστα ούτε την Αλίκη.** *11

2. .... ξέρουν .... τη Μαρία .... την Ελένη.
3. .... καταλαβαίνουμε .... αγγλικά .... γαλλικά.
4. .... πάμε .... στο θέατρο .... στο σινεμά.
5. Το λεωφορείο .... σταματάει .... στο Στάδιο .... στην πλατεία.

B 1. **Ελα, Νίκο! Το λεωφορείο φεύγει!** **(Νίκος)** *37

2. ....! Το φαγητό είναι έτοιμο! (Ελένη)
3. ....! Εδώ είναι ο χάρτης. (Γιάννης)
4. ....! Φεύγουμε. (Γιώργος)

Ονομαστική **(ποιός;)**	ο πατέρας η Ελένη το παιδί	βλέπει	τον Νίκο την Ακρόπολη το βιβλίο	*17 *Αιτιατική* **(ποιόν;)** **(τι;)**

AI **1. Ο Νίκος πληρώνει τον λογαριασμό.**

2. Η Ελέν...... αγαπάει τον Κώστ......
3. Το παιδ...... περιμένει τη μητέρ...... του.
4. Ο Κώστ...... θέλει μια τυρόπιτ......
5. Ο Πέτρ...... μελετάει το μάθη............ του.
6. Ο ξέν...... πληρώνει τη μπύρ...... του.

AII **1. Ποιός πληρώνει το λογαριασμό;** *18 **Ο Νίκος.**

2. Ποιόν αγαπάει η Ελένη; ....
3. Ποιόν περιμένει το παιδί; ....
4. Ποιός θέλει μία τυρόπιτα; ....
5. Ποιός μελετάει το μάθημά του; ....
6. Τι πληρώνει ο ξένος; ....

Πάντα:

τον *την* *δεν*	*+ φωνήεντα και: κ, π, τ, ξ, ψ.*

*18

B ...τον... **Κώστα** ...το... **Γιάννη** ...την... **Ελένη** ...τη... **Μαρία**

.... ξένο	.... λογαριασμό	.... τυρόπιτα	.... θάλασσα
.... πατέρα	.... φίλο	.... πλατεία	.... γάτα
.... αδερφό	.... χάρτη	.... αδερφή	.... μητέρα

Ονομαστική		*Αιτιατική*	
Ο Γιάννης		**με**	**τον Κώστα.**
Η Μαρία	είναι	**από**	**την Αθήνα.**
Το παγωτό		**για**	**το παιδί.**
Ο Κώστας		**σε** (διαγραμμένο)	**τη(ν) Θεσσαλονίκη.**

*19

Προθέσεις + Αιτιατική
με, για, από, σε, + το(ν), τη(ν), το

Α **1. Ο Γιάννης είναι με τον πατέρα του.** **(ο πατέρας)**

2. Η Μαρία πάει με .... (το λεωφορείο)
3. Ο Κώστας έχει γράμμα από .... του. (ο φίλος)
4. Τα λουλούδια είναι για .... μου. (η μητέρα)
5. Αγοράζω ψωμί για .... (η Ελένη)
6. Η Μαρίνα είναι από .... (η Αθήνα)

Β **1. Ο Κώστας είναι στην Αθήνα.** **(η Αθήνα)**

2. Ο Νίκος πάει .... (το θέατρο)
3. Η Μαρία πηγαίνει .... (η πλατεία)
4. Η Αλίκη μένει .... (ο Πειραιάς)

Προσοχή

σε — *το(ν) — στο(ν)*
σε — *τη(ν) — στη(ν)*
σε — *το — στο*

*15

Γ *Με, για, από, σε;*

1. Μένουν στο ξενοδοχείο;

2. Πηγαίνω .... την ταβέρνα .... τον φίλο μου.
3. Η μητέρα μου έχει γράμμα .... την αδερφή μου.
4. Το αεροπλάνο πάει .... την Ρώμη.
5. Αγοράζω ψωμί και τυρί .... τη φίλη μου.
6. Το λεωφορείο περνάει .... το Σύνταγμα.

Μένει μόνος του

Ο Νίκος είναι πολύ φίλος μου. Τον αγαπάω πολύ. Μένει μόνος του. Κάθε πρωί τον βλέπω στη στάση και περιμένουμε μαζί το λεωφορείο. Το μεσημέρι πηγαίνουμε για φαγητό σε μια καλή και φτηνή ταβέρνα κοντά στο γραφείο του. Οταν έχουμε καλό φαγητό στο σπίτι, κάνω ένα τηλεφώνημα στη μητέρα μου και πάμε εκεί για φαγητό το βράδυ. Ο Νίκος πάντα αγοράζει λουλούδια ή κρασί ή παγωτό για τη μητέρα μου. Είναι πολύ φιλότιμος.

Α 1. Με ποιόν μένει η Μαρία; **Με τη μητέρα της.**

2. Με ποιόν πάει η Μαρία κάθε μεσημέρι στην ταβέρνα; ....
3. Με ποιόν πηγαίνει στο σπίτι της η Μαρία; ....
4. Για ποιόν αγοράζει λουλούδια ο Νίκος; ....

Β

Το πρωί	**πηγαίνω στο γραφείο.**	**(γραφείο)**
Το μεσημέρι	πάω	(ταβέρνα
Το απόγευμα	πάω	(μάθημα
Το βράδυ	πηγαίνω	(σπίτι)

Εσύ πας το μεσημέρι στο σπίτι σου για φαγητό;
Η ταβέρνα κοντά στο σπίτι σου είναι φτηνή;
Πεινάς τώρα; Διψάς; Τι πίνεις όταν διψάς;
Τι κάνεις το απόγευμα; Τι κάνεις το βράδυ;
Πότε μελετάς; Το πρωί, το μεσημέρι ή το βράδυ;

Στο Εστιατόριο / Στο Ξενοδοχείο

A *Γκαρσόν:* Ορίστε παρακαλώ!
Μαρία: Μήπως ....
Γκαρσόν: Δεν έχουμε μουσακά. Μήπως θέλετε κεφτέδες με πατάτες τηγανιτές;
Μαρία: ....
Γκαρσόν: Σαλάτα θέλετε; Κρασί; Μπύρα;
Μαρία: ....
Γκαρσόν: Μικρή ή μεγάλη;
Μαρία: ....
Γκαρσόν: Εντάξει.
....
Μαρία: ....
Γκαρσόν: 650 δραχμές το κοτόπουλο, 150 η ντοματοσαλάτα, 100 η μπύρα, 20 το ψωμί. Κάνουν 920 δραχμές.
Μαρία: ....
Γκαρσόν: Ευχαριστώ.
Μαρία: ....

B *Τζων:* ....
Υπάλληλος: Τι δωμάτιο θέλετε;
Τζων: ....
Υπάλληλος: Για πόσον καιρό;
Τζων: ....
Υπάλληλος: Εχω το δωμάτιο 317, στον τρίτο όροφο.
Τζων: ....
Υπάλληλος: Φυσικά έχει και μπάνιο και ζεστό νερό. Εντάξει;
Τζων: ....
Υπάλληλος: 2.800 με πρωινό.
Τζων: ....
Υπάλληλος: Το διαβατήριό σας, παρακαλώ. Ορίστε το κλειδί σας.

A Η Μαρία **είναι** πολύ φίλη μου.Την .... πολύ. .... με τη μητέρα .... Κάθε πρωί την .... στη στάση και .... το λεωφορείο μαζί. Το μεσημέρι .... για φαγητό σε μια καλή και φτηνή ταβέρνα κοντά στο γραφείο .... Οταν .... καλό φαγητό στο σπίτι, ... ένα τηλεφώνημα στη μητέρα .... και .... εκεί για φαγητό το βράδυ. Πάντα .... λουλούδια ή κρασί για τη Μαρία και τη μητέρα ....

B ***Μαρία:*** **Παρακαλώ, πού πάει το λεωφορείο;**

Οδηγός: Πάει .... Παγκράτι.
Μαρία: Σταματάει .... Στάδιο;
Οδηγός: Βεβαίως.
Μαρία: .... λεπτό παρακαλώ. Ελα Ελένη! Πού είναι .... Κώστας και .... Αλίκη; Γιατί δεν είναι εδώ;
Ελένη: Α, δεν καταλαβαίνεις; .... Κώστας περιμένει ...., Αλίκη και .... Αλίκη .... Κώστα.
Οδηγός: Δεσποινίς, ... λεωφορείο φεύγει. Δεν περιμένει ούτε .... Αλίκη ούτε .... Κώστα.
Ελένη και Μαρία: Καλά, καλά!

Γ 1. *Πού πάει το λεωφορείο;*
2. *Ποιόν περιμένουν η Μαρία και η Ελένη;*
3. *Πού πηγαίνουν η Μαρία και η Ελένη;*
4. *Το λεωφορείο περιμένει τον Κώστα και την Αλίκη; Γιατί;*

Α **1. Καλημέρα Μαρία.** **Καλημέρα.**

2. Καλησπέρα Νίκο. ....
3. Καληνύχτα Μαργαρίτα. ....
4. Γειά σου Γιάννη. ....
5. Πώς είσαι σήμερα; ....
6. Με λένε Νίκο. ....
7. Χαίρω πολύ. ....
8. Μήπως έχετε τυρόπιτα; ....
9. Πάμε στην ταβέρνα; ....

Β **1. Μήπως έχετε σπίρτα;**

2. .... είναι η μπλούζα της;
3. .... ξέρω ....
4. ...., Αλίκη, το λεωφορείο φεύγει.
5. Θέλετε .... άλλο;
6. ...., πού είναι το Σύνταγμα παρακαλώ;
7. Παρακαλώ .... πού είναι το Σύνταγμα;
8. .... περιμένω .... τον Κώστα .... την Αλίκη.
9. .... έχετε ψιλά;

Γ **Εγώ φεύγω τώρα και πάω στο σπίτι μου.**

Εσύ ....
Αυτός ....
Αυτή ....
Εμείς ....
Εσείς ....
Αυτοί ....
Αυτές ....

6 Οταν ο καιρός είναι καλός

Η Ελένη δουλεύει πολύ όλη την εβδομάδα, αλλά το Σαββατοκύριακο δεν μένει ποτέ στην Αθήνα. Πηγαίνει στην Αίγινα, ένα όμορφο νησί κοντά στον Πειραιά. Η οικογένειά της έχει ένα μεγάλο σπίτι κοντά στη θάλασσα. Οταν ο καιρός είναι καλός κάνει μπάνιο και ηλιοθεραπεία, και το βράδυ πάει με την παρέα της σ' ένα ταβερνάκι εκεί κοντά και τρώνε φρέσκο ψάρι, καλαμαράκια και χταποδάκι ψητό. Οταν έχει φεγγάρι, πάνε βόλτα με τη βάρκα, ακούνε μουσική, και κάπου - κάπου λένε κι ένα τραγουδάκι.

Α 1. Το Σαββατοκύριακο <u>δεν</u> μένω <u>ποτέ</u> στην Αθήνα. *11

2. Την Κυριακή .... δουλεύω ....
3. Τη Δευτέρα .... πάω .... στο θέατρο.
4. Το μεσημέρι .... τρώνε .... έξω.
5. Το βράδυ .... διαβάζω .... εφημερίδα.

Β 1. <u>Οταν</u> ο καιρός είναι καλός κάνω μπάνιο.

2. .... διψάω, πίνω νερό.
3. .... πεινάω, τρώω.
4. .... έχει φεγγάρι, πάω βόλτα.
5. .... έχω δουλειά, δεν γυρίζω σπίτι μου το μεσημέρι.

Γ 1. Γιατί πίνεις νερό; **Γιατί διψάω.**

2. .... τρώς; .... πεινάω.
3. .... πας πάλι στην Υδρα; .... μου αρέσει πολύ.

Δ 1. <u>Κάπου - κάπου</u> λέμε κι ένα τραγουδάκι.

2. .... τηλεφωνάει στη φίλη της.
3. .... πίνω ένα ουζάκι.
4 .... πηγαίνουν στο θέατρο.

τη	**Δευτέρα**
την	**Τρίτη**
την	**Τετάρτη**
την	**Πέμπτη**
την	**Παρασκευή**
το	**Σάββατο**
την	**Κυριακή**

**6δ3, 20*

το πρωί
το μεσημέρι
το απόγευμα
το βράδυ

σήμερα
τώρα

το Σαββατοκύριακο

A 1. Δουλεύεις τη Δευτέρα; **Ναι, δουλεύω τη Δευτέρα.**

2. Αγοράζεις λουλούδια την Τρίτη; ....
3. Πηγαίνεις στο μουσείο την Τετάρτη; ....
4. Μένεις στο σπίτι την Πέμπτη; ....
5. Την Παρασκευή βλέπεις τη φίλη σου; ....
6. Πηγαίνεις στην ταβέρνα το Σάββατο το βράδυ; ....
7. Την Κυριακή το πρωί διαβάζεις εφημερίδα; ....
8. Φεύγεις από την Αθήνα το Σαββατοκύριακο; ....
9. Είσαι στο σπίτι τώρα; ....
10. Δουλεύεις σήμερα; ....

B 1. Πότε δουλεύεις; **Τη Δευτέρα.**

2. .... μένεις στο σπίτι; ....
3. .... πηγαίνεις στο μουσείο; ....
4. .... φεύγεις από την Αθήνα; ....

Καλή εβδομάδα!
Καλό Σαββατοκύριακο!

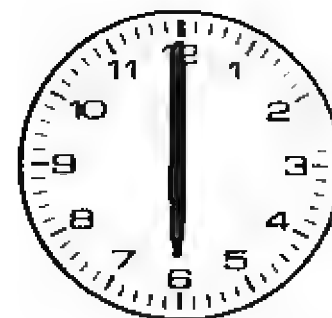
---

*20

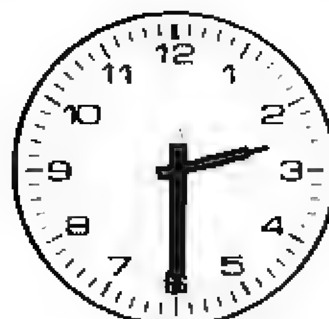

μία (ακριβώς)

δύο (ακριβώς)

έξι (ακριβώς)

μία και τέταρτο

δύο κάι μισή

έξι και είκοσι

δώδεκα και τέταρτο

δύο παρά είκοσι πέντε

επτά παρά δέκα

A 1. Τι ώρα φεύγει το λεωφορείο; **Φεύγει στις 9 ακριβώς. (9:00)**

2. Τι ώρα αρχίζει το θέατρο; .... (9:25)
3. Τι ώρα άρχίζει η συναυλία; .... (8:30)
4. Τι ώρα ανοίγει η τράπεζα; .... (8:45)
5. Τι ώρα κλείνει το φαρμακείο; *20 .... στη .... (1:00)
6. Τι ώρα τελειώνει το μάθημα; .... στη .... (1:30)
8. Τι ώρα γυρίζει σπίτι της η Μαρία; .... (10:15)
9. Τι ώρα γυρίζεις το μεσημέρι; .... (2:30)
10. Τι ώρα έχουμε μάθημα; .... (9:30)
11. Τι ώρα πας στη δουλειά σου; .... (8:30 το πρωί)
12. Τι ώρα βλέπεις τηλεόραση; .... (9:00 το βράδυ)

πάω	λέω	τρώω	ακούω	φταίω	**- ω**	*21
πας	λες	τρως	ακούς	φταις	**- ς**	
πάει	λέει	τρώει	ακούει	φταίει	**- ει**	
πάμε	λέμε	τρώμε	ακούμε	φταίμε	**- με**	
πάτε	λέτε	τρώτε	ακούτε	φταίτε	**- τε**	
παν(ε)	λεν(ε)	τρων(ε)	ακούν(ε)	φταιν(ε)	**- ν(ε)**	

Α 1. Πού πας το Σαββατοκύριακο; **Πάω στην Αίγινα.**

2. Τι λες κάθε πρωί; .... καλημέρα.
3. Τι ώρα τρως το μεσημέρι; .... στις 2:30.
4. Τι ακούς τώρα; .... μουσική.

Β 1. Τι λέτε το βράδυ; **Λέμε καλησπέρα.**

2. Ποιόν ακούτε τώρα; .... τον καθηγητή.
3. Τρώτε στο σπίτι σας το μεσημέρι; Ναι, ... στο σπίτι μας.
4. Πού πάτε; .... στο θέατρο.

Γ 1. Η Ελένη πάει στην Αίγινα. (πάω)

2. Ο Κώστας και η Αλίκη .... μουσική τώρα. (ακούω)
3. Η Μαρία και η Αλίκη δεν .... (φταίω)
4. Ποιός ....; (φταίω)
5. Πώς σε ....; (λέω)
6. Ο αδερφός μου δεν .... το κοτόπουλο. (τρώω)
7. Πού ...., Γιάννη; (πάω)
8. Τι ....Κώστα; Δεν σ' .... καλά. (λέω, ακούω)
9. Ο Αρης .... στην ταβέρνα το μεσημέρι. (τρώω)
10. Την Κυριακή το πρωί τα παιδιά .... ελληνικά τραγούδια. (ακούω)

- ες;	- α	
Α 1. Πού πήγες το Σαββατοκύριακο;	**Πήγα στο Σούνιο.**	**(πηγαίνω)**
2. .... χτες το πρωί;	.... στα μαγαζιά.	
3. .... την Κυριακή;	.... στην ταβέρνα.	
Β 1. Τι είδες στο Σούνιο;	**Είδα το ναό του** [redacted]	**(βλέπω)**
2. Τι .... στα Μετέωρα;	.... τα μοναστήρια.	
3. .... στην τηλεόραση;	.... το ποδόσφαιρο.	
Γ 1. Τι έφαγες στην ταβέρνα;	**Εφαγα φρέσκο ψάρι.**	**(τρώω)**
2. .... το μεσημέρι;	.... παστίτσιο.	
3. .... το απόγευμα;	.... μια πάστα.	
Δ 1. Τι ώρα γύρισες στο σπίτι σου χτες;	**Γύρισα στις 10 το βράδυ.**	**(γυρίζω)**
2. .... το απόγευμα;	.... στις 5:15.	
3. .... το μεσημέρι;	.... στις 2:30.	
Ε 1. Τι έκανες το Σαββατοκύριακο;	**Πήγα στο Σούνιο.**	**(πηγαίνω)**
2. Τι έκανες στο Σούνιο;	....	(βλέπω)
3. Τι έκανες στην ταβέρνα;	....	(τρώω)
4. Τι έκανες χτες το βράδυ;	....	(πηγαίνω)

ήσουν;	*ήμουν*
ΣΤ 1. Πού ήσουν το Σαββατοκύριακο;	**Ημουν στο Σούνιο.**
2. Πού ήσουν τη Δευτέρα στις 7;	.... στο σπίτι μου.
3. .... χτες το απόγευμα;	.... στο θέατρο.
4. .... προχτές το πρωί;	.... στο μάθημα.
5. .... την Παρασκευή το βράδυ;	.... με τον Γιάννη.

Μαρία: Ελένη, πάλι στην Αίγινα πηγαίνεις;
Ελένη: Ναι, μου αρέσει πολύ.
Μαρία: Και γιατί σου αρέσει τόσο πολύ, βρε παιδάκι μου;
Ελένη: Μου αρέσει το σπίτι μου κοντά στη θάλασσα. Μου αρέσει το μπάνιο κι η ηλιοθεραπεία κάθε πρωί. Μου αρέσει η παρέα μου, η βόλτα με τη βάρκα, μου αρέσουν τα τραγούδια μας, μου αρέσει το ψητό χταποδάκι. Η ζωή είναι ωραία στην Αίγινα. Ελα κι εσύ μαζί μας το άλλο Σαββατοκύριακο!
Μαρία: Ακου λέει!

A **1. Ελένη, πάλι πηγαίνεις στην Αίγινα;** **Ναι, μου αρέσει πολύ.**

2. Κώστα, πάλι πίνεις ούζο; ....
3. Μαρία, πάλι πας στον κινηματογράφο; ....
4. Γιάννη, πάλι τρως τζατζίκι; ....

B **1. Πάμε στην Αίγινα;** **Ακου λέει!**

2. .... στην ταβέρνα; ....
3. .... για μπάνιο; ....
4. .... στο θέατρο; ....

Γ **1. Ελα κι εσύ μαζί μας στην Αίγινα!**

2. .... στο θέατρο!
3. .... στο Σούνιο!
4. .... στην ταβέρνα!

Α 1. Πού θα είσαι το Σάββατο; **Θα είμαι στο Σούνιο.** **(είμαι)**

2. .... σήμερα το απόγευμα; .... στο σπίτι μου.
3. .... αύριο το πρωί; .... στο μάθημα.
4. .... το μεσημέρι στις 2; .... στη δουλειά μου.

Β 1. Πού θα πας το Σάββατο; **Θα πάω στο Σούνιο.** **(πηγαίνω)**

2. .... το απόγευμα; .... στα μαγαζιά.
3. .... σήμερα το βράδυ; .... στο θέατρο.
4. .... μετά το μάθημα; .... στη φίλη μου.

Γ 1. Τι θα δεις στο Σούνιο; **Θα δω τον Ναό του**[redacted] **(βλέπω)**

2. .... στα Μετέωρα; .... τα μοναστήρια.
3. .... στο θέατρο; .... μια κωμωδία.

Δ 1. Τι ώρα θα γυρίσεις στο σπίτι; **Θα γυρίσω στις 9:30.** **(γυρίζω)**

2. .... από το Σούνιο; .... στις 6:45.
3. .... από τη δουλειά σου; .... 8:20.

Ε 1. Τι θα φας στην ταβέρνα; **Θα φάω παστίτσιο.** **(τρώω)**

2. .... το μεσημέρι; .... ένα μπιφτέκι.
3. .... το βράδυ; Δεν .... τίποτα.

ΣΤ 1. Τι θα κάνεις το Σάββατο; **Θα πάω στο Σούνιο.** **(πηγαίνω)**

2. Τι θα κάνεις στο Σούνιο; .... (βλέπω)
3. Τι θα κάνεις στην ταβέρνα; .... (τρώω)
4. Τι θα κάνεις αύριο το βράδυ; .... (είμαι)

Τι θα κάνεις το Σαββατοκύριακο;

(δεν)

θα είμαι
θα είσαι
θα είναι
θα είμαστε
θα είστε - είσαστε
θα είναι

*24

Α **1. Πότε θα είσαι στην Αίγινα;** **Θα είμαι στην Αίγινα την Τρίτη.**

2. Πότε θα είναι στο σπίτι τους; .... αύριο.
3. Πότε θα είναι στην Αθήνα; .... την Κυριακή.
4. Πότε θα είναι εδώ ο Κώστας; .... το βράδυ.
5. Πότε θα είσαι στο γραφείο σου; .... αύριο το πρωί.

Β **1. Τι ώρα θα είσαι εδώ;** **Θα είμαι εδώ στις 5:30.**

2. Τι ώρα θα είσαι στο γραφείο σου; .... 8:15.
3. Τι ώρα θα είσαστε στο θέατρο; .... 8:45.
4. Τι ώρα θα είμαστε στη Θεσσαλονίκη; .... 12:00 το βράδυ.

Γ **1. Ο Γιάννης θα είναι στο σπίτι του αύριο.**
Ο Γιάννης δεν θα είναι στο σπίτι του αύριο.

2. Την Κυριακή η Ελένη θα είναι στη θάλασσα.
....
3. Ο πατέρας μου κι η μητέρα μου θα είναι εδώ στις 7.
....
4. Εμείς θα είμαστε στην ταβέρνα το βράδυ.
....
5. Ελένη, θα είσαι εδώ στις 6;
....
6. Η φίλη μου η Τζούλια θα είναι στην Υδρα το Σαββατοκύριακο.
....

Στο Τουριστικό Γραφείο

Πέτρος: Καλημέρα.
Υπάλληλος: Καλημέρα σας. Τι θέλετε παρακαλώ;
Πέτρος: Ενα εισιτήριο για τη Μύκονο. Πότε έχει πλοίο;
Υπάλληλος: Κάθε μέρα στις οκτώ το πρωί, και κάθε Σάββατο στη μία το μεσημέρι. Την Κυριακή δεν έχει πλοίο.
Πέτρος: Ωραία! Μου δίνετε ένα εισιτήριο για την Τρίτη το πρωί;
Υπάλληλος: Απλό ή με επιστροφή;
Πέτρος: Απλό. Πόσο κάνει;
Υπάλληλος: 2.500 δραχμές, τουριστική θέση.
Πέτρος: Ορίστε 3.000.
Υπάλληλος: Ορίστε τα ρέστα σας, και το εισιτήριό σας. Καλό ταξίδι.

Α 1. Μου δίνετε ένα εισιτήριο για τη Μύκονο, παρακαλώ;

2. .... την Υδρα, ...;
3. .... τον Πόρο, ...;
4. .... τη Θεσσαλονίκη, ...;
5. .... την Αλεξανδρούπολη, ...;

Β 1. Τι ώρα φεύγει το λεωφορείο για τη Σπάρτη; **(Σπάρτη)**

2. .... το αεροπλάνο ....; (Παρίσι)
3. .... το πλοίο ....; (Κρήτη)
4. .... το τραίνο ....; (Θεσσαλονίκη)

Γ 1. Φεύγω την Κυριακή για την Κύπρο. **Καλό ταξίδι.**

2. .... την Τρίτη .... Κέρκυρα. ....
3. .... το Σάββατο .... Παρίσι. ....
4. .... αύριο .... Νέα Υόρκη. ....

Υπάρχει κανένα φαρμακείο εδώ κοντά;

— Συγνώμη, μήπως υπάρχει κανένα φαρμακείο εδώ κοντά;
— Βεβαίως, κυρία μου. Υπάρχει ένα στην πλατεία, και ένα στη γωνία —εκεί δεξιά.
— Ευχαριστώ πολύ.

	καν**ένας** γιατρός	
υπάρχει	κα**μία** ταβέρνα	εδώ κοντά;
	καν**ένα** φαρμακείο	

22, 23

A **1. Συγνώμη, υπάρχει κανένα φαρμακείο εδώ κοντά;**

2. .... εστιατόριο ....;
3. .... τράπεζα ....;
4. .... περίπτερο ....;
5. .... φούρνος ....;
6. .... φτηνή ταβέρνα ....;

Υπάρχει μουσακάς σήμερα;
Μου αρέσει **ο** μουσακάς.

υπάρχει **μου αρέσει**	*+ ονομαστική*

*22

B **1. Μου αρέσει ο μουσακάς.** **(μουσακάς)**

2. Του αρέσει .... (μουσική)
3. Δεν υπάρχει .... νούμερο 46. (μπλούζα)
4. Υπάρχει .... στο περίπτερο. (τηλέφωνο)
5. Μας αρέσει .... (καλό φαγητό)
6. Τους αρέσει .... (ποδόσφαιρο)
7. Δεν υπάρχει .... σήμερα. (μπακλαβάς)
8. Σας αρέσει ....; (Αθήνα)

Ονομαστική:	**κανένας**	**καμία**[1]	**κανένα**
Αιτιατική:	**κανέναν**	**καμία**	**κανένα**

*23

Α 1. Εχετε καμία ασπιρίνη; **Οχι, δεν έχω καμία. / Ναι, έχω.**

2. .... τσιγάρο; ....
3. .... καλή ιδέα; ....
4. Ξέρετε .... φτηνή ταβέρνα; ....
5. Υπάρχει .... γιατρός εδώ; ....
7. Υπάρχει .... μικρός χάρτης; ....
8. Υπάρχει .... φτηνό δωμάτιο; ....

Μήπως; *Ισως.*

Β 1. Μήπως λείπει κανένας μαθητής; **Ισως. Δεν ξέρω.**

2. .... φεύγουν με το αεροπλάνο; .... Δεν είμαι βέβαιος.
3. .... είσαι κουρασμένος; .... Δουλεύω πολύ.
4. .... είναι στο ξενοδοχείο; .... Δεν ξέρω.

Μήπως; *Ισως...*

Γ 1. Μήπως ξέρεις τι ώρα φεύγει το τραίνο;

2. .... δεν έχουν καιρό αύριο.
3. .... είναι ακόμα θυμωμένος μαζί σου.
4. Μαρία τι κάνεις; .... κοιμάσαι;
5. .... υπάρχει κανένα ξενοδοχείο εδώ κοντά;
6. Δεν είμαι βέβαιος. .... ξέρει ο πατέρας σου.
7. .... θέλετε πιο λίγο λάδι στη σαλάτα σας;
8. .... σας περιμένουν στη στάση.

1. *καμία ή καμιά*

A *Ελένη:* Ναι!
Κώστας: Την Ελένη, παρακαλώ.
Ελένη: Γειά σου Κώστα. Εδώ Ελένη. Τι κάνεις;
Κώστας: .... Ελένη, ... το Σαββατοκύριακο;
Ελένη: ....; Γιατί;
Κώστας: Γιατί θα είμαι κι εγώ στην Αθήνα. Τι λες; .... στον κινηματογράφο; Παίζει ένα έργο με τον Γούντυ Αλλεν.
Ελένη: Ακου λέει! .... ο Γούντυ Αλλεν.
Κώστας: Ωραία.
Ελένη: .... αρχίζει το φιλμ;
Κώστας: .... Θα είμαι έξω από το Παλλάς στις 8:30. Εντάξει;
Ελένη: ....

B Πού θα είσαι την άλλη εβδομάδα;

1. Τη Δευτέρα θα είμαι στο γραφείο μου.

2. Την Τρίτη ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

Τι ώρα πηγαίνεις στη δουλειά σου κάθε μέρα;
Δουλεύεις και το απόγευμα;
Τι κάνεις το Σαββατοκύριακο;
Τι μουσική σου αρέσει; Τι φαγητό σου αρέσει;
Τι σου αρέσει και τι δεν σου αρέσει στην Αθήνα;

A *Τι λες όταν...*

1. ...θέλεις ένα εισιτήριο για τη Μύκονο:
Παρακαλώ μου δίνετε ένα εισιτήριο για τη Μύκονο;

2. ...θέλεις ένα εισιτήριο για την Κρήτη με επιστροφή:
....
3. ...θέλεις ένα απλό εισιτήριο για την Πάρο, τουριστική θέση:
....

B 1. Τι λες στον φίλο σου που φεύγει για τη Μύκονο;
....
2. Τι λες στη φίλη σου που έρχεται από το Παρίσι;
....
3. Τι λες όταν θέλεις ψιλά;
....
4. Τι λες όταν θέλεις μια τυρόπιτα;
....
5. Τι λες όταν δεν ξέρεις πού είναι το ταχυδρομείο;
....
6. Τι λες όταν δεν ξέρεις πού είναι το Μοναστηράκι;
....
7. Τι λες όταν φεύγεις το πρωί;
....
8. Τι λες όταν φεύγεις το βράδυ;
....
9. Τι λες όταν δεν ξέρεις τι ώρα φεύγει το λεωφορείο;
....
10. Τι λες όταν δεν ξέρεις πού πηγαίνει το λεωφορείο;
....
11. Τι λες όταν δεν ξέρεις τι ώρα ανοίγει η τράπεζα;
....

7 Δε μου λες...

Στη Λαϊκή

Κυρία Κατίνα: Εχεις ντομάτες σήμερα;
Μανάβης: Εχω. Πόσες θέλετε;
Κυρία Κατίνα: Δύο κιλά. Αλλά να είναι καλές, κόκκινες.
Μανάβης: Μάλιστα Μαντάμ.
Κυρία Κατίνα: Θέλω και τρία κιλά πατάτες, δύο αγγούρια και ένα κιλό κρεμμύδια.
Μανάβης: Μάλιστα. Τίποτα άλλο;
Κυρία Κατίνα: Δε μου λες, έχεις αυγά;
Μανάβης: Φρέσκα, κυρία μου, από την κότα.
Κυρία Κατίνα: Εντάξει. Θέλω δέκα.
Μανάβης: Είστε έτοιμη.
Κυρία Κατίνα: Πόσο κάνουν;
Μανάβης: Ενα λεπτό. Λοιπόν, έχουμε και λέμε: ένα κιλό κρεμμύδια 100 δραχμές, 2 κιλά ντομάτες 280, 3 κιλά πατάτες 195, 2 αγγούρια 180, και 10 αυγά 240, —995 δραχμές όλα.
Κυρία Κατίνα: Πω! πω! Πολύ ακριβός είσαι σήμερα. Ορίστε ένα χιλιάρικο.
Μανάβης: *(κουνάει το κεφάλι του και δίνει τα ρέστα)* Δε φταίω εγώ κυρία μου, η ζωή φταίει.

Α 1. Δε μου λες, έχεις καλές ντομάτες σήμερα;

2. ...., τι ώρα φεύγει το τραίνο;
3. ...., πότε θα είσαι σπίτι σου;
4. ...., τι ώρα κλείνουν τα μαγαζιά;

Τι αγοράζει η κυρία Κατίνα από τον μανάβη;
Είναι ακριβός ή φτηνός ο μανάβης;

ο μήνας
ο πίνακας
ο χάρτης
ο μαθητής

	Ενικός αριθμός		
ο	άντρ**ας**	ο	φοιτητ**ής**
τον	άντρ**α**	το(ν)	φοιτητ**ή**
	Πληθυντικός αριθμός		
οι	άντρ**ες**	οι	φοιτητ**ές**
τους	άντρ**ες**	τους	φοιτητ**ές**

*25

- ες

Α 1. Ο φοιτητής διαβάζει πολύ. **Οι φοιτητές διαβάζουν πολύ.**

2. Βλέπεις το(ν) χάρτη; ....
3. Πού είναι ο πίνακας; ....
4. Είναι Έλληνας. ....

η μητέρα
η ώρα
η αδερφή
η κόρη

	Ενικός αριθμός		
η	γυναίκ**α**	η	φίλ**η**
τη(ν)	γυναίκ**α**	τη(ν)	φίλ**η**
	Πληθυντικός αριθμός		
οι	γυναίκ**ες**	οι	φίλ**ες**
τις	γυναίκ**ες**	τις	φίλ**ες**

*25

- ες

Β 1. Πού είναι η φωτογραφία μου; **Πού είναι οι φωτογραφίες μου;**

2. Η αδερφή μου περιμένει τη φίλη της. ....
3. Σου αρέσει η μπλούζα μου; ....
4. Δεν τρώω έξω την Κυριακή. ....

Γ

ο πίνακας	**- οι πίνακες**	**ένας πίνακας**	**- πίνακες**
τον πίνακα	**- τους πίνακες**	**έναν πίνακα**	**- πίνακες**

1. η σαλάτα - ....
2. τον καθηγητή - ....
3. ο πατέρας - ....
4. την αδερφή - ....
5. ένας χάρτης - ....
6. μία λεμονάδα - ....
7. ένα(ν) μήνα - ....
8. μία φίλη - ....

το μουσείο		*Ενικός αριθμός*			
το σπίτι	το αυγ**ό**	το παιδ**ί**	το μάθη**μα**	*25	
το δέμα	το αυγ**ό**	το παιδ**ί**	το μάθη**μα**		
		Πληθυντικός αριθμός			**- α**
	τα αυγ**ά**	τα παιδ**ιά**	τα μαθή**ματα**		**- ια**
	τα αυγ**ά**	τα παιδ**ιά**	τα μαθή**ματα** .		**- ματα**

Α 1. Το λεωφορείο σταματάει εδώ. — **Τα λεωφορεία σταματάνε εδώ.**

2. Το μεσημέρι δεν τρώω έξω. — ....
3. Δεν ξέρω πού είναι το βιβλίο σου. — ....
4. Το μαγαζί ανοίγει στις 8:30. — ....
5. Πού πάει το γράμμα; — ....
6. Τι κάνει το παιδί; — ....

	Αρσενικά		*Θηλυκά*		*Ουδέτερα*	
	Εν.	*Πληθ.*	*Εν.*	*Πληθ.*	*Εν.*	*Πληθ.*
Ονομ.	**ο** -	**οι**	**η** -	**οι**	**το** -	**τα**
Αιτ.	**το(ν)** -	**τους**	**τη(ν)** -	**τις**	**το** -	**τα**

Β 1. ο άντρας - οι άντρες
2. τη φίλη - ....
3. το γράμμα - ....
4. το μήλο - ....
5. τη θεία - ....
6. η γυναίκα - ....
7. το παιδί - ....
8. το(ν) χάρτη - ....
9. το πρόβλημα - ....
10. τη θάλασσα - ....

Γ 1. οι άντρες - ο άντρας
2. τα σπίτια - ....
3. τις κόρες - ....
4. τα δέματα - ....
5. τους μήνες - ....
6. οι αδερφές - ....
7. τους καθηγητές - ....
8. τα κορίτσια - ....
9. τις ντομάτες - ....
10. τα βιβλία - ....

ο αδερφός
ο γιατρός
ο λογαριασμός
ο δρόμος

	Ενικός αριθμός		
ο	φίλ**ος**	ο	άνθρωπ**ος**
το(ν)	φίλ**ο**	τον	άνθρωπ**ο**
	Πληθυντικός αριθμός		
οι	φίλ**οι**	οι	άνθρωπ**οι**
τους	φίλ**ους**	τους	ανθρώπ**ους**

*25

- οι
- ους

Α Περιμένω το(ν) φίλο μου. — **Περιμένουμε τους φίλους μας.**

2. Πληρώνει το(ν) λογαριασμό. ....
3. Εχω γράμμα από το(ν) θείο μου. ....
4. Ο δάσκαλος πάει στο σχολείο. ....
5. Ο φίλος της είναι μηχανικός. ....

Β 1. ο δρόμος
2. .... φίλους
3. .... άνθρωποι
4. .... θείο
5. .... λογαριασμοί
6. .... γιατρούς
7. .... κύριοι
8. .... δικηγόρους
9. .... ηθοποιό

Γ 1. ο δρόμος (δρόμος)

2. οι .... (καθηγητής)
3. τις .... (φίλη)
4. τους .... (λογαριασμός)
5. την .... (τράπεζα)
6. τα .... (δέμα)
7. η .... (ώρα)
8. τους .... (μήνας)
9. τον .... (ήλιος)
10. το .... (μαγαζί)

Ενικός αριθμός

Δ ο άντρας	**το παράθυρο**	**το μάθημα**	**ο δρόμος**	**η αδερφή**
τον άντρα	....	....	....	....

Πληθυντικός αριθμός

οι άντρες	....	....	....	....
τους άντρες	....	....	....	....

Πού θα είσαι τον Αύγουστο;

Είναι Αύγουστος. Νύχτα με φεγγάρι. Η Ελένη και η Μαρία είναι στη βάρκα με την παρέα τους. Εχουν μαζί τους φρέσκο ψωμί, τυρί φέτα, κόκκινες ντομάτες, ελιές και φρούτα. Ο Κώστας έχει μαζί του ένα μεγάλο μπουκάλι κόκκινο κρασί από τη Σάμο.

"Πεινάω", λέει η Μαρία.

"Κι εγώ πεινάω", λέει ο Γιάννης. "Τι λέτε; Τρώμε;"

"Ακου, λέει!" Φωνάζουν όλοι μαζί.

Τρώνε, πίνουν κρασί, λένε αστεία κι έπειτα ο Γιάννης παίρνει την κιθάρα του. "Τι λέτε παιδιά;" ρωτάει. "Λέμε κι ένα τραγουδάκι;"

Και όλοι μαζί τραγουδάνε:

"Απρίλη μου, Απρίλη μου ξανθέ,
και Μάη μυρωδάτε καρδιά μου πως αντέ—
καρδιά μου πώς, καρδιά μου πώς αντέχεις
μέσα στις τόσες χάρες και στις τόσες ομορφιές.
Γεμίζει η γειτονιά τραγούδια και φιλιά
την κοπελιά μου τη λένε Λενιώ
μα τό 'χω μυστικό".

Πού θα είσαι τον Ιανουάριο;
το Φεβρουάριο;
το Μάρτιο;
τον Απρίλιο;
το Μάιο;
τον Ιούνιο;
τον Ιούλιο;
τον Αύγουστο;
το Σεπτέμβριο;
τον Οκτώβριο;
το Νοέμβριο;
το Δεκέμβριο;
την άνοιξη;
το καλοκαίρι;
το φθινόπωρο;
το χειμώνα;

Τι τραγούδια ξέρετε; Σας αρέσουν τα ελληνικά τραγούδια;
Σας αρέσουν τα ελληνικά νησιά; Αργείτε στα ραντεβού σας;
Πόσους μήνες έχει ο χρόνος; Ποιά εποχή σας αρέσει;

όμορφος
έτοιμος
κλειστός
πράσινος

	Ενικός αριθμός	
καλ**ός**	καλ**ή**	καλ**ό**
καλ**ό**	καλ**ή**	καλ**ό**
	Πληθυντικός αριθμός	
καλ**οί**	καλ**ές**	καλ**ά**
καλ**ούς**	καλ**ές**	καλ**ά**

Ενικός αριθμός

Α **ο έξυπνος μαθητής** | **η όμορφη μέρα** | **το μικρό παιδί**

τον .... | .... | ....

Πληθυντικός αριθμός

.... | .... | ....

.... | .... | ....

Β **1. τον καλό φοιτητή** **τους καλούς φοιτητές**

2. η άσπρη μπλούζα ....
3. το έξυπνο παιδί ....
4. την κίτρινη φούστα ....
5. τον ψηλό άντρα ....
6. ο μικρός δρόμος ....
7. τον πράσινο πίνακα ....

Γ **1. Το φαγητό είναι έτοιμο.** **(έτοιμος)**

2. Οι δρόμοι στην Αθήνα δεν είναι πολύ .... (μεγάλος)
3. Την Κυριακή οι τράπεζες είναι .... (κλειστός)
4. Θέλω δύο .... μπύρες. (παγωμένος)
5. Την άνοιξη τα δέντρα είναι .... (πράσινος)
6. Η πόλη μας έχει τρεις .... και πολλές .... πλατείες. (μεγάλος, μικρός)
7. Τα ελληνικά νησιά είναι πολύ .... (όμορφος)
8. Ολοι οι φίλοι σου είναι ...., αλλά μου αρέσουν. (τρελός)

νέος
κρύος
αστείος
αρχαίος
καινούριος

	Ενικός αριθμός	
ωραί**ος**	ωραί**α**	ωραί**ο**
ωραί**ο**	ωραί**α**	ωραί**ο**
	Πληθυντικός αριθμός	
ωραί**οι**	ωραί**ες**	ωραί**α**
ωραί**ους**	ωραί**ες**	ωραί**α**

Ενικός αριθμός

Α ο νέος άντρας **η αστεία ιστορία** **το γαλάζιο σπίτι**

....

Πληθυντικός αριθμός

....

....

Ενικός αριθμός *Πληθυντικός αριθμός*

Β 1. αστείος - αστεία - αστείο **αστείοι - αστείες - αστεία**

2. ανοιχτός ....
3. πλούσιος ....
4. αρχαίος ....
5. ψηλός ....
6. κοντός ....

Γ 1. Θέλω δύο πολύ κρύες πορτοκαλάδες παρακαλώ. **(κρύος)**

2. Ο πατέρας έχει .... , ... (παλιός, αστείος)
φωτογραφίες
3. Μι λεταει την .... τραγωδία. (αρχαίος)
4. Θέλω δυο φούστες. Μία .... , (γαλάζιος,
και μία .... (κίτρινος)
5. Οι αδερφές του είναι .... (ψηλός,
και .... κοπέλες. (ωραίος)

Με	λένε Μαρία.	Με ξέρεις;	*13, 17
Σε	λένε Πέτρο.	Σε ακούω.	
Τον	λένε Νίκο.	Τον αγαπάμε.	
Την	λένε Ελένη.	Την περιμένουν.	
Το	λένε βιβλίο.	Το διαβάζω.	
Μας	λένε Παπαζήση.	Μας ξέρετε;	
Σας	λένε Κοντογιώργη.	Σας θέλουν στο τηλέφωνο.	
Τους	λένε Κώστα και Γιάννη.	Τους περιμένω.	
Τις	λένε Μαρία και Αλίκη.	Τις αγαπάμε.	
Τα	λένε τριαντάφυλλα.	Τα αγοράζω.	

Α **1. Με περιμένεις στη στάση;** **Ναι, σε περιμένω. / Οχι, δεν σε περιμένω.**

2. Με ξέρετε; ....
3. Μας αγαπάτε πολύ; ....
4. Μας ακούτε; ....

Β **1. Βλέπω την Ελένη κάθε μέρα.** **Την βλέπω κάθε μέρα.**

2. Ακούν την Ελένη και τη Μαρία. ....
3. Δεν περιμένουμε τον Αντρέα. ....
4. Αγαπάμε τον Αντρέα και τον Κώστα. ....
5. Διαβάζουν το βιβλίο. ....
6. Τρώμε το κοτόπουλο και το τζατζίκι. ....
7. Βλέπουν τις φίλες τους κάθε μέρα. ....
8. Δεν θέλουν τους χάρτες. ....

Γ **1. Σε περιμένουν στο θέατρο;** **Ναι, με περιμένουν.**

2. Αγαπάνε τους καθηγητές τους; Οχι, ...
3. Εχεις τον χάρτη εδώ; ....
4. Περιμένετε τη Μαρία και την Ελένη; ....
5. Ακούτε τον πατέρα σας και τη μητέρα σας; ....

Γιατρός: Ναι.
Μαρία: Με συγχωρείτε. Το γιατρό παρακαλώ. Τον κύριο Αντρέου.
Γιατρός: Ο ίδιος. Τι θέλετε;
Μαρία: Κύριε Αντρέου, εδώ Μαρία Παπαδημητρίου. Η φίλη μου η Τζούλια δεν είναι πολύ καλά και ανησυχώ.
Γιατρός: Ενα λεπτό, Μαρία. Είναι πολύ άρρωστη η φίλη σου;
Μαρία: Δεν ξέρω. Πονάει το κεφάλι της και το στομάχι της.
Γιατρός: Μήπως κάνετε ηλιοθεραπεία με τις ώρες, Μαρία; Ο ήλιος στην Ελλάδα είναι πολύ δυνατός.
Μαρία: Ναι, κάνουμε ηλιοθεραπεία αλλά...
Γιατρός: Και μήπως τρώτε πολύ χταποδάκι ψητό;
Μαρία: Ε, τι να κάνουμε! Μας αρέσει πολύ το χταποδάκι.
Γιατρός: Μάλιστα. Και πού είναι τώρα η φίλη σου;
Μαρία: Στο σπίτι μου. Δεν ξέρει καλά ελληνικά. Είναι ξένη, Ιταλίδα.
Γιατρός: Va bene! Ιταλίδα λοιπόν. Μήπως ξέρει αγγλικά παιδί μου;
Μαρία: Ξέρει λίγα ελληνικά. Θα είμαι κι εγώ μαζί της γιατρέ. Θα είστε εκεί;
Γιατρός: Εντάξει, σας περιμένω στις έξι.
Μαρία: Ευχαριστώ γιατρέ, και με συγχωρείτε για την ώρα.

ο ίδιος - ή ίδια - το ίδιο

A **1. Το γιατρό παρακαλώ.** **(ο γιατρός)** **Ο ίδιος.**

2. .... (ο Κώστας) ....
3. .... (η Μαρία) ....
4. .... (η κυρία Κανάρη) ....

B **1. Δεν τρώω το ίδιο φαγητό κάθε μέρα.**

2. Εχουμε .... βιβλίο, αλλά δεν έχουμε .... καθηγήτρια.
3. Γιατί λες .... πράγματα όλη την ώρα;
4. Η τράπεζα δεν κλείνει .... ώρα κάθε μέρα.

	αργ**ώ**	- ώ	*16α,γ
ανησυχώ	αργ**είς**	- είς	
συγχωρώ	αργ**εί**	- εί	
οδηγώ	αργ**ούμε**	- ούμε	
τηλεφωνώ	αργ**είτε**	- είτε	
	αργ**ούν**	- ούν	

Α 1. **Μαρία, αργείς συχνά στο μάθημα;** **Ναι, αργώ. / Οχι, δεν αργώ.**

2. Γιάννη, οδηγείς γρήγορα; ....
3. Τηλεφωνείς συχνά στους γονείς σου; ....

Β 1. **Αργείτε στο μάθημά σας παιδιά;** **Ναι, αργούμε. / Οχι, δεν αργούμε.**

2. Οδηγείτε προσεκτικά; ....
3. Ανησυχείτε όταν αργεί ο Νίκος; ....

Γ 1. **Πόσον καιρό οδηγείς;** **(οδηγώ)**

2. Ελα, Μαρία! .... πολύ σήμερα. (αργώ)
3. Με ...., πού είναι το Πανεπιστήμιο; (συγχωρώ)
4. Εσείς .... στους γονείς σας κάθε μέρα; (τηλεφωνώ)
5. Οταν .... τα παιδιά οι γονείς .... (αργώ - ανησυχώ)
6. .... τις φίλες σας όταν ....; (περιμένω - αργώ)

Δ 1. **Οταν οδηγώ και βλέπω κόκκινο φανάρι σταματάω.**

Οταν οδηγείς ....
....
....
....
....

	Ενικός αριθμός	
πόσος	**πόση**	**πόσο**
πόσο(ν)	**πόση**	**πόσο**
	Πληθυντικός αριθμός	
πόσοι	**πόσες**	**πόσα**
πόσους	**πόσες**	**πόσα**

Α 1. Πόσες ντομάτες θέλετε;

2. .... αυγά θέλετε σήμερα;
3. .... μπύρες πίνεις κάθε μέρα;
4. .... παιδιά έχει η αδερφή σου;
5. .... κρασί θέλεις;
6. .... καιρό είσαι εδώ;
7. .... μέρες έχει η εβδομάδα;
8. .... μήνες είστε εδώ;
9. .... μέρες την εβδομάδα δουλεύεις;
10. .... ώρες μελετάς κάθε μέρα;
11. .... φορές τρως στην ταβέρνα το μεσημέρι;
12. .... φορές την εβδομάδα πας στον κινηματογράφο;
13. .... ώρα περιμένεις;
14. .... γραμματόσημα θέλετε;
15. .... κάρτες θέλετε; Και .... φακέλους;
16. .... φορές τηλεφωνούν στη γιαγιά τους;

Β 1. Πόσες ντομάτες θέλετε;	**Θέλω δύο κιλά ντομάτες.**
2.	Θέλω ένα κιλό πορτοκάλια.
3.	Θέλω μισό κιλό τυρί φέτα.
4.	Θέλω ένα τέταρτο βούτυρο.
5.	Θέλω διακόσια γραμμάρια ζαμπόν.
6.	Θέλω τρεις φέτες ζαμπόν. **26*

Χτες — Προχτές

A 1. Πού ήσουν; Ημουν ....
2. Πού πήγες; Πήγα ....
3. Τι είδες; Είδα ....
4. Τι έφαγες; Εφαγα ....
5. Πότε γύρισες; Γύρισα ....
6. Πώς πέρασες; Πέρασα ....

Αύριο — Μεθαύριο

B 1. Πού θα είσαι; Θα είμαι ....
2. Πού θα πας; Θα πάω ....
3. Τι θα δεις; Θα δω ....
4. Τι θα φας; Θα φάω ....
5. Πότε θα γυρίσεις; Θα γυρίσω ....

Γ **1. Θα είσαι στο σπίτι σου το απόγευμα; Οχι, δεν θα είμαι.**

2. Θα φας μπριζόλα; ....
3. Θα πας στον κινηματογράφο; Οχι, ...
4. Θα δεις τους φίλους σου; ....
5. Τι ώρα θα γυρίσεις; ....

Δ 1. Τι έκανες χτες; Πήγα ....,
είδα ....,
έφαγα .... και
γύρισα .... Πέρασα θαύμα.

E 1. Τι θα κάνεις αύριο; Θα πάω ....,
θα δω ....,
θα φάω ....
και θα γυρίσω ....

μία δραχμή
ένα δίφραγκο
ένα τάληρο
ένα δεκάρικο
ένα εικοσάρικο
ένα πενηντάρικο
ένα (ε)κατοστάρικο
ένα πεντακοσάρικο
ένα χιλιάρικο
ένα πεντοχίλιαρο

Α 1. Το δίφραγκο έχει 2 δραχμές.

2. Το τάληρο έχει 5 δραχμές.
3. .... 50 ....
4. .... 100 ....
5. .... 500 ....
6. .... 1.000 ....

Β 1. Μου χαλάτε ένα πεντακοσάρικο γιατί δεν έχω ψιλά; (500)

2. ....; (100)
3. ....; (1.000)

Γ 1. Μου αλλάζετε πενήντα δολάρια; (50)

2. .... μάρκα; (100)
3. .... λίρες; (200)
4. .... φράγκα; (300)
5. .... λιρέτες; (5.000)

8 Περαστικά!

Γιάννης: Μαρία, θα είσαι στο σπίτι σου στις έξι το απόγευμα;
Μαρία: Οχι, Γιάννη.
Γιάννης: Γιατί;
Μαρία: Εχω ραντεβού με το γιατρό. Τον κύριο Ανδρέου — τον ξέρεις.
Γιάννης: Είσαι άρρωστη;
Μαρία: Οχι εγώ, η φίλη μας η Τζούλια. Ανησυχώ. Πονάει το κεφάλι της και το στομάχι της.
Γιάννης: Τι λες;
Μαρία: Ναι. Κι ο γιατρός λέει πως τρώμε πολύ χταποδάκι, και πως κάνουμε ηλιοθεραπεία με τις ώρες, και πως ο ήλιος στην Ελλάδα είναι πολύ δυνατός.
Γιάννης: Χα, χα! Εδώ που τα λέμε, έχει δίκιο ο γιατρός. Και ξέρει για το μεγάλο μπουκάλι το κόκκινο κρασί από τη Σάμο; Και για τα τραγούδια στη βάρκα; Και για την παρέα και το φεγγάρι;
Μαρία: Ελα τώρα Γιάννη! Μια φορά το χρόνο είναι Αύγουστος.
Γιάννης: *Αύγουστε καλέ μου μήνα, νά 'σουν δυο φορές το χρόνο!*
Μαρία: Γιάννη! Μη με πειράζεις! Η Τζούλια είναι άρρωστη και πονάει, κι εσύ λες αστεία.
Γιάννης: Εντάξει. Περαστικά. Μην κάνεις έτσι —δεν έχει τίποτα η Τζούλια. Το κρασί φταίει. *Μήνα που δεν έχει ρω, βάζε στο κρασί νερό!*

Α 1. Πονάει το κεφάλι μου. **Περαστικά!**

2. .... το στομάχι μου. ....
3. .... ο λαιμός μου. ....
4. .... η καρδιά μου! ....

Β 1. Μα τι ωραία που μιλάς ελληνικά! **Μη με πειράζεις.**

2. Μα τι ωραία που μαγειρεύεις! ....
3. Μα τι ωραία φωνή που έχεις! ....

	Ενικός Ονομαστική - Αιτιατική		Πληθυντικός Ονομαστική - Αιτιατική		
Αρσενικά	- ος	- ο	- οι	- ους	*25
	- ας	- α	- ες	- ες	
	- ης	- η	- ες	- ες	
Θηλυκά	- α	- α	- ες	- ες	
	- η	- η	- ες	- ες	
Ουδέτερα	- ο	- ο	- α	- α	
	- ι	- ι	- ια	- ια	
	- μα	- μα	- ματα	- ματα	

A **1. η ωραία γυναίκα** — **οι ωραίες γυναίκες**

2. τον νέο άντρα ....
3. ο ωραίος κήπος ....
4. το γαλάζιο πουκάμισο ....
5. την καινούρια μπλούζα ....
6. ένα ψηλό βουνό ....
7. μια ωραία κοπέλα ....

B **1. Το κορίτσι είναι στο σπίτι του.** — **Τα κορίτσια είναι στα σπίτια τους.**

2. Ο μαθητής είναι στο σχολείο. ....
3. Τι μάθημα έχεις σήμερα; ....
4. Η σαλάτα είναι έτοιμη. ....
5. Βλέπω τον γιό μου με τη φίλη του. ....
6. Το φαγητό δεν είναι ζεστό. ....
7. Παρακαλώ έχετε ένα μολύβι; ....
8. Τι χρώμα σου αρέσει; ....

	Ενικός αριθμός	
ποιός	**ποιά**	**ποιό**
ποιόν	**ποιά(ν)**	**ποιό**
	Πληθυντικός αριθμός	
ποιοί	**ποιές**	**ποιά**
ποιούς	**ποιές**	**ποιά**

Ποιός είναι; **Ο Κώστας.** *Υποκείμενο (Ονομαστική)* *17
Ποιόν βλέπεις; **Τον Κώστα.** *Αντικείμενο. (Αιτιατική)*

Α *Ρωτάμε για το υποκείμενο (ποιός, ποιά, ποιό, ποιοί, ποιές, ποιά)*

1. Ποιός είναι εδώ; **Ο Κώστας.**

2. .... περιμένουν το λεωφορείο; Ο Γιάννης και η Μαρία.
3. .... μένει εδώ; Μια φίλη μου.
4. .... ηθοποιός σ' αρέσει; Ο Πήτερ Ο' Τουλ.

Β *Ρωτάμε για το αντικείμενο (ποιόν, ποιά, ποιό, ποιούς, ποιές, ποιά)*

1. Ποιόν θέλετε; **Τον κύριο Ανδρέου.**

2. .... περιμένετε; Τους φίλους μου.
3. .... βιβλία θέλετε; Αυτά εδώ.
4. Με .... πηγαίνεις στην Αθήνα; Με τη Μαρία.
5. Για .... αγοράζεις λουλούδια; Για τη μητέρα μου.
6. Από .... έχεις γράμμα; Από τον Αρη και το Νίκο.

Γ **1. Ποιός είναι;** **Ο Κώστας.**

2. Ποιόν βλέπετε; **Τον Κώστα.**

3. Ποιοί μένουν εδώ; ....
4. Με ποιούς μένετε; ....
5. Ποιοί πηγαίνουν στην Αίγινα; ....

Οχι ακριβώς!

Αλίκη: Ποιός είναι αυτός ο κύριος;
Ελένη: Ποιόν λες;
Αλίκη: Να, αυτόν με το άσπρο πουκάμισο και τη γαλάζια γραβάτα.
Ελένη: Ποιός, βρε παιδί μου; Εκείνος που κάθεται κοντά στο παράθυρο;
Αλίκη: Ναι.
Ελένη: Είναι ο καθηγητής μου, ο κύριος Νικολάου.
Αλίκη: Και εκείνη η κυρία;
Ελένη: Ποιά;
Αλίκη: Αυτή που μιλάει με τον κύριο κοντά στο πιάνο.
Ελένη: Είναι η κυρία Κανάρη. Ο άντρας της είναι ζωγράφος. Τώρα βρίσκεται στην Αίγινα. Δεν έρχεται συχνά στην Αθήνα.
Αλίκη: Βλέπω ξέρεις όλο τον κόσμο!
Ελένη: Ε, όχι ακριβώς! Αλλά ξέρω όλους τους φίλους μου από την Αίγινα. Ολα τα Σαββατοκύριακα είμαστε μαζί.
Αλίκη: Και ποιός μιλάει τώρα με εκείνο το κορίτσι με το κίτρινο φόρεμα και τα μακριά μαλλιά; Τι ωραία μάτια που έχει!
Ελένη: Αυτός παιδί μου είναι ο Κώστας Αγγέλου, ο ηθοποιός.
Αλίκη: Ωραίος άντρας, ε;
Ελένη: Ωραίος άντρας, αλλά μέτριος ηθοποιός!

A **1. Βλέπω ξέρεις όλο τον κόσμο!** — **Ε, όχι ακριβώς!**

2. Βλέπω, πηγαίνεις στην Αίγινα κάθε Σάββατο! ....
3. Βλέπω, δουλεύεις και τις Κυριακές! ....

B **1. Ποιός είναι ο κ. Νικολάου;** **Αυτός που μιλάει με την Αννα.** *27

2. Ποιά είναι η κ. Κανάρη; Εκείνη .... μιλάει με τον Κώστα.
3. Ποιός είναι ο καθηγητής σου; Αυτός .... διαβάζει εφημερίδα.

κάθομαι
βρίσκομαι
σκέφτομαι
σηκώνομαι
πλένομαι

έρχ**ομαι**	- ομαι	*28α
έρχ**εσαι**	- εσαι	
έρχ**εται**	- εται	
ερχ**όμαστε**	- όμαστε	
έρχ**εστε** - ερχ**όσαστε**	- εστε - όσαστε	
έρχ**ονται**	- ονται	

Α 1. Τι ώρα έρχεται το λεωφορείο; **Ερχεται στις 8:30.**

2. .... το αεροπλάνο; ....
3. .... το τραίνο; ....
4. .... το πλοίο; ....

Β 1. Οι φίλοι σου έρχονται τη Δευτέρα; **Ναι, έρχονται τη Δευτέρα.**

2. Μαρία, έρχεσαι; ....
3. Ερχόσαστε παιδιά; ....

Γ 1. Γιάννη, τι ώρα σηκώνεσαι το πρωί; **(σηκώνομαι)**

2. Η βιβλιοθήκη .... κοντά στο Πανεπιστήμιο. (βρίσκομαι)
3. .... πολύ τη γιαγιά του που είναι άρρωστη. (σκέφτομαι)
4. Πού ....; Στο Κολωνάκι; (κάθομαι)
5. Η μητέρα μου .... στο μπαλκόνι. (κάθομαι)
6. Τι ώρα .... τα παιδιά από το σχολείο; (έρχομαι)
7. Τις Κυριακές ο Πέτρος δεν .... νωρίς. (σηκώνομαι)
8. Αυτά τα ρούχα δεν .... με ζεστό νερό! (πλένομαι)

Δ Κάθομαι στον κήπο γιατί ζεσταίνομαι.

....
....
....
....
....

	Ενικός			*Πληθυντικός*	
αυτός	**ο**	**καθηγητής**	**αυτοί**	**οι**	**καθηγητές**
(Ον/κή) **αυτή**	**η**	**κυρία**	**αυτές**	**οι**	**κυρίες**
αυτό	**το**	**παιδί**	**αυτά**	**τα**	**παιδιά**

αυτόν	**τον**	**καθηγητή**	**αυτούς**	**τους**	**καθηγητές**
(Αιτ/κή) **αυτήν**	**την**	**κυρία**	**αυτές**	**τις**	**κυρίες**
αυτό	**το**	**παιδί**	**αυτά**	**τα**	**παιδιά**

αυτός	*ο*	*καθηγητής*
εκείνος	*ο*	*κύριος*
όλος	*ο*	*κόσμος*

**29*

Α 1. Αυτός ο κύριος είναι ο καθηγητής μου. (αυτός)

2. .... κυρία είναι η μητέρα του. (αυτός)
3. .... βιβλία είναι καλά. (αυτός)
4. .... κυρίες δεν είναι Ελληνίδες. (αυτός)
5. .... ξένοι μένουν εδώ. (όλος)
6. Βλέπεις .... ανθρώπους; (αυτός)
7. Ξέρεις .... κυρία; (εκείνος)
8. Θέλετε .... ή .... μπλούζα; (αυτός, εκείνος)
9. Ο Νίκος ξέρει .... φίλους και .... φίλες μου. (όλος)

Β 1. Βλέπεις εκείνη την κυρία; Είναι καθηγήτριά μου. (εκείνος)

2. Σου αρέσουν .... φαγητά; (αυτός)
3. Πού πάει .... λεωφορείο; (αυτός)
4. .... άνθρωποι δεν ξέρουν τι λένε. (αυτός)
5. Ξέρεις .... ανθρώπους; (εκείνος)
6. Δεν θα είμαι σπίτι .... ώρα. (αυτός)
7. Γιατί μιλάς .... ώρα; (όλος)

Τι καιρό κάνει;

— Συγνώμη, τι ώρα έρχεται το πλοίο από τα Κύθηρα;
— Σε μια δυο ώρες. Δεν ξέρω ακριβώς.
— Και το Ιπτάμενο τι ώρα έρχεται;
— Ξέρω 'γώ;[1] Τι καιρό κάνει σήμερα;
— Γιατί;
— Γιατί όταν ο καιρός είναι καλός, το Ιπτάμενο έρχεται γύρω στις δύο. Οταν ο καιρός είναι άσκημος και βρέχει και φυσάει, δεν έρχεται.
— Τι λες; Και το αεροπλάνο;
— Το αεροπλάνο ...δεν θυμάμαι. Γιατί δε ρωτάς την Ολυμπιακή;
— Μήπως έχετε τον αριθμό;
— Οχι, λυπάμαι, δεν τον έχω. Ξέρεις κάτι; Εγώ δεν δουλεύω εδώ. Περιμένω τη θεία μου από τη Μήλο.

Α **1. Τι καιρό κάνει;** — **Κάνει ζέστη.**

2. .... Κάνει κρύο.
3. .... Βρέχει.
4. .... Φυσάει.
5. .... Εχει ήλιο.
6. .... Εχει συννεφιά.
7. .... Χιονίζει.

Β **1. Τι ώρα έρχεται ο Κώστας;** — **Ξέρω 'γω;**

2. Πότε γυρίζουν από το Λονδίνο; ....!
3. Πού είναι ο Γιάννης; ....!

Γ **1. Μήπως ξέρετε τον αριθμό του;** — **— Οχι, δεν τον ξέρω.**

2. .... τη διεύθυνσή του; — Κανάρη 148.
3. .... πού δουλεύει; — Στην Αμερικανική πρεσβεία.

1. *'γω = εγώ*

θυμάμαι
φοβάμαι
λυπάμαι

κοιμ**άμαι**	- άμαι	*28β
κοιμ**άσαι**	- άσαι	
κοιμ**άται**	- άται	
κοιμ**όμαστε**	- όμαστε	
κοιμ**άστε** - κοιμ**όσαστε**	- άστε - όσαστε	
κοιμ**ούνται**	- ούνται	

Α 1. Τι ώρα κοιμάσαι Γιάννη;

2. Τα παιδιά κοιμ........... νωρίς το βράδυ.
3. Εμείς δεν φοβ............ όταν είμαστε μόνοι μας, εσείς φοβ...........;
4. Φοβ.......... πως ο γιατρός δεν έχει καιρό σήμερα. Εχει πολλή δουλειά.
5. Θυμ.......... το καλοκαίρι στην Κέρκυρα; Τι ωραία που ήταν!
6. Λυπ.........., αλλά δεν σας θυμ........... καθόλου.
7. Οταν γυρίζουμε κουρασμένοι από τη δουλειά, κοιμ........... αμέσως.
8. Ο Σπύρος δεν θυμ............ ποτέ τίποτα.
9. Μαρία, μήπως θυμ............. τι ώρα έρχεται το αεροπλάνο από την Κω;
10. Ο Γιάννης και η Μαρία λυπ........... πολύ που δεν θα είναι μαζί μας απόψε.
11. Η μητέρα μου φοβ............ πολύ όταν αργώ το βράδυ.
12. Μαρία, τι κάνεις; Μήπως κοιμ................;

Β Οταν κοιμάμαι νωρίς, σηκώνομαι πρωί και δεν αργώ στη δουλειά μου.

Οταν κοιμάσαι...
....
....
....
....

Ποτέ δεν μένω στην Αθήνα την Κυριακή.
Πάντα φεύγω το Σαββατοκύριακο.
Συχνά παίρνω το πλοίο και πηγαίνω στην Αίγινα.
Συνήθως είναι μαζί μου η φίλη μου η Μαρία.
Πολλές φορές πάμε στην ταβέρνα με την παρέα μας. Τρώμε, πίνουμε, και **κάπου - κάπου** λέμε κι ένα τραγουδάκι.

Α Μας λες τρία πράγματα που κάνεις πάντα το πρωί;

1. ....
2. ....
3. ....

Β Μας λες δύο πράγματα που κάνεις συχνά το μεσημέρι;

1. ....
2. ....

Γ Μας λες δύο πράγματα που κάνεις πολλές φορές το απόγευμα;

1. ....
2. ....

Δ Μας λες ένα πράγμα που δεν κάνεις ποτέ το βράδυ;

1. ....

Εσύ πώς πηγαίνεις στο μάθημά σου; Στη δουλειά σου;

Ε 1. Συνήθως πηγαίνω στο γραφείο μου με λεωφορείο.

2. Πολλές φορές .... με τον ηλεκτρικό.
3. .... με τα πόδια.
4. .... με ταξί.
5. .... δεν .... με αεροπλάνο!

Ερωτήσεις	*Απαντήσεις*
A 1. Πόσον καιρό είσαι εδώ;	**Ενα μήνα.**
2. *Πού ήσουν χτες;*	....
3. *Πού θα είσαι αύριο το βράδυ;*	....
4. *Πού κάθεσαι;*	....
5. *Σε ποιά πόλη μένετε;*	....
6. *Τι ώρα σηκώνεσαι το πρωί;*	....
7. *Αργείτε στη δουλειά σας;*	....
8. *Πόσες φορές την εβδομάδα πηγαίνετε στην ταβέρνα;*	....
9. *Ανησυχείτε όταν αργούν οι φίλοι σας;*	....
10. *Πού ήσουν το Σαββατοκύριακο;*	....
11. *Πονάει το κεφάλι σου όταν πίνεις πολύ κρασί;*	....
12. *Πότε πάτε στο γιατρό;*	....
13. *Πότε έρχονται οι φίλοι σας;*	....

B 1. *Πόσον καιρό είσαι εδώ;*	***Ενα μήνα.***
2.	*Είμαι από τον Καναδά.*
3.	*Κάθομαι στο Κολωνάκι.*
4.	*Τις λένε Μαρία και Ελένη.*
5.	*Οχι, είμαι ελεύθερη.*
6.	*Μου αρέσει το κόκκινο.*
7.	*Οκτώ και μισή.*
8.	*Την Παρασκευή.*
9.	*Παρασκευή.*
10.	*Θέλω δέκα αυγά.*
11.	*Ερχεται το απόγευμα.*
12.	*Κλείνουν στις οκτώ και μισή.*
13.	*Ναι, οδηγούμε.*
14.	*Οχι, δεν αργούμε ποτέ.*
15.	*Διαβάζω δυο ώρες την ημέρα.*
16.	*Δεν μου αρέσει ούτε το ούζο*
....	*ούτε το κρασί.*

Οταν είναι κουρασμένος...

Ο κύριος Ανδρέου ξυπνάει στις επτά το πρωί. Σηκώνεται, κάνει ένα μπάνιο, πίνει τον καφέ του, και στις οκτώ παρά τέταρτο πηγαίνει με το αυτοκίνητό του στη δουλειά του. Είναι γιατρός, και δουλεύει σ' ένα νοσοκομείο. Τελειώνει τη δουλειά του στις δύο το μεσημέρι, και γυρίζει στο σπίτι. Την Τρίτη, την Τετάρτη και την Πέμπτη έχει δουλειά και το απόγευμα. Γυρίζει στο σπίτι του στις οκτώ το βράδυ, πολύ κουρασμένος. Ο κ. Ανδρέου δεν είναι παντρεμένος. Μένει μόνος του. Οταν είναι κουρασμένος μένει στο σπίτι. Διαβάζει ένα καλό βιβλίο ή την εφημερίδα, πίνει ένα ούζο, τρώει μια ομελέτα ή ένα γιαούρτι, βλέπει τηλεόραση και ακούει μουσική. Αλλά όταν δεν είναι κουρασμένος πηγαίνει με την παρέα του στην ταβέρνα, στο θέατρο, στον κινηματογράφο.

1. Ποιός είναι γιατρός;	**Ο κ. Ανδρέου είναι γιατρός.**
2. Πού δουλεύει;	**Δουλεύει σ' ένα νοσοκομείο.**
3. Πότε πηγαίνει στη δουλειά του;	....
4. Πώς πηγαίνει στη δουλειά του;	....
5. Τι ώρα τελειώνει τη δουλειά του;	....
6. Τι ώρα γυρίζει στο σπίτι του;	....
7. Πότε δουλεύει και το απόγευμα;	....
8. Τι ώρα γυρίζει στο σπίτι;	....
9. Τι κάνει όταν είναι κουρασμένος;	....
10. Τι κάνει όταν δεν είναι κουρασμένος;	....

Παράγραφος

Ο κ. Ανδρέου είναι γιατρός <u>και</u> δουλεύει σ' ένα νοσοκομείο.

....

....

....

....

....

....

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Α 1. Ο Κώστας δεν καταλαβαίνει γερμανικά. **(καταλαβαίνω)**

2. Τι ώρα .... το ταχυδρομείο; (ανοίγω)
3. Οι φίλες μου .... στο Λονδίνο. (σπουδάζω)
4. Πού .... ο αδερφός σου; (δουλεύω)
5. .... ελληνικά, Τζων; (ξέρω)
6. Ελένη, Αλίκη, γιατί .... κάθε πρωί; (αργώ)
7. Την Κυριακή ο Νίκος .... πάντα στο σπίτι του. .... ένα γιαούρτι, ... τηλεόραση και .... μουσική. (μένω, τρώω, βλέπω, ακούω)
8. Τι ....παιδιά; .... στο θέατρο; (λέω, πηγαίνω)
9. Εμείς .... πάντα νωρίς το πρωί. (σηκώνομαι)
10. Τα παιδιά .... στο δωμάτιό τους. .... (είμαι, κοιμάμαι)
11. Παρακαλώ, τι ώρα .... το τραίνο για την Πάτρα; (φεύγω)
12. Τι ώρα .... το πλοίο από την Χίο; (έρχομαι)
13. Η ώρα είναι δύο. Ελένη, δεν ....; (πεινάω)
14. Εγώ σας .... Εσείς με ....; (θυμάμαι)
15. Ο Γιάννης και η Μαρία .... πολύ που δεν .... εδώ αύριο. (λυπάμαι, είμαι)
16. Με ...., το λεωφορείο .... στο Σύνταγμα; (συγχωρώ, σταματάω)

Β *Κλίνετε τον Ενεστώτα των ρημάτων:*

είμαι	φεύγω	ξυπνάω	λέω
....	....	....	....
....	....	....	....
....	....	....	....
....	....	....	....
....	....	....	....

ανησυχώ	σκέφτομαι	θυμάμαι
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....
....	....	....

Συμπληρώστε τις προθέσεις.

Γ Μένω <u>με</u> τη μητέρα μου.

2. Πηγαίνει .... το γραφείο του .... το λεωφορείο.
3. Αγοράζουν λουλούδια .... την αδερφή τους.
4. Είμαι .... την Αγγλία.
5. Το λεωφορείο κάνει στάση .... την πλατεία.
6. Θα είμαι στο γραφείο μου .... τις οκτώ το πρωί.

Δ *Τι ώρα είναι;*

4:30 ....
12:15 ....
3:00 ....
4:55 ....
6:20 ....

Ε *Γράψτε τους αριθμούς:*

463 ....
1987 ....
2.500 ....
17.875 ....
3.300 ....

ΣΤ *Αντίθετα*

άσπρος - μαύρος	ανοίγω -	κοντά - ....
μεγάλος -	έρχομαι -	εδώ - ....
ακριβός -	τελειώνω -	αριστερά - ....
ζεστός -	ανεβαίνω -	ναι - ....
όμορφος -	εύκολος -	ποτέ - ....
παντρεμένος -	νωρίς -	πρωί - ....

Ζ *Κλίνετε:*

Ενικός αριθμός

ο νέος καθηγητής	**το ελληνικό τραγούδι**
....	....

Πληθυντικός αριθμός

....	....
....	....

Η **1. Είναι ωραία μέρα σήμερα.** **(ωραίος)**

2. Το σπίτι του έχει .... πόρτα και ...., (μεγάλος, μικρός,
.... παράθυρα. (πράσινος)
3. Τρώω τη σούπα μου ...., όχι .... (ζεστός, κρύος)
4. Τα μαγαζιά δεν είναι .... σήμερα. (ανοιχτός)
5. Αυτό το μαγαζί έχει πολύ .... μπλούζες (ωραίος,
και πολύ .... φορέματα. φτηνός)
6. Ξέρουν όλους τους .... χορούς. (ελληνικός)
7. Στην τάξη μας έχουμε ...., (μεγάλος,
.... πίνακες. καινούριος)
8. Μου αρέσουν πολύ .... (ελληνικός, αρχαίος)
ναοί.
9. Πίνει τον καφέ του .... (μέτριος)
10. Εχουν έναν .... κήπο, με .... (μεγάλος, ψηλός,
δέντρα και .... λουλούδια. ωραίος)

Θ **1.Το σπίτι είναι μικρό.**
Τα σπίτια είναι μικρά.

2. Το εισιτήριο είναι ακριβό.
....
3. Πόσο κάνει εκείνη η μπλούζα;
....
4. Ο φοιτητής διαβάζει το μάθημά του.
....

5. Βλέπεις εκείνον τον άνθρωπο; Είναι φίλος μου.

....

6. Μου αρέσει το ελληνικό φαγητό.

....

7. Πόση ώρα μελετάς το μάθημά σου;

....

8. Ποιόν περιμένεις;

....

Ι

1. Βλέπεις τον Κώστα;	**Ναι, τον βλέπω.**
2. Ξέρεις την Ελένη και την Αλίκη;	....
3. Διαβάζουν τα μαθήματά τους;	....
4. Θυμάστε τον Αλέξανδρο και τον Νίκο;	....
5. Με καταλαβαίνετε;	....
6. Σας περιμένουν;	....
7. Ακούτε τα αυτοκίνητα στο δρόμο;	....
8. Τρώτε την χωριάτικη σαλάτα;	....
9. Θέλετε αυτούς τους χάρτες;	....
10. Σκέφτεστε τους φίλους σας;	....
11. Πληρώνουν τον λογαριασμό;	....

Κ *Συμπληρώστε τα κενά με μια λέξη.*

Την Δευτέρα και .... Τετάρτη .... μεσημέρι .... Γιάννης δεν .... στο σπίτι .... σε μια ταβέρνα που έχει .... φαγητό κοντά .... γραφείο του. Συνήθως δεν .... ούτε κρασί .... μπύρα, γιατί έπειτα έχει δουλειά. Τρώει γρήγορα, ... το λογαριασμό αμέσως και γυρίζει στο γραφείο .... Τελειώνει τη δουλειά του .... 7:30 . ... βράδυ μένει .... σπίτι του .... είναι κουρασμένος. .... τηλεόραση, ... μουσική ή .... την εφημερίδα του και .... στις 11:00.

Λ 1. Τι λες στο φίλο σου το Γιάννη όταν είναι άρρωστος;

....

2. Τι λες όταν δεν ξέρεις τι ώρα έρχεται το αεροπλάνο από το Παρίσι;

....

3. Το τηλέφωνο χτυπά. Το σηκώνετε. Τι λέτε;

....

4. Οι φίλοι σας φεύγουν ταξίδι. Τι τους λέτε;

....

Μ **1. Πού είναι η Ελένη;** **Είναι στο σπίτι με τη μητέρα της.**

2. Κοιμάσαι νωρίς ή αργά το βράδυ; ....

3. Τι καιρό κάνει σήμερα; ....

4. Πώς πηγαίνεις στη δουλειά σου; ....

5 Ποιά είναι η διεύθυνσή σου; ....

6. Ποιά εποχή σας αρέσει; ....

7. Πού αγοράζετε γραμματόσημα; ....

8. Πώς πίνετε τον καφέ σας; ....

9. Ποιές μέρες είναι ανοιχτές οι τράπεζες; ....

10. Τι κάνεις συνήθως το Σαββατοκύριακο; ....

11. Πόσες φορές το μήνα πας στον κινηματογράφο; ....

12. Τι κάνεις όταν είσαι κουρασμένος/η; ....

13. Τι ώρα γυρίζεις σπίτι σου κάθε βράδυ; ....

14. Πόσων χρονών είσαι; ....

15. Δουλεύεις ή σπουδάζεις; Τι δουλειά κάνεις; ....

16. Σηκώνεσαι νωρίς ή αργά το πρωί; ....

N 1. Τι κάνετε; **Πολύ καλά, ευχαριστώ.**

2. .... Τον λένε Γιάννη.
3. .... Από την Ελλάδα.
4. .... Τέσσερις μήνες.
5. .... Πεντακόσιες πενήντα δραχμές.
6. .... Την Τετάρτη.
7. .... Ο Κώστας.
8. .... Μια τυρόπιτα παρακαλώ.
9. .... Την Ελένη.
10. .... Με τον Πέτρο.
11. .... Από την φίλη μου.
12. .... Σπουδάζω.
13. .... Ναι, μου αρέσει.
14. .... Κόκκινο.
15. .... Μονόκλινο, παρακαλώ.
16. .... Οχι, δεν τους αρέσουν.
17. .... Στις 11 το βράδυ.
18. .... 2.800, με πρωινό.
19. .... Θα πάω στην ταβέρνα.
20. .... Εφαγα κοτόπουλο και σαλάτα.

9 Τι ώρα γύρισες σπίτι σου;

Μαρία: Ελένη, πού ήσουν χτες το απόγευμα;
Ελένη: Πήγα στα μαγαζιά.
Μαρία: Μόνη σου;
Ελένη: Οχι, δεν ήμουν μόνη μου. Ημουν με την Αλίκη.
Μαρία: Ψώνισες τίποτα;
Ελένη: Αγόρασα μια μπλούζα θαύμα.
Μαρία: Τι χρώμα;
Ελένη: Μπλε με πράσινες ρίγες. Και έπειτα μας περίμενε ο Κώστας και πήγαμε στον κινηματογράφο.
Μαρία: Τι έργο είδατε;
Ελένη: Είδαμε ένα καουμπόικο. Ηταν σαχλαμάρα. Επειτα πήγαμε σ' ένα ζαχαροπλαστείο για καφέ.
Μαρία: Και τι ώρα γύρισες σπίτι σου;
Ελένη: Γύρισα στις δώδεκα και μισή. Η μητέρα μου ήταν έξαλλη.
Μαρία: Ωχ! Κατάλαβα. Είχες δεύτερη παράσταση. Ψυχολογικό δράμα.

Α **1. Τι έργο είδατε;** **Μια κωμωδία με τον Τσάρλι Τσάπλιν.**

2. .... Μια τραγωδία στο Ηρώδειο.
3. .... Ενα δράμα με τη Μελίνα Μερκούρη.
4. .... Μια όπερα με την Αγνή Μπάλτσα.

Β **1. Ξυπνάω στις επτά το πρωί, κάνω ένα ντους, και <u>έπειτα</u> τρώω το πρωινό μου.**

2. Γυρίζω στις δύο το μεσημέρι, μαγειρεύω, και .... τρώω το μεσημεριανό μου.
3. Τελειώνω τη δουλειά μου στις εννέα το βράδυ, βλέπω λίγο τηλεόραση, και .... τρώω το βραδινό μου.

σήμερα	*αύριο*	*χτες — προχτές*	
είμαι	θα είμαι	**ήμουν(α)** **ήσουν(α)** **ήταν(ε)** **ήμαστε - ήμασταν** **ήσαστε - ήσασταν** **ήταν(ε)**	*4β

Α **1. Πού ήσουν χτες;** **Ημουν στα μαγαζιά με την Αλίκη.**

2. Πού ήσουν τη Δευτέρα; ....
3. Πού ήσουν προχτές το πρωί; ....

Β **1. Πού ήσουν χτες;** **Ημουν στα μαγαζιά με την Αλίκη.**

2. Με ποιόν .... στο θέατρο; .... στο θέατρο με τον Κώστα.
3. Πού .... προχτές; .... στο Σούνιο με την παρέα μου.

Γ **1. Πού ήσαστε την Τρίτη;** **Ημαστε στην Αθήνα. / Ημουν στην Αθήνα.**

2. Πού .... το Σάββατο; ....
3. Πού .... , παιδιά; ....

Δ **1. Πού ήταν η Ελένη;** **Ηταν στα μαγαζιά.**

2. Πού ήταν η Ελένη και η Αλίκη; ....
3. Πώς .... η μητέρα σου χτες; ....
4. Τι μέρα .... χτες; ....
5. Τα παιδιά .... στο σχολείο τους; ....

Ε **1. Πού ήταν ο Σπύρος;** **Ηταν στο γραφείο του.**

2. Ησασταν εδώ χτες; ....
3. Ηταν καλό το έργο; ....
4. Ησουν κουρασμένος χτες το απόγευμα; ....

Πού ήσουν χτες;

....
....

σήμερα, τώρα κάθε μέρα	*χτες, προχτές*
αγοράζω	αγόρασα
διαβάζω	διάβασα
γυρίζω	γύρισα
ψωνίζω	ψώνισα
αρχίζω	άρχισα
τελειώνω	τελείωσα
πληρώνω	πλήρωσα
δουλεύω	δούλεψα
μαγειρεύω	μαγείρεψα
περιμένω	περίμενα

αγόρασ**α**	- α
αγόρασ**ες**	- ες
αγόρασ**ε**	- ε
αγοράσ**αμε**	- αμε
αγοράσ**ατε**	- ατε
αγόρασ**αν**	- αν(ε)

**30α, δ*

Α **1. Αγόρασες εφημερίδα την Κυριακή;** **Ναι, αγόρασα.**

2. Διάβασες ελληνικά χτες; ....
3. Γύρισες αργά στο σπίτι σου; ....
4. Τελείωσες τη δουλειά σου νωρίς; ....
5. Δούλεψες πολύ χτες; ....

Β **1. Γύρισε αργά ο Νίκος;** **Οχι, δεν γύρισε αργά.**

2. Η Ελένη πλήρωσε το λογαριασμό; ....
3. Αγόρασε γάλα και τυρί η μητέρα σου; ....
4. Το μάθημα άρχισε στις δύο; ....

Γ **1. Διαβάσατε χτες;** **Ναι, διαβάσαμε. / Οχι, δεν διαβάσαμε.**

2. Ψωνίσατε μπύρες και κρασί; ....
3. Τελειώσατε τη δουλειά σας νωρίς; ....
4. Περιμένατε τους φίλους σας; ....

α -	*γο -*	*ρά -*	*ζω*
μα -	*γει -*	*ρεύ -*	*ω*
	πλη -	*ρώ -*	*νω*
	3	2	1

α -	*γό -*	*ρα -*	*σα*
μα -	*γεί -*	*ρε -*	*ψα*
	πλή -	*ρω -*	*σα*
	3	2	1

Δ **1. Δούλεψαν και το απόγευμα;** **Ναι, δούλεψαν. / Οχι, δεν δούλεψαν.**

2. Πλήρωσαν τα εισιτήρια χτες; ....
3. Γύρισαν από το Λονδίνο οι φίλοι σας; ....
4. Αγόρασαν ψωμί χτες; ....

Ε **1. Παιδιά, τι αγοράσατε;** **Αγοράσαμε μια εφημερίδα.**

2. Ποιοί πλήρωσαν τον λογαριασμό; ....
3. Τι βιβλίο διάβασες χτες, Μαρία; ....
4. Τι ώρα γύρισε ο Νίκος χτες; ....
5. Ποιόν περιμένατε στη στάση; ....
6. Ψωνίσατε ντομάτες για το βράδυ; ....
7. Τι ώρα τελείωσε το θέατρο; ....
8. Ποιός μαγείρεψε σήμερα; ....

ΣΤ **1. Ψωνίζω φρούτα κάθε μέρα.** **Χτες ψώνισα φρούτα.**

2. Τώρα διαβάζει εφημερίδα. Την Κυριακή ....
3. Σήμερα περιμένουμε το λεωφορείο. Χτες ....
4. Τι μαγειρεύετε; ....
5. Τι ώρα τελειώνει το μάθημα; ....
6. Πότε γυρίζουν από την Πάτρα; ....
7. Τι ώρα αρχίζει το έργο; ....

Ζ **Τελείωσα τη δουλειά μου, γύρισα σπίτι μου και διάβασα.**

Τελείωσες ....
....
....
....
....

χτες	*αύριο*
αγόρασα	θα αγοράσω
διάβασα	θα διαβάσω
γύρισα	θα γυρίσω
ψώνισα	θα ψωνίσω
άρχισα	θα αρχίσω
τελείωσα	θα τελειώσω
πλήρωσα	θα πληρώσω
δούλεψα	θα δουλέψω
μαγείρεψα	θα μαγειρέψω
περίμενα	θα περιμένω

Μέλλοντας *31

θα αγοράσ**ω**	- ω
θα αγοράσ**εις**	- εις
θα αγοράσ**ει**	- ει
θα αγοράσ**ουμε**	- ουμε
θα αγοράσ**ετε**	- ετε
θα αγοράσ**ουν**	- ουν

A **1. Θα γυρίσεις την Κυριακή;** **Ναι, θα γυρίσω. / Οχι, δεν θα γυρίσω.**

2. Θα διαβάσεις ελληνικά αύριο; ....
3. Ο Νίκος θα αγοράσει εφημερίδα; ....
4. Θα πληρώσουμε τον λογαριασμό τώρα; ....
5. Θα περιμένετε στη στάση; ....
6. Θα δουλέψουν και το απόγευμα; ....
7. Θα τελειώσετε τη δουλειά σας νωρίς; ....
8. Το έργο θα αρχίσει στις 6 ακριβώς; ....

B **1. Χτες αγόρασα ντομάτες, αύριο θα αγοράσω πατάτες.** **(αγοράζω)**

2. Την Κυριακή .... νωρίς, αύριο .... αργά. (γυρίζω)
3. Την Τρίτη .... μουσακά, σήμερα .... κοτόπουλο. (μαγειρεύω)
4. Προχτές .... στο σπίτι μας, αύριο .... στη στάση. (περιμένω)
5. Εμείς .... τη Δευτέρα το πρωί, και .... την Τρίτη το απόγευμα. (δουλεύω)
6. Χτες το μάθημα .... στις 9, αύριο .... στις 10. (αρχίζω)
7. Τι ώρα .... χτες το έργο, και τι ώρα .... απόψε; (τελειώνω)
8. Χτες το βράδυ η Ελένη .... μια ώρα, απόψε .... τρεις ώρες. (διαβάζω)

Αόριστος	*Μέλλοντας*
αγόρα<u>σ</u>α	θα αγορά<u>σ</u>ω
δούλε<u>ψ</u>α	θα δουλέ<u>ψ</u>ω
περίμε<u>ν</u>α	θα περιμέ<u>ν</u>ω

Κυρία Κατίνα: Ναι! Εμπρός;
Κώστας: Εδώ Κώστας. Καλησπέρα κυρία Κατίνα.
Κυρία Κατίνα: Εσύ είσαι Κώστα; Δεν σ' ακούω καλά.
Κώστας: Τώρα μ' ακούτε;
Κυρία Κατίνα: Ε, λίγο. Τι θέλεις;
Κώστας: Μήπως ξέρετε πού είναι η Ελένη;
Κυρία Κατίνα: Οχι, παιδί μου. Δεν την είδα από το πρωί, και δεν με πήρε στο τηλέφωνο ακόμα. Γιατί;
Κώστας: Είχαμε ραντεβού στις οκτώ παρά τέταρτο μπροστά στον κινηματογράφο Πάλλας, και η ώρα είναι οκτώ και είκοσι και την περιμένω ακόμα.
Κυρία Κατίνα: Α, παιδί μου, δεν την ξέρεις την Ελένη; Θα σε περιμένει στην πλατεία.
Κώστας: Ααα, κυρία Κατίνα! Νάτη! Είναι μαζί με την Αλίκη. Τις βλέπω τώρα.
Κυρία Κατίνα: Εντάξει Κώστα. Καλή διασκέδαση. Κώστα, μ' ακούς; Η Ελένη θα είναι στο σπίτι πριν τις δώδεκα.

Α **1. Πάμε στον κινηματογράφο με την Μαρία.** **Καλή διασκέδαση!**

2. Πάμε σ' ένα πάρτυ με το Νίκο. ....
3. Πάμε στη Μύκονο για μια εβδομάδα. ....

Νάτος - Νάτη - Νάτο, Νάτοι - Νάτες - Νάτα

Β **1. Πού είναι ο Κώστας;** **Νάτος**

2. Πού είναι η αδερφή σου; ....
3. Πού είναι τα βιβλία; ....
4. Πού είναι οι φίλες σου; ....

Γ **1. Η Ελένη θα είναι στο σπίτι πριν τις δώδεκα.**

2. Τα παιδιά θα γυρίσουν .... τις επτά.
3. Θα τελειώσεις τη δουλειά σου .... τις δέκα το βράδυ;
4. Το έργο δεν θα τελειώσει .... τις έντεκα.

σήμερα, τώρα	*χτες*
κάθε μέρα	*προχτές*
πηγαίνω	πήγα
βλέπω	είδα
παίρνω	πήρα
λέω	είπα
έχω	είχα
καταλαβαίνω	κατάλαβα

*30γ

πήγ**α**	- α
πήγ**ες**	- ες
πήγ**ε**	- ε
πήγ**αμε**	- αμε
πήγ**ατε**	- ατε
πήγ**αν**	- αν(ε)

Α 1. Πού πήγες χτες; **(πηγαίνω)**

2. Μαρία, ποιόν .... στο θέατρο; (βλέπω)
3. Γιάννη, ... το μάθημα; (καταλαβαίνω)
4. Τι .... στη μητέρα σου; (λέω)
5. .... τη φίλη μου στο τηλέφωνο. (παίρνω)
6. Πού .... το βιβλίο σου; (έχω)
7. Παιδιά, ... το μάθημα; (διαβάζω)
8. Ποιοί .... το Σπύρο στο θέατρο; (βλέπω)
9. .... τα νέα στη μητέρα τους. (λέω)
10. Γιάννη, ποιόν .... στη στάση; (περιμένω)
11. Κυρία Αθηνά, ... νέα από τα παιδιά σας; (έχω)

Β 1. Τώρα τα παιδιά παίρνουν το λεωφορείο.
Χτες τα παιδιά πήραν το λεωφορείο.

2. Ο Νίκος αγοράζει εφημερίδα κάθε μέρα και διαβάζει τα νέα.
Προχτές ....
3. Τι λέτε;
....
4. Εχω δουλειά το απόγευμα.
.... χτες το απόγευμα.
5. Ο Κώστας και ο Νίκος βλέπουν τηλεόραση τώρα.
.... χτες το βράδυ.
6. Κάθε μέρα παίρνω τη μητέρα μου στο τηλέφωνο.
Χτες ....
7. Πού πας τώρα, Μαρία;
.... την Πέμπτη, ...

Ενεστώτας	*Αόριστος*	*Μέλλοντας*
πηγαίνω	πήγα	θα πάω
βλέπω	είδα	θα δω
παίρνω	πήρα	θα πάρω
λέω	είπα	θα πω
έχω	είχα	θα έχω
καταλαβαίνω	κατάλαβα	θα καταλάβω

Μέλλοντας

θα πάω	**θα δω**	**θα πάρω**	*31
θα πας	**θα δεις**	**θα πάρεις**	
θα πάει	**θα δει**	**θα πάρει**	
θα πάμε	**θα δούμε**	**θα πάρουμε**	
θα πάτε	**θα δείτε**	**θα πάρετε**	
θα παν(ε)	**θα δουν(ε)**	**θα πάρουν**	

Α 1. **Μαρία, πού θα πας αύριο;** **(πηγαίνω)**
2. Ελένη, τι έργο .... απόψε; (βλέπω)
3. Τι .... στους γονείς σας το βράδυ; (λέω)
4. Πού .... ραντεβού αύριο; (έχω)
5. Δεν ξέρω αν .... το .... (καταλαβαίνω)
6. .... αύριο τους φίλους σου; (βλέπω)
7. Ο Γιάννης .... τη γιαγιά του στο τηλέφωνο την Κυριακή. (παίρνω)
8. Αύριο η Ελένη και η Μαρία .... το λεωφορείο και .... στο Σούνιο. (παίρνω, πηγαίνω)
9. Αύριο .... στα μαγαζιά και .... ένα πουκάμισο. (πηγαίνω, αγοράζω)
10. Την Κυριακή .... τα νέα στη μητέρα τους. (λέω)

Β **Αύριο θα τελειώσω τη δουλειά μου και θα πάω στο θέατρο. Θα δω μια κωμωδία.**

Αύριο θα τελειώσεις τη δουλειά σου ....
....
....
....
....

Εγώ είμαι	**μόνος/η**	**μου**	* 32
Εσύ μένεις	**μόνος/η**	**σου**	
Αυτός μιλάει	**μόνος**	**του**	
Αυτή τραγουδάει	**μόνη**	**της**	
Αυτό δουλεύει	**μόνο**	**του**	
Εμείς δουλεύουμε	**μόνοι/ες**	**μας**	
Εσείς ακούτε μουσική	**μόνοι/ες**	**σας**	
Αυτοί μαγείρεψαν	**μόνοι**	**τους**	*μόνος μου*
Αυτές έρχονται	**μόνες**	**τους**	*μαζί μου*
Αυτά μένουν	**μόνα**	**τους**	*κοντά μου*

Α 1. Η Ελένη ήταν στο σπίτι μόνη της.

2. Ο Κώστας έμεινε στην Αθήνα .... γιατί όλοι οι φίλοι του πήγαν στην Αίγινα.
3. Ο Γιάννης θα δει το ματς ....
4. Θα πάτε στον κινηματογράφο ....
5. Το παιδί πλένεται ....
6. Οι αδερφές μου γύρισαν από την ταβέρνα ....
7. Σπύρο, σε είδαν στο μπαρ. Ησουν ....;
8. Ο θείος μου πίνει ένα μπουκάλι κρασί ....
9. Μαμά, γιατί κάθεσαι .... στο μπαλκόνι; Ελα μαζί μας.
10. Τι λες; Θα γυρίσεις .... ; Μα είσαι μικρή ακόμα.

Β 1. Οι φίλοι μας δεν μένουν κοντά μας.

2. Αλίκη, γιατί δεν έρχεσαι μαζί ....;
3. Μένουν κοντά .... και τους βλέπουμε συχνά.
4. Η μητέρα τους δεν κάθεται μαζί ....
5. Ο κυρ-Κώστας τρώει και πίνει μόνος .... γιατί τα παιδιά του δεν είναι μαζί ....

Μένεις μόνος/η σου; Το μεσημέρι τρως μόνος/η σου;
Ο πατέρας και η μητέρα σου μένουν μόνοι τους;
Πηγαίνεις μόνος/η σου στο θέατρο;

Α Το Σάββατο ο Νίκος δεν έχει δουλειά. Είναι στο σπίτι του όλη την ημέρα. Αγοράζει όλες τις εφημερίδες και διαβάζει τα νέα και τα αθλητικά. Ετοιμάζει μεσημεριανό μόνος του. Το απόγευμα παίρνει τηλέφωνο τους φίλους του και πηγαίνουν στον κινηματογράφο. Βλέπουν μια κωμωδία και έπειτα πηγαίνουν στην ταβέρνα για ένα κρασάκι. Ο Νίκος γυρίζει στο σπίτι του αργά.

Χτες ο Νίκος δεν είχε δουλειά. ....

....

....

....

....

....

Αύριο ο Νίκος δεν θα έχει δουλειά. ....

....

....

....

....

....

Πού ήσουν χτες; Πού θα είσαι το Σαββατοκύριακο;
Είχες προβλήματα στη δουλειά σου σήμερα;
Τι ώρα θα γυρίσεις στο σπίτι σου;
Εχεις προβλήματα στο σπίτι σου;
Τι λένε όταν γυρίζεις αργά το βράδυ;

Α **1. Τον είδα χτες.** — **Δεν τον είδα χτες.**
2. Θα τον δω αύριο. — **Δεν θα τον δω αύριο.**

3. Τους πήρε στο τηλέφωνο τη Δευτέρα. ....
4. Θα σας περιμένω την Παρασκευή. ....
5. Θα τις αγοράσω. ....
6. Τα είπα στην Ελένη. ....
7. Θα τα πω στην Ελένη. ....
8. Τους ήξερα πολύ καλά. ....
9. Σας άκουσα. ....
10. Θα την περιμένω. ....

Β **1. Με είδες χτες;** — **Ναι, σε είδα. / Οχι, δεν σε είδα.**

2. Μας ακούς καλά; ....
3. Είδες τη Μαρία και την αδερφή της; ....
4. Θα την περιμένεις; ....
5. Θα τους πληρώσεις τώρα; ....
6. Πήρες τα βιβλία μαζί σου; ....
7. Πλήρωσες τον λογαριασμό; ....
8. Αγόρασες τις μπύρες για αύριο; ....
9. Διάβασες τα μαθήματά σου; ....
10. Θα πεις τα νέα στους γονείς σου; ....
11. Βλέπεις αυτόν τον κύριο; ....
12. Ακούς αυτή τη μουσική; ....
13. Είδες αυτά τα παιδιά; ....
14. Θα αγοράσετε αυτές τις κάρτες; ....
15. Είδες εκείνη την κυρία με την άσπρη φούστα; ....
16. Θα πεις το μάθημα; ....
17. Θα αγοράσεις εσύ τα φρούτα; ....
18. Πληρώσατε όλους τους λογαριασμούς; ....
19. Θα πάρεις τους φίλους σου στο τηλέφωνο; ....
20. Ξέρεις τη διεύθυνσή τους; ....

A

Ενεστώτας	*Αόριστος*	*Μέλλοντας*
1. αρχ**ίζω**	άρχ**ισα**	θα αρχ**ίσω**
2. γυρίζω	....	....
3. ψωνίζω	....	....
4. πληρ**ώνω**	πλήρ**ωσα**	θα πληρ**ώσω**
5. τελειώνω	....	....
6. δουλ**εύω**	δούλ**εψα**	θα δουλ**έψω**
7. χορεύω	....	....
8. μαγειρεύω	....	....

B Δεν κοιμάμαι νωρίς το βράδυ γιατί σκέφτομαι τη δουλειά μου και ανησυχώ.

....
....
....
....
....

Γ Ξυπνάω νωρίς το πρωί, κάνω ένα μπάνιο και τρώω το πρωινό μου.

....
....
....
....
....

Τι έκανες χτες το βράδυ;

....
....
....
....
....

Ενικός αριθμός

A **ο μεγάλος ποιητής**	**ο καλός ηθοποιός**	**η μικρή πλατεία**
....	....	....

Πληθυντικός αριθμός

....	....	....
....	....	....

Ενικός αριθμός

το ψηλό δέντρο	**το κίτρινο φόρεμα**	**η μικρή αδερφή**
....	....	....

Πληθυντικός αριθμός

....	....	....
....	....	....

B **1. Εχω έναν αδερφό και μία αδερφή.** **Εχω δύο αδερφούς και δύο αδερφές.**

2. Η θεία μου δεν έχει παιδί. ....
3. Δουλεύει πολύ αυτόν τον μήνα. ....
4. Ποιός είναι; ....
5. Δεν έχω γράμμα από τη φίλη μου. ....
6. Ποιά γραβάτα θέλεις; ....
7. Μου αρέσει το κόκκινο χρώμα. ....
8. Ο ελληνικός χορός δεν είναι δύσκολος. ....
9. Δεν βλέπω καλά αυτόν τον πίνακα. ....
10. Πόσο κάνει αυτός ο χάρτης; ....
11. Για ποιόν είναι αυτό το μεγάλο δέμα; ....
12. Τρώω ένα μήλο και ένα πορτοκάλι. ....
13. Αυτός ο άνθρωπος έχει ένα πρόβλημα. ....
14. Ξέρεις αυτόν τον κύριο; ....
15. Ποιός ποιητής σου αρέσει πιο πολύ; ....
16. Ποιό ποίημα διαβάζεις; ....
17. Ποιό έργο σ' αρέσει πιο πολύ; ....
18. Αυτός ο ηθοποιός δεν παίζει καλά. ....
19. Γράφω μια κάρτα στη φίλη μου. ....
20. Δεν έχω εικοσάρικο. Μήπως έχεις εσύ; ....

10 Με συγχωρείς...

Μαμά: Λοιπόν, τι έκανες χτες το βράδυ και γύρισες τόσο αργά;
Ελένη: Μα πάλι τα ίδια; Πήγα στον κινηματογράφο με την Αλίκη και τον Κώστα, και έπειτα πήγαμε στο ζαχαροπλαστείο για καφέ, και φάγαμε και παγωτό, και ξαφνικά η ώρα ήταν έντεκα και μισή. Ο Κώστας και η Αλίκη έμειναν στο ζαχαροπλαστείο, γιατί βλέπεις αυτοί δεν έχουν μαμά και μπαμπά στην Αθήνα, και εγώ έφυγα αμέσως και γύρισα εδώ. Εντάξει;
Μαμά: Τι εντάξει; Τίποτα δεν είναι εντάξει. Τι είπαμε τόσες φορές; Θα είσαι εδώ πριν τις δώδεκα!
Ελένη: Καλά, Μαμά. Με συγχωρείς. Είσαι ευχαριστημένη τώρα;
Μαμά: Δεν ακούω τίποτα. Είμαι πολύ θυμωμένη. Με συγχωρείς, με συγχωρείς, έτσι λες όλη την ώρα κι όλο τα ίδια κάνεις.
Ελένη: Γιατί κάνεις έτσι, βρε Μαμά; Ο Σπύρος έφτασε σπίτι στις δύο και δεν είπες τίποτα.
Μαμά: Δεν είναι το ίδιο. Ο Σπύρος είναι αγόρι.
Ελένη: Και εγώ είμαι κορίτσι. Λοιπόν;
Μαμά: Λοιπόν — δεν έχει λοιπόν. Ακριβώς: Είσαι κορίτσι. Και πιο μικρή από το Σπύρο.
Ελένη: Αααχ! Μαμά, πότε φεύγεις για την Κέρκυρα; Η γιαγιά σε περιμένει, ξέρεις.

A **1. Γιατί δε γύρισες νωρίς;** **— Με συγχωρείς, δεν είχα ρολόι.**
2. Γιατί δεν πλήρωσες το λογαριασμό; ...., δεν είχα λεφτά.
3. Γιατί δεν έγραψες το γράμμα; ...., δεν είχα καιρό.
4. Γιατί δεν με περίμενες; ...., δεν κατάλαβα καλά.

B **1. Με συγχωρείς που δεν γύρισα νωρίς.** *27
2. .... που δεν πλήρωσα το λογαριασμό.
3. .... που δεν έγραψα το γράμμα.
4. .... που δεν περίμενα στη στάση.
5. .... που δεν πέρασα από το σπίτι σου.

μένω	- έμεινα	φέρνω	- έφερα
φεύγω	- έφυγα	γράφω	- έγραψα
δίνω	- έδωσα	τρώω	- έφαγα
κλείνω	- έκλεισα	κάνω	- έκανα
φτάνω	- έφτασα	*και*	
παίζω	- έπαιξα	θέλω	- ήθελα[1]
στέλνω	- έστειλα	ξέρω	- ήξερα

έμειν**α**	- α
έμειν**ες**	- ες
έμειν**ε**	- ε
μείν**αμε**	- αμε
μείν**ατε**	- ατε
έμειν**αν** - μείν**ανε**	- αν(ε)

**30β*

Α 1. Τα παιδιά έμειναν στο σπίτι χτες. (μένω)

2. Τι ώρα .... το τραίνο στην Αθήνα; (φτάνω)
3. Το γκαρσόνι .... τον καφέ και το νερό. (φέρνω)
4. Ελένη, Μαρία, ... μεσημεριανό; (τρώω)
5. Τα παιδιά δεν .... τάβλι την Κυριακή. (παίζω)
6. Γιώργο, ... τα ρέστα στο Γιάννη; (δίνω)
7. .... το γράμμα στη μητέρα σου; (στέλνω)
8. Γιατί δεν .... την πόρτα όταν .... από το σπίτι; (κλείνω-φεύγω)
9. Τι .... χτες το βράδυ Ελένη; (κάνω)
10. Δεν .... τα μαθήματά μας γιατί δεν .... καιρό. (γράφω-έχω)
11. Χτες τα παιδιά .... παγωτό. (θέλω)[1]
12. Πριν ένα χρόνο εμείς δεν .... ελληνικά. (ξέρω)

Β 1. Κάθε πρωί φτάνω στο γραφείο στις οκτώ.
Χτες το πρωί έφτασα στο γραφείο στις οκτώ.

2. Οταν φεύγει από το σπίτι κλείνει την πόρτα.
....
3. Κάθε Δευτέρα πηγαίνω στο καφενείο και παίζω τάβλι με τους φίλους μου.
Τη Δευτέρα ....
4. Τι τον θέλουν τον Γιάννη;
....
5. Τι τρώτε το βράδυ;
....

Α γο ρά ζω	*α γό ρα σα*	*κά νω*	*έ κα να*
πλη ρώ νω	*πλή ρω σα*	*θέ λω*	*ή θε λα*
3 2 1	3 2 1	3 2 1	3 2 1

1. *ήθελα, ήθελες, ήθελε, θέλαμε, θέλατε, ήθελαν, θέλανε*

Γ **1. Κλείσατε την πόρτα;** **Οχι, δεν την κλείσαμε.**

2. Εστειλες τις κάρτες στην Ισαβέλλα; ....
3. Πήραν τον αδερφό τους στο τηλέφωνο; ....
4. Εδωσαν το βιβλίο στη Μαρία; ....
5. Εγραψες τα μαθήματά σου; ....
6. Πότε είδες την Ελένη και την Μαρία; ....
7. Τι ώρα φάγατε το πρωινό σας; ....
8. Ηξεραν το μάθημά τους; ....
9. Αγόρασαν τα εισιτήρια για το πλοίο; ....
10. Είπαν τα νέα στον καθηγητή τους; ....

Δ *(έχω, γυρίζω, παίρνω, τρώω, παίρνω, πηγαίνω, βλέπω, πηγαίνω, λέω, γυρίζω, διαβάζω, είμαι)*

Χτες ο Νίκος είχε δουλειά και το απόγευμα. Δεν .... σπίτι του το μεσημέρι. .... ένα σουβλάκι και μια μπύρα και .... στο γραφείο. Στις έξι το απόγευμα .... στο τηλέφωνο τη φίλη του τη Μαρία και .... μαζί στον κινηματογράφο. .... ένα πολύ καλό έργο και έπειτα .... σε μια ταβέρνα για φαγητό. Ο Νίκος .... στη Μαρία όλα τα νέα του. Οταν .... στο σπίτι του, ... την εφημερίδα του. .... λίγο κουρασμένος αλλά ευχαριστημένος.

Ε **Χτες ήμουν μόνος/η μου. Εγραψα δύο γράμματα και είδα τηλεόραση.**

Χτες ήσουν μόνος/η σου ....
....
....
....
....

ΣΤ **Δεν έμεινα σπίτι προχτές. Εφαγα στην ταβέρνα και πήγα στο θέατρο.**

....
....
....
....

Ο Μιχάλης είναι	**μικρός.**	Είναι 8 χρονών. *6δ, 33α*
Ο Γιώργος είναι	**πιο μικρός**	από τον Μιχάλη. Είναι 6 χρονών.
Ο Αντρέας είναι	**ο πιο μικρός**	από όλους. Είναι μόνο 5 χρονών.
Η Ελλη είναι	**μικρή.**	Είναι 7 χρονών.
Η Αντιγόνη είναι	**πιο μικρή**	από την Ελλη. Είναι 5 χρονών.
Η Μαρία είναι	**η πιο μικρή**	από όλες. Είναι μόνο 2 χρονών.
Το σπίτι μου είναι	**μικρό.**	Εχει τρία δωμάτια.
Το σπίτι σου είναι	**πιο μικρό**	από το σπίτι μου. Εχει δύο δωμάτια.
Το σπίτι του είναι	**το πιο μικρό**	απ' όλα.

Α **1. Η Μαρία είναι πιο μικρή από την Αλίκη.**

2. Ο Κώστας είναι .... μεγάλ......... από το Γιάννη.
3. Η Ελένη είναι .... ωραί......... από την αδερφή της.
4. Η γιαγιά μου είναι .... καλ......... από τη μητέρα μου.
5. Αυτό το κρασί είναι .... φτην......... από όλα.
6. Σήμερα είμαι .... ευτυχισμέν.......... από χτες.
7. Χτες ο πατέρας μου και ο αδερφός μου ήταν .... κουρασμέν.......... από σήμερα.
8. Οι φίλες μου ήταν .... αφηρημέν.......... από την αδερφή μου.
9. Τα αγγλικά βιβλία είναι .... ακριβ......... από τα ελληνικά.
10. Στην Ελλάδα ο Φεβρουάριος είναι .... κρύ..... μήνας του χρόνου.
11. Ο Ιούλιος είναι .... ζεστ....... μήνας στην Ελλάδα.
12. Χτες ο αδερφός μου ήταν πολύ θυμωμένος. Ηταν .... θυμωμέν.......... από τον πατέρα μου.
13. Τα ελληνικά είναι .... δύσκολ........ από τα αγγλικά, αλλά .... εύκολ...... από τα ρωσικά.

Β *άσκημος - άσκημη - άσκημο*

ωραίος	....	ευχαριστημένος	....
κρύος	....	στενοχωρημένος	....
ζεστός	....	κουρασμένος	....
εύκολος	....	μεθυσμένος	....
δύσκολος	....	νευριασμένος	....
ανοιχτός	....	αφηρημένος	....
κλειστός	....	θυμωμένος	....

Ο Κώστας είναι πιο μικρός από τον Γιάννη. *6δ, 33β
Ο Κώστας είναι **μικρότερος** από τον Γιάννη.

Ο Κώστας είναι ο πιο μικρός στην οικογένεια.
Ο Κώστας είναι **ο μικρότερος** στην οικογένεια.

αλλά: Ο Κώστας είναι **πιο αφηρημένος** από τον Γιάννη.
Είναι **ο πιο αφηρημένος** από όλους μας.

Α **1. Η Μαρία είναι ψηλότερη από την Ελένη. (ψηλός)**

2. Η μητέρα μου είναι .... από την αδερφή της. (νέος)
3. Αυτό το φόρεμα είναι .... και .... από όλα. (ακριβός, ωραίος)
4. Σήμερα είναι .... μέρα της ζωής μου. (ευτυχισμένη)
5. Αυτό το μάθημα είναι .... από όλα. (εύκολος)
6. Ο παπούς μου είναι .... από την γιαγιά μου. (αφηρημένος)
7. Χτες έκανε .... κρύο από σήμερα. (λίγος)

καλός	**καλύτερος**	**ο καλύτερος**	*33γ
μεγάλος	**μεγαλύτερος**	**ο μεγαλύτερος**	
άσκημος / κακός	**χειρότερος**	**ο χειρότερος**	
πολύς	**περισσότερος**	**ο περισσότερος**	

Β **1. Σήμερα κάνει περισσότερη ζέστη από χτες. (πολύς)**

2. Μήπως θέλετε .... ζάχαρη στον καφέ σας; (πολύς)
3. Η γάτα μου είναι .... και .... από τη γάτα σας. (μεγάλος, καλός)
4. Η κόρη μου είναι .... και .... παιδί στον κόσμο. (καλός, κακός)
5. Τα προβλήματά μου είναι .... και .... από τα προβλήματά σας. (μεγάλος, άσκημος)
6. Παίρνει .... λεφτά από μένα. (πολύς)
7. Ο Γιάννης είναι .... στην οικογένεια. (μεγάλος)
8. Νομίζω πως η Δευτέρα είναι .... μέρα της εβδομάδας γιατί έχω πολλή δουλειά. (άσκημος)
9. Είναι .... άνθρωπος στον κόσμο, αλλά και .... (καλός, αφηρημένος)
10. Το σπίτι της είναι .... από το σπίτι μας, αλλά και πολύ .... (μικρός, φτηνός)

Θέλετε κι άλλη σοκολάτα;

Δημητράκης: Μπαμπά, θα πάμε στο πάρκο;
Μπαμπάς: Οχι.
Δημητράκης: Μπαμπά, θα μου πάρεις ένα παγωτό;
Μπαμπάς: Οχι.
Δημητράκης: Μπαμπά, θα μου αγοράσεις ένα Μίκυ Μάους;
Μπαμπάς: Οχι.
Δημητράκης: Μπαμπά, πού είναι η μαμά;
Μπαμπάς: Πήγε στη γιαγιά σου και θα έρθει σε λίγο.
Δημητράκης: Μπαμπά, θα παίξουμε μαζί;
Μπαμπάς: Είπα όχι.
Δημητράκης: Μπαμπά, θα μου δώσεις πενήντα δραχμές;
Μπαμπάς: Τι τις θέλεις;
Δημητράκης: Θα αγοράσω μία σοκολάτα.
Μπαμπάς: Δεν έφαγες πριν;
Δημητράκης: Εφαγα, αλλά θέλω κι άλλη.
Μπαμπάς: Δεν έχει άλλη. Φτάνει.
Δημητράκης: Μπαμπά, είσαι θυμωμένος;
Μπαμπάς: Οχι, δεν είμαι θυμωμένος.
Δημητράκης: Τι θα κάνουμε λοιπόν Μπαμπά; Θα μείνουμε εδώ;
Μπαμπάς: Εσύ σαν καλό παιδί θα διαβάσεις και θα γράψεις τα μαθήματά σου, κι εγώ θα δω τηλεόραση.

A

1. Θέλετε κι άλλη σοκολάτα;	**Οχι, ευχαριστώ.**
2. Μήπως θέλετε κι άλλο τσάι;	Ναι, θέλω λίγο ακόμα.
3. Θέλετε κι άλλη ζάχαρη;	Οχι, ευχαριστώ.
4. Θέλετε κι άλλες πατάτες;	Οχι, ευχαριστώ, δεν θέλω άλλες.

Η μητέρα σου ανησυχεί όταν αργείς το βράδυ; Τι σου λέει;
Τι στέλνεις στους φίλους σου - γράμματα, κάρτες ή δέματα;
Τι έφαγες χτες το βράδυ; Τι θα φας απόψε;
Πού θα φας; Θα φας μόνος/η σου ή με παρέα;

χτες	*αύριο*
έμεινα	θα μείνω
έφυγα	θα φύγω
έδωσα	θα δώσω
έκλεισα	θα κλείσω
έφτασα	θα φτάσω
έπαιξα	θα παίξω
έστειλα	θα στείλω
έφερα	θα φέρω
έγραψα	θα γράψω
έφαγα	θα φάω
έκανα	θα κάνω

Μέλλοντας *31

θα μείν**ω**	- ω
θα μείν**εις**	- εις
θα μείν**ει**	- ει
θα μείν**ουμε**	- ουμε
θα μείν**ετε**	- ετε
θα μείν**ουν**	- ουν

A 1. Τα παιδιά θα μείνουν στο σπίτι αύριο; (μένω)

2. Το τραίνο .... στην Αθήνα στις εννέα το βράδυ. (φτάνω)
3. Εμείς .... από εδώ την Κυριακή. (φεύγω)
4. Ελένη, Μαρία, τι .... απόψε; (κάνω)
5. Αύριο .... στη μητέρα τους. (γράφω)
6. Οι γονείς μου .... στο σπίτι απόψε. (μένω)
7. Ο Γιάννης .... τα λεφτά στον Αντρέα. (δίνω)
8. Τι ώρα .... τα μαγαζιά αύριο; (κλείνουν)
9. Τα παιδιά .... στον κήπο. (παίζω)
10. Απόψε δεν .... στο σπίτι, ... στην ταβέρνα. (τρώω, πηγαίνω)
11. Παιδιά, ποιός .... τα πράγματα στη Τζούλια; (στέλνω)
12. Τι ώρα .... το έργο; (τελειώνω)
13. Πότε .... τα πράγματα, Γιώργο; (φέρνω)

B 1. Το τραίνο έφτασε στην Αθήνα στις οκτώ.
Το τραίνο θα φτάσει στην Αθήνα στις οκτώ.

2. Χτες μείναμε στο σπίτι και διαβάσαμε.
Αύριο ....
3. Τι φάγατε χτες;
.... σήμερα;
4. Πότε έστειλες το γράμμα;
....
5. Τι έκαναν το Σαββατοκύριακο; Πού πήγαν;
....

Μου	δίνετε ένα εισιτήριο;
Σου	έστειλα ένα βιβλίο.
Του	είπαν τα νέα.
Της	αγόρασαν λουλούδια.
Του	πήρε ένα παγωτό.
Μας	έγραψαν προχτές.
Σας	φέρνω το λογαριασμό.
Τους	τηλεφώνησε το Σάββατο.

*34

(δεν) *είπα τα νέα **στον Κώστα***
(δεν) ***του** είπα τα νέα*
(δεν) *θα πω τα νέα **στον Κώστα***
(δεν) *θα **του** πω τα νέα*

Α 1. **Θα πω τα νέα *στη Μαρία.***
Θα *της* πω τα νέα.

2. Θα δώσω τη διεύθυνσή μου *στη Τζούλια.*
....
3. Εγραψε γράμμα *στη φίλη της.*
....
4. Φέρατε λουλούδια *στη μητέρα σας;*
....
5. Δεν είπαν τα νέα *στους φίλους τους.*
....
6. Είπαν τα νέα *στις φίλες τους.*
....
7. Εδωσαν τα βιβλία *στα παιδιά.*
....
8. Θα φέρετε τα πράγματα *στην κυρία Κατίνα;*
....
9. Τηλεφωνούν συχνά *στους γονείς τους.*
....
10. Κάπου κάπου τηλεφωνούμε *στη Μαρία και στην αδερφή της.*
....
11. Χτες έφερα μια σοκολάτα *στο Δημήτρη.*
....
12. Διάβασαν την εφημερίδα *στη γιαγιά τους.*
....

*35

Δυνατός τύπος			*Αδύνατος τύπος*
Θέλουν	**εμένα**	**Με**	θέλουν.
Περιμένει	**εσένα**	**Σε**	περιμένει.
Θυμάμαι	**αυτόν**	**Τον**	θυμάμαι.
Ρωτάνε	**αυτήν**	**Την**	ρωτάνε.
Αγόρασα	**αυτό**	**Το**	αγόρασα.
Ξέρουν	**εμάς**	**Μας**	ξέρουν.
Φοβούνται	**εσάς**	**Σας**	φοβούνται.
Βλέπουν	**αυτούς**	**Τους**	βλέπουν.
Αγαπάει	**αυτές**	**Τις**	αγαπάει.
Ξεχνάει	**αυτά**	**Τα**	ξεχνάει.

Α 1. **Εμένα με λένε Νίκο.**

2. .... τον λυπάμαι πολύ.
3. .... δεν σας θυμάμαι.
4. .... δεν τους καταλαβαίνω καθόλου.
5. .... δεν θα τα γράψω.
6. .... δεν σε ξέρω καλά.

Β 1. **—Ποιόν ήθελαν;** **—Εμένα.** **(εγώ)**

2. —Ποιόν περιμένετε; —.................................... (εσείς)
3. —Μα τι φοβάσαι; —.................................... (εσύ)

από, για, με, χωρίς, σε + (ε)μένα, (ε)σένα κ.λπ.
προθέσεις + δυνατό τύπο

Γ 1. **Εφυγαν χωρίς εμένα.** **(εγώ)**

2. Μένουν με .... (αυτή)
3. Πήγαμε στο θέατρο χωρίς .... (εσείς)
4. Αυτό είναι για .... (εσείς)
5. Εδωσαν το βιβλίο σε .... (εγώ)
6. Ηρθαν σε .... χτες. (εμείς)

Προσοχή:

μένουν με μένα
έφυγαν χωρίς εμένα

A *Ενεστώτας* | *Αόριστος* | *Μέλλοντας*

Ενεστώτας	*Αόριστος*	*Μέλλοντας*
1. διαβάζω	**διάβασα**	**θα διαβάσω**
2. αρχίζω	....	....
3. τελειώνω	....	....
4. ψωνίζω	....	....
5. γυρίζω	....	....
6. πληρώνω	....	....
7. δουλεύω	....	....
8. μαγειρεύω	....	....
9. χορεύω	....	....
10. παίρνω	....	....
11. έχω	....	....
12. καταλαβαίνω	....	....
13. πηγαίνω	....	....
14. βλέπω	....	....
15. λέω	....	....
16. ακούω	....	....
17. περιμένω	....	....
18. ξέρω	....	....
19. θέλω	....	....
20. μένω	....	....
21. στέλνω	....	....
22. δίνω	....	....
23. φεύγω	....	....

B *Συνεχίστε την ιστορία, με 10 τουλάχιστον από τα ρήματα που βλέπετε σ' αυτήν την σελίδα.*

Χτες ο καιρός ήταν άσκημος και τα παιδιά έμειναν στο σπίτι.

....

....

....

....

....

....

έρχομαι	**ήρθα**	**θα έρθω**
κάθομαι	**κάθισα**	**θα καθίσω**
γίνομαι	**έγινα**	**θα γίνω**

A **1. Ο Γιάννης ήρθε χτες;** **Ναι, ήρθε. / Οχι, δεν ήρθε.**

2. Θα έρθουν τα παιδιά; ....
3. Κάθισαν κοντά στην πόρτα; ....
4. Θα καθίσεις κοντά μου; ....
5. Εγινε το φαγητό; ....
6. Ο αδερφός σου θα γίνει γιατρός; ....

βάζω	**έβαλα**	**θα βάλω**
βγάζω	**έβγαλα**	**θα βγάλω**
μαθαίνω	**έμαθα**	**θα μάθω**
πίνω	**ήπια**	**θα πιω**

A **1. Εβαλες το άσπρο φόρεμα;** **Ναι, το έβαλα. / Οχι, δεν το έβαλα.**

2. Εφεραν τα βιβλία τους; ....
3. Θα πιούν όλο το κρασί τους; ....
4. Εμαθαν ελληνικά; ....
5. Θα βγάλουν εισιτήρια για το θέατρο; ....

B **1. Τι γίνεται με τον Κώστα;**
Τι έγινε με τον Κώστα;
Τι θα γίνει με τον Κώστα;

2. Βάζω το μπλε φόρεμα και έρχομαι.
....
....
3. Κάθονται στο καφενείο και πίνουν τον καφέ τους.
....
....
4. Φέρνει το βιβλίο της και διαβάζουμε μαζί.
....
....

Ερώτηση — Αρνηση	*Κατάφαση*
τίποτα	κάτι
κανένας - καμία - κανένα	κάποιος - κάποια - κάποιο
καθόλου	λίγο - λίγα, πολύ κ.λπ.
πουθενά	κάπου
ποτέ	πάντα, καμιά φορά, κάποτε κ.λπ.

Α **1. Θέλεις τίποτα;** **Οχι, δεν θέλω τίποτα.**

2. Είδες κανέναν; Οχι, δεν είδα ....
3. Εχεις καθόλου καιρό; Οχι, δεν έχω ....
4. Θα πας πουθενά αύριο; Οχι, δεν θα πάω ....

Β **1. Θέλεις τίποτα;** **Ναι, θέλω κάτι.**

2. Περιμένεις .... ; Ναι, περιμένω κάποιον.
3. Εχεις .... καιρό; Ναι, λίγο.
4. Πήγες .... χτες το βράδυ; Ναι, πήγα κάπου με τους φίλους μου.

Γ **1. Δεν με αγαπά <u>καθόλου</u>.**

2. Χτες έμεινα στο γραφείο ως τις 7 γιατί περίμενα ....
3. Δεν μου αρέσει .... το ποδόσφαιρο.
4. Θα έρθει .... μαζί μου;
5. Υπάρχει .... γιατρός στο χωριό;
6. Χτες δεν πήγαν .... και δεν είδαν ....
7. Δεν διάβασε ....
8. Δεν έρχονται .... πριν τις οκτώ.
9. Μήπως έμαθες .... για τη γιαγιά του Γιώργου που είναι άρρωστη;
10. Εχω να σου πω .... πολύ σοβαρό.

Δ **Δεν ήθελα τίποτα.** *11

....
....
....
....
....

Ε **Δεν ήξερα κανέναν.**

....
....
....
....
....

A **1. Θα δεις το Γιάννη αύριο;** **Ναι, θα τον δω. / Οχι, δεν θα τον δω.**

2. Θα δώσεις τη διεύθυνση στον Αρη; ....
3. Θα περιμένεις τη Μαρία στην πλατεία;..
4. Εφερες το βιβλίο στην Ελλη; ....
5. Αγαπάς τους φίλους σου; ....
6. Θα στείλεις κάρτες στους φίλους σου;..
7. Είπες το μάθημα; ....
8. Θα πεις τα νέα στον πατέρα σου; ....
9. Σου αρέσουν τα ταξίδια; ....
10. Εφαγες την σαλάτα σου; ....
11. Θα με πάρεις στο τηλέφωνο; ....
12. Τηλεφωνείς στους γονείς σου; ....
13. Θα στείλεις κάρτες στις φίλες σου; ....
14. Οι φίλες σου, σου γράφουν; ....
15. Ηπιες το φάρμακό σου; ....

B **1. Ποιός είναι πιο μικρός, εσύ ή ο φίλος σου;**
Εγώ είμαι πιο μικρός από τον φίλο μου.

2. Ποιά είναι πιο μεγάλη πόλη, η Αθήνα ή η Ρώμη;
....
3. Ποιό είναι πιο ωραίο φαγητό, ο μουσακάς ή η τυρόπιτα;
....
4. Ποιό είναι πιο φτηνό, το ούζο ή το κρασί;
....
5. Πότε είσαι πιο ευτυχισμένος/η, όταν δουλεύεις ή όταν ταξιδεύεις;
....
6. Τα ελληνικά ή τα αγγλικά είναι πιο εύκολα;
....
7. Ποιός είναι ο πιο κρύος μήνας στη χώρα σου;
....

11 Τι κάνουμε απόψε;

Μαρία: Τι κάνουμε απόψε, παιδιά;
Νίκος: Πάμε στο Ηρώδειο; Παίζει την Ηλέκτρα του Σοφοκλή. Λένε πως είναι καλή παράσταση.
Τζούλια: Τι κρίμα! Δεν μπορώ να έρθω. Πρέπει να μείνω στο σπίτι γιατί περιμένω τηλεφώνημα από τη Ρώμη.
Γιάννης: Κι εγώ έχω να διαβάσω. Δεν μπορώ να πάω στο θέατρο απόψε.
Σοφία: Εεε.... εγώ πρέπει να γυρίσω στο σπίτι πριν τις 12. Η μητέρα μου δεν έφυγε ακόμα για την Κέρκυρα,...
Νίκος: Εντάξει. Ευτυχώς έχει την ίδια παράσταση και την Κυριακή. Αλλά σήμερα; Κάνει πολλή ζέστη, βρε παιδιά. Δεν έχω κέφι να μείνω στο σπίτι απόψε.
Γιάννης: Εγώ λέω να πάμε στην ταβέρνα του κυρ-Μιχάλη. Να πιούμε το κρασάκι μας, να φάμε τα μεζεδάκια μας...
Μαρία: Αλλά θα γυρίσουμε νωρίς. Εχω πολλές δουλειές αύριο. Πρέπει να αγοράσω και το δώρο της Αλίκης.
Σοφία: Βέβαια. Είναι τα γενέθλιά της!

Α 1. **Τι κρίμα! Δεν μπορώ να έρθω στο θέατρο απόψε.**

2. .... ! Δεν μπορώ να πάω στον κινηματογράφο.
3. .... ! Εχω πολλή δουλειά αύριο.

Β 1. **Ευτυχώς δεν έχω πολλή δουλειά σήμερα.**

2. .... έχει την ίδια παράσταση και την Κυριακή.
3. .... η μητέρα μου θα φύγει για την Κέρκυρα την άλλη εβδομάδα.

Γ 1. **Δυστυχώς έχω πολλή δουλειά σήμερα.**

2. .... δεν έχει την ίδια παράσταση και την Κυριακή.
3. .... η μητέρα μου δεν έφυγε ακόμα!

Δ 1. **Δεν έχω κέφι να μείνω σπίτι απόψε.**

2. .... να πάω στην ταβέρνα σήμερα.
3. .... να έρθω μαζί σας το βράδυ.

ο Κώστας ο Γιάννης ο Νίκος ο Αλέξανδρος	*Γενική* **του Κώστα** **του Γιάννη** **του Νίκου** **του Αλέξανδρου**	*36	*Κλητική* **Κώστα!** **Γιάννη!** **Νίκο!** **Αλέξανδρε!**	*37

Α **1. Αυτό είναι το σπίτι του Κώστα.** **(Κώστας)**

2. Το δωμάτιο .... είναι μικρό. (Γιάννης)
3. Πάμε στην ταβέρνα ....; (κυρ-Μιχάλης)
4. Ο πατέρας .... είναι γιατρός. (Νίκος)
5. Ο Νίκος είναι φίλος .... (Αλέξανδρος)

Β **1. Ελα εδώ Αντρέα!** **(Αντρέας)**

2. ...., πού θα πάμε απόψε; (Μιχάλης)
3. ...., έχεις καιρό για έναν καφέ; (Σπύρος)
4. Πόσων χρονών είσαι, ...; (Αγγελος)
5. Καληνύχτα .... (Αλέξανδρος)

η Μαρία η Αλίκη	*Γενική* **της Μαρίας** **της Αλίκης**	*36	*Κλητική* **Μαρία!** **Αλίκη!**	*37

Γ **1. Αύριο είναι τα γενέθλια της Αλίκης.** **(Αλίκη)**

2. Τηλεφώνησε η μητέρα .... (Ελένη)
3. Η γιορτή .... είναι στις 15 Αυγούστου. (Μαρία)
4. Η γιορτή .... και .... είναι στις 21 Μαΐου. (Κώστας, Ελένη)
5. Καληνύχτα .... ! (Κατερίνα)
6. ...., πού είναι τα πράγματα ....; (Μαρία, Τζούλια)
7. Πόσων χρονών είσαι ....; (Μαργαρίτα)

Νί κος *Α λέ ξαν δρος* 3 2 1	*Νί κο* *Α λέ ξαν δρε* 3 2 1	*37

Ενικός αριθμός

ο άντρας ο φοιτητής ο φίλος	του	άντρ**α** φοιτητ**ή** φίλ**ου**	- α - η - ου	*36
η εφημερίδα η αδελφή	της	εφημερίδ**ας** αδελφ**ής**	- ας - ης	
το θέατρο το παιδί το πρόβλημα	του	θεάτρ**ου** παιδ**ιού** προβλή**ματος**	- ου - ιου - ματος	

Πληθυντικός αριθμός

οι άντρες οι φοιτητές οι φίλοι	των	αντρ**ών** φοιτητ**ών** φίλ**ων**	- ων
οι εφημερίδες οι αδελφές		εφημερίδ**ων** αδελφ**ών**	
τα θέατρα τα παιδιά τα προβλήματα		θεάτρ**ων** παιδι**ών** προβλη**μάτων**	- ιων - μάτων

A 1. Το γραφείο του πατέρα μου είναι κοντά στο Σύνταγμα. (πατέρας)

2. Ποιά είναι η διεύθυνση .... σου; (φίλη)
3. Σε ποιά σελίδα .... είμαστε; (βιβλίο)
4. Ξέρεις τον αριθμό .... του; (τηλέφωνο)
5. Γιατί δε μου έδωσες τη διεύθυνση ....; (γιατρός)
6. Θέλω τον αριθμό .... σας, παρακαλώ. (διαβατήριο)
7. Ορίστε τα κλειδιά .... σας. (δωμάτιο)
8. Τα γενέθλια .... και .... (Γιάννης, Μαρίνα) είναι στις 6 Νοεμβρίου.
9. Θα δούμε στο Ηρώδειο την Αντιγόνη .... (Σοφοκλής)
10. Θυμάσαι την μελωδία αυτού ....; (τραγούδι)
11. Ο πρόεδρος .... (Ηνωμένες Πολιτείες) μίλησε στην τηλεόραση.

B **1. Ο άντρας της ξαδέρφης μου δουλεύει στην τράπεζα. (ξαδέρφη)**

2. Αυτό το χρώμα είναι πολύ .... φέτος. (μόδα)
3. Οι μισθοί .... αυτής .... είναι μεγάλοι. (υπάλληλος, εταιρία)
4. Οι επιβάτες .... για την Τρίπολη να ανεβούν αμέσως. (λεωφορείο)
5. Ποιό είναι το όνομα .... σας; (διευθυντής)
6. Γιατί δεν πλήρωσες τον λογαριασμό .... και ....; (ηλεκτρικό, νερό)
7. Τα τζάμια .... δεν είναι καθαρά. (παράθυρο)
8. Οι εφημερίδες .... έχουν πολλές σελίδες. (Κυριακή)
9. Το ξενοδοχείο μας είναι κοντά στην πλατεία .... (Σύνταγμα)*
10. Δεν καταλαβαίνω ποιό είναι το πρόβλημα .... (Αλέξανδρος)
11. Ο πρόεδρος μίλησε για τα προβλήματα .... (κάτοικος, χωριό)
12. Ποιά είναι η διεύθυνση .... σου; (σπίτι)
13. Ποιά είναι η τιμή .... σήμερα; (δολάριο)
14. Το συρτάρι .... δεν ανοίγει. (ντουλάπα)
15. Ο γιός .... μας αφήνει πάντα την πόρτα .... ανοιχτή. (γείτονας, πολυκατοικία)

Γ **1. Το σπίτι της φίλης μου είναι εδώ κοντά.**
Τα σπίτια των φίλων μας είναι εδώ κοντά.

2. Δεν ξέρω το όνομα αυτού του ηθοποιού.
....
3. Μου αρέσει το χρώμα αυτού του φορέματος.
....
4. Ο καθηγητής άκουσε το πρόβλημα της φοιτήτριας.
....
5. Το δωμάτιο του αγοριού και του κοριτσιού είναι κάτω.
....

* *χωρίς άρθρο*

	Μέλλοντας	*Υποτακτική*	
διαβάζω	**θα** διαβάσω	**να** διαβάσω	*38α, β*
βλέπω	**θα** δω	**να** δω	

θέλω
μπορώ
προσπαθώ
λέω
έχω

θέλω	**να διαβάσω**
θέλεις	**να διαβάσεις**
θέλει	**να διαβάσει**
θέλουμε	**να διαβάσουμε**
θέλετε	**να διαβάσετε**
θέλουν	**να διαβάσουν**

πρέπει
μπορεί

πρέπει	**να διαβάσω**
πρέπει	**να διαβάσεις**
πρέπει	**να διαβάσει κ.λπ.**

	Μέλλοντας	*Υποτακτική*	
A	**1. Σήμερα θα πάω στο θέατρο.**	**Σήμερα θέλω να πάω στο θέατρο.**	**(θέλω)**
	2. Η Τζούλια θα ετοιμάσει το τσάι.	....	(θέλω)
	3. Θα μείνετε στο σπίτι;	....	(θέλω)
	4. Τα παιδιά θα γυρίσουν νωρίς.	....	(πρέπει)
	5. Ο Γιάννης θα διαβάσει ελληνικά	....	(έχω)
	6. Θα έρθω μαζί σας στο θέατρο.	....	(μπορεί)
	7. Θα μείνουμε λίγο ακόμη.	....	(λέω)
	8. Θα φύγω αμέσως.	....	(πρέπει)

B 1. Δεν μπορώ να δω τον Νίκο σήμερα. Πρέπει να διαβάσω.

....

....

....

....

....

Μέλλοντας	*Υποτακτική*	
θα διαβάσω	**να διαβάσω**	*38α
δεν θα διαβάσω	**να μη(ν) διαβάσω**	

Α **1. Ο Γιάννης θα διαβάσει αύριο.** **Ο Γιάννης δεν θα διαβάσει αύριο.**
2. Να καπνίσω; **Να μην καπνίσω;**
3. Ο Νίκος λέει να έρθει νωρίς. ....
4. Θα έρθουν στις έξι. ....
5. Να κλείσω το παράθυρο; ....
6. Θα περάσουμε από το σπίτι σας. ....
7. Γιατί να μείνω μόνη μου; ....

Β **1. Θέλουν να έρθουν μαζί μας στο Ηρώδειο.** **(έρχομαι)**
2. Ποιός θέλει .... μαζί μου; (έρχομαι)
3. Ο Γιάννης πρέπει .... απόψε. (διαβάζω)
4. Η Ελένη πρέπει .... πριν τις 12. (γυρίζω)
5. Ο Νίκος θέλει .... την παράσταση της Ηλέκτρας. (βλέπω)
6. Προσπαθούν .... ελληνικά. (μαθαίνω)
7. Παιδιά, πρέπει .... αμέσως γιατί είναι αργά. (τρώω)
8. Δεν μπορούν .... μαζί μας. (έρχομαι)
9. Δεν μπορεί .... στην Αίγινα το Σάββατο. (πηγαίνω)
10. Προσπαθώ .... σε .... (καταλαβαίνω)

Γ **1. Παρακαλώ μπορώ να έχω μια πορτοκαλάδα;** **(έχω)**
2. .... το λογαριασμό; (πληρώνω)
3. .... το παράθυρο; (κλείνω)
4. .... την πόρτα; (ανοίγω)
5. .... αυτό το βιβλίο; (παίρνω)
6. .... ένα ποτήρι νερό; (πίνω)

Δ **1. Μπορείτε να ανοίξετε την πόρτα;** **(ανοίγω)**
2. .... το παράθυρο; (κλείνω)
3. .... αυτό το βιβλίο στο Γιάννη; (δίνω)
4. .... αυτό το γράμμα αμέσως; (στέλνω)
5. .... ένα μπουκάλι κρασί; (φέρνω)

Ο πολιτικός κ. Β. Κουνούπης ήρθε την περασμένη εβδομάδα στο χωριό μας και μίλησε με τους κατοίκους για τα προβλήματά τους.
Πολλοί τον ρώτησαν πότε θα έχουμε ηλεκτρικό στο χωριό.
"Πολύ γρήγορα", απάντησε.
Αλλοι τον ρώτησαν πότε θα έχουν νερό στο σπίτι τους.
"Πολύ γρήγορα", απάντησε, "μην ανησυχείτε".
Μερικοί τον παρακάλεσαν να φέρει γρήγορα το τηλέφωνο στο χωριό μας.
"Πολύ γρήγορα", απάντησε. "Δεν θα το ξεχάσω. Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα".
Κάποιος γέλασε.
"Κύριε Κουνούπη", ρώτησε, "θα μείνετε καιρό στο χωριό μας; Πότε λέτε να φύγετε;"
"Πολύ γρήγορα", απάντησε ο κ. Κουνούπης. "Τώρα αμέσως".

από την εφημερίδα "Η Πρόοδος"

πολλοί - πολλές - πολλά *39

Α **1. Πολλοί άνθρωποι περίμεναν στο δρόμο.**

2. Στο καφενείο κάθονται .... άντρες.
3. .... γυναίκες και .... άντρες δουλεύουν πρωί και απόγευμα.
4. .... παιδιά έχουν προβλήματα με τους γονείς τους.

μερικοί - μερικές - μερικά *40

Β **1. Μερικοί άνθρωποι δεν καταλαβαίνουν τίποτα.**

2. .... φορές δεν θέλω να δω κανέναν.
3. Υπάρχουν .... πράγματα που δεν τα καταλαβαίνω.
4. Ηρθαν .... φίλοι μου στο σπίτι και περάσαμε πολύ ωραία.

τον περασμένο - την περασμένη - το περασμένο
τον άλλο - την άλλη - το άλλο

Γ **1. Τον περασμένο μήνα πήγα στην Αίγινα, τον άλλο μήνα θα πάω στην Υδρα.**

2. .... εβδομάδα ήμουν στο Παρίσι, ... στη Ρώμη.
3. .... Σάββατο έμεινα στην Αθήνα, ... δεν ....

*20

	Αόριστος	*Μέλλοντας - Υποτακτική*	
μιλώ (άω)	μίλ**ησα**	θα / να μιλ**ήσω**	*41
ρωτώ (άω)	ρώτ**ησα**	θα / να ρωτ**ήσω**	
απαντώ (άω)	απάντ**ησα**	θα / να απαντ**ήσω**	**ησα - ήσω**
αργώ	άργ**ησα**	θα / να αργ**ήσω**	
οδηγώ	οδήγ**ησα**	θα / να οδηγ**ήσω**	
τηλεφωνώ	τηλεφών**ησα**	θα / να τηλεφων**ήσω**	
πεινώ (άω)	πείν**ασα**	θα / να πειν**άσω**	
διψώ (άω)	δίψ**ασα**	θα / να διψ**άσω**	
γελώ (άω)	γέλ**ασα**	θα / να γελ**άσω**	**ασα - άσω**
ξεχνώ (άω)	ξέχ**ασα**	θα / να ξεχ**άσω**	
περνώ (άω)	πέρ**ασα**	θα / να περ**άσω**	
κερνώ (άω)	κέρ**ασα**	θα / να κερ**άσω**	
πονώ (άω)	πόν**εσα**	θα / να πον**έσω**	
μπορώ	μπόρ**εσα**	θα / να μπορ**έσω**	**εσα - έσω**
παρακαλώ	παρακάλ**εσα**	θα / να παρακαλ**έσω**	

A **1. Γιάννη, γιατί δεν τηλεφώνησες στη μητέρα σου το περασμένο Σάββατο;** **(τηλεφωνώ)**

2. Παιδιά, γιατί .... τόσο πολύ χτες; (αργώ)
3. Πώς .... στο πάρτυ χτες Μαρία; (περνώ)
4. Παρακαλώ, μπορώ ....; (τηλεφωνώ)
5. Μπορώ .... στην Ελένη, παρακαλώ; (μιλώ)
6. Χτες .... τα βιβλία μου στο σχολείο. (ξεχνώ)
7. Δεν .... να έρθω στο πάρτυ αύριο. (μπορώ)
8. Χτες είδα ένα αστείο έργο και .... πολύ. (γελάω)
9. Πέρσι πήγε στην Αίγινα και .... πολύ ωραία. .... όλα της τα προβλήματα. (περνώ, ξεχνώ)
10. Χτες τα παιδιά .... πολύ και .... σε μια ταβέρνα για φαγητό. (πεινώ, σταματώ)
11. Μου είπε πως .... να έρθει απόψε. (προσπαθώ)

Β **1. Χτες τηλεφώνησε στο Γιάννη.** **(τηλεφωνώ)**

2. **Προχτές** .... να γυρίσουν στο σπίτι τους. (αργώ)
3. **Την περασμένη εβδομάδα** δεν .... να δει την παράσταση. (μπορώ)
4. **Πέρσι** .... τη μητέρα σου στο Παρίσι. (συναντάω)
5. **Πριν δύο χρόνια** .... το καλοκαίρι τους στην Κρήτη. (περνώ)

Γ **1. Αύριο θα σε κεράσω ένα παγωτό.** **(κερνώ)**

2. **Μεθαύριο** δεν .... να έρθω στο μάθημα. (μπορώ)
3. **Την άλλη εβδομάδα** .... στους γονείς μας. (τηλεφωνώ)
4. **Του χρόνου** .... να μάθουν ελληνικά. (προσπαθώ)
5. **Σε δύο χρόνια** .... πάλι τους φίλους μας. (συναντώ)

Δ **1. Αύριο θα τηλεφωνήσω στο Γιάννη.**
Αύριο θα του τηλεφωνήσω.

2. Προχτές παρακάλεσε την Αλίκη να έρθει σπίτι τους.
....
3. Θα ρωτήσετε τον δάσκαλό σας;
....
4. Τι θα απαντήσετε στο Γιάννη;
....
5. Βοήθησες την Ελένη να ετοιμάσει τα πράγματά της;
....

Ε *Γράψτε το ρήμα στο σωστό χρόνο.*

Οταν έφτασα (φτάνω) στο νησί .... (παίρνω) τις βαλίτσες μου και .... (πηγαίνω) σε ένα μικρό καφενείο για πρωινό. “................ (υπάρχει) φτηνά δωμάτια εδώ κοντά;” .... (ρωτώ) το γκαρσόνι που .... (φέρνω) τον καφέ. “Ναι”, μου .... (απαντώ), “αλλά πρέπει .... (πηγαίνω) στην πλατεία, εκεί δεξιά, και .... (ρωτώ) τον άνθρωπο που .... (έχω) το μεγάλο πρακτορείο. Αυτός .... (ξέρω)”.
“.......... (έχω) τηλέφωνο;” ρώτησα το γκαρσόνι. “Δυστυχώς όχι.” .... (λέω) “αλλά μπορείτε .... (τηλεφωνώ) στο πρακτορείο”. Τον ευχαρίστησα και .... (φεύγω)

Λάκης: Λέλα, μου δίνεις τις κάλτσες μου;
Λέλα: Είναι μέσα στο συρτάρι σου.
Λάκης: Λέλα, πού είναι τα παπούτσια μου;
Λέλα: Κάτω απ' το κρεβάτι σου.
Λάκης: Και πού είναι το πουκάμισό μου;
Λέλα: Δεν είναι πάνω στο κρεβάτι σου;
Λάκης: Λυπάμαι, δεν είναι εδώ.
Λέλα: Μήπως είναι μέσα στη ντουλάπα;
Λάκης: Ούτε εκεί είναι. Α, ναι, εδώ είναι. Και το παντελόνι μου;
Λέλα: Μα δεν θυμάσαι τίποτα; Είναι πίσω από την πόρτα μαζί με το σακάκι σου.
Λάκης: Λέλα, ποιά γραβάτα σ' αρέσει; Η μπλε ή η κόκκινη;
Λέλα: Δεν ξέρω.
Λάκης: Λέλα, γιατί δε με βοηθάς λίγο;
Λέλα: Ποιά σ' αρέσει παιδί μου;
Λάκης: Εχεις νεύρα; Γιατί μου μιλάς άσκημα;
Λέλα: Δε σου μιλάω άσκημα, πολύ ωραία σου μιλάω μάλιστα. Ξέρεις τι ώρα είναι;
Λάκης: Πω, πω! Οκτώ παρά τέταρτο. Είναι πολύ αργά. Τα παιδιά μας περιμένουν έξω από τον κινηματογράφο «Αττικόν» στις οκτώ. Πάμε γρήγορα. Είσαι έτοιμη;
Λέλα: Οχι, Λάκη μου, δεν είμαι έτοιμη ακόμα.
Λάκης: Εγώ πάω κάτω στο αυτοκίνητο. Γιατί αργούν πάντα οι γυναίκες;
Λέλα: Λάκη, δεν μπορώ άλλο! Θα βάλω τις φωνές. Ξέρεις καλά πως εσύ φταις. Ολη την ώρα πού είναι το ένα και πού είναι το άλλο!
Λάκης: Λέλα, πού είναι τα κλειδιά του αυτοκινήτου μου;
Λέλα: Δεν ξέρω πού είναι. Πού τα έβαλες, Θεέ μου;
Λάκης: Λέλα, αγάπη μου, τα ξέχασα μέσα στο αυτοκίνητο...

Α 1. — Πού είναι οι κάλτσες μου; — **Μέσα στο συρτάρι.**

2. — .... — Κάτω από το κρεβάτι.
3. — .... — Πάνω στο κρεβάτι.
4. — .... — Μέσα στην ντουλάπα.

Προσοχή: *πάνω, μέσα, κοντά, μπροστά* **σε**
κάτω, έξω, μακριά, πίσω **από**

Επίθετα -**ος**		*Επιρρήματα* -**α**	
καλ**ός**		καλ**ά**	*42
ωραί**ος**		ωραί**α**	
άσκημ**ος**		άσκημ**α**	
γρήγορ**ος**	Πώς;	γρήγορ**α**	
αργ**ός**		αργ**ά**	
καθαρ**ός**		καθαρ**ά**	

Πώς;

Α **1. Μιλάει τα ελληνικά καλά και καθαρά.** **(καλός, καθαρός)**

2. Περάσαμε .... το Σαββατοκύριακο. (ωραίος)
3. Οδηγεί πολύ .... (γρήγορος)
4. Εγραψε την άσκηση .... (προσεκτικός)
5. Θα τηλεφωνήσω στο γιατρό. Δεν είμαι πολύ .... σήμερα. (καλός)
6. Διάβασε πολύ ...., και δεν κατάλαβα τίποτα. (άσκημος)

Πού; εδώ, εκεί, μέσα, έξω, πάνω, κάτω, κοντά, μακριά κ.λπ.

Β **1. Ο Μιχάλης περιμένει έξω.**

2. Η Μαρία είναι .... στο δωμάτιό της.
3. Τα βιβλία είναι .... στο τραπέζι.
4. Τα παπούτσια τους είναι .... απ' το κρεβάτι.
5. Το φαρμακείο είναι .... στη γωνία.
6. Το σπίτι μου είναι .... στο σταθμό, αλλά .... από την πλατεία.

Πότε; πάντα, συνήθως, τώρα, αμέσως, νωρίς κ.λπ.

Γ **1. Πάντα πίνω τον καφέ μου χωρίς ζάχαρη.**

2. .... τρώω το πρωινό μου στις 7:30.
3. Πού είναι .... ο φίλος σου;
4. Ερχομαι ....
5. Το πρωί σηκώνομαι .... και φεύγω ....

Πόσο; λίγο, πολύ

Δ **1. Τρώει πολύ και κοιμάται λίγο.**

2. Κοιμάται .... και δουλεύει ....
3. Είναι καλός μαθητής γιατί διαβάζει ....

	Ενικός αριθμός	
πολύς	**πολλή**	**πολύ**
πολύ	**πολλή**	**πολύ**
———	**πολλής**	———
	Πληθυντικός αριθμός	
πολλοί	**πολλές**	**πολλά**
πολλούς	**πολλές**	**πολλά**
πολλών	**πολλών**	**πολλών**

*39

Α **1. Ο δρόμος είχε <u>πολλή</u> φασαρία.**

2. Δε θέλω .... ζάχαρη στον καφέ μου.
3. Είδα .... παιδιά στο δρόμο.
4. Είχε .... δυσκολίες και .... προβλήματα στη ζωή του.
5. Η ζωή .... ανθρώπων είναι δύσκολη.
6. .... Ελληνες δεν έχουν αυτοκίνητο.
7. Δεν κάλεσε .... φίλους στη γιορτή της.
8. Δεν έχω .... δουλειά σήμερα.
9. Το καλοκαίρι κάνει .... ζέστη.
10. Μαγείρεψε .... φαγητά και έφτιαξε .... γλυκά.
11. Υπάρχουν .... νησιά και .... όμορφες ακρογιαλιές στο Αιγαίο.
12. Δεν ήρθε .... κόσμος στην παράσταση.

Β *Επίρρημα ή επίθετο;*

1. Αγαπάει πολύ τα παιδιά της. (επίρρημα)

2. Το **πολύ** φαγητό δεν κάνει καλό. (.............)
3. Ζεσταίνομαι **πολύ** το καλοκαίρι. (.............)
4. Δεν αισθάνεται **πολύ** καλά σήμερα. (.............)
5. Είναι **πολύ** τυχερός άνθρωπος. (.............)
6. Είναι **πολύ** νωρίς ακόμη. (.............)
7. Πίνει **πολύ** κρασί αλλά δεν μεθάει **πολύ**. (.............)
8. Μου φέρνετε **πολύ** νερό και λίγο κρασί; (.............)
9. Σας παρακαλώ **πολύ** μου χαλάτε ένα χιλιάρικο; **Πολύ** ευχαρίστως. (.............)

Λυπάμαι...

Λάκης: Λέλα, μου δίνεις τις κάλτσες μου;
Λέλα: Είναι μέσα στο συρτάρι σου.
Λάκης: Λέλα, πού είναι τα παπούτσια μου;
Λέλα: .... από το κρεβάτι σου.
Λάκης: Και πού είναι το πουκάμισό μου;
Λέλα: Δεν είναι .... στο κρεβάτι σου;
Λάκης: Λυπάμαι, δεν είναι ....
Λέλα: Μήπως είναι .... στη ντουλάπα;
Λάκης: Ούτε .... είναι. Α! Ναι, ... είναι. Και το παντελόνι μου;
Λέλα: Μα δεν θυμάσαι τίποτα; Είναι .... από την πόρτα μαζί με το σακάκι σου.
Λάκης: Λέλα, ποιά γραβάτα σ' αρέσει; Η μπλε ή η κόκκινη;
Λέλα: Δεν ξέρω.
Λάκης: Λέλα, γιατί δεν με βοηθάς ....;
Λέλα: Ποιά σ' αρέσει παιδί μου;
Λάκης: Εχεις νεύρα; Γιατί μου μιλάς ....;
Λέλα: Δε σου μιλάω .... Πολύ .... σου μιλάω μάλιστα. Ξέρεις τι ώρα είναι;
Λάκης: Πω, πω, οκτώ παρά τέταρτο. Είναι πολύ .... Τα παιδιά μας περιμένουν .... από τον κινηματογράφο «Αττικόν» στις οκτώ. Πάμε .... Είσαι έτοιμη;
Λέλα: Οχι, Λάκη μου, δεν είμαι έτοιμη ....
Λάκης: Εγώ πάω .... στο αυτοκίνητο. Γιατί αργούν .... οι γυναίκες;
Λέλα: Λάκη, δεν μπορώ άλλο, θα βάλω τις φωνές. Ξέρεις .... πως εσύ φταις. Ολη την ώρα πού είναι το ένα και πού είναι το άλλο!
Λάκης: Λέλα, πού είναι τα κλειδιά του αυτοκινήτου μου;
Λέλα: Δεν ξέρω πού είναι. Πού τα έβαλες, Θεέ μου;
Λάκης: Λέλα, αγάπη μου, τα ξέχασα .... στο αυτοκίνητο...

12 Καλή επιτυχία!

(Στην τραπεζαρία της κυρίας Κατίνας)

Ελένη: Μαμά, ο Γιάννης.
κ. Κατίνα: Α, γειά σου Γιάννη. Πέρασε παιδί μου. Ελα, μην ντρέπεσαι.
Γιάννης: Δεν ντρέπομαι, κυρία Κατίνα. Αλλά να, σκέφτηκα πως είναι μεσημέρι. Εφερα στο Σπύρο τις σημειώσεις της Ιστορίας και φεύγω αμέσως.
κ. Κατίνα: Κάθισε να φας μαζί μας.
Γιάννης: Οχι, ευχαριστώ δεν πεινάω. Μόλις έφαγα ένα σάντουιτς.
κ. Κατίνα: Τι σάντουιτς και αηδίες! Ελα, φάε λίγο σωστό φαγητό! Εχεις δοκιμάσει ποτέ το παστίτσιο μου; Σοφία, φέρε ένα πιάτο.
Γιάννης: Μα τι κάνετε; Αλήθεια σας λέω, δεν πεινάω.
κ. Κατίνα: Θα λυπηθώ πολύ αν δεν το δοκιμάσεις. Οπως βλέπεις, ένα μικρό κομμάτι έχω βάλει.
Γιάννης: Τι μικρό κομμάτι, κυρία Κατίνα; Εδώ τρώνε πέντε άνθρωποι!
Σοφία: Ελα τώρα, πιες και λίγο κρασάκι.
Γιάννης: Οχι. Δεν θέλω να πιω κρασί για να μην κοιμηθώ. Πρέπει να διαβάσω το απόγευμα. Εχουμε εξετάσεις το Σεπτέμβριο.
κ. Κατίνα: Δεν πειράζει. Πιες ένα ποτηράκι μόνο. Θα σου κάνει καλό. Ελα, στην υγειά σου και καλή επιτυχία στις εξετάσεις σας. *(σηκώνει το ποτήρι της)*
Γιάννης: Στην υγειά σας κυρία Κατίνα, και καλές διακοπές. *(πίνει)*
κ. Κατίνα: Ετσι μπράβο. Και τώρα, πες μου. Τι κάνει η μητέρα σου; Είναι καλά;
Γιάννης: Μια χαρά. Γιατί δεν της τηλεφωνείτε καμιά μέρα να τα πείτε;
κ. Κατίνα: Δεν έχω καιρό παιδί μου. Το σπίτι, η Σοφία, η Ελένη, ο Σπύρος... καταλαβαίνεις τώρα. *(η Σοφία κουνάει το κεφάλι της)* Ετοιμάζομαι και για το ταξίδι μου στην Κέρκυρα. *(ο Γιάννης σηκώνεται)* Μα γιατί σηκώθηκες; Δεν τελειώσαμε ακόμα. Δώσε μου το πιάτο σου να σου βάλω λίγο χαλβά.
Γιάννης: Α, για το χαλβά σας δε λέω ποτέ όχι!

— Εχουμε εξετάσεις αύριο.	*— Καλή επιτυχία.*
— Πάω στο θέατρο.	*— Καλή διασκέδαση.*
— Πάω να φάω.	*— Καλή όρεξη.*
— Φεύγω στην Κέρκυρα για δύο εβδομάδες.	*— Καλές διακοπές.*
— Σήμερα έχω τη γιορτή μου.	*— Χρόνια Πολλά.*

	Υποτακτική	*Προστακτική*	
διαβάζω	να διαβάσ**ω**	διάβασ**ε** διαβάσ**ΤΕ**	*43α
βάζω	να βάλ**ω**	βάλ**ε** βάλ**ΤΕ**	
μιλώ	να μιλήσ**ω**	μίλησ**ε** μιλήσ**ΤΕ**	

- ε
- τε

Προσοχή:

			*43β
	περίμενε - *περιμένετε*		
	φύγε - *φύγετε*		**ε - ετε**
	κατάλαβε - *καταλάβετε*		
και	*κάνε* - *κάνετε (κάντε)*		
	πήγαινε - *πηγαίνετε*		
	μάθε - *μάθετε*		

Α

Υποτακτική	*Προστακτική*	*Υποτακτική*	*Προστακτική*
1. να πάρω	**πάρε - πάρτε**	5. να γράψω	....
2. να ανοίξω	....	6. να καθίσω	....
3. να κλείσω	....	7. να φέρω	....
4. να φύγω	....	8. να περιμένω	....

Β **1. Ελένη, φέρε ένα πιάτο.** **(φέρνω)**

2. .... το παράθυρο, Αγγελε, και .... να μιλήσουμε. (ανοίγω, κάθομαι)
3. .... την πόρτα παιδιά. Κάνει κρύο. (κλείνω)
4. .... μέσα Αλίκη. Η Σοφία θα έρθει αμέσως. (περνώ)
5. .... ένα λεπτό, έρχομαι αμέσως. (περιμένω)

Υποτακτική	*Προστακτική*
να **διαβάσ**ω	**διάβασ**ε - **διαβάσ**τε

	Υποτακτική	*Προστακτική*
βλέπω	**να δω**	**δες - δείτε (δέστε)**
λέω	**να πω**	**πες - πείτε (πέστε)**
βρίσκω	**να βρω**	**βρες - βρείτε (βρέστε)**
πίνω	**να πιω**	**πιες - πιείτε (πιέστε)**
τρώω	**να φάω**	**φάε - φάτε**
αφήνω	**να αφήσω**	**άφησε (άσε) - αφήστε (άστε)**
και		
έρχομαι	**να έρθω**	**έλα - ελάτε**

*43γ

Α 1. Δες το φεγγάρι, τι ωραίο που είναι! **(βλέπω)**

2. Γιωργάκη, ... όλο σου το φαγητό. (τρώω)
3. Παιδιά, ... γρήγορα, το λεωφορείο φεύγει. (έρχομαι)
4. Ελα τώρα ...., λίγο κρασάκι θα σου κάνει καλό. (πίνω)
5. Ελένη, ... μου σε παρακαλώ τα κλειδιά μου γρήγορα. (βρίσκω)
6. Γιώργο, ... μου όλη την αλήθεια. (λέω)
7. .... με ήσυχη. Είμαι πολύ κουρασμένη. (αφήνω)
8. .... γρήγορα γιατί σε λίγο έρχονται. (τρώω)
9. .... το καινούριο μου φόρεμα, σου αρέσει; (βλέπω)
10. .... με να έρθω μαζί σου. (αφήνω)

Β 1. Σοφία, βάλε τραπέζι. **(βάζω)**

2. Μαρία, ... το κρεβάτι σου. (στρώνω)
3. Παιδιά, ... τα κρεβάτια σας. (στρώνω)
4. Αλέξανδρε, ... το δωμάτιό σου. (φτιάχνω)
5. Νίκο, ... το μπαλκόνι. (καθαρίζω)
6. Πέτρο, ... τα πιάτα. (πλένω)
7. Παιδιά, ... τα δόντια σας και .... να κοιμηθείτε αμέσως. (πλένω, πηγαίνω)
8. Μαρίνα, ... όλα τα πράγματά σου και .... τα στη θέση τους. (μαζεύω, βάζω)

Προστακτική	*Υποτακτική*
Κλείσε την πόρτα.	**Να κλείσεις την πόρτα.**
Κλείστε την πόρτα.	**Να κλείσετε την πόρτα.**

*43δ

Προστακτική και Υποτακτική
Αρνητικός Τύπος

Να μην κλείσεις την πόρτα.
Να μην κλείσετε την πόρτα.

Α 1. **Κλείστε την πόρτα παρακαλώ. Να κλείσετε την πόρτα παρακαλώ.**

2. Σοφία, φέρε ένα πιάτο. ....
3. Παιδιά, φάτε το φαγητό σας γρήγορα. ....
4. Κώστα, περίμενε λίγο. ....
5. Φύγετε αμέσως. ....
6. Ελάτε στις έξι. ....
7. Γιάννη, έλα γρήγορα. ....
8. Γράψτε τα ρήματα στο σωστό τύπο. ....
9. Αννα, τηλεφώνησε στη μητέρα σου. ....
10. Σπύρο, πάρε τον πατέρα σου στο τηλέφωνο. ....

Β 1. **Κλείσε την πόρτα. Να μην κλείσεις την πόρτα. Μην κλείσεις την πόρτα.**

2. Φέρε τα ποτήρια. ....
3. Περιμένετε εδώ. ....
4. Καπνίστε. ....
5. Ανοίξτε το παράθυρο. ....
6. Κάθισε εδώ. ....
7. Ελα μόνος σου. ....
8. Πες τα νέα στην Ελένη. ....
9. Δώσε τα χρήματα στο Νίκο. ....
10. Πλήρωσε τον λογαριασμό. ....
11. Στρώσε το κρεβάτι σου. ....
12. Καθάρισε όλες τις πατάτες. ....

Ενεστώτας		*Αόριστος*		*Μέλλοντας — Υποτακτική*	
σηκώνομαι		**σηκώθηκα**		**θα / να σηκωθώ**	*44
σκέφτομαι	**ομαι**	**σκέφτηκα**		**θα / να σκεφτώ**	
ετοιμάζομαι		**ετοιμάστηκα**		**θα / να ετοιμαστώ**	
φαντάζομαι		**φαντάστηκα**	**ηκα**	**θα / να φανταστώ**	**ώ**
κοιμάμαι		**κοιμήθηκα**		**θα / να κοιμηθώ**	
θυμάμαι	**άμαι**	**θυμήθηκα**		**θα / να θυμηθώ**	
λυπάμαι		**λυπήθηκα**		**θα / να λυπηθώ**	
φοβάμαι		**φοβήθηκα**		**θα / να φοβηθώ**	

Α **1. Είμαι πολύ κουρασμένος γιατί κοιμήθηκα αργά χτες. (κοιμάμαι)**

2. Οταν άκουσε τα νέα των φίλων του .... πολύ. (λυπάμαι)
3. Μα δεν .... τη μητέρα σου; Γιατί δεν της τηλεφώνησες; (σκέφτομαι)
4. Δεν μπορώ .... πού έβαλα το πορτοφόλι μου. (θυμάμαι)
5. Τι ώρα .... αύριο παιδιά; (σηκώνομαι)
6. Τα παιδιά .... μόνα τους κι έφυγαν. (ετοιμάζομαι)
7. Δεν μπορείτε .... τι ωραία παράσταση ήταν. (φαντάζομαι)
8. Δεν θέλω να μείνουν μόνα τους τα παιδιά το βράδυ γιατί .... (φοβάμαι)
9. Πρέπει .... να φέρετε το βιβλίο. (θυμάμαι)
10. Πρέπει .... γρήγορα γιατί το τραίνο φεύγει στις οκτώ. (ετοιμάζομαι).

Β **Ηθελα να κοιμηθώ νωρίς, γιατί κοιμήθηκα αργά χτες.**

Ηθελες ....
....
....
....
....

Γ

1. σηκώ**ν**ομαι	σηκώ**θ**ηκα	θα σηκω**θώ**
2. πληρώνομαι	....	....
3. χάνομαι	....	....
4. ετοιμά**ζ**ομαι	ετοιμά**στ**ηκα	θα ετοιμα**στώ**
5. εργάζομαι	....	....
6. χτενίζομαι	....	....

Υποτακτική	*Παρακείμενος*	*Υπερσυντέλικος*	
να αγοράσω	έχω αγοράσει	είχα αγοράσει	*63, 64
να διαβάσω	έχω διαβάσει	είχα διαβάσει	
να σηκωθώ	έχω σηκωθεί	είχα σηκωθεί	
να σκεφτώ	έχω σκεφτεί	είχα σκεφτεί	
να δω	έχω δει	είχα δει	

Παρακείμενος	*Υπερσυντέλικος*
έχω διαβάσει	**είχα διαβάσει**
έχεις διαβάσει	**είχες διαβάσει**
έχει διαβάσει	**είχε διαβάσει**
έχουμε διαβάσει	**είχαμε διαβάσει**
έχετε διαβάσει	**είχατε διαβάσει**
έχουν διαβάσει	**είχαν διαβάσει**

A **1. Εχετε δοκιμάσει το χαλβά μου;** **(δοκιμάζω)**

2. Δεν .... ακόμα από το γραφείο τους. (γυρίζω)
3. Μαρίνα, πού .... τα κλειδιά μου; (βάζω)
4. Τα παιδιά δεν .... ακόμα. (σηκώνομαι)
5. Δεν θυμάται πού .... τα βιβλία της. (αφήνω)
6. Εμείς δεν .... ακόμα. Θα αργήσουμε λίγο. (ετοιμάζομαι)
7. Δεν .... ακόμα. (τρώω)
8. Ο Αγγελος ήρθε χτες, αλλά δεν τον .... ακόμα. (βλέπω)

B **1. Δεν είχα φανταστεί πως θέλει να έρθει μαζί μας.** **(φαντάζομαι)**

2. Οταν έφτασα στο θέατρο, το έργο .... (αρχίζω)
3. Δεν .... και τους περιμέναμε μισή ώρα. (ετοιμάζομαι)
4. .... όταν γύρισα σπίτι και δεν ήθελα να τον ξυπνήσω. (κοιμάμαι)
5. Οταν φτάσαμε στο σταθμό, το τραίνο .... (φεύγω)
6. Οι φίλοι του δεν .... να του τηλεφωνήσουν. (σκέφτομαι)
7. Δεν .... καλά και ήταν κουρασμένες. (κοιμάμαι)
8. .... πολύν καιρό και δεν ήξεραν τη νέα μου διεύθυνση. (λείπω)

*Τα ρήματα **είμαι, έχω, ξέρω** και **περιμένω** δεν έχουν Παρακείμενο και Υπερσυντέλικο*

Κα Κατίνα: Σοφία, φέρε τα ποτηράκια και τα πιατάκια στην κουζίνα.
Σοφία: Αμέσως, Μαμά. Δεν θέλεις να σε βοηθήσω;
Κα Κατίνα: Οχι, τελείωσα. Κάθισε να μιλήσουμε λιγάκι.
Σοφία: Εντάξει, Μαμά.
Κα Κατίνα: Ξέρεις κάτι; Μου αρέσει πολύ ο Γιάννης. Είναι καλό παιδί και καλός φοιτητής.
Σοφία: Ξέρεις, παίζει και καλό μπάσκετ. Είναι και στην ομάδα του πανεπιστημίου.
Κα Κατίνα: Και ο Σπύρος γιατί δεν είναι;
Σοφία: Μα, Μαμά, ο Σπύρος δεν είναι ψηλός και λεπτός σαν το Γιάννη!
Κα Κατίνα: Θέλεις να πεις πως ο αδερφός σου είναι κοντός και χοντρός;
Σοφία: Δεν είπα αυτό Μαμά. Αλλά δεν είναι πολύ ψηλός σαν τον Γιάννη, και δεν του αρέσει το μπάσκετ.
Κα Κατίνα: Τότε καλά. Δεν το είχα σκεφτεί. Και η Αλίκη μου αρέσει. Είναι γλυκιά και ευγενικιά κοπέλα.
Σοφία: Ναι. Και καλή φίλη.
Κα Κατίνα: Σπουδάζει τίποτα;
Σοφία: Βεβαίως. Είναι στην Αρχιτεκτονική.
Κα Κατίνα: Και οι γονείς της;
Σοφία: Αα, είναι εξαιρετικοί άνθρωποι. Είναι από τη Μικρά Ασία. Μανούλα, να πάω κι εγώ το Σαββατοκύριακο στο σπίτι της Ελένης, στην Αίγινα, μαζί με τ' άλλα παιδιά;
Κα Κατίνα: Ποιά είναι αυτή η Ελένη;
Σοφία: Η πιο καλή φίλη της Αλίκης.
Κα Κατίνα: Θα δούμε. Πρέπει να το πούμε και στον πατέρα σου.

A

ποτήρι	-	**ποτηράκι**	κουτάλι	-	....	*45
πιάτο	-	**πιατάκι**	κρασί	-	....	
μαχαίρι	-	....	αγόρι	-	....	
πηρούνι	-	....	κορίτσι	-	....	

B **1. Ξέρω <u>πως</u> είναι εξαιρετικός άνθρωπος.** *27

2. Νομίζω .... δεν έχετε μελετήσει αρκετά για αύριο.
3. Μου τηλεφώνησαν .... δεν θα έρθουν στην εκδρομή μαζί μας.
4. Η Σοφία λέει .... δε σου αρέσει το μπάσκετ. Είναι αλήθεια;

Πρέπει να περιμένω **τον Κώστα.**
Πρέπει να **τον** περιμένω.

Λέω να μην περιμένω **τον Κώστα.**
Λέω να μην **τον** περιμένω.

Πρέπει να γράψω **στον Κώστα.**
Πρέπει να **του** γράψω.

**38δ*

Α **1. Πρέπει να περιμένω τον Κώστα έξω από τον κινηματογράφο.**
Πρέπει να τον περιμένω έξω από τον κινηματογράφο.

2. Συγνώμη, μπορώ να ανοίξω *το παράθυρο;*
....
3. Δεν θέλω να αγοράσω *το παντελόνι και το πουκάμισο.* Είναι ακριβά.
....
4. Παρακαλώ, μήπως μπορείτε να κλείσετε *την πόρτα;* Κάνει πολύ κρύο.
....
5. Σε παρακαλώ να δώσεις την διεύθυνσή μου *στη Τζούλια.*
....
6. Πρέπει να πεις τα νέα *στην Ελένη* γιατί ανησυχεί.
....
7. Δεν έχουν καιρό να ετοιμάσουν *τα πράγματά τους.* Είναι πολύ αργά.
....
8. Προσπαθεί να καταλάβει *το μάθημα* αλλά δε μπορεί.
....
9. Λέω να γράψω *στους γονείς μου* αύριο.
....
10. Λέω να μην τηλεφωνήσω *στον Κώστα* απόψε.
....
11. Σε παρακαλώ να μην πεις *τα νέα* στην Ελένη.
....
12. Δεν θέλουν να δουν *αυτό το έργο* γιατί είναι σαχλαμάρα.
....

Β **1. Τι θέλεις να μου πεις;** **Θέλω να σου πω τα νέα.**

2. Τι θέλεις να του αγοράσεις; ....
3. Τι έχετε να μας δώσετε; ....
4. Τι θέλετε να σας στείλω; ....

κακός-ιά(η)-ο
βρώμικος-ια(η)-ο
ξανθός-ια(η)-ο
φτωχός-ια(η)-ο

εξαιρετικός-η(ια)-ο
γαλλικός-η(ια)-ο

γλυκός-ια-ο
φρέσκος-ια-ο

Ενικός αριθμός		
γλυκ**ός**	γλυκ**ιά**	γλυκ**ό**
γλυκ**ό**	γλυκ**ιά**	γλυκ**ό**
γλυκ**ού**	γλυκ**ιάς**	γλυκ**ού**
Πληθυντικός αριθμός		
γλυκ**οί**	γλυκ**ές**	γλυκ**ά**
γλυκ**ούς**	γλυκ**ές**	γλυκ**ά**
γλυκ**ών**	γλυκ**ών**	γλυκ**ών**

*46

A 1. **Η αδερφή του Σπύρου είναι πολύ γλυκιά κοπέλα.** **(γλυκός)**

2. Διψάω. Η πάστα που έφαγα ήταν πολύ .... (γλυκός)
3. Είναι .... οι ντομάτες; (φρέσκος)
4. Είχε συννεφιά και η μέρα ήταν πολύ .... (μελαγχολικός)
5. Είναι .... η μπριζόλα που τρως; (μαλακός)
6. Οι Ελληνίδες δεν είναι συνήθως .... (ξανθός)
7. Υπάρχουν ακόμα πολλές .... χώρες στον κόσμο; (φτωχός)

B 1. **Μου αρέσει πολύ ο γαλλικός καφές.** **46* *σελ. 313* **(γαλλικός)**

2. Πίνει πάντα .... μπύρα. (γερμανικός)
3. Τα .... ρολόγια είναι πολύ καλά. (ελβετικός)
4. Χτες το βράδυ είδα μια .... Οπερα. (ιταλικός)
5. Τα .... μπαλέτα έρχονται κάθε καλοκαίρι στην Ελλάδα. (ρωσικός)
6. Ξέρει όλους τους .... χορούς. (ελληνικός)
7. Η .... τηλεόραση παίζει συχνά παλιές .... ταινίες. (ελληνικός, ιταλικός)
8. Της αρέσουν πολύ οι .... χοροί και η .... λογοτεχνία. (ισπανικός, ισπανικός)
9. Οι Ελληνες αγαπούν και το .... και το .... θέατρο. (αμερικανικός, ρωσικός)
10. Ο γιός μου ξέρει όλες τις .... ποδοσφαιρικές ομάδες. (αγγλικός)
11. Μου αρέσουν πολύ τα .... έπιπλα. (δανέζικος)
12. Η αδερφή μου κάνει .... γυμναστική κάθε μέρα. (σουηδικός)
13. Μένει κοντά στην .... πρεσβεία. (αμερικανικός)
14. Αγόρασα ένα δίσκο με .... λαϊκά τραγούδια. (ιρλανδέζικος)

η ερώτηση
η απάντηση
η άσκηση
η λέξη
η τάξη
η θέση

Ενικός αριθμός		
η πόλ**η**	- η	*47
την πόλ**η**	- η	
της πόλ**ης**	- ης	
Πληθυντικός αριθμός		
οι πόλ**εις**	- εις	
τις πόλ**εις**	- εις	
των πόλ**εων**	- εων	

A **1. Οι μεγάλες πόλεις έχουν μεγάλα προβλήματα.** **(πόλη)**

2. Σε ποιά .... είσαι φέτος; (τάξη)
3. Υπάρχουν εισιτήρια για την βραδινή ....; (παράσταση)
4. Δεν ξέρω την ορθογραφία αυτής της .... (λέξη)
5. Δεν είχα την .... των φίλων της και δεν μπόρεσα να τους γράψω. (διεύθυνση)
6. Δεν υπάρχουν .... για την απογευματινή .... (θέση, παράσταση)
7. Ποιά είναι τα προβλήματα των μεγάλων ....; (πόλη)
8. Πήγα στο θέατρο με τα παιδιά της .... μου. (τάξη)
9. Εχετε .... παιδιά; Καταλάβατε καλά το μάθημα; (ερώτηση)
10. Σας έκανα πέντε .... και περιμένω .... (ερώτηση, απάντηση)
11. Μαθαίνουν πολλές καινούριες .... κάθε εβδομάδα. (λέξη)
12. Διαβάζουν .... για τις .... της Χημείας. (άσκηση, εξέταση)

B

Ενικός αριθμός

η καινούρια τάξη **η δύσκολη άσκηση**

....
....

Πληθυντικός αριθμός

....
....
....

Τα παλιά μικρά μανάβικα και μπακάλικα της γειτονιάς χάνονται σιγά - σιγά από το κέντρο της πρωτεύουσας. Κλείνουν, και στη θέση τους ανοίγουν όλο και πιο πολλά σούπερ - μάρκετ. Εκεί ο κόσμος βρίσκει όλα τα πράγματα πιο γρήγορα, και ίσως πιο φτηνά.
Βρίσκει όμως και τον ανώνυμο υπάλληλο. Η ανθρώπινη καθημερινή επαφή που είχαμε με τον μανάβη και τον μπακάλη της γειτονιάς μας χάνεται. Είναι κρίμα. Ευτυχώς υπάρχουν ακόμα πολλά καφενεία με την παλιά ζεστασιά για έναν καφέ και μια φιλική κουβέντα.

A *Τι θέλετε να ψωνίσετε...*

από τον μπακάλη;	**από τον μανάβη;**	**από τον χασάπη;**
ζάχαρη	πορτοκάλια	κοτόπουλο
καφέ	λεμόνια	κιμά
τυρί	μήλα	μπριζόλες
γάλα	ροδάκινα	συκώτι
βούτυρο	καρπούζι	παϊδάκια
λάδι	πεπόνι	μοσχάρι
ελιές	σταφύλια	αρνάκι
μακαρόνια	ντομάτες	χοιρινό
ρύζι	καρότα	
αλάτι - πιπέρι	σπανάκι	
αλεύρι	αγγούρια	
κονσέρβες	μαρούλι	
ποτά	λάχανο	
σαλάμι	κρεμμύδια	
αυγά	μελιτζάνες	
ξύδι	κολοκυθάκια	

B **1. Ισως φύγει απόψε.** **Μπορεί να φύγει απόψε.**

2. Ισως έρθουν μετά τα μεσάνυχτα. ....
3. Ισως γυρίσει πριν το Πάσχα. ....
4. Ισως κοιμηθούμε νωρίς το βράδυ. ....
5. Ισως μας γράψει πριν τα Χριστούγεννα. ....
6. Ισως μας τηλεφωνήσει σήμερα. ....

ο μανάβης — οι μανάβηδες | *ης - ηδες* | *48

Α 1. Πήγε στο μανάβη για να αγοράσει πορτοκάλια. (μανάβης)

2. Δεν υπάρχουν ταξί σήμερα. .... έχουν απεργία. (ταξιτζής)
3. Ο κυρ-Μανώλης, ... , είναι από ένα χωριό της Κρήτης. (χασάπης)
4. Συνήθως .... ξέρουν όλα τα προβλήματά μας. (καφετζής)
5. Σε παρακαλώ πήγαινε σ.................. να πάρεις μισό κιλό φέτα. (μπακάλης)

ο καφές — οι καφέδες | *ες - εδες*

Β 1. Μια μερίδα κεφτέδες παρακαλώ. (κεφτές)

2. Δύο .... μέτριους, παρακαλώ.. (καφές)
3. Αυτή η ταβέρνα έχει πολύ νόστιμους .... (μεζές)
4. Θα πάω το κουστούμι μου στο καθαριστήριο. Εχει δύο .... (λεκές)
5. Να βάλω .... εκεί ή κοντά στο παράθυρο; (καναπές)

ο μουσακάς — οι μουσακάδες | *ας - αδες*

Γ 1. Εφαγα έναν μπακλαβά θαύμα. (μπακλαβάς)

2. Μου αρέσουν πολύ .... (λουκουμάς)
3. Ενα κιλό .... σας παρακαλώ. (κιμάς)

ο παππούς	**-**	**οι παππούδες**	**ο μπαμπάς**	**-**	**οι μπαμπάδες**
η γιαγιά	**-**	**οι γιαγιάδες**	**η μαμά**	**-**	**οι μαμάδες**

Δ 1. Πήγε στο πάρκο με τον παππού του. (παππούς)

2. Ολες .... λένε τα ίδια πράγματα. (γιαγιά)
3. Ρώτησε .... του για τις ασκήσεις των μαθηματικών. (μπαμπάς)
4. Αυτό είναι το δωμάτιο .... και .... (παππούς, γιαγιά)

Παππού! Γιαγιά! Μπαμπά! Μαμά!

Ε 1. Παππού, ο μπαμπάς ρωτάει πού έβαλες την εφημερίδα. (παππούς)

2. .... σε θέλει .... (μαμά, μπαμπάς)
3. Θα έρθεις μαζί μας .... ; (γιαγιά)
4. .... , να έρθω μαζί σου στο γήπεδο; (μπαμπάς)

(Στην τραπεζαρία της κυρίας Κατίνας)

Ελένη: Μαμά, ο Γιάννης.
κ. Κατίνα: Α, γειά σου Γιάννη. Πέρασε παιδί μου. Ελα, μην ντρέπεσαι.
Γιάννης: Δεν ντρέπομαι, κυρία Κατίνα. Αλλά να, ... πως είναι μεσημέρι. Εφερα στο Σπύρο τις σημειώσεις της Ιστορίας και φεύγω αμέσως.
κ. Κατίνα: .... να φας μαζί μας.
Γιάννης: Οχι, ευχαριστώ δεν πεινάω. Μόλις έφαγα ένα σάντουιτς.
κ. Κατίνα: Τι σάντουιτς και αηδίες! Ελα, ... λίγο σωστό φαγητό! .... ποτέ το παστίτσιο μου; Σοφία, φέρε ένα πιάτο.
Γιάννης: Μα τι κάνετε; Αλήθεια σας λέω, δεν πεινάω.
κ. Κατίνα: Θα ......,............ πολύ αν δεν το δοκιμάσεις. Οπως βλέπεις, ένα μικρό κομμάτι έχω βάλει.
Γιάννης: Τι μικρό κομμάτι, κυρία Κατίνα; Εδώ τρώνε πέντε άνθρωποι!
Σοφία: Ελα τώρα, ... και λίγο κρασάκι.
Γιάννης: Οχι. Δεν θέλω να πιω κρασί για να μην .... Πρέπει να διαβάσω το απόγευμα. Εχουμε εξετάσεις το Σεπτέμβριο.
κ. Κατίνα: Δεν πειράζει. Πιες ένα ποτηράκι μόνο. Θα σου κάνει καλό. ...., στην υγειά σου και καλή επιτυχία στις εξετάσεις σας. *(σηκώνει το ποτήρι της)*
Γιάννης: Στην υγειά σας κυρία Κατίνα, και .... *(πίνει)*
κ. Κατίνα: Ετσι μπράβο. Και τώρα, ... μου. Τι κάνει η μητέρα σου. Είναι καλά;
Γιάννης: Μια χαρά. Γιατί δεν της τηλεφωνείτε καμιά μέρα να τα πείτε;
κ. Κατίνα: Δεν έχω καιρό παιδί μου. Το σπίτι, η Σοφία, ο Σπύρος... καταλαβαίνεις τώρα. *(η Σοφία κουνάει το κεφάλι της)* Ετοιμάζομαι και για το ταξίδι μου στην Κέρκυρα. *(ο Γιάννης σηκώνεται)* Μα γιατί .... ; Δεν τελειώσαμε ακόμα. .... μου το πιάτο σου να σου βάλω λίγο χαλβά.
Γιάννης: Α, για το χαλβά σας δε λέω ποτέ όχι!

1. Αυτά <u>που</u> λες δεν είναι σωστά. *27

2. Η διεύθυνση .... μου έδωσες δεν ήταν σωστή.
3. Ποιά είναι η κοπέλα .... κάθεται δίπλα στην Αλίκη;
4. Αυτό .... έκανες ήταν πολύ μεγάλη ανοησία.

Γράψτε το 2ο πρόσωπο ενικού και πληθυντικού.

	Ενεστώτας	*Αόριστος*	*Υποτακτική*	*Προστακτική*
γράφω	**γράφεις**	**έγραψες**	**να γράψεις**	**γράψε**
	γράφετε	**γράψατε**	**να γράψετε**	**γράψτε**
διαβάζω	....	....	....	....
	....	....	....	....
ανοίγω	....	....	....	....
	....	....	....	....
κλείνω	....	....	....	....
	....	....	....	....
λέω	....	....	....	....
	....	....	....	....
παίρνω	....	....	....	....
	....	....	....	....
φέρνω	....	....	....	....
	....	....	....	....
δίνω	....	....	....	....
	....	....	....	....
περιμένω	....	....	....	....
	....	....	....	....
περνάω	....	....	....	....
	....	....	....	....
σταματάω	....	....	....	....
	....	....	....	....
τρώω	....	....	....	....
	....	....	....	....
απαντάω	....	....	....	....
	....	....	....	....
έρχομαι	....	....	....	....
	....	....	....	....
κάθομαι	....	....	....	....
	....	....	....	....

A

Ενεστώτας	*Αόριστος*	*Υποτακτική*	*Παρακείμενος*	*Υπερσυντέλικος*
σκέφτομαι	**σκέφτηκα**	**να σκεφτώ**	**έχω σκεφτεί**	**είχα σκεφτεί**
φοβάμαι	....	....	....	....
θυμάμαι	....	....	....	....
βλέπω	....	....	....	....
ταξιδεύω	....	....	....	....
πληρώνω	....	....	....	....
αργώ	....	....	....	....
μιλάω	....	....	....	....
ξεχνάω	....	....	....	....
σηκώνομαι	....	....	....	....

B **1. Διάβασες αυτό το βιβλίο;** **Εχεις διαβάσει αυτό το βιβλίο;**

2. Δεν πήγαν ακόμα στο γραφείο. ....
3. Ο Νίκος δεν γύρισε ακόμα. ....
4. Το είδατε αυτό το έργο; ....
5. Πού ήσουν; Ανησύχησα πολύ. ....

Γ **1. Είχα τελειώσει τη δουλειά μου όταν τηλεφώνησες. (τελειώνω, τηλεφωνώ)**

2. Η Ελλη .... πολύ, και .... αμέσως για να μάθει τα νέα. (ανησυχώ, έρχομαι)
3. Οταν .... στο σπίτι, ο Γιάννης .... (γυρίζω, φεύγω)
4. Η παράσταση .... όταν .... στο θέατρο. (αρχίζω, φτάνω)
5. .... πολύ στενοχωρημένοι γιατί δεν .... γράμμα του. (είμαι, παίρνω)

Μένετε σε μεγάλη ή σε μικρή πόλη;
Υπάρχει πανεπιστήμιο στην πόλη σας;
Μήπως είστε φοιτητής / φοιτήτρια ή έχετε φίλους φοιτητές;
Σε ποιά σχολή είναι; Και τι μαθήματα κάνουν;
Είναι εύκολο να μπεις στο πανεπιστήμιο στη χώρα σου;
Πόσες φορές το χρόνο έχουν εξετάσεις οι φοιτητές;

---

13 Τι έγινε;

Το παιδί: Μπαμπά, έλα αμέσως στο σπίτι. Σε θέλει η μαμά.
Ο μπαμπάς: Τι έγινε πάλι;
Το παιδί: Χάλασε η κουζίνα και δεν μπορούμε να μαγειρέψουμε.
Ο μπαμπάς: Δεν έχει τίποτα η κουζίνα. Πες στη μαμά να δει τον πίνακα στο χωλ.
Το παιδί: Τον είδε.
Ο μπαμπάς: Δώσ' μου τη μαμά σου στο τηλέφωνο.
Το παιδί: Μαμά, σε θέλει ο μπαμπάς.
Η μαμά: Ελα Μιχάλη. Σου είπε ο Γιωργάκης πως...
Ο σύζυγος: Αννα, άκουσέ με.
Η μαμά: ...έχουμε προβλήματα...
Ο σύζυγος: Οχι, μη μου πεις τίποτα. Ακουσε μόνο τι θα σου πω, πολύ προσεχτικά. Πήγαινε στον πίνακα και δες αν είναι κάτω η ασφάλεια.
Η σύζυγος: Τις είδα όλες. Δεν είναι.
Ο σύζυγος: Τότε βγες στον διάδρομο, και άναψε τα φώτα για να δεις αν έχει φως η πολυκατοικία. Μπορεί να είναι διακοπή ρεύματος.
Η σύζυγος: Το ασανσέρ λειτουργεί. Δεν έχουμε διακοπή. Ούτε βλάβη.
Ο σύζυγος: Τότε φταίει η κουζίνα.
Η σύζυγος: Σου το είπαμε.
Ο σύζυγος: Λοιπόν, πάρε τον κατάλογο, άνοιξέ τον στο Π, βρες τον αριθμό του Παπίδη, του ηλεκτρολόγου, μένει στην λεωφόρο Αλεξάνδρας, και τηλεφώνησέ του να του το πεις.
Η σύζυγος: Μιχάλη τελείωσες; Τώρα άκουσέ με *εσύ*. Τα έκανα όλα αυτά. Δεν είμαι βλάκας. Ο ηλεκτρολόγος δεν είναι εκεί.
Ο σύζυγος: Και τι θέλεις από μένα; Ηλεκτρολόγος δεν είμαι. Και έχω δουλειά εδώ. Δεν μπορώ να...
Η σύζυγος: Εντάξει, εντάξει, έχεις δίκιο Μιχάλη. Αν θέλεις να φας όμως, πήγαινε στην ταβέρνα στην πλατεία, δες αν έχει ντομάτες γεμιστές που αρέσουν σε σένα και κεφτέδες που αρέσουν σε μένα και στο παιδί, πάρε και κανένα καρπούζι από το μανάβη, κι αν είναι ανοιχτός ο μπακάλης της γειτονιάς πάρε και λίγη φέτα, και φέρ' τα στο σπίτι για το μεσημεριανό. Γιατί ούτε κι εγώ είμαι ηλεκτρολόγος, και στις τέσσερις φεύγω για τη δουλειά μου.
Ο σύζυγος: Πόση φέτα να πάρω;

Πόσα πρόσωπα μιλούν σ' αυτόν το διάλογο;

η οδός
η μέθοδος
η είσοδος
η έξοδος
η ψήφος
η παράγραφος
η πρόοδος

Ενικός αριθμός		
η λεωφόρ**ος**	- ος	*49α
την λεωφόρ**ο**	- ο	
της λεωφόρ**ου**	- ου	
Πληθυντικός αριθμός		
οι λεωφόρ**οι**	- οι	
τις λεωφόρ**ους**	- ους	
των λεωφόρ**ων**	- ων	

Α 1. Μένουν στην οδό Τρικούπη, στην Κηφισιά. (οδός)

2. Θα σας περιμένω σ............................ του κινηματογράφου. (είσοδος)
3. Το σπίτι μου είναι κοντά σ................................ Κηφισίας. (λεωφόρος)
4. Μαθαίνουμε κιθάρα με μια καινούρια .... (μέθοδος)
5. Γράψτε δύο .... με θέμα την οικογένειά σας. (παράγραφος)
6. Η τουαλέτα είναι κοντά σ.............................. (έξοδος)
7. Το μαγαζί του βρίσκεται στο τέλος .... Ερμού. (οδός)

ο ηθοποιός - η ηθοποιός, ο αρχαιολόγος - η αρχαιολόγος, ο σύζυγος - η σύζυγος, ο δικηγόρος - η δικηγόρος, ο υπάλληλος - η υπάλληλος κ.λπ.

αλλά: ***ο καθηγητής - η καθηγήτρια, ο φοιτητής - η φοιτήτρια, κ.λπ.*** *49β

Β 1. Η σύζυγος του κυρίου Μακρή τον περιμένει στην έξοδο. (η σύζυγος)

2. Υπάρχουν πολλές γυναίκες .... στην πόλη μας. (η παιδίατρος)
3. Ακούσατε το λόγο .... μας; (η πρόεδρος)
4. Μίλησε με .... του καταστήματος για τα προβλήματά τους. (η υπάλληλος)
5. Πού μπορώ να βρω την κυρία Πλατή, ...; (η αρχαιολόγος)

η Μύκονος, η Πάρος, η Ρόδος, η Νάξος, η Λέσβος, η Χίος, κ.λπ. *49γ

Γ 1. Πήγαμε στη Νάξο για διακοπές. (Νάξος)

2. Το πλοίο σταματάει ...., ..., και .... (Κύθνος, Σέριφος, Σίφνος)
3. Ο πατέρας του είναι από .... και η μητέρα του είναι από .... (Σκιάθος, Σκόπελος)

		έμμεσο αντικ.	άμεσο αντικ.	ρήμα
Δίνω το βιβλίο στον Κώστα.		Του	το	δίνω.
Δεν θα δώσω το βιβλίο στον Κώστα.	**Δεν θα**	**του**	**το**	**δώσω.**
Να μην δώσεις το βιβλίο στον Κώστα.	**Να μην**	**του**	**το**	**δώσεις.**

**50α*

A 1. **Δίνουν το βιβλίο στον Κώστα.**
Του το δίνουν.

2. Εφερε τα χρήματα στους γονείς της.

....

3. Δεν είπε τα καλά νέα στις φίλες της.

....

4. Θα αγοράσει φρέσκο ψωμί για τη μητέρα του. *

....

5. Πρέπει να στείλεις στο Γιάννη το δώρο για τα γενέθλιά του.

....

6. Θα πω στον Κώστα να έρθει στο πάρτυ απόψε.

....

B 1. **Εδωσες το βιβλίο στον Κώστα;**
Ναι, του το έδωσα. / Οχι, δεν του το έδωσα.

2. Εφερε τα χρήματα στους γονείς της;

....

3. Είπε τα καλά νέα στις φίλες του;

....

4. Θα αγοράσει φρέσκο ψωμί για τη μητέρα του; *

....

5. Θα πεις στον Κώστα να έρθει στο πάρτυ απόψε;

....

6. Είπες στην Ελένη και στη Μαρία πως αύριο θα πάμε στην ταβέρνα;

....

7. Εγραψες στην Αννα και στο Νίκο τι ώρα θα φτάσουμε;

....

* *Προσοχή:*

- Θα αγοράσει **το** ψωμί; - Ναι, θα **το** αγοράσει.
- Θα αγοράσει ψωμί; - Ναι, θα αγοράσει.

Δες τον Κώστα - Δες τον	Τηλεφώνησε στον Κώστα - Τηλεφώνησέ του
Προστακτική - άμεσο αντικ. (αντ.)	*Προστακτική - έμμεσο αντικ. (αντ.)*

δες	**με**	τηλεφώνησέ	**μου**		**50β, δ*
περίμενέ	**τον**	πες	**του**	τα νέα	
πάρε	**την**	απάντησέ	**της**		
ετοίμασέ	**το**	στείλε	**του**	το γράμμα	
άκουσέ	**μας**	δώστε	**μας**	τα χρήματα	
κατάλαβέ	**τους**	γράψε	**τους**		
ρώτησέ	**τες**	στείλτε	**τους**	λουλούδια	
γράψτε	**τα**	φέρε	**τους**	τις σοκολάτες	

Α **1. Ετοίμασε το φαγητό.** **Ετοίμασέ το. / Μην το ετοιμάσεις.** **50δ*

2. Γράψτε τα μαθήματά σας. ....
3. Φέρε τους καφέδες. ....
4. Απαντήστε στο δάσκαλο. ....
5. Τηλεφώνησε στην Ελένη. ....

Β **1. Κλείσε την πόρτα.** **Κλείσε την. / Κλείσ' την.** **50γ*

2. Πάρε το βιβλίο. ....
3. Δώσε τον κατάλογο. ....
4. Στείλε το δέμα αμέσως. ....
5. Βάλε τα πιάτα στο τραπέζι. ....
6. Φέρε τα ποτήρια. ....

Γ **1. Γράψτε τις ασκήσεις.** **Γράψτε τες. / Μην τις γράψετε.**

2. Φέρε τις καρέκλες. ....
3. Διάβασε τις σημειώσεις. ....
4. Ακουσε τις φίλες σου. ....
5. Ανοίξτε τις μπύρες. ....
6. Φάτε τις πάστες σας. ....

Διάβασε το γράμμα στο Γιάννη. **Διάβασέ του το.** **50β,δ*
Γράψτε τα νέα στην Ελένη. **Γράψτε τής τα.**

> **Διάβασέ του το.**
> *Προστακτική + έμμεσο αντικ. + άμεσο αντικ. (αντωνυμίες)*

Α 1. **Γράψτε τα νέα στους γονείς σας.**
Γράψτε τούς τα. Μην τους τα γράψετε.

2. Δώστε στη θεία σας τη διεύθυνση της Τζούλιας.
....
3. Αγόρασε εκείνο το βιβλίο για την Αλίκη.
....
4. Βρες μου το κλειδί γρήγορα.
....
5. Πες μου το όνομά σου.
....
6. Στείλτε τα λουλούδια στη μητέρα μου.
....
7. Φέρε το βιβλίο σε μένα.
....

Β 1. **Πες στο Γιάννη να έρθει στο σπίτι μου αύριο.** **Θα του το πω.**

2. Δώσε τις σημειώσεις στο Σπύρο. ....
3. Γράψε τα νέα στην Ελένη. ....
4. Φέρτε μου τα ποτήρια και τα πιάτα στην κουζίνα. ....
5. Πες στις αδερφές μου τα αποτελέσματα των εξετάσεων ....

Γ 1. **Δώσε τον καφέ <u>στον πατέρα σου.</u>** **Του τον έδωσα.**

2. Αγόρασε το δώρο για την αδερφή σου. ....
3. Στείλτε τις κάρτες στους φίλους σας. ....
4. Δώστε τον λογαριασμό στον θείο μου. ....
5. Διάβασε στη μητέρα σου το γράμμα της Σοφίας. ....
6. Φέρε μου εδώ όλα τα μαχαιροπήρουνα. ....

Τι έγινε;

Το παιδί: Μπαμπά, έλα αμέσως στο σπίτι. Σε θέλει η μαμά.
Ο μπαμπάς: Τι έγινε πάλι;
Το παιδί: Χάλασε η κουζίνα και δεν μπορούμε να μαγειρέψουμε.
Ο μπαμπάς: Δεν έχει .... η κουζίνα. Πες στη μαμά να δει τον .... στο χωλ.
Το παιδί: Το είδε. Δεν είναι αυτό.
Ο μπαμπάς: Δώσ' μου τη μαμά σου στο τηλέφωνο.
Το παιδί: Μαμά, σε θέλει ο μπαμπάς.
Η μαμά: Ελα Μιχάλη. Σου είπε ο Γιωργάκης πως...
Ο σύζυγος: Αννα, ... με.
Η μαμά: ...έχουμε προβλήματα ...
Ο σύζυγος: Οχι, ... πεις τίποτα. Ακουσε μόνο τι θα σου πω, πολύ προσεχτικά. Πήγαινε στον πίνακα και δες αν είναι κάτω η ....
Η σύζυγος: Τις είδα όλες. Δεν είναι.
Ο σύζυγος: Τότε βγες στον διάδρομο, και .... τα φώτα για να δεις αν έχει φως η .... Μπορεί να είναι .... ρεύματος.
Η σύζυγος: Το ασανσέρ λειτουργεί. Δεν έχουμε διακοπή. Ούτε βλάβη.
Ο σύζυγος: Τότε φταίει η κουζίνα.
Η σύζυγος: Σου το είπαμε.
Ο σύζυγος: Λοιπόν - πάρε τον ...., άνοιξέ τον στο Π, βρες τον αριθμό του Παπίδη, το ηλεκτρολόγου, μένει στην λεωφόρο Αλεξάνδρας , και τηλεφώνησέ του να .... πεις.
Η σύζυγος: Μιχάλη τελείωσες; Τώρα άκουσέ με *εσύ*. Τα έκανα όλα αυτά. Δεν είμαι βλάκας. Ο .... δεν είναι εκεί.
Ο σύζυγος: Και τι θέλεις από μένα; Ηλεκτρολόγος δεν είμαι. Και έχω δουλειά εδώ. Δεν μπορώ να...
Η σύζυγος: Εντάξει, εντάξει, ... Μιχάλη. Αν θέλεις να φας όμως, πήγαινε στην ταβέρνα στην πλατεία, δες αν έχει ντομάτες γεμιστές που αρέσουν σε σένα και .... που αρέσουν σε .... και στο παιδί, πάρε και κανένα καρπούζι από τον ...., κι αν είναι ανοιχτός ο .... της γειτονιάς πάρε και λίγη φέτα, και φέρ' τα στο σπίτι για το μεσημεριανό. Γιατί ούτε κι εγώ είμαι ηλεκτρολόγος, και στις τέσσερις φεύγω για τη δουλειά μου.
Ο σύζυγος: Πόση φέτα να πάρω;

Δύο Συνταγές

1. Τζατζίκι

2 δόντια σκόρδο
1/2 κιλό γιαούρτι
1 αγγούρι
2 κουταλιές σούπας λάδι
1 κουταλιά ξύδι
αλάτι, πιπέρι

Να καθαρίσετε το σκόρδο και το αγγούρι και να τα κόψετε σε πολύ μικρά κομμάτια. Να βάλετε το λάδι και το ξύδι μαζί με το σκόρδο σε μια σαλατιέρα και να τα ανακατέψετε. Επειτα να ρίξετε σιγά - σιγά το γιαούρτι μέσα στη σαλατιέρα και να τα ανακατέψετε όλα μαζί. Επειτα να βάλετε και τα κομματάκια το αγγούρι μέσα στη σαλατιέρα και να τα ανακατέψετε πάλι, μαζί με λίγο αλάτι και πιπέρι. Το τζατζίκι είναι έτοιμο.

2. Χωριάτικη σαλάτα

3 μεγάλες ντομάτες
1 αγγούρι
1/2 πράσινη πιπεριά
1 κρεμμύδι
2 κουταλιές σούπας ξύδι
3 κουταλιές σούπας λάδι
αλάτι, πιπέρι, μαϊντανό ή ρίγανη, ελιές
1/4 φέτα

Να πλύνετε καλά τις ντομάτες και την πιπεριά. Επειτα να καθαρίσετε το αγγούρι και το κρεμμύδι. Σε μια σαλατιέρα, να κόψετε τις ντομάτες και το αγγούρι και έπειτα, σε μικρότερα κομμάτια, το κρεμμύδι και την πιπεριά. Αν θέλετε, να βάλετε και μαϊντανό ψιλοκομμένο ή ρίγανη, αλάτι, πιπέρι, ελιές, και να τα ανακατέψετε. Επειτα να ρίξετε το λάδι και το ξύδι και να ανακατέψετε τη σαλάτα ξανά. Να κόψετε τη φέτα σε μικρά κομμάτια και να την βάλετε πάνω στη σαλάτα.

Εργάζεστε;

Η Αννα είναι σαράντα χρονών. Είναι παντρεμένη κι έχει δύο παιδιά. Την Κατερίνα, δώδεκα χρονών, και το Γιάννη, εφτά. Εργάζεται και γιατί της αρέσει αλλά και γιατί η ζωή είναι πολύ ακριβή σήμερα. Ολα ανεβαίνουν. Το ενοίκιο, τα κοινόχρηστα, οι λογαριασμοί του ηλεκτρικού, του νερού και του τηλεφώνου. Το σπίτι της δεν είναι πολύ μεγάλο: ένα διαμέρισμα στον τέταρτο όροφο, με δύο κρεβατοκάμαρες, ένα καθιστικό που είναι και τραπεζαρία, μια κουζίνα κι ένα μπάνιο.

Το μεγάλο της πρόβλημα είναι τα παιδιά. Πηγαίνουν στο Δημόσιο της γειτονιάς, και τελειώνουν το σχολείο στη μία και μισή. Αυτή γυρίζει στο σπίτι της στις τρεις, και ο άντρας της, ο Βασίλης, τελειώνει τη δουλειά του στις τρεις και τέταρτο.

Ποιός θα πάρει τα παιδιά από το σχολείο; Πρέπει να περάσουν μια μεγάλη λεωφόρο, κι αυτό είναι πολύ επικίνδυνο.

Η μητέρα της Αννας μένει με τον αδερφό της. Ο πεθερός και η πεθερά της μένουν στο χωριό, και μια φορά το χρόνο έρχονται στην Αθήνα για τους γιατρούς. Η Αννα κι ο Βασίλης κουράζονται πολύ. Ποιός θα ψωνίσει και θα μαγειρέψει; Ποιός θα καθαρίσει το σπίτι; Ποιός θα διαβάσει τα παιδιά; Ποιός θα πλύνει και θα σιδερώσει;

Μήπως πρέπει να σταματήσει τη δουλειά της η Αννα;

Ερωτήσεις

1. *Πόσων χρονών είναι η Αννα και πόσων χρονών είναι τα παιδιά της;*
2. *Γιατί εργάζεται η Αννα;*
3. *Εχει μεγάλο σπίτι;*
4. *Πού μένουν οι γονείς της Αννας και του Βασίλη;*
5. *Τι ώρα τελειώνει το σχολείο των παιδιών, και τι ώρα τελειώνουν τη δουλειά τους η Αννα και ο Βασίλης;*
6. *Τι πρόβλημα έχουν;*

Τι λέτε...

A **1. ... όταν δεν θέλετε άλλο φαγητό.**
— Ευχαριστώ, δεν θέλω άλλο.

2. ...στο φίλο σας που έχει εξετάσεις.

....

3. ...στη φίλη σας που φεύγει για διακοπές.

....

4. ....στην Ελένη όταν έχει τη γιορτή της ή τα γενέθλιά της.

....

5. ...στο φίλο σας που πηγαίνει ταξίδι.

....

6. ...στους φίλους σας όταν πηγαίνουν στο θέατρο.

....

7. ...όταν θέλετε να καπνίσετε.

....

8. ...όταν κρυώνετε και θέλετε να κλείσουν το παράθυρο.

....

9. ...όταν πίνετε κρασί μαζί με φίλους.

....

10. ...στον Κώστα την ώρα που τρώει ή πηγαίνει για φαγητό.

....

11. ...στη Σοφία που είναι άρρωστη.

....

B *Τι φρούτα ψωνίζετε την άνοιξη; το καλοκαίρι; το φθινόπωρο; το χειμώνα;*

....
....
....
....

Γ *Θέλετε να πάτε στην Κρήτη για διακοπές και πηγαίνετε σ' ένα τουριστικό γραφείο για πληροφορίες. Τι ρωτάτε; (πέντε ερωτήσεις)*

Α Αντίθετα

Ρήματα		*Επίθετα*		*Επιρρήματα*		*Ουσιαστικά*	
ανοίγω	**- κλείνω**	καλός	-	εδώ	-	μέρα	- ....
παίρνω	-	μικρός	-	πάνω	-	πρωί	- ....
χάνω	-	κρύος	-	μέσα	-	κωμωδία	- ....
πηγαίνω	-	ωραία	-	πάντα	-	ζέστη	- ....
κοιμάμαι	-	ψηλό	-	φτηνά	-	καλοκαίρι	-.........
μένω	-	ακριβή	-	γρήγορα	-	δίκιο	- ....
βάζω	-	παλιός	-	ευτυχώς	-		
κάθομαι	-	πολύς	-	μπροστά	-		
αρχίζω	-	βρώμικος	-	νωρίς	-		
ανεβαίνω	-	άσπρη	-				

Β *Διαβάστε τις δυο συνταγές (σελ.195) και αλλάξτε την Υποτακτική με Προστακτική:*

Καθαρίστε το σκόρδο και το αγγούρι και κόψτε τα σε πολύ...

Γ

Χώρα	*Κάτοικοι*	*Γλώσσα*	*Επίθετο*
1. Αγγλία	**Αγγλος/ιδα**	**αγγλικά**	**αγγλικός**
2. Ελλάδα	....	....	....
3. Ολλανδία	....	....	....
4. Γαλλία	....	....	....
5. Καναδάς	....	....	....

Δ *Κλίνετε:*

Ενικός αριθμός

η ξανθιά κοπέλα	**η καλή υπάλληλος**
....	....
....	....

Πληθυντικός αριθμός

....	....
....	....
....	....

Καθίστε να μιλήσουμε λιγάκι

A *Εχεις μεγάλη οικογένεια; Ποιός κάνει τις δουλειές στο σπίτι σας και τι δουλειές κάνει; (Ποιός ψωνίζει, ποιός μαγειρεύει, πλένει πιάτα, στρώνει το τραπέζι, στρώνει τα κρεβάτια;) Υπάρχουν δουλειές για γυναίκες και δουλειές για άντρες; Οταν χαλάνε τα ηλεκτρικά (κουζίνα, θερμοσίφωνας, μπρίζες, ασφάλειες, πλυντήριο, τηλεόραση) ποιός τα φτιάχνει; Εσύ ξέρεις;*

B *Ποιά είναι τα προβλήματα μιας οικογένειας σήμερα; Ποιά είναι τα έξοδα ενός σπιτιού; Είναι ακριβή η ζωή στη χώρα σας; Ενας μισθός φτάνει; Εργάζονται οι γυναίκες στη χώρα σας όταν έχουν μικρά παιδιά;*

Γ *Γράψτε μια παράγραφο για την οικογένειά σας και τη ζωή στο σπίτι σας. (120-150 λέξεις)*

....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....

14 Χαιρετισμούς στη μητέρα σου

Κέρκυρα, 22 Αυγούστου.

Γειά σου Μαρία μου.

Λυπάμαι που δεν μπόρεσα να σου γράψω αμέσως. Φτάσαμε τη Δευτέρα το βράδυ και μείναμε στο σπίτι της θείας Αντιγόνης. Την Τρίτη το πρωί ήρθαν όλοι οι θείοι και οι θείες και τα 17 ξαδέλφια μου να μας δουν. Φαντάζεσαι τι έγινε! Το απόγευμα όμως πήγα για μπάνιο στην Παλαιοκαστρίτσα. Τι ωραίο μέρος, Μαρία μου! Μια θάλασσα καθαρή, γυαλί-κρύσταλλο. Σήμερα έκανα μια μεγάλη βόλτα στην παλιά πόλη και κάθισα να πιω έναν καφέ σ' εκείνο το καφενείο που πηγαίναμε μαζί πέρσι και τρώγαμε ωραίο μπακλαβά, το θυμάσαι; με τις πολλές γάτες και το κοντό, χοντρό γκαρσόνι που μιλούσε πολύ γρήγορα;

Το απόγευμα θα έρθει ο θείος Σπύρος να μας πάρει. Θα πάμε μαζί στο χωριό. Θα μείνω εκεί τρείς μέρες. Έπειτα θ' αφήσω τη μαμά με τη γιαγιά μου και θα πάρω το πρώτο αεροπλάνο γιά την Αθήνα. Θέλω να γυρίσω πριν την Κυριακή για να μπορέσω να δω την Τζούλια. Ο Σπύρος λέει πως θα μείνει στο χωριό για να διαβάσει χωρίς άγχος.

Φιλιά σ' όλη την παρέα και χαιρετισμούς στη μητέρα σου.

Μέ αγάπη,

Σοφία

Υ.Γ. Ποιός νομίζεις πως είναι στην Κέρκυρα; Ο Αλέξανδρος, που συναντήσαμε στην Πάρο πέρσι. Τον είδα σήμερα το πρωί την ώρα που περπατούσα στην πλατεία.

Σου στέλνει πολλούς χαιρετισμούς.

Ενεστώτας	*Παρατατικός*
αγοράζω	αγόραζα
πληρώνω	πλήρωνα
πηγαίνω	πήγαινα
πίνω	έπινα
μένω	έμενα
βλέπω	έβλεπα
τρώω	έτρωγα **51β*
λέω	έλεγα
ακούω	άκουγα

αγόραζ**α**	έμεν**α**	- α **51α*
αγόραζ**ες**	έμεν**ες**	- ες
αγόραζ**ε**	έμεν**ε**	- ε
αγοράζ**αμε**	μέν**αμε**	- αμε
αγοράζ**ατε**	μέν**ατε**	- ατε
< αγόραζ**αν**	< έμεν**αν**	- αν
αγοράζ**ανε**	μέν**ανε**	- ανε

και

είμαι ήμουν

προσοχή:

θέλω ήθελα

ξέρω ήξερα

Α **1. Οταν ήμουν στο Λονδίνο έπινα τσάι κάθε απόγευμα.** **(είμαι, πίνω)**

2. Τα παιδιά μας .... κάθε εβδομάδα όταν .... στην Ιταλία. (γράφω, σπουδάζω)
3. Οταν .... στο γυμνάσιο .... τρεις ώρες κάθε μέρα. (πηγαίνω, διαβάζω)
4. Θυμάσαι το καφενείο που .... μαζί πέρσι το καλοκαίρι και .... μπακλαβά; (πηγαίνω, τρώω)

Β **1. Χτες έβρεχε όλη τη νύχτα.** **(βρέχει)**

2. Τα παιδιά .... στο δρόμο από τις τρεις ως τις πέντε. (παίζω)
3. Η Ελένη .... όλη τη μέρα χτες για τους φίλους της. (μαγειρεύω)
4. Ο πατέρας μου .... από το πρωί ως το βράδυ και .... πολύ κουρασμένος. (δουλεύω) (είμαι)

Γ **1. Στις επτά το απόγευμα έγραφα τα μαθήματά μου.** **(γράφω)**

2. Οταν ήρθε ο Γιάννης .... τα μαθήματά μου. (γράφω)
3. Οταν χτύπησε το τηλέφωνο .... το βραδινό μας. (τρώω)
4. Την ώρα που .... τα νέα στην τηλεόραση τη φώναξε η μητέρα της. (ακούω)

α-γό - ρα-ζα	*έ-με - να*
πλή - ρω-να	*έ-βλε-πα*
3 2 1	3 2 1

Ενεστώτας	*Παρατατικός*
μιλώ (άω)	μιλ**ούσα**
οδηγώ	οδηγούσα
γελώ (άω)	γελούσα
χτυπώ (άω)	χτυπούσα
περπατώ (άω)	περπατούσα
μπορώ	μπορούσα

μιλούσ**α**	- α
μιλούσ**ες**	- ες
μιλούσ**ε**	- ε
μιλούσ**αμε**	- αμε
μιλούσ**ατε**	- ατε
μιλούσ**αν(ε)**	- αν(ε)

**51γ*

Α **1. Η Ελένη δούλευε πολύ όλο το καλοκαίρι και δεν μπορούσε να κάνει διακοπές. (μπορώ)**

2. Τα παιδιά .... πάντα όταν είχε φεγγάρι. (τραγουδάω)
3. Το περασμένο καλοκαίρι ο Γιάννης .... συχνά το βράδυ και η μητέρα του .... (αργώ, ανησυχώ)
4. .... με εκατό χιλιόμετρα την ώρα όταν έγινε το ατύχημα. (οδηγώ)

Β **1. Ο Γιάννης κολυμπούσε όλο το πρωί, και τώρα κοιμάται. (κολυμπάω)**

2. Ο Σπύρος και ο Μιχάλης .... στο τηλέφωνο από τις επτά ως τις εννιά. (μιλώ)
3. .... και .... πολύ, γι αυτό σταμάτησε στην πρώτη ταβέρνα που βρήκε. (πεινώ, διψώ)
4. Χτες .... το κεφάλι μου όλη την μέρα. (πονώ)

Γ **1. Σε ποιόν μιλούσες την ώρα που σε είδα; (μιλώ)**

2. Καθώς .... έξω από το σπίτι του άκουσαν φωνές. (περνάω)
3. .... στην οδό Σταδίου όταν έγινε το ατύχημα. (περπατώ)
4. Οταν άνοιξε την πόρτα η καθηγήτρια, αυτοί .... δυνατά και .... όλοι μαζί. (γελάω, τραγουδώ)

Δ **Περπατούσα όλο το πρωί και θέλω να ξεκουραστώ.**

....
....
....
....
....

το μέρος	*Ενικός αριθμός*		
το κράτος	το λάθ**ος**	- ος	*52α
το έθνος	το λάθ**ος**	- ος	
το είδος	του λάθ**ους**	- ους	
το δάσος	*Πληθυντικός αριθμός*		
το γένος	τα λάθ**η**	- η	
	τα λάθ**η**	- η	
	των λαθ**ών**	- ων	

Α 1. Εκαναν πολλά λάθη στις εξετάσεις τους. (λάθος)

2. Υπάρχουν πολλά ωραία .... στην Ελλάδα. (μέρος)
3. Τα ουσιαστικά και τα επίθετα έχουν τρία .... (γένος)
4. Αγαπάτε .... (το δάσος)
5. Εκεί βρίσκεις όλων .... τα πράγματα. (το είδος)
6. Η έδρα των Ηνωμένων .... βρίσκεται στη Νέα Υόρκη. (έθνος)
7. Τα μικρά .... έχουν μεγάλα προβλήματα. (κράτος)
8. Ποιό ήταν .... μου; (το λάθος)
9. Σε ποιό .... θα πάτε για διακοπές; (μέρος)
10. Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι αρχηγός .... (το κράτος)

*52

το τέλος, το άγχος, το νέφος, το ύψος, το πλάτος, το μήκος

Β 1. Δεν μου άρεσε το τέλος του έργου. (το τέλος)

2. Τι .... έχεις; (ύψος)
3. Τι .... και τι .... έχει αυτό το δωμάτιο; (μήκος, πλάτος)
4. Είχε πολλά προβλήματα και μεγάλο .... Αυτό τον έφαγε. (άγχος)
5. Τι .... είναι αυτό σήμερα! (νέφος)

Γ

Ενικός αριθμός

το ωραίο μέρος	**το μικρό κράτος**	**το πράσινο δάσος**
....	....	....
....	....	....
	Πληθυντικός αριθμός	
....	....	....
....	....	....
....	....	....

Αγαπημένη μου Γιαγιά...

Γιαγιά: Να ξυπνάς νωρίς παιδί μου, και να σηκώνεσαι νωρίς. Να πλένεις κάθε πρωί τα δόντια σου. Μη φεύγεις νηστικός· να πίνεις το γάλα σου και να τρως μια φέτα ψωμί με βούτυρο και μέλι. Να είσαι στο σχολείο στην ώρα σου, και να προσέχεις τη δασκάλα σου στο μάθημα. Να μη μιλάς και να μη γελάς την ώρα του μαθήματος. Και να έρχεσαι αμέσως σπίτι, να τρως και μετά να διαβάζεις και να γράφεις. Μην κάθεσαι μπροστά στην τηλεόραση με τις ώρες· να λες καληνύχτα και να πηγαίνεις νωρίς για ύπνο. Πρέπει να κοιμάσαι περισσότερο από 8 ώρες.

Τάκης: Γιαγιά, και πότε θα παίζω;

Γιαγιά: Παιδί μου, ν' ακούς τους μεγαλύτερους και να μη ρωτάς.

οι δικοί μας	**ο παππούς**	**η γιαγιά**	
η οικογένειά μας	**ο πατέρας**	**η μητέρα**	**(οι γονείς)**
οι συγγενείς μας	**ο γιος**	**η κόρη**	**(τα παιδιά)**
	ο αδερφός	**η αδερφή**	**(τα αδέρφια)**
	ο εγγονός	**η εγγονή**	**(τα εγγόνια)**
	ο θείος	**η θεία**	
	ο ξάδερφος	**η ξαδέρφη**	**(τα ξαδέρφια)**
	ο ανηψιός	**η ανηψιά**	**(τα ανήψια)**
	ο κουμπάρος	**η κουμπάρα**	
	ο νονός	**η νονά**	

Γράψτε ένα γράμμα σε κάποιον που ξέρετε καλά και αγαπάτε πολύ

Αγαπημένε μου Παππού, *37
Αγαπημένη μου Γιαγιά,

ή

σε κάποιον που δεν βλέπετε συχνά και δεν είναι πολύ κοντά σας.

Αγαπητέ θείε Κώστα,
Αγαπητή θεία Ελένη,

Ενεστώτας	*συνεχής Μέλλοντας*	*συνεχής Υποτακτική*	
αγοράζω	**θα αγοράζω**	**να αγοράζω**	*53α
βλέπω	**θα βλέπω**	**να βλέπω**	
μιλώ (άω)	**θα μιλώ (άω)**	**να μιλώ (άω)**	
οδηγώ	**θα οδηγώ**	**να οδηγώ**	
έρχομαι	**θα έρχομαι**	**να έρχομαι**	
κοιμάμαι	**θα κοιμάμαι**	**να κοιμάμαι**	

Α **1. Ο Γιάννης θα διαβάζει όλο το απόγευμα. (διαβάζω)**

2. Τα παιδιά .... από τις 3 ως τις 5. (γράφω)
3. Μιχάλη, ... μου .... κάθε μέρα; (τηλεφωνώ)
4. Εγώ, Αλίκη μου, ... σε .... πάντα. (θυμάμαι)
5. Εμείς .... στο θέατρο συχνά. (πηγαίνω)
6. Ο Μπαμπάς .... το λογαριασμό κάθε μήνα. (πληρώνω)

συνεχής Υποτακτική = συνεχής Προστακτική *53β

Β **1. Να ξυπνάς νωρίς το πρωί. (ξυπνώ)**

2. .... το φάρμακό σας τρεις φορές την ημέρα. (παίρνω)
3. .... πολλά φρούτα. (τρώω)
4. .... όταν δε ξέρετε κάτι. (ρωτάω)
5. .... μην .... πολύ το απόγευμα. (δουλεύω)
6. .... πιο νωρίς στο γραφείο όταν έχουμε δουλειά. (έρχομαι)
7. .... μην .... το διαβατήριό σας στο ταξί. (ξεχνάω)

Γ **1. Να μην αργείτε το βράδυ.** **Μην αργείτε το βράδυ.**

2. Να μην οδηγείτε γρήγορα. ....
3. Να μην τρως πολλά γλυκά. ....
4. Να μην βιάζεσαι. ....
5. Να μην ντρέπεστε. ....

Μου αρέσει να τρώω φρούτα.
Τους αρέσει να τρώνε γλυκά.

*53γ

A **1. Μου αρέσει να τρώω φρούτα.** **(τρώω)**

2. Της αρέσει .... μουσική. (ακούω)
3. Δεν μας αρέσει .... την Κυριακή. (δουλεύω)
4. Τους αρέσει .... αργά και .... αργά. (κοιμάμαι, σηκώνομαι)
5. Σου αρέσει .... (χορεύω)
6. Σας αρέσει .... με πλοίο; (ταξιδεύω)
7. Πού σας αρέσει να .... για διακοπές; (πηγαίνω)
8. Δεν της αρέσει .... (μαγειρεύω)
9. Τους αρέσει .... στο σπίτι μας και .... μαζί μας. (έρχομαι, τρώω)
10. Δεν μου αρέσει .... νωρίς τις Κυριακές. (ξυπνάω)

B **1. Αρχίζουν να καταλαβαίνουν ελληνικά.** **(καταλαβαίνω)**

2. Πάμε γρήγορα γιατί άρχισε .... (βρέχει)
3. Πότε σταματήσατε .... κρέας; (τρώω)
4. Μας κοίταξαν και συνέχισαν .... (μιλάω)
5. Ο γιατρός είπε να συνεχίσει .... το ίδιο φάρμακο. (παίρνω)
6. Πότε θα σταματήσει ....; (φυσάει)
7. Δεν ξέρει .... πιάνο. (παίζω)
8. Θα σταματήσεις .... ψέματα όλη την ώρα; (λέω)
9. Σταμάτησε .... και άρχισε .... βιβλία. (παίζω, γράφω)
10. Τους αρέσει .... στο σπίτι τα Σαββατοκύριακα, ... βιβλία και .... μουσική. (μένω, διαβάζω, ακούω)
11. Δεν μ' αρέσει .... και .... το σπίτι. (σκουπίζω, σφουγγαρίζω)
12. Μάζεψε λίγο τα πράγματά σου! Δεν μ' αρέσει .... και .... όλη την ώρα! (συγυρίζω, ξεσκονίζω)

Γράψε τρία πράγματα που σου αρέσει και τρία που δεν σου αρέσει να κάνεις.

....
....
....
....
....
....

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ: Διαμέρισμα 95 τ.μ., 4 δωμάτια, χωλ, κουζίνα, μπάνιο, στον τρίτο όροφο. Τηλ. 3659862, ώρες γραφείου.

— Εμπρός.
— Καλημέρα σας. Τηλεφωνώ για το διαμέρισμα που νοικιάζετε. Μπορείτε να μου πείτε σε ποιά περιοχή βρίσκεται;
— Στο Παγκράτι, κοντά στην εκκλησία του Αγίου Σπυρίδωνα.
— Μάλιστα. Πόσες κρεβατοκάμαρες έχει;
— Δύο κρεβατοκάμαρες, χωλ, τραπεζαρία, ένα μεγάλο καθιστικό με μπαλκόνι, κουζίνα και μπάνιο. Πόσα άτομα είστε;
— Τέσσερα. Χρειαζόμαστε δύο κρεβατοκάμαρες, γι' αυτό σας ρώτησα.
— Ναι, το κατάλαβα. Είναι ωραίο διαμέρισμα και ήσυχο.
— Εχει αρκετές ντουλάπες και ντουλάπια;
— Βεβαίως. Είναι καινούριο διαμέρισμα. Υπάρχουν ντουλάπες και στις δυο κρεβατοκάμαρες, και μεγάλα ντουλάπια στην κουζίνα.
— Και τι ενοίκιο ζητάτε;
— 80.000. Και έχει λίγα κοινόχρηστα γιατί δεν έχει θυρωρό.
— Μπορούμε να έρθουμε να το δούμε σήμερα το απόγευμα;
— Πολύ ευχαρίστως. Θα σας περιμένω κατά τις επτά.
— Μου δίνετε τη διεύθυνσή σας παρακαλώ;

Σε ποιό δωμάτιο του σπιτιού θα βάλετε αυτά τα πράγματα:

Πλυντήριο, ποτήρια, σεντόνια, πολυθρόνες, βιβλιοθήκη, χαλί, κουβέρτες, πετσέτες, κουρτίνες, καναπέ, οδοντόβουρτσα, ψυγείο, μαχαίρια, μαξιλάρι, τραπέζι, καρέκλες, παντόφλες, σαπούνι, οδοντόπαστα, παλτό, πίνακες, αδιάβροχο, ομπρέλα, παπούτσια.

Κρεβατοκάμαρα ....
....
Καθιστικό ....
....
Τραπεζαρία ....
....
Χωλ ....
Κουζίνα ....
....
Μπάνιο ....

Α *Πες μας κάτι από τη ζωή σου, όταν ήσουν παιδί. Πού έμενες; Σε ποιό σχολείο πήγαινες; Διάβαζες πολλές ώρες κάθε μέρα; Είχες πολλούς φίλους; Επαιζες μπάσκετ, φουτ-μπωλ, βόλεϋ; Τι έκανες τις Κυριακές; Τι φαγητά έτρωγες; Ετρωγες όλο το φαγητό σου; Διάβαζες βιβλία; Τι βιβλία σου άρεσαν; Ηξερες τραγούδια και ιστορίες για παιδιά; Τις θυμάσαι τώρα; Ποιόν αγαπούσες πιο πολύ; Είχατε γάτα ή σκύλο στο σπίτι σας; Πώς έλεγαν τον πιο καλό σου φίλο και την πιο καλή σου φίλη; Πες μας κάτι για αυτούς.*

Β *ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ: διαμέρισμα 50 τ.μ., ισόγειο. Δύο δωμάτια, χωλ, κουζίνα, μπάνιο. Τηλ. 8757999, 6-8 το βράδυ, κ. Αργυρίου.*

Τηλεφωνήστε για πληροφορίες. (80-100 λέξεις)

....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....

15 Αυτό είναι δικό σου πρόβλημα

κ. Μακρής: Και δε μου λες, βρε Στέλιο, τι νομίζεις πως μπορείς να κάνεις στη σημερινή εποχή χωρίς ένα δίπλωμα;

Στέλιος: Γιατί βρε πατέρα; Εσύ τι έκανες με το δίπλωμά σου; Χτες καθόμουν και σκεφτόμουν την ώρα που σε περιμέναμε πάλι για φαγητό, πως δουλεύεις όλα τα χρόνια από το πρωί ως το βράδυ — και τι έκανες;

κ. Μακρής: Εκανα ένα όνομα και μια οικογένεια. Σας μεγάλωσα με την εξοχή σας, τους γιατρούς σας, τα καλύτερα σχολεία για την αδερφή σου και για σένα, — γιατί εγώ πιστεύω στη μόρφωση — με τα γαλλικά σας, τα αγγλικά σας, το πιάνο σας, τα φροντιστήριά σας. Και έχω όνειρα για σας.

Στέλιος: Αυτό είναι δικό σου πρόβλημα. Και ποιό είναι το όνειρό σου, βρε πατέρα; Μια καρέκλα κι ένα γραφείο σ' ένα σκοτεινό δωμάτιο, σε μια σκοτεινή πολυκατοικία στη λεωφόρο Κηφισίας, με μια ταμπέλα στην πόρτα με τ' όνομά μου;

κ. Μακρής: Είσαι αχάριστος και τεμπέλης! Εσύ κοιμόσουν ως το μεσημέρι, κι εγώ δούλευα! Και λες ό, τι θέλεις. Σου μιλήσαμε για μια δουλειά με ευθύνες. Και πρώτα απ' όλα, το γραφείο στην εταιρεία του θείου σου δεν είναι σκοτεινό.

Στέλιος: Αυτό ήταν βρε πατέρα; Εκεί σταματάς; Αυτό βρήκες να πεις; Γιατί ξέρεις πως έχω δίκιο, δεν το ξέρεις; Η ζωή είναι πολύ μικρή και...

κ. Μακρής: ...και θα την περάσεις σ' ένα μπακάλικο.

Στέλιος: Ναι, αν εγώ το θέλω. Και το θέλω. Και είναι η δική μου ζωή.

κ. Μακρής: Είσαι πεισματάρης. Και δε μου λες, βρε Στέλιο, με τι λεφτά θ' ανοίξεις το μπακάλικο;

Στέλιος: Με τα δικά σου λεφτά. Είμαι γιός σου. Δε θα με βοηθήσεις;

κ. Μακρής: Μπράβο παιδί μου! Αυτό είναι πολύ ενδιαφέρον. Αννα, έλα 'δω ν' ακούσεις το γιό σου.

Γιατί έχει δίκιο ο κ. Μακρής;
Γιατί έχει δίκιο ο Στέλιος;

Αυτός είναι ο καφές μου.	Είναι δικός μου.	**ο δικός**	**μου**
Αυτή είναι η μπύρα μου.	Είναι δικιά (η) μου.	**η δικιά (η)**	**σου**
Αυτό είναι το κρασί μου.	Είναι δικό μου.	**το δικό**	**του**
Αυτοί είναι οι καφέδες μου.	Είναι δικοί μου.	**οι δικοί**	**του**
Αυτές είναι οι κάρτες μου.	Είναι δικές μου.	**οι δικές**	**της**
Αυτά είναι τα βιβλία μου.	Είναι δικά μου.	**τα δικά**	**μας**
			σας
		**54*	**τους**

Α **1. Αυτός είναι ο καφές του. Είναι δικός του.**

2. Αυτή είναι η σαλάτα της. ....
3. Αυτές είναι οι φωτογραφίες σας. ....
4. Αυτά είναι τα πράγματά τους. ....

Β **1. Αυτό το σπίτι είναι του φίλου μου. Είναι το σπίτι του. Είναι δικό του.**

2. Αυτοί οι χάρτες είναι του Κώστα. ....
3. Αυτά τα δωμάτια είναι των παιδιών. ....
4. Αυτές οι φούστες είναι της Ελένης. ....

Γ *ο δικός μου,* ***η*** *δικιά(η) μου,* ***το*** *δικό μου*

1. Φέρνουν πάντα τα δικά τους βιβλία.

2. Μήπως πήρες .... μου κλειδιά;
3. Θέλεις ν' ακούσεις .... μου δίσκους;
4. Πήγατε στο θέατρο με .... σας αυτοκίνητο ή με .... τους;

Δ *Οι δικοί μου = η οικογένειά μου*

1. Μένεις μόνος σου ή με τους δικούς σου;
2. Πώς είναι .... σας; Είναι καλά;
3. Είχε νέα από .... του;
4. Πρέπει να τηλεφωνήσω .... μου.

κάθομαι	ερχ**όμουν**	κοιμ**όμουν**	- όμουν
σκέφτομαι	ερχ**όσουν**	κοιμ**όσουν**	- όσουν
σηκώνομαι	ερχ**όταν**	κοιμ**όταν**	- όταν
βρίσκομαι	ερχ**όμαστε**	κοιμ**όμαστε**	- όμαστε
θυμάμαι	ερχ**όσαστε**	κοιμ**όσαστε**	- όσαστε
λυπάμαι	έρχ**ονταν**	κοιμ**όνταν**	- ονταν

A 1. Οταν ήμουν παιδί κοιμόμουν στις οκτώ κάθε βράδυ. (κοιμάμαι)

2. Ο Γιάννης .... πάντα αργά τις Κυριακές. (σηκώνομαι)
3. Τα καλοκαίρια οι γονείς μου .... στον κήπο και μιλούσαν. (κάθομαι)
4. .... τα ζώα όταν ήσουν μικρός; (φοβάμαι)
5. Η γιαγιά μου δεν .... καλά χτες και τηλεφωνήσαμε στο γιατρό. (αισθάνομαι)
6. Κάθε φορά που έκανε μια ερώτηση .... και κοκκίνιζε. (ντρέπομαι)
7. Ο Σπύρος .... όλο το πρωί στο γραφείο του. (βρίσκομαι)
8. Η Ελένη .... μπροστά στην τηλεόραση από τις έξι ως τις δέκα. (κάθομαι)
9. Τα παιδιά .... από τις τρεις το μεσημέρι ως τις επτά το απόγευμα και δεν τα είδα. (κοιμάμαι)
10. Πού .... χτες όλη μέρα, Σοφία; (βρίσκομαι)
11. .... μισό κιλό ψωμί και πήγα στο φούρνο. (χρειάζομαι)
12. Ο πατέρας τους .... για την μόρφωσή τους. (ενδιαφέρομαι)
13. Καθώς .... να φύγω, χτύπησε το τηλέφωνο. (ετοιμάζομαι)
14. Οταν φτάσαμε στο σπίτι τους .... όλοι. (κοιμάμαι)
15. Πού .... στις 10 το βράδυ Σοφία; Γιατί δεν ήσουν σπίτι; (βρίσκομαι)
16. Ο Γιάννης .... να φύγει γιατί ήταν αργά. (βιάζομαι)
17. Οι φίλοι μου δεν .... ποτέ στο σπίτι μου χωρίς να τηλεφωνήσουν. (έρχομαι)
18. Ο Αλέξανδρος .... πάντα αλλά δεν .... ποτέ στην ώρα του. (βιάζομαι, έρχομαι)
19. .... για το θέατρο, όταν ήσουν μικρή; (ενδιαφέρομαι)

Οι καταλήξεις του Παρατατικού είναι και:

- όμουνα	**- όμασταν**
- όσουνα	**- όσασταν**
- ότανε	**- όντουσαν**

ο ζηλιάρης
ο γκρινιάρης
ο πεισματάρης
ο τσιγγούνης
ο παραπονιάρης
ο κουτσομπόλης

	Ενικός αριθμός	
ο τεμπέλ**ης**	η τεμπέλ**α**	το τεμπέλ**ικο**
τον τεμπέλ**η**	την τεμπέλ**α**	το τεμπέλ**ικο**
του τεμπέλ**η**	της τεμπέλ**ας**	του τεμπέλ**ικου**
	Πληθυντικός αριθμός	
οι τεμπέλ**ηδες**	οι τεμπέλ**ες**	τα τεμπέλ**ικα**
τους τεμπέλ**ηδες**	τις τεμπέλ**ες**	τα τεμπέλ**ικα**
των τεμπέλ**ηδων**	————	των τεμπέλ**ικων**

**56α*

Α 1. Δεν κάνω παρέα με γκρινιάρηδες ανθρώπους. (γκρινιάρης)

2. Είσαι ...., Στέλιο, και έχεις .... φίλους. (τεμπέλης)
3. Ηταν ένα .... παιδί που δεν ήξερε τι έλεγε. (πεισματάρης)
4. Δεν είναι .... η Μαρία, είναι μόνο κουρασμένη. (τεμπέλης)
5. Ο Πέτρος είναι πολύ ...., αλλά η γυναίκα του είναι πιο .... (ζηλιάρης, ζηλιάρης)
6. Πιο .... παιδιά δεν είδα ποτέ μου. (πεισματάρης)
7. Δεν αγοράζουν ποτέ δώρα για τους φίλους τους. Είναι πολύ .... (τσιγγούνης)
8. Μπορεί να λένε τις γυναίκες .... αλλά οι άντρες είναι πιο .... (κουτσομπόλης, κουτσομπόλης)
9. Οι Ελληνες δεν είναι καθόλου .... (τσιγγούνης)
10. Η γιαγιά μου μου έλεγε να μην παντρευτώ .... και .... άνθρωπο. (γκρινιάρης, τεμπέλης)

Επίρρημα

τεμπέλ**ης**	τεμπέλ**ικα**
παραπονιάρ**ης**	παραπονιάρ**ικα**

**56β*

Β 1. Περπατούσε τεμπέλικα και κοίταζε τις βιτρίνες. (τεμπέλης)

2. Τον κοίταξε .... και δεν είπε τίποτα. (παραπονιάρης)
3. Μιλάς πάντα .... και δεν μπορώ να σ' ακούω. (γκρινιάρης)
4. Χτύπησε το πόδι του .... και έφυγε. (πεισματάρης)
5. Τον κοίταξε .... και είπε: "Μ' αγαπάς;" (ναζιάρης)

Η εποχή μας, εποχή της τεχνολογίας και της ταχύτητας, δίνει τέλος σε πολλά προβλήματα, αλλά δημιουργεί κι άλλα καινούρια, μαζί με καινούριες ανάγκες και επιθυμίες.
Πολλά επαγγέλματα που υπήρχαν στο παρελθόν δεν χρειάζονται πια. Οι νέοι τώρα ζητούν επαγγέλματα πιο σύγχρονα. Κάτι που να χρειάζεται λιγότερη εργασία και να έχει μεγαλύτερο οικονομικό αποτέλεσμα, κάτι πιο κοντά στο νέο ρυθμό ζωής, πιο κοντά στα κομπιούτερς και στην τεχνολογική περιπέτεια. Ομως, η εργασία δεν είναι λιγότερη· είναι διαφορετική, πιο σκληρή. Ο κόσμος γεμίζει από διευθυντές και ανθρώπους της καριέρας. Υπάρχει μεγάλος ανταγωνισμός. Μπορεί η τεχνολογία να καλυτερεύει τη ζωή μας, αλλά συγχρόνως δημιουργεί οικονομικά, κοινωνικά και ψυχολογικά προβλήματα.

Τι δουλειά κάνετε;	*Πού δουλεύεις;*	*Πώς θέλεις τη δουλειά σου;* *Πώς είναι η δουλειά σου:*
αρχιτέκτονας	γραφείο	
γιατρός	εταιρεία	ευχάριστη
διπλωμάτης	σχολείο	εύκολη
μηχανικός	πανεπιστήμιο	με μεγάλο μισθό
καθηγητής/καθηγήτρια	νοσοκομείο	με λίγες ώρες εργασίας
φαρμακοποιός	κλινική	με καλούς συναδέλφους
πολιτικός	πρεσβεία	κοντά στο σπίτι σου
διαφημιστής/διαφημίστρια	μαγαζί	με πολλά ταξίδια
οικονομολόγος	κατάστημα	με καλή σύνταξη
ηθοποιός	φαρμακείο	με μια καλή καριέρα
έμπορος	ιατρείο	με μεγάλες διακοπές
εμπορικός αντιπρόσωπος	εργοστάσιο	να είναι δική σου
εργάτης/εργάτρια	τράπεζα	να είναι σε μεγάλη εταιρεία
γραμματέας	δημόσια υπηρεσία	κουραστική
διευθυντής/διευθύντρια	θέατρο	υπεύθυνη
δικηγόρος	εστιατόριο	δύσκολη
δημόσιος υπάλληλος	υπουργείο	
υπάλληλος	σπίτι μου	
λογιστής/λογίστρια		

	Ενεστώς	συν. Μέλλοντας Υποτακτική	
στενοχωριέμαι	**βαριέμαι**	**θα / να βαριέμαι**	**- ιέμαι**
ευχαριστιέμαι	**βαριέσαι**	**θα / να βαριέσαι**	**- ιέσαι**
παραπονιέμαι	**βαριέται**	**θα / να βαριέται**	**- ιέται**
συναντιέμαι	**βαριόμαστε**	**θα / να βαριόμαστε**	**- ιόμαστε**
	βαριέστε	**θα / να βαριέστε**	**- ιέστε**
	βαριούνται	**θα / να βαριούνται**	**- ιούνται**
	**57α*	**53α*	

Α **1. Οταν είναι μόνη της βαριέται.** **(βαριέμαι)**

2. Οι γονείς τους δεν .... με τίποτα. (ευχαριστιέμαι)
3. Μη .... μαμά, θα σου τηλεφωνήσω μόλις φτάσω. (στενοχωριέμαι)
4. Οταν είμαστε στην εξοχή δεν .... (βαριέμαι)
5. Οι μπριζόλες είναι έτοιμες, γιατί ....; (παραπονιέμαι)
6. Δεν πρέπει .... Θα αρρωστήσεις. (στενοχωριέμαι)
7. .... όλο το καλοκαίρι μόνη της στην Αθήνα. (βαριέμαι)
8. Τον άλλο μήνα η Μαρία κι εγώ .... κάθε Σάββατο. (συναντιέμαι)

	Παρατατικός		
στενοχωριέμαι	**βαριόμουν (α)**	**- ιόμουν**	**57β*
ευχαριστιέμαι	**βαριόσουν (α)**	**- ιόσουν**	
παραπονιέμαι	**βαριόταν (ε)**	**- ιόταν**	
συναντιέμαι	**βαριόμασταν** [1]	**- ιόμασταν**	
	βαριόσασταν [2]	**- ιόσασταν**	
	βαριόνταν	**- ιόνταν**	

1. Βαριόμουν κάθε φορά που με έστελναν να ψωνίσω. **(βαριέμαι)**

2. Το καλοκαίρι .... όλοι στην πλατεία, και πηγαίναμε βόλτα. (συναντιέμαι)
3. Η μητέρα μου .... όταν ήταν άρρωστη η γιαγιά. (στενοχωριέμαι)
4. Κάθε φορά που δεν την άφηναν να πάει με την παρέα της .... (παραπονιέμαι)

1. *βαριόμαστε* 2. *βαριόσαστε*

	Αόριστος	*Μέλλοντας — Υποτακτική*
βαριέμαι	**βαρέθηκα**	**θα / να βαρεθώ**
στενοχωριέμαι	**στενοχωρήθηκα**	**θα / να στενοχωρηθώ**
ευχαριστιέμαι	**ευχαριστήθηκα**	**θα / να ευχαριστηθώ**
παραπονιέμαι	**παραπονέθηκα**	**θα / να παραπονεθώ**
συναντιέμαι	**συναντήθηκα**	**θα / να συναντηθώ**
γεννιέμαι	**γεννήθηκα**	**θα / να γεννηθώ**

*44

A 1. **Βαρέθηκα να σ' ακούω να λες τα ίδια και τα ίδια. (βαριέμαι)**

2. Τα παιδιά .... όταν άκουσαν πως ήταν άρρωστος. (στενοχωριέμαι)
3. Μετά το τέλος του έργου .... στην έξοδο του κινηματογράφου. (συναντιέμαι)
4. Πότε .... Γιάννη; (γεννιέμαι)
5. Ο αδερφός μου .... στις 5 Φεβρουαρίου 1970. (γεννιέμαι)
6. .... πολύ που σας είδα προχτές. (ευχαριστιέμαι)
7. Ο Τζων .... πως δεν είχε ζεστό νερό στο δωμάτιό του. (παραπονιέμαι)

B 1. **Εμείς θα συναντηθούμε στις εφτά' εσείς μπορείτε να έρθετε; (συναντιέμαι)**

2. Τι ώρα .... απόψε; (συναντιέμαι)
3. Οι γονείς μου .... πολύ αν έρθετε το βράδυ. (ευχαριστιέμαι)
4. Αν πας μαζί τους, ... (βαριέμαι)
5. Πρέπει .... γιατί έχετε πολλά να πείτε. (συναντιέμαι)
6. Αν το μάθει η μητέρα σου .... πολύ. (στενοχωριέμαι)
7. Τα παιδιά .... πολύ αν δεν έρθουν μαζί μας στον κινηματογράφο. (στενοχωριέμαι)
8. Πηγαίνετε .... στον διευθυντή. (παραπονιέμαι)

Γ **Θα στενοχωρηθώ πολύ αν δεν τον δω.**

....

....

....

....

....

Πάντα, όταν έρχεται το καλοκαίρι, αισθάνομαι μια μεγάλη νοσταλγία για την παλιά μου γειτονιά. Θυμάμαι όλα εκείνα τα θερινά σινεμά, (τέσσερα ήταν), όπου πηγαίναμε, όλη η παρέα, σχεδόν κάθε βράδυ. Συναντιόμαστε στην πλατεία και αποφασίζαμε ποιό απ' όλα τα έργα θέλαμε να δούμε. Παίρναμε ένα σουβλάκι ή ένα παγωτό για το δρόμο, και πασατέμπο για τον κινηματογράφο. Μερικές φορές το έργο δεν ήταν και τόσο καλό — μα δε μας ένοιαζε. Χαιρόμαστε τη δροσιά, την παρέα μας, το φεγγάρι. Ηταν όμορφα εκείνα τα καλοκαίρια! Τώρα πια δεν υπάρχουν πολλά θερινά σινεμά — ούτε πολλές καλές ταινίες. Κουράζομαι κάπου ή και τις βαριέμαι. Κάθομαι και σκέφτομαι ώρες - ώρες, μήπως έγινα παράξενη με τα χρόνια...

Τα θερινά σινεμά

Φεύγουν τα καλύτερά μας χρόνια
ώρα με την ώρα βιαστικά
χρόνια που περνούν και δεν ξαναγυρνούν
και κείνο που μοιάζει να μένει τελικά
είναι κάτι νύχτες με φεγγάρι
μέσ' στα θερινά τα σινεμά
νύχτες που περνούν και δεν ξαναγυρνούν
μ' αγιόκλιμα και γιασεμιά.

Δουλεύεις; Πού δουλεύεις; Πόσες ώρες την ημέρα;
Σου αρέσει η δουλειά σου, και γιατί; Πόσον καιρό ακόμα θα δουλεύεις;
Σπουδάζεις; Τι σπουδάζεις; Πόσων χρονών είσαι;
Μελετάς πολλές ώρες κάθε μέρα; Εχεις δύσκολα ή εύκολα μαθήματα;
Τι όνειρα έχεις; Θέλεις να ταξιδέψεις;
Πώς βλέπετε την εποχή μας; Αλλάζει πολύ γρήγορα;
Θυμόσαστε αν η ζωή ήταν διαφορετική στην πόλη σας λίγα χρόνια πριν;
Τι θυμόσαστε;

ένα υπεραστικό τηλεφώνημα

Σοφία: Ναι; Λέγετε;
Κα Κατίνα: Σοφία εσύ; Μίλα δυνατά, δε σ' ακούω.
Σοφία: Ναι μαμά, εγώ είμαι. Μ' ακούς τώρα;
Κα Κατίνα: Ε, κάπως καλύτερα. Τι κάνετε εκεί; Ο πατέρας σου είναι καλά;
Σοφία: Μια χαρά. Λείπει τώρα. Εσείς τι γίνεστε; Τι κάνει ο Σπύρος;
Κα Κατίνα: Ο Σπύρος, παιδί μου, διαβάζει πολύ.
Σοφία: Η Τζούλια φεύγει τη Δευτέρα. Δεν θα έρθει να την δει;
Κα Κατίνα: Αν τελειώσει το διάβασμά του, θα έρθει.
Σοφία: Πες του να μου τηλεφωνήσει.
Κα Κατίνα: Εντάξει. Αν το θυμηθώ θα του το πω.
Σοφία: Μαμά, να του... α... α... αψού!
Κα Κατίνα: Ααα..., είσαι κρυωμένη! Πάλι βγαίνεις έξω τα βράδια χωρίς ζακέτα.
Σοφία: Μαμά, επιτέλους! Μεγάλωσα! Αν κρυώσω, θα φορέσω τη ζακέτα μου.
Κα Κατίνα: Αν την φορούσες, δεν θα ήσουν κρυωμένη τώρα. Αλλά δεν ακούς ποτέ. Αν με άκουγες, δεν θα γύριζες στην Αθήνα τόσο γρήγορα. Θα έμενες εδώ. Κι αν έμενες εδώ θα έκανες πιο πολλά μπάνια,...
Σοφία: Επιτέλους, μαμά...
Κα Κατίνα: ...και θα έτρωγες καλύτερα, και θα έβλεπες όλους τους συγγενείς που όλο με ρωτούν τι κάνεις και πού είσαι και δεν ξέρω τι να τους πω.
Σοφία: Να τους πεις πολλά χαιρετίσματα.
Κα Κατίνα: Και θα μιλούσες και καλύτερα.
Σοφία: Μαμά, θυμάσαι πως είναι υπεραστικό τηλεφώνημα; Ξέρεις πόσα λεφτά θα πληρώσεις αν συνεχίσεις να μου μιλάς;
Κα Κατίνα: Εσύ όλο κάτι βρίσκεις να πεις. Τέλος πάντων, πες στον πατέρα σου να μου τηλεφωνήσει το βράδυ. Και θα τα πούμε όταν έρθω.
Σοφία: Εντάξει, μανούλα.

λείπω - έλειψα - θα λείψω

1. Ο Γιάννης λείπει για διακοπές.

2. Οι γονείς του Κώστα .... στη Σάμο.
3. Αν τηλεφωνήσει η Αννα, πες της πως .... τέσσερις μέρες.
4. .... αυτήν τη στιγμή. Αφήστε όνομα και τηλέφωνο, και θα σας πάρω μόλις γυρίσω.

Αν τελειώσει το διάβασμά του, θα έρθει.
Αν κρυώσω, θα φορέσω τη ζακέτα μου.

Αν + Υποτακτική → Μέλλοντας

**59*

Α 1. Αν τελειώσει το διάβασμά του, θα έρθει. **(τελειώνω, έρχομαι)**

2. Αν ...., ... τις εξετάσεις. (διαβάζω, περνάω)
3. Αν το ...., ...του.................. τη διεύθυνσή σου. (θυμάμαι, δίνω)
4. Αν ...., ... σου .... (έρχομαι, τηλεφωνώ)
5. Αν ...., ... το παλτό μου. (κρυώνω, φορώ)

Παρατατικός	*Δυνητική*
έβλεπα	**θα έβλεπα**
μιλούσα	**θα μιλούσα**
κοιμόμουν	**θα κοιμόμουν**

**58*

Θα + Παρατατικός = Δυνητική

Β 1. Δεν θα μπορούσε ποτέ να με καταλάβει. **(μπορώ)**

2. .... μια πορτοκαλάδα, παρακαλώ. (θέλω)
3. Μαρία, ... να πάμε στο θέατρο; (θέλω)
4. Δεν .... ποτέ έτσι στο διευθυντή μου. (μιλώ)
5. Εγώ δεν .... ποτέ μόνη μου. (πηγαίνω)
6. Μήπως .... να με βοηθήσετε; (μπορώ)

**59*

Αν τελείωνε το διάβασμά του θα ερχόταν.
Αν κρύωνα, θα φορούσα τη ζακέτα μου.

Αν + Παρατατικός → Δυνητική

Γ 1. Αν ήμουν κουρασμένος, θα κοιμόμουν. **(είμαι, κοιμάμαι)**

2. Αν ...., ... μαζί μας. (θέλω, έρχομαι)
3. Αν .... καιρό ο Γιάννης, ... στο θέατρο. (έχω, πηγαίνω)
4. Αν .... τη διεύθυνσή του, ... του .... (θυμάμαι, γράφω)
5. Αν .... το φόρεμα, ... σου το .... (θέλω, αγοράζω)
6. Αν .... τα λεφτά .... το γύρο του κόσμου. (έχω, κάνω)
7. Αν .... το Νίκο, ... του το .... (βλέπω, λέω)
8. Αν .... πως θα έρθουν, ... τους .... (ξέρω, περιμένω)
9. .... κι εγώ μαζί σας, αν .... καιρό. (έρχομαι, έχω)
10. .... πολύ ευτυχισμένος, αν .... Κυριακή. (είμαι, είμαι)

ο **ά**νθρωπος	του ανθρ**ώ**που[1]	ου
	των ανθρ**ώ**πων	_ _́ ων
η **εί**σοδος	τις εισ**ό**δους	ους
η **ά**σκηση	οι ασκ**ή**σεις	εις

1

αλλά: **των πόλεων, των ασκήσεων**

Α

Ενικός αριθμός

η σωστή απάντηση	**ο γκρινιάρης υπάλληλος**	**το φτωχό κράτος**
....	....	....
....	....	....

Πληθυντικός αριθμός

....	....	....
....	....	....
....	....	....

Β τον καλό άνθρωπο — **τους καλούς ανθρώπους**

2. την ρομαντική ιστορία ....
3. του κλειστού δέματος ....
4. ο αστείος μανάβης ....
5. του μεγάλου προβλήματος ....
6. το τραγικό λάθος ....
7. την επικίνδυνη λεωφόρο ....
8. τον τεμπέλη υπάλληλο ....
9. η γλυκιά κοπέλα ....
10. την σωστή διεύθυνση ....

Γ

καλός	**καλύτερος**	**ο καλύτερος**
πολύς	....	....
μεγάλος	....	....
μικρός	....	....
λίγος	....	....

1. *Τα ουσιαστικά δεν τονίζονται στην προπαραλήγουσα πριν από τις καταλήξεις* - ου, - ων, - ους, - εις.

16 Τα μάθατε;

Κος Πετράκος: Εμπρός!
Νίκος: Κύριε Πετράκο εσείς; Καλησπέρα. Εδώ Νίκος. Τι κάνετε;
Κος Πετράκος: Καλά, Νίκο. Εσύ τι γίνεσαι; Σε χάσαμε. Πέρνα καμιά φορά να σε δούμε.
Νίκος: Εε ... Θα έρθω κύριε Πετράκο, θα έρθω. Μήπως είναι εκεί ο Γιάννης; Εχω να του πω σπουδαία νέα.
Κος Πετράκος: Μόλις βγήκε παιδί μου. Κατέβηκε να πάρει εφημερίδα. Μήπως θέλεις να του πεις για τον Κώστα και την Αλίκη;
Νίκος: Α, τα μάθατε;
Κος Πετράκος: Μας τηλεφώνησε η Σοφία το μεσημέρι.
Νίκος: Θαύμα δεν είναι κύριε Πετράκο; Δεν μπορείτε να φανταστείτε τη χαρά μας.
Κος Πετράκος: Ναι, παιδί μου, ναι. Μα το περιμέναμε όλοι. Γνωρίζονται από παιδιά, μεγάλωσαν μαζί, οι δυο οικογένειές τους...
Νίκος: Το πιο σπουδαίο πράγμα, κύριε Πετράκο μου, είναι πως ο ένας αγαπάει τον άλλον. Είναι πολύ ερωτευμένοι. Και είναι ο πρώτος γάμος στην παρέα μας. Θα είμαστε όλοι κουμπάροι.
Κος Πετράκος: *(γελά)* Είστε όλοι τρελοί! Αντε γειά σου Νίκο, και στα δικά σου.

Α Τα μάθατε; Ο Κώστας κι η Αλίκη παντρεύονται.

..........................; Η Ισαβέλλα μπήκε στο Πανεπιστήμιο.
..........................; Ο Αντρέας κι η Λέλα χωρίζουν.
..........................; Γέννησε η Μαργαρίτα. Εκανε γιό.

Β Τι έγινες Σπύρο; Σε χάσαμε.

Τι κάνει ο Γιάννης; Τον ....
Πού βρίσκονται οι γονείς σου; ....

Γ Πού είναι ο Γιάννης; Μόλις έφυγε και θα γυρίσει αργά.

Είναι εκεί η Μαρία; .... βγήκε να πάρει μια σοκολάτα.
Ηρθε η μητέρα σου; .... μπήκε, και είναι πολύ κουρασμένη.

Ενεστώτας	*Αόριστος*	*Μέλλοντας*	*Προστακτική* *60
ανεβαίνω	**ανέβηκα**	**θα / να ανεβώ**	**ανέβα - ανεβείτε**
κατεβαίνω	**κατέβηκα**	**θα / να κατεβώ**	**κατέβα - κατεβείτε**
μπαίνω	**μπήκα**	**θα / να μπω**	**μπες - μπείτε**
βγαίνω	**βγήκα**	**θα / να βγω**	**βγες - βγείτε**
βρίσκω	**βρήκα**	**θα / να βρω**	**βρες - βρείτε**

Α **1. Ολοι ανέβηκαν στο δωμάτιό της για να την δουν.** **(ανεβαίνω)**

2. Η μητέρα μου .... έξω να ψωνίσει. (βγαίνω)
3. Σε ποιά στάση πρέπει ....; (κατεβαίνω)
4. .... να πάρει τσιγάρα και θα γυρίσει αμέσως. (βγαίνω)
5. Κοιτάξαμε παντού και δεν το .... (βρίσκω)
6. .... τον αριθμό του ηλεκτρολόγου; (βρίσκω)
7. Ειρήνη, ... επάνω ή .... εσύ; (ανεβαίνω, κατεβαίνω)
8. Μόλις .... στο σπίτι άρχισε να βρέχει. (μπαίνω)
9. Τον περασμένο μήνα .... οι τιμές των αυτοκινήτων. (ανεβαίνω)
10. Αν .... τη διεύθυνση της Ελλης, (βρίσκω,
.... της .... γράφω)

Β **1. Παιδιά κατεβείτε αμέσως.** **(κατεβαίνω)**

2. .... σας παρακαλώ, φεύγουμε. (ανεβαίνω)
3. .... τι δώρο σου έφερα. (βρίσκω)
4. .... μέσα, παιδί μου, και κάθισε. (μπαίνω)
5. Κυρία Κατίνα, ... στο μπαλκόνι να σας δώσω κάτι. (βγαίνω)

Γ **Θα κατεβώ να πάρω σπίρτα και θα έρθω αμέσως.**

....
....
....
....
....

A 1. **Αν τον δω θα του δώσω το βιβλίο.** *59

Αν τον έβλεπα θα του έδινα το βιβλίο.

2. Αν κρυώσω θα φορέσω το παλτό μου.

....

3. Αν είναι κουρασμένη θα κοιμηθεί.

....

4. Αν βαρεθούμε θα φύγουμε.

....

5. Αν έρθει στο γραφείο θα του το πω.

....

6. Αν έρθουν νωρίς θα περιμένουν.

....

7. Αν έχω γράμμα θα σου τηλεφωνήσω.

....

8. Αν θυμηθείς τη συνταγή θα φτιάξουμε το γλυκό.

....

9. Αν έχω καιρό θα πάω μαζί τους.

....

10. Αν περάσουν από το σπίτι μου θα τους το πω.

....

Της τηλεφωνώ **πάντα πριν φύγω.**
Της τηλεφώνησα **χτες, πριν φύγω.**
Θα της τηλεφωνήσω **αύριο, πριν φύγω.**

πριν + Υποτακτική

B 1. Κλείνουν καλά όλα τα παράθυρα πριν κοιμηθούν.
Χτες ....
Αύριο ....
2. Συνήθως διαβάζει την εφημερίδα πριν αρχίσει τη δουλειά του.
Προχτές ....
Μη βιάζεσαι! ....
3. Συνήθως βγαίνω να πάρω εφημερίδα πριν καθίσω να φάω.
Χτες ....
Απόψε ....

Οι Διαφημίσεις

Οι διαφημίσεις παίζουν ένα μεγάλο ρόλο στη ζωή μας. Τις βλέπουμε κάθε μέρα στους δρόμους και στην τηλεόραση, τις διαβάζουμε στις εφημερίδες, τις ακούμε στο ραδιόφωνο. Ακόμα κι όταν δεν μας ενδιαφέρουν τα προϊόντα που διαφημίζονται, κάτι από την εικόνα, το χρώμα, τη μουσική της διαφήμισης μένει στο μυαλό μας. Το γούστο μας αλλάζει· μερικές καινούριες εκφράσεις μπαίνουν, χωρίς να το θέλουμε, στη γλώσσα μας και στη ζωή μας.
Είναι ένα είδος υπνωτισμού:
Καπνίζετε τσιγάρα ΠΑΦ-ΠΟΥΦ. Τα τσιγάρα του επιτυχημένου ανθρώπου.
Κολώνια ΜΠΟΥΜ. Η κολώνια με τη δυνατή προσωπικότητα.
Αχ! Αχ! Το άρωμα που ξυπνάει το ενδιαφέρον των φίλων σας.
Κι αν εσείς κι εγώ θέλουμε να είμαστε επιτυχημένοι, με δυνατή προσωπικότητα, έξυπνοι, όμορφοι, τρέχουμε να δοκιμάσουμε το θαύμα που μας υπόσχεται η διαφήμιση. Το υπόσχεται σε μας και μόνο. Είναι το μικρό μυστικό που γεμίζει τους δρόμους της πόλης μας. Και τα όνειρά μας.

ο ενδιαφέρων - η ενδιαφέρουσα - το ενδιαφέρον

Α **1. Ο πατέρας της Μαρίας είναι ένας πολύ ενδιαφέρων άνθρωπος.**

2. Χτες άκουσα μια πολύ .... ιστορία.
3. Αυτό που λες δεν είναι καθόλου ....
4. Διάβασα ένα πολύ .... βιβλίο.
5. Ηταν μια .... ταινία με πολύ καλή φωτογραφία.

Β **1. Δεν με ενδιαφέρει αυτή η δουλειά.**

2. .... αυτό το βιβλίο.
3. .... αυτά που λες.

το προϊόν - τα προϊόντα, το φως - τα φώτα

Γ **1. Προτιμάτε τα ελληνικά προϊόντα.**

2. Κλείσε ....
3. Το πιο σημαντικό .... του νησιού είναι το λάδι.
4. Μη φεύγεις χωρίς να κλείσεις όλα ....!

συνεχής Προστακτική

γράφω	**γράφε - γράφετε**	*61α
πηγαίνω	**πήγαινε - πηγαίνετε**	**- ε - ετε**
μιλάω (ώ)	**μίλα - μιλάτε**	
σταματάω (ώ)	**σταμάτα - σταματάτε**	**- α - άτε**
λέω	**λέγε - λέγετε**	
τρώω	**τρώγε - τρώγετε**	
ακούω	**άκου - ακούτε**	

Α **1. Γιώργο, πίνε το γάλα σου κάθε πρωί.** **(πίνω)**

2. Παιδιά, ... το παράθυρό σας κάθε μέρα. (ανοίγω)
3. Μαρία, ... τα χέρια σου πριν το φαγητό. (πλένω)
4. .... κάθε μέρα αν θέλεις να περάσεις την τάξη. (διαβάζω)
5. Αν δεν καταλαβαίνεις, ... με. (ρωτάω)
6. Ελα Σοφία, ..., τι σου είπε ο Κώστας; (λέω)
7. .... καλά τι θα σου πω. (ακούω)

συν. Προστακτική	συν. Υποτακτική	αρνητικός τύπος
διάβαζε	**να διαβάζεις**	**να μην διαβάζεις** *53β
διαβάζετε	**να διαβάζετε**	**να μην διαβάζετε**
λέγε	**να λες**	**να μην λες**
λέγετε	**να λέτε**	**να μην λέτε**

Β **1. Μαρία, μην ανοίγεις το παράθυρο όταν κάνει κρύο.** **(ανοίγω)**

2. Σας παρακαλώ .... (καπνίζω)
3. .... πολλές σοκολάτες, Γιωργάκη. (τρώω)
4. Ελένη, ... κρύο νερό όταν πονάει ο λαιμός σου. (πίνω)
5. Παιδιά, ... τηλεόραση κάθε βράδυ. (βλέπω)
6. .... τόσο δυνατά Παύλο, δεν μπορώ να σ' ακούω. (μιλάω)
7. .... τι σας λέει ο ένας κι ο άλλος. (ακούω)

Ενεργητική Φωνή

Ενεστώτας	**διαβάζω**	*Αόριστος*	**διάβασα**
συν. Μέλλοντας	**θα διαβάζω**	*Μέλλοντας*	**θα διαβάσω**
συν. Υποτακτική	**να διαβάζω**	*Υποτακτική*	**να διαβάσω**
Παρατατικός	**διάβαζα**	*Προστακτική*	**διάβασε - διαβάστε**
Δυνητική	**θα διάβαζα**		
συν. Προστακτική	**διάβαζε**	*Παρακείμενος*	**έχω διαβάσει**
	διαβάζετε	*Υπερ/ντέλικος*	**είχα διαβάσει**

Επανάληψη - Συνήθεια - Διάρκεια

Ενεστώτας
Ο Νίκος διαβάζει τρεις ώρες κάθε μέρα.
Ο Νίκος δεν ήρθε. Διαβάζει τώρα.

συν. Μέλλοντας
Ο Νίκος θα διαβάζει τρεις ώρες κάθε μέρα.
Αύριο ο Νίκος θα διαβάζει όλο το απόγευμα.

συν. Υποτακτική
Ο Νίκος πρέπει να διαβάζει τρεις ώρες κάθε μέρα.
Του αρέσει να διαβάζει.

Παρατατικός
Ο Νίκος διάβαζε πολύ όταν ήταν μικρός.
Χτες ο Νίκος διάβαζε όλο το απόγευμα.
Στις 7 το πρωί ο Νίκος διάβαζε.
Οταν πήγα σπίτι του, ο Νίκος διάβαζε.

Δυνητική
Ο Νίκος θα διάβαζε, αν είχε καιρό.

συν. Προστακτική
Νίκο, διάβαζε κάθε μέρα.

Μόνο μια φορά

Αόριστος
Ο Νίκος διάβασε πολύ χτες.
Ο Νίκος διάβασε πολύ.

Μέλλοντας
Ο Νίκος θα διαβάσει πολύ αύριο.
Ο Νίκος θα διαβάσει.

Υποτακτική
Ο Νίκος πρέπει να διαβάσει αύριο.
Ο Νίκος πρέπει να διαβάσει.

Προστακτική
Νίκο, διάβασε.

Παρακείμενος
Ο Νίκος δεν έχει διαβάσει ακόμα.

Υπερσυντέλικος
Ο Νίκος δεν είχε διαβάσει και
γι' αυτό έμεινε στο σπίτι.

A *Ενεστώτας*

Τα παιδιά <u>βλέπουν</u> τηλεόραση κάθε Κυριακή.

....

συν. Μέλλοντας

....

....

συν. Υποτακτική

.... θέλουν ....

Τους αρέσει ....

Παρατατικός

....

....

....

Δυνητική

....

Συν. Προστακτική

....

Αόριστος

....

....

Μέλλοντας

....

....

Υποτακτική

.... θέλουν ....

.... θέλουν ....

Παρακείμενος

.... δεν .... καθόλου

.... αυτή την εβδομάδα.

Υπερσυντέλικος

.... το έργο στην τηλεόραση.

Προστακτική

..................................μόνο 1 ώρα.

B **1. Η Μαρία <u>τρώει</u> φρούτα κάθε μέρα.**

2. .... κάθε μέρα όταν ήταν μικρή.
3. .... χτες.
4. .... αύριο.
5. .... θέλει .... σήμερα.
6. Της αρέσει .... κάθε μέρα.
7. Μαρία, ... κάθε μέρα.
8. .... αν ήθελε.

Γ *Παρατατικός ή Αόριστος;*

1. Πέρσι το καλοκαίρι .... κάθε μέρα. (κολυμπάω)
2. Χτες .... πολύ αργά. (γυρίζω)
3. Τα παιδιά .... όλο το απόγευμα και δεν τα είδα. (κοιμάμαι)
4. Από τις 5 ως τις 7 .... τις ασκήσεις μου. (γράφω)
5. Πότε ...., παιδί μου; (έρχομαι)
6. Οταν .... μικρός .... πολλές σοκολάτες. (είμαι, τρώω)

Ενεστώτας	**πλένομαι**	*Αόριστος*	**πλύθηκα**
συν. Μέλλοντας	**θα πλένομαι**	*Μέλλοντας*	**θα πλυθώ**
συν. Υποτακτική	**να πλένομαι**	*Υποτακτική*	**να πλυθώ**
Παρατατικός	**πλενόμουν**	*Υπερσυντέλικος*	**είχα πλυθεί**

Ενεστώτας

Α Τα παιδιά κοιμούνται νωρίς κάθε βράδυ.

....

συν. Μέλλοντας

....

....

συν. Υποτακτική

.... πρέπει ....

Τους αρέσει ....

Παρατατικός

....

....

....

Δυνητική

....

Αόριστος

....

....

Μέλλοντας

....

....

Υποτακτική

.... θέλουν ....

.... πρέπει ....

Παρακείμενος

.... δεν .... ακόμα.

Υπερσυντέλικος

....

Προσοχή: έρχομαι - ήρθα - θα έρθω

Β 1. Η Ελένη έρχεται στο σπίτι μας κάθε Δευτέρα.

2. .... χτες.
3. .... κάθε Κυριακή όταν ήταν μικρή.
4. Από την άλλη εβδομάδα η Ελένη .... κάθε Τρίτη.
5. Δεν της αρέσει ....
6. Η Ελένη θέλει .... σήμερα.
7. Η Ελένη ....την άλλη Κυριακή.
8. Ελένη, ... αμέσως!
9. Ελένη, μην .... πριν τις 7 γιατί δεν θα είμαι εδώ.
10. Ελένη, τηλεφώνησέ μου πριν ....

Μετοχή

τρέχω	τρέχ**οντας**	- οντας	*65
λέω	λέγ**οντας**		
μιλώ (άω)	μιλ**ώντας**	- ώντας	
οδηγώ	οδηγ**ώντας**		

Α 1. γράφω - γράφοντας

2. παίρνω ....
3. τρώω ....
4. πονώ ....
5. γελώ ....
6. λέω ....
7. ακούω ....
8. χορεύω ....
9. στέλνω ....

Β 1. Τα παιδιά γύρισαν σπίτι τρέχοντας. (τρέχω)

2. Περάσαμε όλο το απόγευμα .... (κουβεντιάζω)
3. Εμεινε δύο ώρες στη βιβλιοθήκη .... ιστορία. (μελετάω)
4. Μ' αρέσει να περπατώ στο δρόμο .... τις βιτρίνες. (κοιτάζω)
5. Πέρασε όλη τη ζωή του .... στο εργοστάσιο. (δουλεύω)
6. Εφαγα όλο το πρωί .... για το διαβατήριό μου. (ψάχνω)
7. Πέρασαν πολύ όμορφα ...., ..., και .... ιστορίες. (τρώω, πίνω, λέω)

	Μετοχή	*Αντων. αντικ.*
Ακούγοντας **την Ελένη...**	Ακούγοντάς	**την...**
Ακούγοντας **την Ελένη και τη Μαρία...**	Ακούγοντάς	**τες ...**

Γ 1. Μαθαίνεις καλύτερα γράφοντας *τις ασκήσεις*.
Μαθαίνεις καλύτερα γράφοντάς *τες*.

2. Γέλασα πολύ ακούγοντας *το Γιώργο.*

....

3. Βλέποντας *τις φωτογραφίες* θυμήθηκαν τα παλιά.

....

4. Χάρηκα πολύ μαθαίνοντας *τα νέα.*

....

Στην Ταβέρνα του κυρ-Νικόλα

Σαββατόβραδο, 9:30. Η ταβέρνα του κυρ-Νικόλα είναι γεμάτη κόσμο. Μπαίνουν ο Νίκος, η Ελένη, ο Γιάννης, η Μαρία, η Τζούλια, ο Μιχάλης και η Σοφία.

Νίκος: Πω, πω, κόσμος! *(στο γκαρσόνι)* Υπάρχει κανένα τραπέζι;
Γκαρσόν: Πόσοι είσαστε;
Νίκος: Ξέρω 'γω; Οκτώ... εννέα... δέκα...
Γκαρσόν: Κάτι θα γίνει. Θα βάλουμε δυο τραπέζια εκεί, κάτω απ' το δέντρο, στη γωνία. Ελάτε μαζί μου. *(Βάζει τα τραπέζια, και τα παιδιά τον βοηθούν να βάλει τις καρέκλες και κάθονται)*
Γκαρσόν: Τι θα πιείτε;
Ελένη: Θα περιμένουμε και τους άλλους.
Μαρία: Οχι, όχι, να παραγγείλουμε. Η Αλίκη κι ο Κώστας θα αργήσουν λίγο.
Γιάννης: Πού είναι ο Σπύρος, Σοφία;
Νίκος: Παιδιά, το γκαρσόνι περιμένει. Τι θα φάμε, τι θα πιούμε;
Μιχάλης: Δυο κιλά ρετσίνα για ν' αρχίσουμε, εεε... και μεζεδάκια, όπως πάντα.
Νίκος: Τζατζίκι, σαγανάκι, κεφτέδες, χταποδάκι, φέτα, μελιτζανοσαλάτα, δυο τρεις χωριάτικες σαλάτες.
Γκαρσόν: Αμέσως.

Λίγο αργότερα

Γιάννης: Λοιπόν, στην υγειά μας και στην υγειά της Τζούλιας. Καλό ταξίδι.
Ολοι: Καλό ταξίδι, και καλή αντάμωση.
Τζούλια: Καλή αντάμωση παιδιά. Και ευχαριστώ για όλα. Θα σας θυμάμαι πάντα.
Μαρία: Αντε, Τζούλια, του χρόνου πάλι όλοι μαζί.
Μιχάλης: Σοφία, πού είναι ο Σπύρος;
Σοφία: Εμεινε στην Κέρκυρα για να διαβάσει πιο ήσυχα για τις εξετάσεις.
Γιάννης: Καλό παιδί!
Ελένη: Σπύρο ακούμε και Σπύρο δεν βλέπουμε. Λοιπόν! Στην υγειά του Σπύρου που έμεινε στην Κέρκυρα για να διαβάσει!
Ολοι: Στην υγειά του Σπύρου που έμεινε στην Κέρκυρα για να διαβάσει. *(γελούν)*
Μαρία: Και στην υγειά της κυρίας Κατίνας που είναι στην Κέρκυρα με το Σπύρο.

Ελένη: Ναι. Στην υγειά της, και να γυρίσει την άνοιξη για να δω κι εγώ λίγο φεγγάρι. *(Γελάνε όλοι)*

Μιχάλης: Νίκο, φέρε πιο δω την ταραμοσαλάτα.

Ελένη: Μαρία, δώσε μου σε παρακαλώ το σαγανάκι. Είναι θαύμα.
(Ο Κώστας κι η Αλίκη μπαίνουν στην ταβέρνα)

Σοφία: Ααα! Παιδιά κοιτάξτε ποιοί έρχονται!

Ελένη: Καλώς τους ερωτευμένους μας! Ελάτε εδώ, δίπλα μου.

Νίκος: Οχι, όχι, καθίστε εδώ στη μέση, να σας βλέπουμε όλοι. *(Η Αλίκη γελά)* Γιάννη, τι κάθεσαι; Καρέκλες για τα παιδιά.

Γιάννης: Αμέσως. Να και τα ποτήρια... κρασί... έτοιμοι; Λοιπόν... Στην υγειά της Αλίκης και του Κώστα. Κάθε ευτυχία.

Ολοι: *(Σηκώνοντας τα ποτήρια τους)* Στην υγειά σας.

Αλίκη: Ευχαριστούμε παιδιά.

Κώστας: *(γελώντας)* Και στα δικά σας, παιδιά.

Μαρία: Και πότε παντρεύεστε;

Αλίκη: Τα Χριστούγεννα.

Τζούλια: Κρίμα που δεν θα είμαι εδώ.

Νίκος: Κυρ-Νικόλα, φέρε μας κρασί, κι άλλη μια φορά από τα ίδια.

Κώστας: Γιάννη πού είναι η κιθάρα σου; Δε θα τραγουδήσουμε απόψε;

Γιάννης: Βεβαίως. Ο,τι θέλει ο Κώστας κι η Αλίκη.

Αλίκη: Τζούλια, ποιό τραγούδι θέλεις να τραγουδήσουμε;

Τζούλια: Μμμ... Μια αγάπη για το καλοκαίρι είμαι κι εγώ.

Γιάννης: Τι λες βρε Τζούλια; Εσύ είσαι μια αγάπη για το καλοκαίρι, για το φθινόπωρο, για το χειμώνα, για την άνοιξη...

Μαρία: Γιάννη, άσε τα αστεία. Δώσε μου το χταποδάκι και άρχισε το τραγούδι. *(Ολοι μαζί τραγουδούν:)*

Μια αγάπη για το καλοκαίρι θα 'μαι κι εγώ
να σου κρατώ δροσιά στο χέρι να σε φιλώ.
Θα μ' αγαπάς σαν καλοκαίρι και σαν παιδί
μα θα μου φύγεις με τ' αστέρι και τη βροχή.
Μια αγάπη για το καλοκαίρι θα 'μαι κι εγώ
να σου κρατώ δροσιά στο χέρι να σε φιλώ
και σαν χαθεί το καλοκαίρι και σε ζητώ
θα μείνει μόνο ένα αστέρι να το κοιτώ.

Στην υγειά μας λοιπόν!

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

Α *Βάλτε τα ρήματα στο σωστό χρόνο και πρόσωπο.*

1. Ποιός .... το λογαριασμό χτες; (πληρώνω)
2. Μαρία, ... αύριο ή .... στο σπίτι; (δουλεύω, μένω)
3. Το απόγευμα πρέπει .... στη μητέρα τους γιατί .... (τηλεφωνώ, ανησυχώ)
4. Τι ώρα .... αύριο παιδιά; (σηκώνομαι)
5. Οταν .... στο Πανεπιστήμιο .... πολλές ώρες κάθε μέρα. (πηγαίνω, διαβάζω)
6. Δεν μπορώ .... το Νίκο γιατί .... πολλή δουλειά. (βλέπω, έχω)
7. Ποιός θέλει .... μαζί μου; (έρχομαι)
8. Τι ώρα .... απόψε; (συναντιέμαι)
9. Παιδιά, ... αμέσως! Πρέπει .... γιατί .... αργά. (κατεβαίνω, φεύγω, είμαι)
10. Σταμάτησε .... και άρχισε .... (παίζω, γράφω)
11. Με ποιόν .... την ώρα που σε ....; (μιλώ, βλέπω)
12. Οταν .... ο Γιάννης, ... το βραδινό μας. (έρχομαι, τρώω)
13. Δεν μπορείτε .... τι ωραία παράσταση .... (φαντάζομαι, είμαι)
14. .... Σοφία, ... μου γρήγορα τι σου .... ο γιατρός. (έρχομαι, λέω, λέω)
15. Αν τον .... θα του το .... (βλέπω, λέω)
16. .... καλά τι θα σου .... (ακούω, λέω)
17. Τους αρέσει .... με αεροπλάνο. (ταξιδεύω)
18. Οταν .... στο σπίτι δεν .... κανέναν εκεί. (φτάνω, βρίσκω)
19. Ο Γιάννης δεν .... τα γενέθλια της Αλίκης και δεν .... στο πάρτυ. (θυμάμαι, έρχομαι)
20. Αν .... θα .... το παλτό του. Μην .... (κρυώνω, φορώ, ανησυχώ)

Β *Γράψτε τα αντίθετα.*

1. μέσα ....
2. παντού ....
3. λίγο ....
4. σιγά ....
5. ευτυχώς ....
6. θυμάμαι ....
7. βγάζω ....
8. βρίσκω ....
9. ρωτώ ....
10. καινούργιος ....
11. ποτέ ....
12. μπαίνω ....

Γ *Γράψτε τα επίθετα στο σωστό τύπο.*

1. Η θεία μου μένει .... της σε ένα .... σπίτι. (μόνος, μικρός)
2. .... φορές πηγαίνουν .... τους στο θέατρο. (πολύς, μόνος)
3. Την .... Κυριακή ήρθαν .... (περασμένος, μερικοί) φίλες μου στο σπίτι.
4. Οι φίλοι σου είναι .... και .... (γκρινιάρης, πεισματάρης) Δεν μου αρέσουν καθόλου.
5. Την Κυριακή διάβασα ένα πολύ .... βιβλίο. (ενδιαφέρων)
6. Πρέπει να γράψεις στους .... σου γιατί ανησυχούν. (δικός)
7. Οι αδερφές του είναι πολύ .... και .... κοπέλες. (έξυπνος, γλυκός)

Δ *Γράψτε τις προτάσεις στον αρνητικό τύπο.*

1. Παρακαλώ άνοιξε την πόρτα. ....
2. Θα του το πω. ....
3. Θα φέρουν κάτι απόψε. ....
4. Θέλει να πάει κάπου. ....
5. Η Ελένη περίμενε κάποιον. ....

Ε *Γράψτε τα ρήματα στους τρεις χρόνους.*

Ενεστώτας	Αόριστος	Μέλλοντας	Παρατατικός
βγάζω	....	....	....
έρχομαι	....	....	....
πίνω	....	....	....
τρώω	....	....	....
μαθαίνω	....	....	....
παίρνω	....	....	....
βλέπω	....	....	....
λέω	....	....	....
κοιμάμαι	....	....	....
πηγαίνω	....	....	....
περπατώ	....	....	....
πεινώ	....	....	....
περνώ	....	....	....
πονώ	....	....	....
μπαίνω	....	....	....
βαριέμαι	....	....	....

ΣΤ *Γράψτε τα ουσιαστικά στο σωστό αριθμό και πτώση.*

1. Σήμερα είναι τα γενέθλια .... (Νίκος)
2. Πού είναι τα κλειδιά .... σου; (αυτοκίνητο)
3. Οι μεγάλες .... έχουν .... (πόλη, πρόβλημα)
4. Μου αρέσει .... αυτού .... (χρώμα, φόρεμα)
5. Εχω πολλές άγνωστες .... σ' αυτό .... (λέξη, μάθημα)
6. Εφαγαν .... και .... (κεφτές, λουκουμάς)
7. Θα μας περιμένουν σε .... (έξοδος, θέατρο)
8. Οι μαθητές δεν έκαναν πολλά .... σε .... τους. (λάθος, άσκηση)
9. ...., ... να έρθω μαζί σας; (παππούς, γιαγιά)
10. Παρακαλώ υπάρχουν .... για τη βραδινή ....; (εισιτήριο, παράσταση)

Ζ Ενα Τηλεφώνημα

Κα Αννα: Εμπρός;
Νίκος: ....
Κα Αννα: Εσύ είσαι Νίκο; Γειά σου παιδί μου. Η Μαρία δεν είναι εδώ αυτή τη στιγμή.
Νίκος: ....
Κα Αννα: Οχι, δεν ξέρω. Δεν μου τηλεφώνησε ακόμα. Εσύ τι κάνεις; Γιατί δεν έρχεσαι να σε δούμε;
Νίκος: ....
Κα Αννα: Ναι, παιδί μου, καταλαβαίνω. Και η Μαρία δουλεύει πολύ αυτόν τον καιρό. Τουλάχιστον θα ξεκουραστείς τα Χριστούγεννα;
Νίκος: ....
Κα Αννα: Πω, πω, πω! Μεγάλο ταξίδι. Πότε θα φύγεις;
Νίκος: ....
Κα Αννα: Μόνος σου πηγαίνεις;
Νίκος: ....
Κα Αννα: Τι λες; Εχετε κλείσει ξενοδοχεία;
Νίκος: ....
Κα Αννα: Να προσέχετε, παιδί μου, κάνει πολύ κρύο το χειμώνα σ' όλα αυτά τα μέρη.
Νίκος: *(γελά)* ....
Κα Αννα: *(γελά κι εκείνη)* Το ξέρω πως μεγαλώσατε, αλλά εγώ σας βλέπω πάντα μικρούς. Λοιπόν, θέλεις να πω τίποτα στη Μαρία αν μου τηλεφωνήσει;
Νίκος: ....

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

1. *Ο τόνος ´ δείχνει τη συλλαβή που τονίζεται. Οι μονοσύλλαβες λέξεις, εκτός από σπάνιες περιπτώσεις, δεν παίρνουν τόνο. Τα κεφαλαία γράμματα δεν τονίζονται.*
   σελ.15,16

2. *α) Υπάρχουν συνδυασμοί δύο φωνηέντων που προφέρονται σαν ένα. Π.χ.* αι (ε), οι, ει (ι).
   β) Οταν υπάρχει τόνος πάνω από το πρώτο φωνήεν ή διαλυτικά ¨ πάνω από το δίψηφο τότε τα φωνήεντα προφέρονται χωριστά:
   παίρνω *αλλά* τσάι, λαϊκή
   αυτοί *αλλά* ρολόι
   σελ.16,17

3. *Οι περισσότερες Ελληνικές λέξεις αποτελούνται από τη ρίζα ή θέμα (το μέρος της λέξης που δεν αλλάζει) και την κατάληξη που αλλάζει σύμφωνα με την κλίση.*
   μέν**ω** ο φίλ**ος**
   μέν**εις** τον φίλ**ο**

   σελ.18,19

4. *α) Οι προσωπικές αντωνυμίες υποκείμενα δεν χρησιμοποιούνται στα Ελληνικά παρά μόνο για έμφαση. Οι καταλήξεις δείχνουν το πρόσωπο του ρήματος.*
   β) Το βοηθητικό ρήμα είμαι, *όπως σε πολλές άλλες γλώσσες, έχει ανώμαλη κλίση.*
   Ο Αόριστος και ο Παρατατικός έχουν τον ίδιο τύπο: ήμουν.
   σελ.22,34,35,48,132

5. *Ο αρνητικός τύπος των ρημάτων σχηματίζεται με την προσθήκη* **δεν** *πριν από το ρήμα. Η ερώτηση δηλώνεται μόνο με τον τόνο της φωνής.*
   Ξέρεις το(ν) Γιάννη.
   Δεν ξέρεις το(ν) Γιάννη.
   Ξέρεις το(ν) Γιάννη;
   σελ.24

6. *α) Τα ουσιαστικά, καθώς και τα άρθρα και τα επίθετα που τα προσδιορίζουν, ανήκουν σε τρία γένη:* Αρσενικό, Θηλυκό, Ουδέτερο.
   Οι πιο συνηθισμένες καταλήξεις ουσιαστικών στην Ονομαστική του Ενικού είναι:

	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
	ας	α	ο
	ης	η	ι
	ος		μα
β) Οριστικό Αρθρο:	ο	η	το
Αόριστο Αρθρο:	ένας	μια	ένα

σελ.27,30

γ) Χρησιμοποιούμε το οριστικό άρθρο όταν μιλάμε για κάτι γνωστό και ορισμένο.
Το βιβλίο σου είναι πάνω στο τραπέζι.
Χρησιμοποιούμε το αόριστο άρθρο όταν μιλάμε αόριστα για κάτι που δεν μας είναι γνωστό ή που δεν το ορίζουμε.
Πάνω στο τραπέζι είναι ένα βιβλίο και ένα μολύβι.

Το οριστικό άρθρο χρησιμοποιείται και στον Πληθυντικό. Το αόριστο άρθρο παραλείπεται.
το βιβλίο - τα βιβλία, ένα βιβλίο - βιβλία *σελ. 99*

δ) Χρησιμοποιούμε πάντα το οριστικό άρθρο:

1. Με ονόματα.
Η Αθήνα είναι στην Ελλάδα.
Βλέπω το Γιώργο και την Αννα. *σελ. 26*

2. Με τις κτητικές αντωνυμίες.
Το σπίτι μου. Ο φίλος τους.

3. Με χρονικές εκφράσεις, στην αιτιατική.
Τη Δευτέρα.
Το περασμένο καλοκαίρι.
Τον άλλο μήνα.
Στις 7 το πρωί. *σελ. 84*

4. Με τον Υπερθετικό βαθμό.
Ο Κώστας είναι ο πιο μικρός από όλους. *σελ. 148, 149*

5. Οταν εκφράζουμε κάτι γενικό.
Οι άνθρωποι κάνουν λάθη. Η γάτα είναι έξυπνο ζώο.

Προσοχή! *Δεν χρησιμοποιούμε άρθρο στην Κλητική.*

ε) Το αόριστο άρθρο δεν χρησιμοποιείται στα Ελληνικά τόσο πολύ όσο σε άλλες γλώσσες. Παραλείπεται, π.χ.,

1. Μετά το ρήμα είμαι.
Ο αδερφός της είναι γιατρός.

2. Πολλές φορές, όταν το ουσιαστικό που θα προσδιόριζε είναι αντικείμενο.
Δεν έχω γράμμα σήμερα.
Κάνει μάθημα τώρα.
Θέλουν τυρόπιττα και μπύρα.

Προσοχή: Το αόριστο άρθρο ένας, μία, ένα *συμπίπτει με τον αριθμό 1 στα τρία γένη:*
Είχα γράμμα σήμερα. *(Τονίζουμε το γράμμα).*
Εχω ένα γράμμα σήμερα. *(Ενα μόνο, όχι δύο ή τρία).*

στ) Δεν υπάρχει μεριστικό άρθρο στα Ν. Ελληνικά.
Θέλω ένα κιλό μήλα.

7. *Οι κτητικές αντωνυμίες μπαίνουν* μετά *από το ουσιαστικό. Πριν από το ουσιαστικό χρησιμοποιούμε το Οριστικό Αρθρο.*
το σπίτι **μου** **ο** φίλος **μου**
σελ. 37

8. *α) Τα επίθετα συμφωνούν σε* γένος *αριθμό* και *πτώση με τα ουσιαστικά που προσδιορίζουν. Τα πιο κοινά επίθετα λήγουν σε* **ος** *στο αρσενικό και* **ο** *στο ουδέτερο.*
β) Οταν το θέμα λήγει σε σύμφωνο, το θηλυκό έχει κατάληξη **-η**.
καλ**ός** καλ**ή** καλ**ό**
Κλίνονται όπως τα ουσιαστικά σε **-ος -η -ο**.
σελ. 41,66,99

9. *Τα ρήματα που το θέμα τους τελειώνει σε σύμφωνο και δεν τονίζονται στη λήγουσα (βαρύτονα, Α΄ συζυγία) έχουν στον Ενεστώτα της Ενεργητικής φωνής αυτές τις καταλήξεις:*
ω, εις, ει, ουμε, ετε, ουν(ε)
σελ.35,48

10. *Οι αριθμοί* **1, 3, 4,** *καθώς και τα* **200, 300,** *κ.λ.π. ως* **1.000,** *έχουν τρία γένη:*

Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
ένας	μία	ένα
τρεις	τρεις	τρία
τέσσερις	τέσσερις	τέσσερα
διακόσιοι	διακόσιες	διακόσια
τριακόσιοι	τριακόσιες	τριακόσια κ.λπ.
χίλιοι	χίλιες	χίλια

Επομένως, έχουμε μια δραχμή, διακόσιες δραχμές, χίλιες δραχμές
και ένα δολλάριο, διακόσια δολλάρια, χίλια δολλάρια
αλλά τρεις χιλιάδες δραχμές και τρεις χιλιάδες δολλάρια *γιατί η χιλιάδα είναι θηλυκού γένους.*
Οταν μετράμε, καθώς και σε διευθύνσεις, και αριθμούς τηλεφώνου χρησιμοποιούμε το ουδέτερο:
ένα, δύο, τρία, *κ.λπ.*
σελ. 51

11. ***Προσοχή!*** *Στα Ελληνικά υπάρχει* διπλή άρνηση:
Δεν *ξέρω* τίποτα.
Ποτέ δεν *πίνω ούζο το πρωί.*
σελ. 59,75,83

12. *α) Η ονομαστική δείχνει το υποκείμενο του ρήματος και η αιτιατική δείχνει το αντικείμενο.*

Υποκείμενο	*Ρήμα*	*Αντικείμενο*
Η Μαρία	περιμένει	το(ν) φίλο της.

β) Οταν η ονομαστική ενικού λήγει σε **-ς (ας, ης, ος)** *σχηματίζουμε την αιτιατική χωρίς το* **-ς (α, η, ο).**
Στις άλλες περιπτώσεις, ονομαστική και αιτιατική έχουν ακριβώς την ίδια κατάληξη:
α, η, ο, ι, μα.
σελ.60,61,66

13. *Η προσωπική αντωνυμία - άμεσο αντικείμενο μπαίνει ακριβώς* πριν *από το ρήμα.*
Ποιόν βλέπεις; Βλέπω τον Κώστα.
Τον βλέπω.
σελ.63,100

14. *Οταν το θέμα των επιθέτων σε -ος λήγει σε φωνήεν, τότε η κατάληξη του θηλυκού είναι* **-α.**
ωραί**ος** - ωραί**α** - ωραί**ο**.
Κλίνονται όπως τα ουσιαστικά σε **ος - α - ο.**
σελ. 65,66,99

15. *Προσοχή στην πρόθεση* **σε** *που ενώνεται με το οριστικό άρθρο στην αιτιατική:* στο(ν), στους, στη(ν) *κ.λπ. (Οι προθέσεις παίρνουν αιτιατική).*
σελ. 68,77

16. *α) Τα ρήματα που στον Ενεστώτα της Ενεργητικής φωνής τονίζονται στην κατάληξη* **(ώ)** *αποτελούν τη Β' συζυγία. Χωρίζονται σε δύο κατηγορίες που τις ξεχωρίζουμε από το β' ενικό:*
B_1: μιλώ - μιλ**άς** **ώ - άς**
B_2: μπορώ - μπορ**είς** **ώ - είς**

β) Η B_1 κατηγορία κλίνεται κατά δύο τρόπους:
μιλάω - μιλώ
μιλάς

μιλάει - μιλά
μιλάμε - μιλούμε
μιλάτε
μιλάν (ε) - μιλούν (ε)

γ) Οι καταλήξεις της Β2 συζυγίας είναι: **ώ, είς, εί, ούμε, είτε, ούν.**
σελ. 74,102

17. *Βρίσκουμε το υποκείμενο του ρήματος απαντώντας στην ερώτηση* ποιός, *και το αντικείμενο απαντώντας στην ερώτηση* ποιόν *ή* τι *(δηλ. Η απάντηση, στην ερώτηση* **ποιός** *είναι στην ονομαστική, η απάντηση στην ερώτηση* **ποιόν** *είναι στην αιτιατική).*

Ποιός βλέπει το(ν) Νίκο;	— Ο πατέρας (Ονομ.-Υποκείμενο)
Ποιόν βλέπει ο πατέρας;	— Το(ν) Νίκο (Αιτ.-Αντικείμενο)

σελ. 76,113

18. *Συνήθως παραλείπουμε το τελικό* **ν** *στα άρθρα* **τον, την** *και στα αρνητικά μόρια* **δεν** *και* **μην** *όταν η επόμενη λέξη αρχίζει από σύμφωνο, εκτός από τα* **κ, π, τ, ξ, ψ** *(και τα διπλά σύμφωνα:* **μπ, γκ, ντ, τσ, τζ).** *Ο κανόνας ποικίλει κατά περιοχές και κατά περιπτώσεις και δεν είναι αυστηρός. Αν κρατήσουμε το* **ν** *παντού δεν είναι λάθος. Αν το παραλείψουμε πριν από τα φωνήεντα και τα σύμφωνα* **κ, π, τ, ξ, ψ,** *είναι λάθος.*
σελ. 76

19. ***Προσοχή!*** *Οι προθέσεις παίρνουν Αιτιατική (αντικείμενο).*
σελ. 77

20. ***Προσοχή!*** *ΔΕΝ χρησιμοποιούμε προθέσεις στις χρονικές εκφράσεις, εκτός από την ώρα και τις ημερομηνίες:*

τη(ν) Δευτέρα	*αλλά*	στις δέκα
το πρωί		στις εφτά και μισή
τον Αύγουστο		στη μία
το(ν) χειμώνα		στις 9 Σεπτεμβρίου*

**εξαίρεση:* την πρώτη του μηνός, την 1η Ιουνίου

σελ. 84,85

21. *Τα ρήματα που το θέμα τους λήγει σε φωνήεν και δεν τονίζονται στη λήγουσα π.χ.* λέω, τρώω *(ψευδοσυνηρημένα) έχουν αυτές τις καταλήξεις:* **ω, ς, ει, με, τε, ν(ε).** *σελ. 86*

22. *Τα ρήματα* μου αρέσει - μου αρέσουν *και* υπάρχει - υπάρχουν *συντάσσονται πάντα με ονομαστική:*

αντικείμενο	*ρήμα*	*υποκείμενο*
Μου	αρέσει	ο χορός.

*Υπάρχει κανένας γιατρός εδώ;

σελ. 39,92

23. *Η ενικού αριθμού αντωνυμία* κανένας - καμία - κανένα *χρησιμοποιείται μόνο σε ερωτήσεις και αρνήσεις.*
σελ. 93

24. ***Προσοχή:*** *το μόριο* **δεν** *μπαίνει πάντα πριν από το μόριο* θα *για να σχηματίσει τον αρνητικό τύπο του μέλλοντα.*
Θα είμαι - δεν θα είμαι
σελ. 90

25. *Προσοχή στις καταλήξεις του πληθυντικού αρσενικών και θηλυκών ουσιαστικών και επιθέτων.*

Οσα λήγουν στην ονομαστική ενικού σε **ας, ης, α, η** *έχουν κοινό πληθυντικό* **-ες** *στην ονομαστική και στην αιτιατική.*

Αυτά που λήγουν σε **ος** *έχουν ονομαστική πληθυντικού* **οι** *και αιτιατική* **ους.**

Τα ουδέτερα έχουν πάντα την ίδια κατάληξη για ονομαστική και αιτιατική.

Ενικός: **-ο, -ι, -μα**

Πληθυντικός: **-α -ια -ματα**

σελ. 98,104,105,112

26. *Οι λέξεις που προέρχονται από ξένη γλώσσα και δεν έχουν ελληνική κατάληξη είναι συνήθως ουδέτερες:* το ζαμπόν, το ντους, το ασανσέρ, το μπαρ. *Αλλά,* η πλαζ, η ντίσκο.
σελ.106

27. ***α)*** πού: *ερωτηματικό τοπικό επίρρημα.* Πού είναι ο Γιάννης;

που: *αναφορική αντωνυμία που χρησιμοποιείται και στα τρία γένη.*

ο άντρας / η γυναίκα / το παιδί — που ήρθε

οι άντρες / οι γυναίκες / τα παιδιά — που ήρθαν *σελ. 114, 185*

που: *σύνδεσμος (σπάνια).* Με συγχωρείς που δεν γύρισα νωρίς. *σελ. 145*

β) πώς: *ερωτηματικό τροπικό επίρρημα.* Πώς είσαι σήμερα;

πως: *ειδικός σύνδεσμος: (ότι)* Μου είπε πως δεν θα είναι εκεί το βράδυ.

28. ***α)*** *Τα ρήματα της Α΄ συζυγίας* **(-ομαι)** *έχουν στον Ενεστώτα της Παθητικής Φωνής αυτές τις καταλήξεις:* **ομαι, εσαι, εται, όμαστε, εστε** *ή* **όσαστε, ονται.** *Τονίζονται στην τρίτη απο το τέλος συλλαβή.* *σελ. 115*

β) *Υπάρχουν τέσσερα πολύ κοινά ρήματα της Παθητικής Φωνής* κοιμάμαι, θυμάμαι, λυπάμαι, φοβάμαι *που έχουν αυτές τις καταλήξεις στον Ενεστώτα:*

-άμαι ή -ούμαι
-άσαι
-άται
-όμαστε ή -ούμαστε
-άστε*
-ούνται

* *Υπάρχει και ο τύπος* -όσαστε.
σελ.118

29. *Οταν οι δεικτικές αντωνυμίες χρησιμοποιούνται μαζί με τα ουσιαστικά που προσδιορίζουν, τότε χωρίζονται απ' αυτά με το οριστικό άρθρο στο σωστό αριθμό, γένος και πτώση.*

Τι θέλει αυτός **ο** άνθρωπος;

Βλέπεις εκείνους **τους** ανθρώπους;

Τον ίδιο κανόνα ακολουθεί και η αντωνυμία όλος - όλη - όλο.

Ολη **την** ώρα, όλα **τα** παιδιά.

σελ.116

30. ***α)*** *Στο σχηματισμό του Αορίστου έχουμε:*

1. *Καινούριο θέμα.*
2. *Καινούριες καταλήξεις:* **α, ες, ε, αμε, ατε, αν (ε).**
3. *Τον τόνο στην τρίτη από το τέλος συλλαβή:*

(αγοράζω) α γό ρα σα
(δουλεύω) δού λε ψα
3 2 1

σελ.133

β) Οταν το ρήμα έχει δύο συλλαβές προσθέτουμε μπροστά από το ρήμα ένα **ε** *ως τρίτη συλλαβή για να δεχτεί τον τόνο. Αυτή η συλλαβή λέγεται αύξηση.*

έ μει να — αλλά — μεί να με
3 2 1 — 3 2 1

Εξαιρέσεις:

ή ξε ρα — ή θε λα — *αλλά* — ξέραμε, θέλαμε
3 2 1 — 3 2 1

σελ.146

γ) Προσοχή στις περιπτώσεις ανωμάλων ρημάτων βλέπω - είδα *κ.λ.π. σελ.137,138*

δ) Συνήθως όταν το θέμα του Ενεστώτα λήγει σε **ζ** *ή* **ν**, *το θέμα του αορίστου λήγει σε* **σ**.

αγοράζω - αγόρασα — πληρώνω - πλήρωσα

Οταν ο Ενεστώτας λήγει σε **ευω** *ο Αόριστος λήγει σε* **εψα**. Δουλεύω - δούλεψα. *σελ.133*

31. *Ο Μέλλων σχηματίζεται με το μόριο θα, το θέμα του Αορίστου, και τις καταλήξεις του Ενεστώτα:* αγοράζω - αγόρασα - θα αγοράσω.

Προσοχή στις περιπτώσεις ανωμάλων ρημάτων, όπως βλέπω - είδα - θα δω *κ.λπ.*
σελ.135,138,151

32. *Προσοχή στην αντωνυμία* μόνος-μόνη-μόνο *που ακολουθεί την κλίση των επιθέτων σε* **-ος**, **-η**, **-ο** *και κλίνεται μαζί με τον τύπο της προσωπικής αντωνυμίας* μου - σου *κ.λ.π.*

Ο Κώστας έμεινε μόνος του.
Η Μαρία έμεινε μόνη της.
Τα παιδιά έμειναν μόνα τους.

σελ.139

33. *α) Σχηματίζουμε το συγκριτικό βαθμό των επιθέτων περιφραστικά βάζοντας το μόριο* <u>πιο</u> *πριν από το επίθετο, και την πρόθεση* <u>από</u> *μετά από αυτό.*

Ο Κώστας είναι πιο μικρός από την αδερφή του.
πιο + επίθετο + απο + αιτιατική.

β) Τα δισύλλαβα και μερικά τρισύλλαβα επίθετα σχηματίζουν το συγκριτικό βαθμό και μονολεκτικά προσθέτοντας την κατάληξη **τερος - η - ο** *στο ουδέτερο του επιθέτου.*

μικρός μικρή μικρό
μικρότερος - μικρότερη - μικρότερο

Τα πολυσύλλαβα καθώς και τα επίθετα σε **ης - α - ικο** *έχουν μόνο περιφραστικό τύπο. Π.χ.*

αφηρημένος - πιο αφηρημένος **(-η -ο)**
τεμπέλης - πιο τεμπέλης **(-α -ικο)**

γ) Τα επίθετα που χρησιμοποιούμε πιο συχνά στο μονολεκτικό τύπο έχουν ανωμαλία στο σχηματισμό τους (καλός, μεγάλος, κακός, πολύς).

δ) Για να σχηματίσουμε τον υπερθετικό βαθμό, προσθέτουμε το οριστικό άρθρο πριν από τον συγκριτικό.

Ο Κώστας είναι ο πιο μικρός από όλους.
ο μικρότερος

σελ.148,149

34. *Η προσωπική αντωνυμία - έμμεσο αντικείμενο* (μου, σου, κ.λ.π.) *μπαίνει ακριβώς πριν από το ρήμα:*

Δίνει το βιβλίο στον Κώστα.
Του δίνει το βιβλίο.

Ποιόν βλέπει; Βλέπει τον Κώστα. Τον βλέπει.*(άμεσο αντικείμενο)*
Σε ποιόν δίνει το βιβλίο; Δίνει το βιβλίο στον Κώστα. Του δίνει το βιβλίο. *(έμμεσο αντικείμενο)*

Πρόθεση + αντικείμενο = έμμεσο αντικείμενο

σελ.152

35. *Ο δυνατός (εμφατικός) τύπος της αντικειμενικής αντωνυμίας* (εμένα, εσένα κ.λ.π.) *χρησιμοποιείται κυρίως για έμφαση, όταν θέλουμε να τονίσουμε ή να ξεχωρίσουμε το αντικείμενο - αντωνυμία από κάτι άλλο. Επίσης, όταν ρωτούμε ή απαντούμε μονολεκτικά. Χρησιμοποιείται και πριν και μετά το ρήμα.*

— Ποιόν θέλουν ; — Εσένα.
— Εσένα θέλουν, όχι το Σπύρο.
— Εμένα με λένε Σπύρο. Εσένα;

Προσοχή: *Μετά από προθέσεις* (από, για, με, σε, χωρίς) *χρησιμοποιούμε πάντα το δυνατό τύπο.* Π.χ. Εφυγαν χωρίς εμένα. Για μένα είναι αυτό το βιβλίο;

σελ. 153

36. *Η Γενική δείχνει κυρίως σε ποιόν ή πού ανήκει κάτι.*

Το δωμάτιο του Κώστα. Το χρώμα του φορέματος.
Το βιβλίο της Ελένης. Τα φύλλα των δέντρων.

Προσέξτε την ιδιωματική έκφραση: — Πόσων χρονών είσαι; — Είμαι 20 χρονών.

σελ.160,161

37. ***α)*** *Χρησιμοποιούμε την κλητική όταν απευθυνόμαστε σε κάποιον.*

— Κώστα, έλα! Ελα, θεία!

Οταν η ονομαστική Ενικού λήγει σε **-ς** *αφαιρούμε το τελικό* **-ς** *για να σχηματίσουμε την κλητική.*

— Ο Κώστ**ας** - *Κώστα*!

Οταν η ονομαστική δεν λήγει σε -ς η κλητική έχει την ίδια κατάληξη.

— η Ελέν**η** - Ελέν**η**! η γιαγιά - Γιαγιά! το αγόρι - Ε, αγόρι!

Προσοχή: Από τα αρσενικά σε **ος** *: Τα δισύλλαβα κύρια ονόματα σχηματίζουν την κλητική χωρίς το τελικό* **-ς**: Ο Νίκο**ς** - Νίκο!

β) *Τα υπερδισύλλαβα ονόματα καθώς και όλα τα ουσιαστικά σε* **-ος** *σχηματίζουν την κλητική σε* **-ε**.

Ο Αγγελ**ος** - Αγγελ**ε**! Ο γιατρ**ός** - Γιατρ**έ**! *σελ.160*

Η κλητική δεν παίρνει άρθρο.

38. ***α)*** *Σχηματίζουμε την Υποτακτική από το Μέλλοντα, αντικαθιστώντας το μόριο* **θα** *με το μόριο* **να**:

Μέλλοντας *Υποτακτική*
Θα διαβάσω Να διαβάσω

Αρνητικός τύπος Υποτακτικής: Να μη(ν) διαβάσω.

β) *Χρησιμοποιούμε την Υποτακτική:*

1. Σαν υποκατάστατο του Απαρεμφάτου που δεν υπάρχει στα νέα Ελληνικά.

Θέλω να φύγω Πρέπει να διαβάσω. Πάω να αγοράσω τσιγάρα.

2. Ζητώντας άδεια για κάτι:

Να ανοίξω την πόρτα; Να πάρω αυτό το βιβλίο; Να καπνίσω;

3. Στη θέση της Προστακτικής:

Ανοιξε την πόρτα. Να ανοίξεις την πόρτα.

γ) *Ο αρνητικός τύπος του 2ου προσώπου Ενικού και Πληθυντικού της Υποτακτικής είναι και ο αρνητικός τύπος της Προστακτικής. Σε αυτή την περίπτωση συνήθως παραλείπεται το μόριο να:*

Ανοιξε την πόρτα. Μην ανοίξεις την πόρτα.

δ) Προσοχή: Η θέση της αντικειμενικής αντωνυμίας σε μια πρόταση με Υποτακτική είναι ακριβώς πριν από το ρήμα.

Πρέπει να τον περιμένω.

Να (μην) του μιλήσεις. Να μην του το πείς.

σελ.163,164,180

39. *Το επίθετο* πολύς - πολλή - πολύ *ακολουθεί στον πληθυντικό αριθμό την κλίση των ομαλών επιθέτων σε* **ος - η - ο**: πολλοί - πολλές - πολλά, *όπως* καλοί - καλές - καλά.
σελ.165,170

40. *Η αντωνυμία* μερικοί - μερικές - μερικά *έχει μόνο πληθυντικό αριθμό.*
σελ.165

41. *Τα ρήματα της Β συζυγίας σχηματίζουν Αόριστο και Μέλλοντα/Υποτακτική σε* **-ησα, ήσω,** *και πιο σπάνια σε* **-ασα - άσω,** *ή* **-εσα - έσω.**

B_1 μιλώ (άω)	μίλησα	θα/να μιλήσω
B_2 πεινώ (άω)	πείνασα	θα/να πεινάσω
μπορώ	μπόρεσα	θα/να μπορέσω

σελ.166

42. *Σχηματίζουμε τροπικά επιρρήματα από τα επίθετα σε* **-ος** *προσθέτοντας την κατάληξη* **-α** *στο θέμα του επιθέτου.*

Επίθετο	*Επίρρημα*
καλός	καλά
ωραίος	ωραία
γλυκός	γλυκά

σελ.169

43. ***α)*** *Η Προστακτική σχηματίζεται με το θέμα του Αορίστου και τις καταλήξεις* **-ε** *για το β' Ενικό και* **-τε** *για το β' Πληθυντικό:* δώσε - δώστε. *Προσέξτε τον τονισμό: Στα υπερδισύλλαβα ρήματα ο τόνος της Προστακτικής μπαίνει:*
στο β' Ενικό, στην 3η από το τέλος συλλαβή (προπαραλήγουσα): διάβασε.
στο β' Πληθυντικό, στην 2η από το τέλος συλλαβή (παραλήγουσα): διαβάστε.

β) *Οταν το θέμα του αορίστου λήγει σε* β, γ, θ, ν *η κατάληξη του β' Πληθυντικού είναι* **-ετε**;
φύγε - φύγετε, πήγαινε - πηγαίνετε.

γ) *Προσοχή σε μερικές ειδικές περιπτώσεις ανωμάλων ρημάτων:*
βλέπω: δες - δείτε (δέστε)

δ) *Η Προστακτική εκφράζεται και με Υποτακτική (β' Ενικό και β' Πληθυντικό)*
διάβασε - να διαβάσεις
διαβάστε - να διαβάσετε

Αρνητικός τύπος της Προστακτικής είναι ο Αρνητικός τύπος της Υποτακτικής.
διάβασε - να μην διαβάσεις *ή* μην διαβάσεις

Συνήθως παραλείπουμε το μόριο να.
σελ.174,175,176

44. *Τα ρήματα της Α' συζυγίας στην Παθητική φωνή σχηματίζουν Αόριστο σε* **-ηκα** *και Μέλλοντα/Υποτακτική σε* **-ώ.**

σηκώνομαι	σηκώθηκα	θα/να σηκωθώ	
σκέφτομαι	σκέφτηκα	θα/να σκεφτώ	*σελ. 177, 217*

45. *Η κατάληξη* **-άκι** *προστίθεται στο ουδέτερο για να το δείξει μικρότερο ή πιο αγαπητό:*
ποτήρι - ποτηράκι, παιδί - παιδάκι
σελ.179

46. *Οταν το θέμα των επιθέτων σε* **-ος** *λήγει σε* **κ,(χ, θ)** *τότε το θηλυκό έχει εκτός από την κατάληξη* **-η** *και την κατάληξη* **-ια.**
Στα δισύλλαβα ή τρισύλλαβα επίθετα χρησιμοποιούμε περισσότερο την κατάληξη **-ια.** *Στα πολυσύλλαβα προτιμούμε την κατάληξη* **-η.** *Επίσης,* γαλλική, αγγλική *κλπ.*

κακός	κακ**ιά**	κακό
ξανθός	ξανθ**ιά**	ξανθό
μελαγχολικός	μελαγχολικ**ή**	μελαγχολικό

Τα επίθετα γλυκός *και* φρέσκος *έχουν μόνο τον τύπο* **-ια** *στο θηλυκό.*
Προσοχή: Ο πληθυντικός του θηλυκού είναι πάντα **-ες:**
κακ**ές**, ξανθ**ές**, μελαγχολικ**ές**.
σελ.181

47. *Υπάρχουν πολλά θηλυκά σε* **-η** *που έχουν πληθυντικό σε* **-εις -εις -εων.**
Προσοχή: *Τα υπερδισύλλαβα μετακινούν τον τόνο μια συλλαβή δεξιά στον πληθυντικό αριθμό:*
η δύναμη - οι δυνάμεις, η απόφαση - οι αποφάσεις, η απάντηση - οι απαντήσεις
σελ.182

48. *Υπάρχουν ορισμένα αρσενικά και θηλυκά ουσιαστικά που παίρνουν μία παραπάνω συλλαβή στον πληθυντικό αριθμό. Η συλλαβή αυτή χαρακτηρίζεται από το γράμμα* **δ.**
ο μανάβης - οι μανάβηδες, η γιαγιά - οι γιαγιάδες.
Τα περισσότερα από αυτά δηλώνουν μικρά επαγγέλματα (ψαράς, μπακάλης) *ή κάτι φαγώσιμο* (κεφτές, μουσακάς).
σελ.184

49. *Υπάρχουν και θηλυκά ουσιαστικά σε* **-ος** *που κλείνονται ακριβώς όπως και τα ανάλογα αρσενικά:* η λεωφόρος *όπως* ο φίλος.
Τα πιο κοινά είναι:
1. *Ουσιαστικά σύνθετα με τη λέξη οδός:* η μέθοδος, η είσοδος, η έξοδος.
2. *Επαγγέλματα, όπου η αλλαγή του άρθρου ξεχωρίζει το αρσενικό από το θηλυκό:* ο αρχαιολόγος - η αρχαιολόγος.
Προσοχή: Οταν το επάγγελμα λήγει σε **-ος** *στο αρσενικό, τότε δεν αλλάζει το θηλυκό:* ο γιατρός - η γιατρός. *Εξαιρέσεις:* ο δάσκαλος - η δασκάλα, ο νοσοκόμος - η νοσοκόμα.
Αλλά όταν λήγει σε **-της** *στο αρσενικό τότε το θηλυκό λήγει συνήθως σε* **-τρια:** ο καθηγητής - η καθηγήτρια.
3. *Ελληνικά νησιά. Τα περισσότερα Ελληνικά νησιά είναι θηλυκού γένους και λήγουν σε* **-ος:** η Πάρος, η Σάμος, η Ρόδος. *Εξαίρεση:* ο Πόρος.
σελ.190

50. *α) Οταν χρησιμοποιούμε στην ίδια πρόταση έμμεσα και άμεσα αντικείμενα - αντωνυμίες, τότε η σειρά είναι:*

	Εμμεσο	*Αμεσο*	*Ρήμα*
(δεν)	του	το	έδωσα
(δεν) θα	σου	τον	δώσω
να (μην)	της	το	δώσεις

β) Στην Προστακτική οι αντικειμενικές αντωνυμίες μπαίνουν μετά το ρήμα.

Δες τον Κώστα.	Δες τον.
Γράψτε τα νέα στους γονείς σας.	Γράψτε τούς τα.

Προσοχή: Ο τύπος της άμεσης αντικειμενικής αντωνυμίας **τις** *(3ο πληθυντικό θηλυκού) γίνεται* **τες** *όταν χρησιμοποιείται μετά από Προστακτική.*

Φέρτε τις εφημερίδες	Φέρτε τες.

γ) Οταν το δεύτερο Ενικό της Προστακτικής έχει δύο συλλαβές και ακολουθείται από αντικειμενική αντωνυμία σε τρίτο πρόσωπο, συνήθως παραλείπουμε την κατάληξη **-ε:**

Δώσ' τους τα χρήματα.
Φέρ' το αμέσως.
Παρ' το από δω.
Φα' το γρήγορα.

δ) Όταν η Προστακτική ακολουθείται από αντικειμενικές αντωνυμίες και έχουμε πάνω από τρεις άτονες συλλαβές στη σειρά, προσθέτουμε ένα δεύτερο τόνο στην τρίτη συλλαβή.

Περίμενέ μας εδώ.
Διάβασέ το.
Φέρτε μού το.
1 2 3

σελ.191,192,193

51. *α) Ο Παρατατικός σχηματίζεται με το θέμα του Ενεστώτα αλλά έχει τον τονισμό και τις καταλήξεις του Αορίστου.*

διαβάζω	διάβαζα
βλέπω	έβλεπα
	3 2 1

β) Στα ψευδοσυνηρημένα ρήματα λέω, τρώω *κ.λ.π. προσθέτουμε ένα* **γ** *ανάμεσα στο θέμα και την κατάληξη.*

λέω	έλεγα
τρώω	έτρωγα

γ) Τα ρήματα της β' συζυγίας (Β1 και Β2) σχηματίζουν τον Παρατατικό σε **-ούσα.**

Β1 μιλώ	μιλούσα
Β2 μπορώ	μπορούσα

Ειδικά τα ρήματα της Β1 συζυγίας **(ώ - άς)** *έχουν και 2ο τύπο Παρατατικού σε* **-αγα.**

μιλώ	μιλούσα	ή	μίλαγα
	μιλούσες *κ.λπ.*		μίλαγες *κ.λπ.*

σελ.202,203

52. *α) Τα ουδέτερα ουσιαστικά σε* **-ος** *έχουν δύσκολη κλίση. Προσέξτε ιδιαίτερα την κατάληξη* **-η** *στην ονομαστική και αιτιατική του Πληθυντικού:* το λάθος - τα λάθη.
β) Μερικά από αυτά χρησιμοποιούνται κυρίως στον Ενικό: το τέλος, το νέφος.
σελ.204

53. *α) Θα + Ενεστώτας = Συνεχής Μέλλοντας*
Να + Ενεστώτας = Συνεχής Υποτακτική

Ενεστώτας	*Συν. Μέλλοντας*	*Συν. Υποτακτική*
αγοράζω	θα αγοράζω	να αγοράζω
μιλώ	θα μιλώ	να μιλώ
σκέφτομαι	θα σκέφτομαι	να σκέφτομαι
κοιμάμαι	θα κοιμάμαι	να κοιμάμαι

β) Η Συνεχής Υποτακτική χρησιμοποιείται και σαν Συνεχής Προστακτική.
γ) Με το απρόσωπο ρήμα μου αρέσει *και τα ρήματα* αρχίζω, σταματώ, συνεχίζω, ξέρω *χρησιμοποιούμε πάντα Συνεχή Υποτακτική.*
σελ.206,207,216,227

54. *Η κτητική αντωνυμία* δικός μου, δική (ια) μου, δικό μου *κλίνεται όπως το επίθετο* κακός - κακή (ια) - κακό *και συντάσσεται πάντα με τα κτητικά* μου, σου, *κ.λπ. Την χρησιμοποιούμε:*
α) Για έμφαση π.χ. Αυτό είναι δικό σου πρόβλημα.

β) Οταν δεν αναφέρουμε το πράγμα που ανήκει σε κάποιον, αλλά μόνο τον κτήτορα π.χ. Είναι δικό του.
σελ.212

55. *Ο Παρατατικός των ρημάτων της Παθητικής Φωνής* **σε -ομαι -άμαι** *σχηματίζεται με το θέμα του Ενεστώτα και τις καταλήξεις:*

-όμουν	ή	-όμουνα
-όσουν		-όσουνα
-όταν		-ότανε
-όμαστε		-όμασταν
-όσαστε		-όσασταν
-ονταν *		-όντουσαν

* *Το τρίτο πληθυντικό* **-ονταν** *τονίζεται μόνον στα ρήματα σε* **-άμαι**.
έρχονταν *αλλά* κοιμόνταν.
σελ.213

56. *α) Υπάρχουν μερικά πολύ εύχρηστα επίθετα με τις καταλήξεις* **-ης -α -ικο**. *Το αρσενικό κλίνεται όπως τα αρσενικά ουσιαστικά σε* **-ης -ηδες** (μανάβης - μανάβηδες), *το θηλυκό όπως τα ουσιαστικά* **-α -ες** (μητέρα-μητέρες) *και το ουδέτερο όπως τα ουσιαστικά σε* **-ο -α** (βιβλίο - βιβλία).
Προσοχή: αυτά τα επίθετα σχηματίζουν μόνο περιφραστικά τον συγκριτικό και υπερθετικό βαθμό, π.χ. τεμπέλης, πιο τεμπέλης, ο πιο τεμπέλης.
β) Τα τροπικά επιρρήματα έχουν τον ίδιο τύπο με την Ονομαστική Πληθυντικού του ουδετέρου: τεμπέλικα, γκρινιάρικα.
σελ.214

57. *α) Στην Παθητική Φωνή υπάρχουν ρήματα που λήγουν στον Ενεστώτα σε* **-ιέμαι**. *Ο Ενεστώτας έχει αυτές τις καταλήξεις:* **-ιέμαι, -ιέσαι, -ιέται, -ιόμαστε, -ιόσαστε, ή -ιέστε, -ιούνται.**
β) Ο Παρατατικος αυτών των ρημάτων σχηματίζεται με το θέμα του Ενεστώτα και τις καταλήξεις **-ιόμουν, -ιόσουν, -ιόταν, -ιόμαστε, -ιόσαστε, -ιόνταν.** *σελ.216*

58. *Σχηματίζουμε τη Δυνητική με το μόριο θα και τον Παρατατικό.*

Παρατατικός	*Δυνητική*
πήγαινα	θα πήγαινα
κοιμόμουν	θα κοιμόμουν
ήθελα	θα ήθελα

Χρησιμοποιούμε την Δυνητική κυρίως στο δεύτερο τύπο του υποθετικού λόγου.
σελ.220

59. *Οι δύο τύποι Υποθετικών Λόγων που χρησιμοποιούνται πιο συχνά είναι:*
1. Αν + Υποτακτική→Μέλλοντας (για κάτι που αναφέρεται στο παρόν και το μέλλον)
Αν τον δω, θα του το δώσω.
2. Αν + Παρατατικός→Δυνητική (για κάτι απραγματοποίητο, συνήθως)
Αν τον έβλεπα, θα του το έδινα.
Προσοχή: χρησιμοποιούμε την Υποτακτική χωρίς το μόριο να μετά από τα: αν, όταν, μόλις.

Αν
Οταν έρθει, θα του τηλεφωνήσει.
Μόλις

σελ. 220, 225

60. *Τα ρήματα ανεβαίνω, κατεβαίνω κ.λπ. κλίνονται στον Ενεστώτα και στους συνεχείς χρόνους κατά την Ενεργητική φωνή, και στον Αόριστο και στους απλούς χρόνους κατά την Παθητική φωνή.*
Προσέξτε την κλίση της Προστακτικής.
σελ. 224

61. ***α)*** *Σχηματίζουμε την Συνεχή Προστακτική με το θέμα του Ενεστώτα και τις καταλήξεις:*
-ε, -ετε *για τα ρήματα της Α΄συζυγίας:* γράφ**ε**, γράφ**ετε**
-α, -ατε *για τα ρήματα της Β1 συζυγίας:* μίλ**α**, μιλ**άτε**
Προσοχή: *Στα ψευδοσυνηρημένα* λέω, τρώω *κ.λ.π. προσθέτουμε το γράμμα* **γ** *ανάμεσα στο θέμα και την κατάληξη:*

τρώγε λέγε
τρώγετε λέγετε

β) *Τα ρήματα της Β2 συζυγίας δεν έχουν συνεχή Προστακτική. Χρησιμοποιούμε την συνεχή Υποτακτική:*

Να οδηγείς.
Να οδηγείτε.

σελ.227

62. *Οι δύο πιο σημαντικοί χρόνοι του ρήματος, και στην Ενεργητική και στην Παθητική φωνή, είναι ο Ενεστώτας και ο Αόριστος. Οταν τους ξέρουμε, μπορούμε, εκτός από ελάχιστες περιπτώσεις, να σχηματίσουμε τους υπόλοιπους χρόνους του ρήματος.*
Από το θέμα του Ενεστώτα σχηματίζουμε τους Συνεχείς χρόνους (Συν. Μέλλοντα, Παρατατικό), και την Συν. Υποτακτική και Συν. Προστακτική που εκφράζουν, όλοι, ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ, ΣΥΝΗΘΕΙΑ ή ΔΙΑΡΚΕΙΑ μιας πράξης στο παρόν ή το παρελθόν ή το μέλλον.
Από το θέμα του Αορίστου σχηματίζουμε α) τους απλούς Χρόνους (τον ίδιο τον Αόριστο, τον Μέλλοντα) και την Απλή Υποτακτική και Προστακτική που δηλώνουν ότι μια πράξη έγινε ή θα γίνει ή πρέπει να γίνει ΜΙΑ ΦΟΡΑ και β) τους Χρόνους που σχηματίζονται με το βοηθητικό **έχω**. *(κανόνας 63).*
σελ.228,230

63. *Σχηματίζουμε τον Παρακείμενο των ρημάτων της Ενεργητικής και της Παθητικής φωνής με το βοηθητικό ρήμα* **έχω** *στον Ενεστώτα και το τρίτο πρόσωπο Ενικού της Απλής Υποτακτικής χωρίς το μόριο* **να**.

(διαβάζω)	έχω διαβάσει	(σκέφτομαι)	έχω σκεφτεί
	έχεις διαβάσει		έχεις σκεφτεί
	έχει διαβάσει κ.λπ.		έχει σκεφτεί κ.λπ.

Ο Παρακείμενος δεν χρησιμοποιείται πολύ στα Νέα Ελληνικά. Στη θέση του χρησιμοποιούμε συνήθως τον Απλό Αόριστο.

Το έχεις διαβάσει αυτό το βιβλίο; Το διάβασες αυτό το βιβλίο;

σελ.178

64. ***α)*** *Σχηματίζουμε τον Υπερσυντέλικο των ρημάτων Ενεργητικής και Παθητικής φωνής με τον Αόριστο του βοηθητικού ρήματος* έχω, **είχα** *και το τρίτο Ενικό πρόσωπο της Απλής Υποτακτικής χωρίς το μόριο* να.

(διαβάζω)	είχα διαβάσει	(σκέφτομαι)	είχα σκεφτεί
	είχες διαβάσει		είχες σκεφτεί
	είχε διαβάσει κ.λπ.		είχε σκεφτεί κ.λπ.

β) *Ο Υπερσυντέλικος εκφράζει μια πράξη που έγινε στο παρελθόν πριν από μια άλλη πράξη (στο παρελθόν).*

Οταν φτάσαμε στο θέατρο η παράσταση είχε αρχίσει. *σελ. 178*

Τα ρήματα είμαι, έχω, ξέρω, περιμένω δεν έχουν Παρακείμενο και Υπερσυντέλικο.

65. *Ενεργητική Φωνή - Μετοχή.*

Συζυγία Α. Σχηματίζουμε τη Μετοχή με το θέμα του Ενεστώτα και την κατάληξη **-οντας:**

γράφω - γράφοντας, κλείνω - κλείνοντας

Συζυγία Β. Σχηματίζουμε τη Μετοχή με το θέμα του Ενεστώτα και την κατάληξη **-ώντας:**

περνώ - περνώντας, σταματώ - σταματώντας

Η μετοχή αναφέρεται μόνο στο υποκείμενο του ρήματος:

Υποκ. *Ρήμα*
Ο Κώστας ήρθε σπίτι τρέχοντας.

Υποκ. *Ρήμα*
Η Ελένη τους κοίταξε γελώντας, και έφυγε.

σελ. 231

ΚΛΙΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Α. ΑΡΣΕΝΙΚΑ

1. Αρσενικά σε **-ας/-ες**

	Ενικός αριθμός		
Ον. ο	άντρας	πίνακας	-ας
Αιτ. το(ν)	άντρα	πίνακα	-α
Γεν. του	άντρα	πίνακα	-α
	Πληθυντικός αριθμός		
Ον. οι	άντρες	πίνακες	-ες
Αιτ. τους	άντρες	πίνακες	-ες
Γεν. των	αντρών	πινάκων	-ων

2. Αρσενικά σε **-ης/-ες**

	Ενικός αριθμός		
Ον. ο	φοιτητής	χάρτης	-ης
Αιτ. το(ν)	φοιτητή	χάρτη	-η
Γεν. του	φοιτητή	χάρτη	-η
	Πληθυντικός αριθμός		
Ον. οι	φοιτητές	χάρτες	-ες
Αιτ. τους	φοιτητές	χάρτες	-ες
Γεν. των	φοιτητών	χαρτών	-ών

3. Αρσενικά σε **-ος/-οι**

		Ενικός αριθμός		
Ον. ο	λογαριασμός	φίλος	άνθρωπος	-ος
Αιτ. το(ν)	λογαριασμό	φίλο	άνθρωπο	-ο
Γεν. του	λογαριασμού	φίλου	ανθρώπου	-ου
		Πληθυντικός αριθμός		
Ον. οι	λογαριασμοί	φίλοι	άνθρωποι	-οι
Αιτ. τους	λογαριασμούς	φίλους	ανθρώπους	-ους
Γεν. των	λογαριασμών	φίλων	ανθρώπων	-ων

Β. ΘΗΛΥΚΑ

1. Θηλυκά σε **-α/-ες**

		Ενικός αριθμός		
Ον. η	ώρα	τράπεζα	εφημερίδα	-α
Αιτ. τη(ν)	ώρα	τράπεζα	εφημερίδα	-α
Γεν. της	ώρας	τράπεζας	εφημερίδας	-ας
		Πληθυντικός αριθμός		
Ον. οι	ώρες	τράπεζες	εφημερίδες	-ες
Αιτ. τις	ώρες	τράπεζες	εφημερίδες	-ες
Γεν. των	ωρών	τραπεζών	εφημερίδων	-ων

2. Θηλυκά σε **-η/-ες**

		Ενικός αριθμός	
Ον. η	εποχή	βιβλιοθήκη	-η
Αιτ. τη(ν)	εποχή	βιβλιοθήκη	-η
Γεν. της	εποχής	βιβλιοθήκης	-ης
		Πληθυντικός αριθμός	
Ον. οι	εποχές	βιβλιοθήκες	-ες
Αιτ. τις	εποχές	βιβλιοθήκες	-ες
Γεν. των	εποχών	βιβλιοθηκών	-ών

3. Θηλυκά σε **-η/-εις**

		Ενικός αριθμός	
Ον. η	πόλη	άσκηση	-η
Αιτ. τη(ν)	πόλη	άσκηση	-η
Γεν. της	πόλης	άσκησης	-ης
		Πληθυντικός αριθμός	
Ον. οι	πόλεις	ασκήσεις	-εις
Αιτ. τις	πόλεις	ασκήσεις	-εις
Γεν. των	πόλεων	ασκήσεων	-εων

4. Θηλυκά σε **-ος/-οι**

		Ενικός αριθμός		
Ον. η	ηθοποιός	λεωφόρος	μέθοδος	-ος
Αιτ. τη(ν)	ηθοποιό	λεωφόρο	μέθοδο	-ο
Γεν. της	ηθοποιού	λεωφόρου	μεθόδου	-ου
		Πληθυντικός αριθμός		
Ον. οι	ηθοποιοί	λεωφόροι	μέθοδοι	-οι
Αιτ. τις	ηθοποιούς	λεωφόρους	μεθόδους	-ους
Γεν. των	ηθοποιών	λεωφόρων	μεθόδων	-ων

Γ. ΟΥΔΕΤΕΡΑ

1. Ουδέτερα σε -ο/-α

		Ενικός αριθμός		
Ον. το	αυγό	βιβλίο	πρόσωπο	-ο
Αιτ. το	αυγό	βιβλίο	πρόσωπο	-ο
Γεν. του	αυγού	βιβλίου	προσώπου	-ου
		Πληθυντικός αριθμός		
Ον. τα	αυγά	βιβλία	πρόσωπα	-α
Αιτ. τα	αυγά	βιβλία	πρόσωπα	-α
Γεν. των	αυγών	βιβλίων	προσώπων	-ων

2. Ουδέτερα σε -ι/-ια

		Ενικός αριθμός	
Ον. το	παιδί	τραπέζι	-ι
Αιτ. το	παιδί	τραπέζι	-ι
Γεν. του	παιδιού	τραπεζιού	-ιου
		Πληθυντικός αριθμός	
Ον. τα	παιδιά	τραπέζια	-ια
Αιτ. τα	παιδιά	τραπέζια	-ια
Γεν. των	παιδιών	τραπεζιών	-ιών

3. Ουδέτερα σε -μα/ματα

		Ενικός αριθμός	
Ον. το	δέμα	πρόβλημα	-μα
Αιτ. το	δέμα	πρόβλημα	-μα
Γεν. του	δέματος	προβλήματος	-ματος
		Πληθυντικός αριθμός	
Ον. τα	δέματα	προβλήματα	-ματα
Αιτ. τα	δέματα	προβλήματα	-ματα
Γεν. των	δεμάτων	προβλημάτων	-μάτων

4. Ουδέτερα σε -ος/-η

		Ενικός αριθμός	
Ον. το	λάθος	έδαφος	-ος
Αιτ. το	λάθος	έδαφος	-ος
Γεν. του	λάθους	εδάφους	-ους
		Πληθυντικός αριθμός	
Ον. τα	λάθη	εδάφη	-η
Αιτ. τα	λάθη	εδάφη	-η
Γεν. των	λαθών	εδαφών	-ών

ΚΛΙΣΗ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

Α. Επίθετα σε -ος -η -ο / -οι -ες -α

		Ενικός αριθμός				
Ον.	ο καλός	η καλή	το καλό	-ος	-η	-ο
Αιτ.	τον καλό	την καλή	το καλό	-ο	-η	-ο
Γεν.	του καλού	της καλής	του καλού	-ου	-ης	-ου
		Πληθυντικός αριθμός				
Ον.	οι καλοί	οι καλές	τα καλά	-οι	-ες	-α
Αιτ.	τους καλούς	τις καλές	τα καλά	-ους	-ες	-α
Γεν.	των καλών	των καλών	των καλών	-ων	-ων	-ων

Β. Επίθετα σε -ος -α -ο / -οι -ες -α

		Ενικός αριθμός				
Ον.	ο νέος	η νέα	το νέο	-ος	-α	-ο
Αιτ.	το(ν) νέο	τη(ν) νέα	το νέο	-ο	-α	-ο
Γεν.	του νέου	της νέας	του νέου	-ου	-ας	-ου
		Πληθυντικός αριθμός				
Ον.	οι νέοι	οι νέες	τα νέα	-οι	-ες	-α
Αιτ.	τους νέους	τις νέες	τα νέα	-ους	-ες	-α
Γεν.	των νέων	των νέων	των νέων	-ων	-ων	-ων

Γ. Επίθετα σε -ος - ια -ο / -οι -ες -α

		Ενικός αριθμός				
Ον.	ο γλυκός	η γλυκιά	το γλυκό	-ος	-ια	-ο
Αιτ.	το(ν) γλυκό	τη(ν) γλυκιά	το γλυκό	-ο	-ια	-ο
Γεν.	του γλυκού	της γλυκιάς	του γλυκού	-ου	-ιας	-ου
		Πληθυντικός αριθμός				
Ον.	οι γλυκοί	οι γλυκές	τα γλυκά	-οι	-ες	-α
Αιτ.	τους γλυκούς	τις γλυκές	τα γλυκά	-ους	-ες	-α
Γεν.	των γλυκών	των γλυκών	των γλυκών	-ων	-ων	-ων

Δ. Επίθετα σε -ης -α -ικο / -ηδες -ες -ικα

		Ενικός αριθμός				
Ον.	ο τεμπέλης	η τεμπέλα	το τεμπέλικο	-ης	-α	-ικο
Αιτ.	τον τεμπέλη	την τεμπέλα	το τεμπέλικο	-η	-α	-ικο
Γεν.	του τεμπέλη	της τεμπέλας	του τεμπέλικου	-η	-ας	-ικου
		Πληθυντικός αριθμός				
Ον.	οι τεμπέληδες	οι τεμπέλες	τα τεμπέλικα	-ηδες	-ες	-ικα
Αιτ.	τους τεμπέληδες	τις τεμπέλες	τα τεμπέλικα	-ηδες	-ες	-ικα
Γεν.	των τεμπέληδων	των —	των τεμπέλικων	-ηδων	—	-ικων

ΑΡΘΡΑ

	(Οριστικό)			(Αόριστο)		
	Αρσενικό	**Θηλυκό**	**Ουδέτερο**	**Αρσενικό**	**Θηλυκό**	**Ουδέτερο**
			Ενικός αριθμός			
Ονομ.	ο	η	το	ένας	μία	ένα
Αιτ.	το(ν)	τη(ν)	το	ένα(ν)	μία(ν)	ένα
Γεν.	του	της	του	ενός	μιας	ενός
			Πληθυντικός αριθμός			
Ονομ.	οι	οι	τα			
Αιτ.	τους	τις	τα			
Γεν.	των	των	των			

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ

Υποκείμενο	*Αμεσο Αντικείμενο*		*Εμμεσο Αντικείμενο*		*Κτητικές*		
	Αδυν.	*Δυν.*					
εγώ	με	(ε)μένα	μου	σ'(ε)μένα	μου	δικός -ή(ιά) -ό	μου
εσύ	σε	(ε)σένα	σου	κ.λπ.	σου		σου
αυτός	τον	αυτόν	του		του		κ.λπ.
αυτή	την	αυτήν	της		της		
αυτό	το	αυτό	του		του		
εμείς	μας	(ε)μάς	μας		μας		
εσείς	σας	(ε)σάς	σας		σας		
αυτοί	τους	αυτούς	τους		τους		
αυτές	τις-τες	αυτές	τους		τους		
αυτά	τα	αυτά	τους		τους		

ΚΛΙΣΗ ΡΗΜΑΤΩΝ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

	Συζυγία Α		*Συζυγία Β* I	II
Ενεστώτας	διαβάζω διαβάζεις διαβάζει διαβάζουμε διαβάζετε διαβάζουν	γράφω γράφεις γράφει γράφουμε γράφετε γράφουν	μιλάω - μιλώ μιλάς μιλάει - μιλά μιλάμε - μιλούμε μιλάτε μιλάν(ε) - μιλούν(ε)	οδηγώ οδηγείς οδηγεί οδηγούμε οδηγείτε οδηγούν
συνεχής Μέλλοντας	θα διαβάζω θα διαβάζεις θα διαβάζει θα διαβάζουμε θα διαβάζετε θα διαβάζουν	θα γράφω θα γράφεις θα γράφει θα γράφουμε θα γράφετε θα γράφουν	θα μιλάω[1] θα μιλάς θα μιλάει θα μιλάμε θα μιλάτε θα μιλάν(ε)	θα οδηγώ θα οδηγείς θα οδηγεί θα οδηγούμε θα οδηγείτε θα οδηγούν
συνεχής Υποτακτική	να διαβάζω να διαβάζεις να διαβάζει να διαβάζουμε να διαβάζετε να διαβάζουν	να γράφω να γράφεις να γράφει να γράφουμε να γράφετε να γράφουν	να μιλάω[2] να μιλάς να μιλάει να μιλάμε να μιλάτε να μιλάν(ε)	να οδηγώ να οδηγείς να οδηγεί να οδηγούμε να οδηγείτε να οδηγούν

1. *ή θα μιλώ, θα μιλάς, θα μιλά κ.λπ., ακριβώς όπως στον Ενεστώτα*
2. *ή να μιλώ, να μιλάς, να μιλά κ.λπ., ακριβώς όπως στον Ενεστώτα*

	Συζυγία Α		Συζυγία Β I	Συζυγία Β II
Παρατατικός	διάβαζα διάβαζες διάβαζε διαβάζαμε διαβάζατε διάβαζαν διαβάζανε	έγραφα έγραφες έγραφε γράφαμε γράφατε έγραφαν γράφανε	μιλούσα μιλούσες μιλούσε μιλούσαμε μιλούσατε μιλούσαν μιλούσανε	οδηγούσα οδηγούσες οδηγούσε οδηγούσαμε οδηγούσατε οδηγούσαν οδηγούσανε
Δυνητική	θα διάβαζα θα διάβαζες θα διάβαζε θα διαβάζαμε θα διαβάζατε θα διάβαζαν θα διαβάζανε	θα έγραφα θα έγραφες θα έγραφε θα γράφαμε θα γράφατε θα έγραφαν θα γράφανε	θα μιλούσα θα μιλούσες θα μιλούσε θα μιλούσαμε θα μιλούσατε θα μιλούσαν θα μιλούσανε	θα οδηγούσα θα οδηγούσες θα οδηγούσε θα οδηγούσαμε θα οδηγούσατε θα οδηγούσαν θα οδηγούσανε
Προστακτική συνεχής	διάβαζε διαβάζετε	γράφε γράφετε	μίλα μιλάτε	(να οδηγείς) οδηγείτε
Μετοχή	διαβάζοντας	γράφοντας	μιλώντας	οδηγώντας

	Συζυγία Α		*Συζυγία Β* I	*Συζυγία Β* II
Αόριστος	διάβασα διάβασες διάβασε διαβάσαμε διαβάσατε διάβασαν διαβάσανε	έγραψα έγραψες έγραψε γράψαμε γράψατε έγραψαν γράψανε	μίλησα μίλησες μίλησε μιλήσαμε μιλήσατε μίλησαν μιλήσανε	οδήγησα οδήγησες οδήγησε οδηγήσαμε οδηγήσατε οδήγησαν οδηγήσανε
απλός Μέλλοντας	θα διαβάσω θα διαβάσεις θα διαβάσει θα διαβάσουμε θα διαβάσετε θα διαβάσουν	θα γράψω θα γράψεις θα γράψει θα γράψουμε θα γράψετε θα γράψουν	θα μιλήσω θα μιλήσεις θα μιλήσει θα μιλήσουμε θα μιλήσετε θα μιλήσουν	θα οδηγήσω θα οδηγήσεις θα οδηγήσει θα οδηγήσουμε θα οδηγήσετε θα οδηγήσουν
απλή Υποτακτική	να διαβάσω να διαβάσεις να διαβάσει να διαβάσουμε να διαβάσετε να διαβάσουν	να γράψω να γράψεις να γράψει να γράψουμε να γράψετε να γράψουν	να μιλήσω να μιλήσεις να μιλήσει να μιλήσουμε να μιλήσετε να μιλήσουν	να οδηγήσω να οδηγήσεις να οδηγήσει να οδηγήσουμε να οδηγήσετε να οδηγήσουν
απλή Προστακτική	διάβασε διαβάστε	γράψε γράψτε	μίλησε μιλήστε	οδήγησε οδηγήστε

	Συζυγία Α		Συζυγία Β I	Συζυγία Β II
Παρακείμενος	έχω διαβάσει έχεις διαβάσει έχει διαβάσει έχουμε διαβάσει έχετε διαβάσει έχουν διαβάσει	έχω γράψει έχεις γράψει έχει γράψει έχουμε γράψει έχετε γράψει έχουν γράψει	έχω μιλήσει έχεις μιλήσει έχει μιλήσει έχουμε μιλήσει έχετε μιλήσει έχουν μιλήσει	έχω οδηγήσει έχεις οδηγήσει έχει οδηγήσει έχουμε οδηγήσει έχετε οδηγήσει έχουν οδηγήσει
Υπερσυντέλικος	είχα διαβάσει είχες διαβάσει είχε διαβάσει είχαμε διαβάσει είχατε διαβάσει είχαν διαβάσει	είχα γράψει είχες γράψει είχε γράψει είχαμε γράψει είχατε γράψει είχαν γράψει	είχα μιλήσει είχες μιλήσει είχε μιλήσει είχαμε μιλήσει είχατε μιλήσει είχαν μιλήσει	είχα οδηγήσει είχες οδηγήσει είχε οδηγήσει είχαμε οδηγήσει είχατε οδηγήσει είχαν οδηγήσει

Ρήματα με δυσκολίες στην κλίση τους

		Ενεστώτας			
λέω	τρώω	ακούω	κλαίω	φταίω	πάω
λες	τρως	ακούς	κλαις	φταις	πας
λέει	τρώει	ακούει	κλαίει	φταίει	πάει
λέμε	τρώμε	ακούμε	κλαίμε	φταίμε	πάμε
λέτε	τρώτε	ακούτε	κλαίτε	φταίτε	πάτε
λεν(ε)	τρων(ε)	ακούν(ε)	κλαιν(ε)	φταιν(ε)	παν(ε)
		Παρατατικός			
έλεγα	έτρωγα	άκουγα	έκλαιγα	έφταιγα	πήγαινα
		Μετοχή			
λέγοντας	τρώγοντας	ακούγοντας	κλαίγοντας	φταίγοντας	πηγαίνοντας

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

	Συζυγία Α	*Συζυγία Β* I	
Ενεστώτας	σηκώνομαι σηκώνεσαι σηκώνεται σηκωνόμαστε σηκώνεστε σηκώνονται	βαριέμαι βαριέσαι βαριέται βαριόμαστε βαριέστε βαριούνται	κοιμάμαι[1] κοιμάσαι κοιμάται κοιμόμαστε[2] κοιμάστε κοιμούνται
συνεχής Μέλλοντας	θα σηκώνομαι θα σηκώνεσαι θα σηκώνεται θα σηκωνόμαστε θα σηκώνεστε θα σηκώνονται	θα βαριέμαι θα βαριέσαι θα βαριέται θα βαριόμαστε θα βαριέστε θα βαριούνται	θα κοιμάμαι θα κοιμάσαι θα κοιμάται θα κοιμόμαστε θα κοιμάστε θα κοιμούνται
συνεχής Υποτακτική	να σηκώνομαι να σηκώνεσαι να σηκώνεται να σηκωνόμαστε να σηκώνεστε να σηκώνονται	να βαριέμαι να βαριέσαι να βαριέται να βαριόμαστε να βαριέστε να βαριούνται	να κοιμάμαι να κοιμάσαι να κοιμάται να κοιμόμαστε να κοιμάστε να κοιμούνται

1. *Υπάρχει και ο τύπος κοιμούμαι.*
2. *Υπάρχει και ο τύπος κοιμούμαστε.*

	Συζυγία Α	*Συζυγία Β*	
		I	
Παρατατικός	σηκωνόμουν σηκωνόσουν σηκωνόταν σηκωνόμασταν σηκωνόσασταν σηκώνονταν	βαριόμουν βαριόσουν βαριόταν βαριόμασταν [1] βαριόσασταν [2] βαριόνταν	κοιμόμουν κοιμόσουν κοιμόταν κοιμόμασταν κοιμόσασταν κοιμόνταν
Δυνητική	θα σηκωνόμουν θα σηκωνόσουν θα σηκωνόταν θα σηκωνόμασταν θα σηκωνόσασταν θα σηκώνονταν	θα βαριόμουν θα βαριόσουν θα βαριόταν θα βαριόμασταν θα βαριόσασταν θα βαριόνταν	θα κοιμόμουν θα κοιμόσουν θα κοιμόταν θα κοιμόμασταν θα κοιμόσασταν θα κοιμόνταν

1. βαριόμαστε *2. βαριόσαστε*

	Συζυγία Α	*Συζυγία Β*	
Αόριστος	σηκώθηκα σηκώθηκες σηκώθηκε σηκωθήκαμε σηκωθήκατε σηκώθηκαν σηκωθήκανε	βαρέθηκα βαρέθηκες βαρέθηκε βαρεθήκαμε βαρεθήκατε βαρέθηκαν βαρεθήκανε	κοιμήθηκα κοιμήθηκες κοιμήθηκε κοιμηθήκαμε κοιμηθήκατε κοιμήθηκαν κοιμηθήκανε
Μέλλοντας	θα σηκωθώ θα σηκωθείς θα σηκωθεί θα σηκωθούμε θα σηκωθείτε θα σηκωθούν	θα βαρεθώ θα βαρεθείς θα βαρεθεί θα βαρεθούμε θα βαρεθείτε θα βαρεθούν	θα κοιμηθώ θα κοιμηθείς θα κοιμηθεί θα κοιμηθούμε θα κοιμηθείτε θα κοιμηθούν
Υποτακτική	να σηκωθώ να σηκωθείς να σηκωθεί να σηκωθούμε να σηκωθείτε να σηκωθούν	να βαρεθώ να βαρεθείς να βαρεθεί να βαρεθούμε να βαρεθείτε να βαρεθούν	να κοιμηθώ να κοιμηθείς να κοιμηθεί να κοιμηθούμε να κοιμηθείτε να κοιμηθούν

	Συζυγία Α		Συζυγία Β			
Παρακείμενος	έχω	σηκωθεί	έχω	βαρεθεί	έχω	κοιμηθεί
	έχεις	σηκωθεί	έχεις	βαρεθεί	έχεις	κοιμηθεί
	έχει	σηκωθεί	έχει	βαρεθεί	έχει	κοιμηθεί
	έχουμε	σηκωθεί	έχουμε	βαρεθεί	έχουμε	κοιμηθεί
	έχετε	σηκωθεί	έχετε	βαρεθεί	έχετε	κοιμηθεί
	έχουν	σηκωθεί	έχουν	βαρεθεί	έχουν	κοιμηθεί
Υπερσυντέλικος	είχα	σηκωθεί	είχα	βαρεθεί	είχα	κοιμηθεί
	είχες	σηκωθεί	είχες	βαρεθεί	είχες	κοιμηθεί
	είχε	σηκωθεί	είχε	βαρεθεί	είχε	κοιμηθεί
	είχαμε	σηκωθεί	είχαμε	βαρεθεί	είχαμε	κοιμηθεί
	είχατε	σηκωθεί	είχατε	βαρεθεί	είχατε	κοιμηθεί
	είχαν	σηκωθεί	είχαν	βαρεθεί	είχαν	κοιμηθεί

Το ρήμα είμαι

Ενεστώτας	*Μέλλοντας συνεχής/απλός*	*Υποτακτική συνεχής/απλή*	*Παρατατικός/Αόριστος*
είμαι	θα είμαι	να είμαι	ήμουν(α)
είσαι	θα είσαι	να είσαι	ήσουν(α)
είναι	θα είναι	να είναι	ήταν(ε)
είμαστε	θα είμαστε	να είμαστε	ήμασταν
είστε (είσαστε)	θα είστε (είσαστε)	να είστε (είσαστε)	ήσασταν
είναι	θα είναι	να είναι	ήταν(ε)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΡΗΜΑΤΩΝ
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

Ενεστώτας	*Αόριστος*	*Μέλ/ντας/Υποτακτική*	*Προστακτική*
Α			
αγαπώ(άω)	αγάπησα	θα/να αγαπήσω	
αγοράζω	αγόρασα	θα/να αγοράσω	
ακολουθώ	ακολούθησα	θα/να ακολουθήσω	
ακούω	άκουσα	θα/να ακούσω	άκου, (άκουσε) - ακούστε
αλλάζω	άλλαξα	θα/να αλλάξω	
ανάβω	άναψα	θα/να ανάψω	
ανακατεύω	ανακάτεψα	θα/να ανακατέψω	
ανεβαίνω	ανέβηκα	θα/να ανεβώ	ανέβα - ανεβείτε
ανησυχώ	ανησύχησα	θα/να ανησυχήσω	
ανοίγω	άνοιξα	θα/να ανοίξω	
απαντώ (άω)	απάντησα	θα/να απαντήσω	
αποφασίζω	αποφάσισα	θα/να αποφασίσω	
αργώ	άργησα	θα/να αργήσω	
αρέσει (μου)	άρεσε (μου)	θα/να αρέσει (μου)	
αρρωσταίνω	αρρώστησα	θα/να αρρωστήσω	
αρχίζω	άρχισα	θα/να αρχίσω	
αφήνω	άφησα	θα/να αφήσω	άσε - άστε
Β			
βάζω	έβαλα	θα/να βάλω	βάλε - βάλτε
βγάζω	έβγαλα	θα/να βγάλω	βγάλε - βγάλτε
βγαίνω	βγήκα	θα/να βγω	βγες - βγείτε
βήχω	έβηξα	θα/να βήξω	
βλέπω	είδα	θα/να δω	δες - δείτε (δέστε)
βοηθώ (άω)	βοήθησα	θα/να βοηθήσω	
βρέχει	έβρεξε	θα/να βρέξει	
βρίσκω	βρήκα	θα/να βρω	βρες - βρείτε (βρέστε)
Γ			
γελώ (άω)	γέλασα	θα/να γελάσω	
γεμίζω	γέμισα	θα/να γεμίσω	
γεννώ (άω)	γέννησα	θα/να γεννήσω	
γιορτάζω	γιόρτασα	θα/να γιορτάσω	
γκρινιάζω	γκρίνιασα (ξα)	θα/να γκρινιάσω (ξω)	
γνωρίζω	γνώρισα	θα/να γνωρίσω	
γράφω	έγραψα	θα/να γράψω	
γυρίζω	γύρισα	θα/να γυρίσω	
Δ			
δανείζω	δάνεισα	θα/να δανείσω	
δείχνω	έδειξα	θα/να δείξω	
δημιουργώ	δημιούργησα	θα/να δημιουργήσω	
διαβάζω	διάβασα	θα/να διαβάσω	

Ενεστώτας	*Αόριστος*	*Μέλ/ντας/Υποτακτική*	*Προστακτική*
διασκεδάζω	διασκέδασα	θα/να διασκεδάσω	
διαφημίζω	διαφήμισα	θα/να διαφημίσω	
διαφωνώ	διαφώνησα	θα/να διαφωνήσω	
διδάσκω	δίδαξα	θα/να διδάξω	
δίνω	έδωσα	θα/να δώσω	
διψώ(άω)	δίψασα	θα/να διψάσω	
δοκιμάζω	δοκίμασα	θα/να δοκιμάσω	
δουλεύω	δούλεψα	θα/να δουλέψω	
Ε			
ενοχλώ	ενόχλησα	θα/να ενοχλήσω	
εξετάζω	εξέτασα	θα/να εξετάσω	
ετοιμάζω	ετοίμασα	θα/να ετοιμάσω	
ευχαριστώ	ευχαρίστησα	θα/να ευχαριστήσω	
έχω	είχα	θα/να έχω	
Ζ			
ζητώ(άω)	ζήτησα	θα/να ζητήσω	
ζωγραφίζω	ζωγράφισα	θα/να ζωγραφίσω	
Θ			
θέλω	* ήθελα	θα/να θελήσω (θέλω)	
θυμώνω	θύμωσα	θα/να θυμώσω	
Κ			
καθαρίζω	καθάρισα	θα/να καθαρίσω	
καλυτερεύω	καλυτέρεψα	θα/να καλυτερέψω	
καπνίζω	κάπνισα	θα/να καπνίσω	
καταλαβαίνω	κατάλαβα	θα/να καταλάβω	
κατεβαίνω	κατέβηκα	θα/να κατεβώ	κατέβα-κατεβείτε
κερδίζω	κέρδισα	θα/να κερδίσω	
κερνώ(άω)	κέρασα	θα/να κεράσω	
κλαίω	έκλαψα	θα/να κλάψω	
κλείνω	έκλεισα	θα/να κλείσω	
κλίνω	έκλισα	θα/να κλίσω	κλίνε-κλίνετε
κόβω	έκοψα	θα/να κόψω	
κοιτώ (άω) }	κοίταξα	θα/να κοιτάξω	κοίτα, κοίταξε-κοιτάξτε
κοιτάζω }			
κοκκινίζω	κοκκίνισα	θα/να κοκκινίσω	
κολυμπώ (άω)	κολύμπησα	θα/να κολυμπήσω	
κουνώ (άω)	κούνησα	θα/να κουνήσω	
κρατώ (άω)	κράτησα	θα/να κρατήσω	
κρύβω	έκρυψα	θα/να κρύψω	
κρυώνω	κρύωσα	θα/να κρυώσω	
κτυπώ (άω)	κτύπησα	θα/να κτυπήσω	

Ενεστώτας	*Αόριστος*	*Μέλ/ντας/Υποτακτική*	*Προστακτική*
Λ			
λειτουργώ	λειτούργησα	θα/να λειτουργήσω	
λείπω	έλειψα	θα/να λείψω	
λερώνω	λέρωσα	θα/να λερώσω	
λέω	είπα	θα/να πω	πες - πείτε, πέστε
λούζω	έλουσα	θα/να λούσω	
Μ			
μαγειρεύω	μαγείρεψα	θα/να μαγειρέψω	
μαζεύω	μάζεψα	θα/να μαζέψω	
μαθαίνω	έμαθα	θα/να μάθω	μάθε-μάθετε
μαυρίζω	μαύρισα	θα/να μαυρίσω	
μεγαλώνω	μεγάλωσα	θα/να μεγαλώσω	
μελετώ (άω)	μελέτησα	θα/να μελετήσω	
μένω	έμεινα	θα/να μείνω	
μιλώ (άω)	μίλησα	θα/να μιλήσω	
μισώ	μίσησα	θα/να μισήσω	
μοιάζω	έμοιασα	θα/να μοιάσω	
μπαίνω	μπήκα	θα/να μπω	μπες-μπείτε
μπορώ	μπόρεσα	θα/να μπορέσω	
Ν			
(με) νοιάζει	ένοιαξε	θα/να νοιάξει	
νοικιάζω	νοίκιασα	θα/να νοικιάσω	
νομίζω	νόμισα	θα/να νομίσω	
ντύνω	έντυσα	θα/να ντύσω	
Ξ			
ξέρω	ήξερα	θα/να ξέρω	
ξεχνώ (άω)	ξέχασα	θα/να ξεχάσω	
ξημερώνει	ξημέρωσε	θα/να ξημερώσει	
ξυπνώ (άω)	ξύπνησα	θα/να ξυπνήσω	
Ο			
οδηγώ	οδήγησα	θα/να οδηγήσω	
Π			
παίζω	έπαιξα	θα/να παίξω	
παίρνω	πήρα	θα/να πάρω	πάρε-πάρτε
παραγγέλνω	παράγγειλα	θα/να παραγγείλω	
παρακαλώ (άω)	παρακάλεσα	θα/να παρακαλέσω	
* πάω	πήγα	θα/να πάω	
πεινώ (άω)	πείνασα	θα/να πεινάσω	
πειράζω	πείραξα	θα/να πειράξω	

Ενεστώτας	*Αόριστος*	*Μέλ/ντας/Υποτακτική*	*Προστακτική*
περιμένω	περίμενα	θα/να περιμένω	περίμενε-περιμένετε
περνώ (άω)	πέρασα	θα/να περάσω	
περπατώ (άω)	περπάτησα	θα/να περπατήσω	
πέφτω	έπεσα	θα/να πέσω	
πηγαίνω-πάω	πήγα	θα/να πάω	
πίνω	ήπια	θα/να πιω	πιες, πιείτε - πιέστε
πιστεύω	πίστεψα	θα/να πιστέψω	
πλένω	έπλυνα	θα/να πλύνω	
πληρώνω	πλήρωσα	θα/να πληρώσω	
πουλώ (άω)	πούλησα	θα/να πουλήσω	
πρέπει	έπρεπε	θα/να πρέπει	
προσέχω	πρόσεξα	θα/να προσέξω	
προσπαθώ	προσπάθησα	θα/να προσπαθήσω	
προτιμώ	προτίμησα	θα/να προτιμήσω	
προχωρώ	προχώρησα	θα/να προχωρήσω	
Ρ			
ρίχνω	έριξα	θα/να ρίξω	
ρωτώ (άω)	ρώτησα	θα/να ρωτήσω	
Σ			
σηκώνω	σήκωσα	θα/να σηκώσω	
σημαίνει	σήμαινε	θα/να σημαίνει	
σιδερώνω	σιδέρωσα	θα/να σιδερώσω	
σπουδάζω	σπούδασα	θα/να σπουδάσω	
σταματώ (άω)	σταμάτησα	θα/να σταματήσω	
στέλνω	έστειλα	θα/να στείλω	
στρίβω	έστριψα	θα/να στρίψω	
στρώνω	έστρωσα	θα/να στρώσω	
συγχωρώ	συγχώρεσα	θα/να συγχωρέσω	
συζητώ (άω)	συζήτησα	θα/να συζητήσω	
συμβαίνει	συνέβηκε	θα/να συμβεί	
συμπληρώνω	συμπλήρωσα	θα/να συμπληρώσω	
συμφωνώ	συμφώνησα	θα/να συμφωνήσω	
συναντώ (άω)	συνάντησα	θα/να συναντήσω	
συνεχίζω	συνέχισα	θα/να συνεχίσω	
Τ			
ταξιδεύω	ταξίδεψα	θα/να ταξιδέψω	
τελειώνω	τελείωσα	θα/να τελειώσω	
τηγανίζω	τηγάνισα	θα/να τηγανίσω	
τηλεφωνώ	τηλεφώνησα	θα/να τηλεφωνήσω	
τραγουδώ (άω)	τραγούδησα	θα/να τραγουδήσω	
τρέχω	έτρεξα	θα/να τρέξω	
τρώω	έφαγα	θα/να φάω	φάε-φάτε

Ενεστώτας	*Αόριστος*	*Μέλ/ντας/Υποτακτική*	*Προστακτική*
Υ			
υπάρχει	υπήρξε	θα/να υπάρξει	———
Φ			
φέρνω	έφερα	θα/να φέρω	
φεύγω	έφυγα	θα/να φύγω	
φιλώ (άω)	φίλησα	θα/να φιλήσω	
φορώ (άω)	φόρεσα	θα/να φορέσω	φόρα, φόρεσε - φορέστε
φταίω	έφταιξα	θα/να φταίξω	
φτάνω	έφτασα	θα/να φτάσω	
φτιάχνω	έφτιαξα	θα/να φτιάξω	
φυσώ (άω)	φύσηξα	θα/να φυσήξω	
φωνάζω	φώναξα	θα/να φωνάξω	
Χ			
χαλώ (άω)	χάλασα	θα/να χαλάσω	
χαμογελώ (άω)	χαμογέλασα	θα/να χαμογελάσω	
χάνω	έχασα	θα/να χάσω	
χορεύω	χόρεψα	θα/να χορέψω	
χρησιμοποιώ	χρησιμοποίησα	θα/να χρησιμοποιήσω	
χωρίζω	χώρισα	θα/να χωρίσω	
Ψ			
ψάχνω	έψαξα	θα/να ψάξω	
ψωνίζω	ψώνισα	θα/να ψωνίσω	

Σημειώνουμε την Προστακτική μόνο στις περιπτώσεις ρημάτων που δεν ακολουθούν τον σχετικό κανόνα σχηματισμού.

The Simple Imperative is mentioned only in case of irregular formation.

* *πάω:* ιδιωματικό του *πηγαίνω* (idiom. for *πηγαίνω*).

* *ήθελα:* ο τύπος *θέλησα* χρησιμοποιείται σπάνια (rare: *θέλησα*).

ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

Ενεστώτας	Αόριστος	Μέλ/ντας Υποτακτική	Προστακτική
Α			
αισθάνομαι	*αισθάνθηκα*	*θα/να αισθανθώ*	
απαγορεύεται	*απαγορεύτηκε*	*θα/να απαγορευτεί*	
Β			
βαριέμαι	*βαρέθηκα*	*θα/να βαρεθώ*	
βιάζομαι	*βιάστηκα*	*θα/να βιαστώ*	*βιάσου-βιαστείτε*
βρίσκομαι	*βρέθηκα*	*θα/να βρεθώ*	
Γ			
γεννιέμαι	*γεννήθηκα*	*θα/να γεννηθώ*	
γίνομαι	*έγινα*	*θα/να γίνω*	
γνωρίζομαι	*γνωρίστηκα*	*θα/να γνωριστώ*	
Δ			
δανείζομαι	*δανείστηκα*	*θα/να δανειστώ*	
δέχομαι	*δέχτηκα*	*θα/να δεχτώ*	
Ε			
είμαι	*ήμουν*	*θα/να είμαι*	
ενδιαφέρομαι	*ενδιαφέρθηκα*	*θα/να ενδιαφερθώ*	
εργάζομαι	*εργάστηκα*	*θα/να εργαστώ*	
έρχομαι	*ήρθα*	*θα/να έρθω*	*έλα - ελάτε*
ετοιμάζομαι	*ετοιμάστηκα*	*θα/να ετοιμαστώ*	*ετοιμάσου-ετοιμαστείτε*
ευχαριστιέμαι	*ευχαριστήθηκα*	*θα/να ευχαριστηθώ*	
Ζ			
ζεσταίνομαι	*ζεστάθηκα*	*θα/να ζεσταθώ*	
Κ			
κάθομαι	*κάθισα*	*θα/να καθίσω*	*κάθισε/κάτσε-καθίστε*
κοιμάμαι	*κοιμήθηκα*	*θα/να κοιμηθώ*	*κοιμήσου - κοιμηθείτε*
κουράζομαι	*κουράστηκα*	*θα/να κουραστώ*	
Λ			
λούζομαι	*λούστηκα*	*θα/να λουστώ*	
λυπάμαι	*λυπήθηκα*	*θα/να λυπηθώ*	
Ν			
ντρέπομαι	*ντράπηκα*	*θα/να ντραπώ*	
ντύνομαι	*ντύθηκα*	*θα/να ντυθώ*	*ντύσου-ντυθείτε*
Ξ			
ξεχνιέμαι	*ξεχάστηκα*	*θα/να ξεχαστώ*	

Ενεστώτας	Αόριστος	Μέλ/ντας Υποτακτική	Προστακτική
Π			
παντρεύομαι	*παντρεύτηκα*	*θα/να παντρευτώ*	
παραπονιέμαι	*παραπονέθηκα*	*θα/να παραπονεθώ*	
πλένομαι	*πλύθηκα*	*θα/να πλυθώ*	*πλύσου-πλυθείτε*
Σ			
σηκώνομαι	*σηκώθηκα*	*θα/να σηκωθώ*	*σήκω, σηκωθείτε*
σκέφτομαι	*σκέφτηκα*	*θα/να σκεφτώ*	*σκέψου-σκεφτείτε*
στενοχωριέμαι	*στενοχωρέθηκα*	*θα/να στενοχωρεθώ*	
συναντιέμαι	*συναντήθηκα*	*θα/να συναντηθώ*	
Υ			
υπόσχομαι	*υποσχέθηκα*	*θα/να υποσχεθώ*	*υποσχέσου - υποσχεθείτε*
Φ			
φαίνομαι	*φάνηκα*	*θα/να φανώ*	
φαντάζομαι	*φαντάστηκα*	*θα/να φανταστώ*	*φαντάσου-φανταστείτε*
φοβάμαι	*φοβήθηκα*	*θα/να φοβηθώ*	
Χ			
χαίρομαι	*χάρηκα*	*θα/να χαρώ*	
χάνομαι	*χάθηκα*	*θα/να χαθώ*	
χρειάζομαι	*χρειάστηκα*	*θα/να χρειαστώ*	
χτενίζομαι	*χτενίστηκα*	*θα/να χτενιστώ*	

Στην Παθητική Φωνή η Προστακτική αναφέρεται μόνον όπου είναι ιδιαίτερα εύχρηστη.
In the Passive voice, the Imperative has been mentioned only if it is widely used.

Χώρες Countries	Κάτοικοι Inhabitants	Γλώσσα Language	Επίθετα Adjectives
Αγγλία, η	Αγγλος/ Αγγλίδα	αγγλικά	αγγλικός
Αίγυπτος, η	Αιγύπτιος/ -α	αραβικά	αιγυπτιακός
Αλβανία, η	Αλβανός / -ή	αλβανικά	αλβανικός
Αραβικές χώρες, οι	Αραβας / από την Αραβία	αραβικά	αραβικός
Αργεντινή, η	Αργεντινός/ -ή	ισπανικά	αργεντίνικος
Αυστρία, η	Αυστριακός/ -ή	γερμανικά	αυστριακός
Βέλγιο, το	Βέλγος/ Βελγίδα		βελγικός
Βουλγαρία, η	Βούλγαρος/ -α	βουλγαρικά	βουλγάρικος
Βραζιλία, η	Βραζιλιάνος/ -α	πορτογαλικά	βραζιλιάνικος
Γαλλία, η	Γάλλος/ Γαλλίδα	γαλλικά	γαλλικός
Γερμανία, η	Γερμανός/ Γερμανίδα	γερμανικά	γερμανικός
Γιουγκοσλαβία, η	Γιουγοσλάβος / -α		γιουγκοσλάβικος
Δανία, η	Δανός/ Δανέζα	δανέζικα	δανικός *
Ελβετία, η	Ελβετός/ Ελβετίδα		ελβετικός
Ελλάδα, η	Ελληνας/ Ελληνίδα	ελληνικά	ελληνικός
Ηνωμένες Πολιτείες, οι	Αμερικανός/ Αμερικανίδα	αγγλικά	αμερικανικός*
Ιαπωνία, η	Ιάπωνας*/ Γιαπωνέζα	γιαπωνέζικα	γιαπωνέζικος *
Ινδία, η	Ινδός/ Ινδή		ινδικός
Ιρλανδία, η	Ιρλανδός/ Ιρλανδέζα	αγγλικά	ιρλανδέζικος
Ισπανία, η	Ισπανός/ Ισπανίδα	ισπανικά	ισπανικός
Ισραήλ, το	Ισραηλινός/ -ή	εβραϊκά	ισραηλινός
Ιταλία, η	Ιταλός/ Ιταλίδα	ιταλικά	ιταλικός
Καναδάς, ο	Καναδός/ Καναδή *		καναδικός *
Κίνα, η	Κινέζος/ Κινέζα	κινέζικα	κινέζικος
Κορέα, η	Κορεάτης/ Κορεάτισσα	κορεάτικα	κορεάτικος
Κύπρος, η	Κύπριος/ Κύπρια	ελληνικά	κυπριακός
Λίβανος, ο	Λιβανέζος/Λιβανέζα	αραβικά	λιβανέζικος
Μεξικό, το	Μεξικάνος/ -α	ισπανικά	μεξικάνικος *
Μεγάλη Βρεταννία, η	Βρεταννός/ -ή	αγγλικά	βρεταννικός
Νορβηγία, η	Νορβηγός/Νορβηγίδα	νορβηγικά	νορβηγικός
Ολλανδία, η	Ολλανδός/ Ολλανδέζα	ολλανδικά	ολλανδικός
Ουγγαρία, η	Ούγγρος*/ Ουγγαρέζα	ουγγρικά*	ουγγρικός *
Πολωνία, η	Πολωνός/ Πολωνέζα	πολωνέζικα	πολωνέζικος
Πορτογαλία, η	Πορτογάλος/ Πορτογαλίδα	πορτογαλικά	πορτογαλικός
Ρουμανία, η	Ρουμάνος/ -α	ρουμανικά	ρουμανικός
Ρωσία, η	Ρώσος/ Ρωσίδα	ρωσικά	ρωσικός
Σουηδία, η	Σουηδός/ Σουηδέζα	σουηδικά	σουηδικός
Τουρκία, η	Τούρκος/ Τουρκάλα	τούρκικα	τούρκικος
Φιλιππίνες, οι	Φιλιππινέζος/ Φιλιππινέζα		φιλιππινέζικος
Φινλανδία, η	Φινλανδός/ Φινλανδέζα	φινλανδέζικα	φινλανδικός

* υπάρχει και άλλος τύπος

Ηπειροι Continents	Κάτοικοι Inhabitants	Επίθετα Adjectives
Αμερική	Αμερικανός Αμερικανίδα	αμερικανικός
Ασία	Ασιάτης Ασιάτισ(σ)α	ασιατικός
Αφρική	Αφρικανός Αφρικανή / -ίδα Αφρικάνα	αφρικανικός
Αυστραλία	Αυστραλός Αυστραλέζα	αυστραλέζικος
Εύρώπη	Ευρωπαίος Ευρωπαία	ευρωπαϊκός